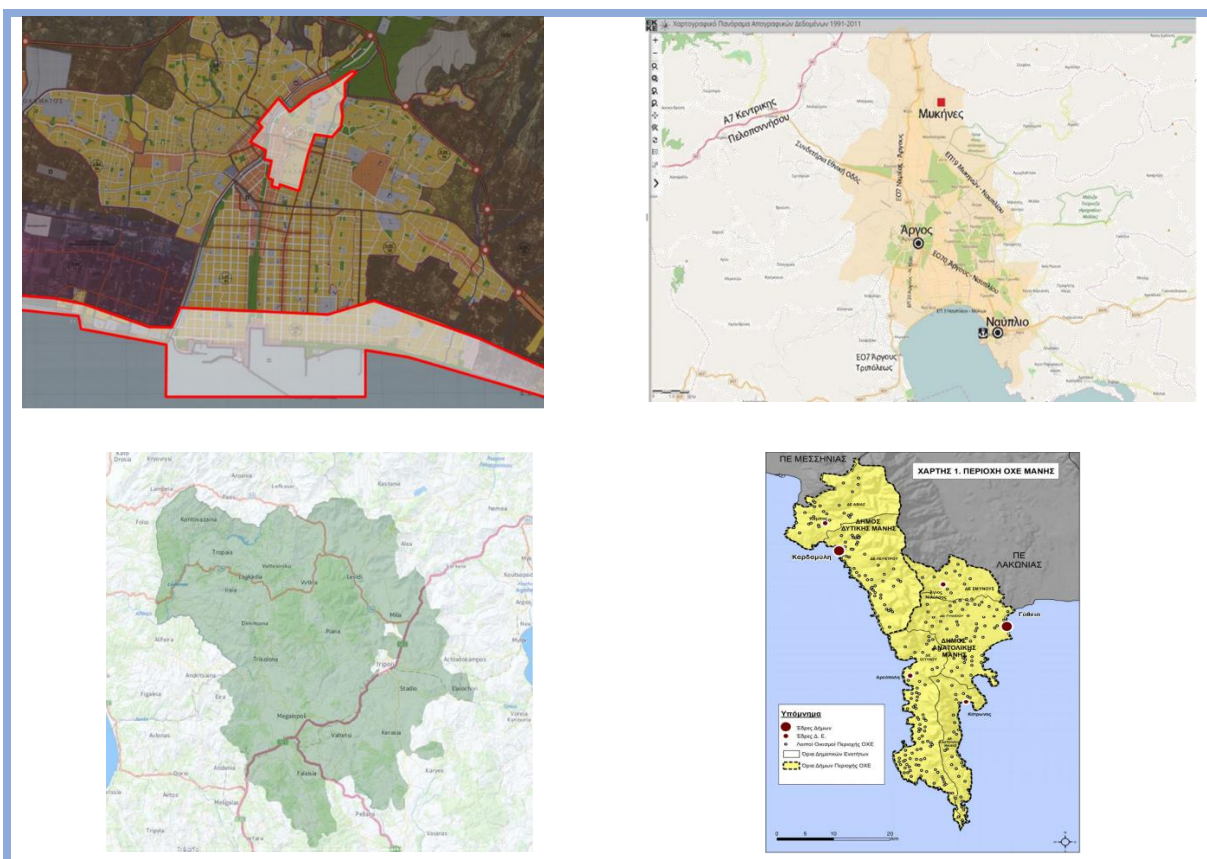

**ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ**

**«Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του
Ε.Π. Πελοποννήσου 2014-2020»**

2^ο ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ - Σεπτέμβριος 2020

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΟΕ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Περιεχόμενα

1.Εισαγωγικά στοιχεία και Μεθοδολογικό πλαίσιο	5
1.1 Εισαγωγή.....	5
1.2 Μεθοδολογικό πλαίσιο για το έργο της αξιολόγησης των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020.....	6
2.Πρόσφατες εξελίξεις στο πλαίσιο διαχείρισης και προώθησης του ΕΣΠΑ 2014-2020	9
3.Παρουσίαση των Ολοκληρωμένων Χωρικών παρεμβάσεων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου	14
3.1 Παρουσίαση της Στρατηγικής Βιώσιμης Ανάπτυξης Δήμου Καλαμάτας	15
3.2 Παρουσίαση της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης των Δήμων Άργους- Μυκηνών και Ναυπλίων.....	24
3.3 Παρουσίαση της Στρατηγικής Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020».....	33
3.4 Παρουσίαση της Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) Μάνης	41
4.Αξιολόγηση της συνολικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Στρατηγικής του ΠΕΠ Πελοποννήσου	51
4.1 Αξιολόγηση του ολοκληρωμένου χαρακτήρα των χωρικών παρεμβάσεων	51
4.1.1 Κριτήρια επιλογής περιοχών παρέμβασης / χρηματοδοτικό εργαλείο	51
4.1.2 Εγκεκριμένες Χωρικές Παρεμβάσεις	53
4.1.3 Αξιολόγηση του ολοκληρωμένου χαρακτήρα των χωρικών παρεμβάσεων του ΕΠ	54
4.2 Αξιολόγηση του βαθμού κάλυψης των χωρικών αναγκών ως προς την επικαιρότητα της λογικής παρέμβασης.....	62
4.3 Αξιολόγηση της διαδικασίας διαβούλευσης στον σχεδιασμό των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων	89
4.3.1 Θεωρητικό υπόβαθρο για τη διαδικασία διαβούλευσης στο πλαίσιο σχεδιασμού των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων.....	89
4.3.2 Αξιολόγηση πλαισίου διαβούλευσης για τον σχεδιασμό της ΣΒΑΑ του Δήμου Καλαμάτας.....	93
4.3.3 Αξιολόγηση πλαισίου διαβούλευσης για τον σχεδιασμό της ΣΒΑΑ των Δήμων Άργους- Μυκηνών και Ναυπλίων	94
4.3.4 Αξιολόγηση πλαισίου διαβούλευσης για τον σχεδιασμό της Στρατηγικής «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020»	96
4.3.5 Αξιολόγηση πλαισίου διαβούλευσης για τον σχεδιασμό της Στρατηγικής της ΟΧΕ Μάνης ..	98
4.4 Αξιολόγηση των Συστημάτων Διακυβέρνησης και Διαχείρισης των χωρικών παρεμβάσεων ..	100

5. Υφιστάμενη κατάσταση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του ΠΕΠ Πελοποννήσου .	104
5.1 Εξέταση ενεργοποίησης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Δήμου Καλαμάτας	104
5.2 Εξέταση ενεργοποίησης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης των Δήμων Άργους-Μυκηνών και Ναυπλίων	107
5.3 Εξέταση ενεργοποίησης της Στρατηγικής Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020»	110
5.4 Εξέταση ενεργοποίησης της Στρατηγικής της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης Μάνης	113
5.5 Συμπεράσματα από την εξέταση της πορείας υλοποίησης των ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων	116
6. Πλαίσιο Επίδοσης του ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020 σε σχέση με τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Παρεμβάσεις.....	119
6.1 Εξέταση της πορείας των Δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης ως προς την επίτευξη των στόχων του 2023	119
6.2 Συμπεράσματα για την πορεία των Δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης του ΠΕΠ ως προς τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Παρεμβάσεις	123
7. Αποτελεσματικότητα του ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020 σε σχέση με τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Παρεμβάσεις (ΟΧΠ)	126
7.1 Αποτελεσματικότητα οικονομικού αντικειμένου ανά Ολοκληρωμένη Χωρική Παρέμβαση	126
7.2 Αποτελεσματικότητα οικονομικού αντικειμένου για τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Παρεμβάσεις συγκεντρωτικά	129
7.3 Αποτελεσματικότητα οικονομικού αντικειμένου για τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Παρεμβάσεις ανά Άξονα Προτεραιότητας και Επενδυτική Προτεραιότητα του ΠΕΠ.....	130
8. Βαθμός επίτευξης στόχων σε επίπεδο Δεικτών Εκροής και Αποτελέσματος των δράσεων των ΟΧΠ	135
8.1 Εξέταση της ενεργοποίησης υλοποίησης των Δεικτών Εκροής των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων	135
8.2 Βαθμός επίτευξης στόχων σε επίπεδο Δεικτών Εκροής των δράσεων των ΟΧΠ	140
8.3 Βαθμός επίτευξης στόχων σε επίπεδο Δεικτών Αποτελέσματος των δράσεων των ΟΧΠ	150
8.4 Συμπεράσματα από την εξέταση επίτευξης στόχων των Δεικτών Εκροής και Αποτελέσματος των ΟΧΠ	154
9. Αποδοτικότητα του ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020 σε σχέση με τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Παρεμβάσεις.....	156
10. Επικαιρότητα της Λογικής Παρέμβασης των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020	163
10.1 Επικαιρότητα των αναπτυξιακών χωρικών αναγκών του ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020	164

10.2 Επικαιρότητα της λογικής παρέμβασης της ΣΒΑΑ Δήμου Καλαμάτας	166
10.3 Επικαιρότητα της λογικής παρέμβασης της ΣΒΑΑ Δήμων Άργους- Μυκηνών και Ναυπλίων	170
10.4 Επικαιρότητα της λογικής παρέμβασης της Στρατηγικής Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020».....	172
10.5 Επικαιρότητα της λογικής παρέμβασης της Στρατηγικής της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης Μάνης.....	175
10.6 Συμπεράσματα από την αξιολόγηση της επικαιρότητας της Λογικής Παρέμβασης των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων.....	179
11. Προτάσεις βελτίωσης της υλοποίησης των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020	181
11.1 Προτάσεις βελτίωσης ως προς την αποτελεσματικότητα των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων.....	181
11.2 Προτάσεις βελτίωσης επίτευξης των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης του ΠΕΠ σε σχέση με τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Παρεμβάσεις.....	184
11.3 Προτάσεις βελτίωσης ως προς την επίτευξη στόχων των Δεικτών των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων.....	185
11.4 Προτάσεις βελτίωσης ως προς την αποδοτικότητα των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων.....	186
11.5 Προτάσεις βελτίωσης ως προς την επικαιρότητα της Λογικής Παρέμβασης των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων.....	187
11.6 Προτάσεις βελτίωσης ως προς το Σύστημα Διακυβέρνησης και Διαχείρισης των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων.....	187
11.7 Προτάσεις βελτίωσης ως προς τις διαδικασίες Διαβούλευσης των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων.....	187
12. Γενική θεώρηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020	188

1.Εισαγωγικά στοιχεία και Μεθοδολογικό πλαίσιο

1.1 Εισαγωγή

Η παρούσα μελέτη αφορά στην Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του Ε.Π. Πελοποννήσου 2014-2020. Η αξιολόγηση εξελίσσεται παράλληλα με την υλοποίηση των τεσσάρων εγκεκριμένων χωρικών παρεμβάσεων ΒΑΑ, ΤΑΠΤοΚ και ΟΧΕ, που βρίσκονται σε εξέλιξη, με σκοπό να εκτιμηθεί ο βαθμός επίτευξης των στόχων της ολοκληρωμένης χωρικής στρατηγικής του ΠΕΠ, βάσει των δεδομένων αναφοράς μέχρι τον Ιούλιο 2020, και να αναδειχθούν κρίσιμα συμπεράσματα που δύναται να συμβάλλουν σε βελτιωτικές προσαρμογές στην εφαρμογή της εν λόγω στρατηγικής.

Το παρόν κείμενο αποτελεί το 2^ο Παραδοτέο της συνολικής μελέτης Αξιολόγησης των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του Ε.Π. Πελοποννήσου 2014-2020. Βάσει των συμβατικών υποχρεώσεων που προτείνει η ΕΥΔ του ΕΠ, το 2^ο Παραδοτέο περιλαμβάνει την αξιολόγηση της υλοποίησης των παρεμβάσεων βάσει κάθε Στρατηγικής ΟΧΕ σε σχέση με τις όποιες μεμονωμένες αντίστοιχες παρεμβάσεις- αξιολόγηση κάθε ΟΧΕ ξεχωριστά με βάση τους στόχους του Ε.Π., αναφορά παραγόντων στους οποίους οφείλεται η θετική ή αρνητική πρόοδος της υλοποίησης και ενδεικνυόμενα μέτρα για την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των παρεμβάσεων. Η Αξιολόγηση των ΟΧΕ θα αφορά και μια σειρά ειδικών στόχων του Ε.Π.

Λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω συμβατικές υποχρεώσεις, ο Ανάδοχος στο πλαίσιο του παρόντος Παραδοτέου υιοθετεί διάρθρωση της μελέτης σε δώδεκα (12) Κεφάλαια, συμπεριλαμβάνοντας και τα πέντε (5) Κεφάλαια του 1^{ου} Παραδοτέου, καλύπτοντας με μια ολοκληρωμένη και σε βάθος προσέγγιση, τις απαιτήσεις του αντικειμένου του έργου για την παρούσα φάση και βάσει των διαθέσιμων στοιχείων μέχρι τον Ιούλιο του 2020. Συνολικά, στο 2^ο Παραδοτέο, προστίθενται οι ενότητες που σχετίζονται με την εξέταση της πορείας του Πλαισίου Επίδοσης του ΠΕΠ σε σχέση με τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Παρεμβάσεις(ΟΧΠ) (6^ο Κεφάλαιο), η αξιολόγηση της Αποτελεσματικότητας του ΠΕΠ σε σχέση με τις ΟΧΠ (7^ο Κεφάλαιο), η εξέταση της επίτευξης των στόχων των Δεικτών Εκροής και Αποτελέσματος (8^ο Κεφάλαιο), η αξιολόγηση της Αποδοτικότητας του ΠΕΠ σε σχέση με τις ΟΧΠ, η αξιολόγηση της επικαιρότητας της Λογικής Παρέμβασης των ΟΧΠ. Εν συνεχεία, στο 11^ο Κεφάλαιο αποτυπώνονται βελτιωτικές προτάσεις για την υλοποίηση των χωρικών παρεμβάσεων και εν τέλει στο 12^ο Κεφάλαιο υιοθετείται μια γενική θεώρηση των ΟΧΠ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου.

Η παρούσα μελέτη αξιολόγησης λαμβάνει υπόψη την πρόσφατη 4η αναθεώρηση του ΕΠ «Πελοπόννησος 2014-2020», που εγκρίθηκε με την εκτελεστική απόφαση της Ε.Ε. C(2020) 4742/9.7.2020.

1.2 Μεθοδολογικό πλαίσιο για το έργο της αξιολόγησης των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020

Η Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του Ε.Π. Πελοποννήσου 2014-2020 εξελίσσεται παράλληλα με την υλοποίηση των Σχεδίων Δράσης τους, συμβάλλοντας στη βελτίωση της υλοποίησής τους, τεκμηριώνοντας την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων και προτείνοντας τις αναγκαίες αναπροσαρμογές, ώστε να ενισχυθεί, τόσο η αποτελεσματικότητα και η προστιθέμενη αξία των χωρικών παρεμβάσεων, όσο και να διασφαλιστεί η το δυνατόν μεγαλύτερη κάλυψη των αναγκών που έχουν καταγραφεί κατά τον σχεδιασμό των Στρατηγικών για τις επιμέρους περιοχές παρέμβασης. Αναλυτικότερα:

Το 2^ο Κεφάλαιο αποτυπώνει συνοπτικά τις πρόσφατες εξελίξεις στο διαχειριστικό πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, δίνοντας έμφαση στα νέα Κανονιστικά κείμενα που εκδόθηκαν σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, όπως και στις ελληνικές πρωτοβουλίες και προγράμματα, στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της πανδημίας του νέου κορωνοϊού COVID-19. Συμπληρώνεται, επίσης, με μια απόδοση των βασικών κατευθύνσεων των νέων 'Οδηγιών για την Αναθεώρηση των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020 στο έτος 2020', του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Το 3^ο Κεφάλαιο περιλαμβάνει μια κωδικοποιημένη παρουσίαση των εγκεκριμένων και υπό υλοποίηση τεσσάρων Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του ΠΕΠ: Στρατηγική Βιώσιμης Ανάπτυξης Δήμου Καλαμάτας, Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης των Δήμων Άργους-Μυκηνών και Ναυπλίων, Στρατηγική Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020» και Στρατηγική της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) Μάνης. Ο κύριος στόχος του Κεφαλαίου είναι να εξοικειώσει τους αναγνώστες με συνοπτικό και συνεκτικό τρόπο, με το περιεχόμενο και την στόχευση των επιμέρους χωρικών παρεμβάσεων, ώστε να υπάρχει το πληροφοριακό υπόβαθρο για την κατανόηση της ανάλυσης που ακολουθεί για τη σειρά της αντιμετώπισης των αξιολογικών ερωτημάτων.

Το 4^ο Κεφάλαιο αντιμετωπίζει τον πυρήνα των αξιολογικών ερωτημάτων του αντικείμενου του έργου, τα οποία σχετίζονται ουσιαστικά με την αξιολόγηση της συνολικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Στρατηγικής του ΠΕΠ Πελοποννήσου. Ειδικότερα, αρχικά λαμβάνει χώρα η αξιολόγηση του ολοκληρωμένου χαρακτήρα των χωρικών παρεμβάσεων του ΕΠ, βάσει και του αρχικού σχεδιασμού κατά την κατάρτιση του προγράμματος. Έπειτα, η ανάλυση προχωρά στην αξιολόγηση του βαθμού κάλυψης των χωρικών αναγκών του ΕΠ, με δεδομένο το περιεχόμενο και τις εγκεκριμένες Στρατηγικές των χωρικών παρεμβάσεων που βρίσκονται σε εξέλιξη. Στη συνέχεια, η μελέτη προχωρά στην διερεύνηση του ολοκληρωμένου χαρακτήρα των διαδικασιών διαβούλευσης που υιοθετήθηκαν και τέθηκαν σε εφαρμογή για κάθε χωρική παρέμβαση. Επόμενο πεδίο αξιολόγησης αποτελεί η εξέταση της καταλληλότητας επιλογής και σύστασης των Συστημάτων Διακυβέρνησης και Διαχείρισης των χωρικών προγραμμάτων, ώστε να αποτιμηθεί και ο τρόπος προώθησης και υλοποίησης των σχετικών δράσεων. υπό το πρίσμα διασφάλισης του ολοκληρωμένου χαρακτήρα και αντιμετώπισης των καταγεγραμμένων αναγκών.

Στο 5^ο Κεφάλαιο επιχειρείται μια παρουσίαση και σε πρώτο επίπεδο αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης, σε όρους κατά βάση ενεργοποίησης του κάθε προγράμματος. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της εκάστοτε χωρικής παρέμβασης, εξετάζεται ο βαθμός ενεργοποίησης, σε επίπεδο Αξόνων Προτεραιότητας των Σχεδίων Δράσης, σε σύνδεση με τον εκχωρημένο προϋπολογισμό, σε επίπεδο Προσκλήσεων με εκτιμήσεις για την πορεία υλοποίησης βάσει των Εντάξεων, των Νομικών Δεσμεύσεων και των Πληρωμών, με δεδομένα αναφοράς από το ΟΠΣ μέχρι την 12/06/2020. Η αξιολόγηση της ενεργοποίησης εμπλουτίζεται με παρουσίαση και εξέταση της ενεργοποίησης των Δεικτών Εκροών, που έχουν αξιοποιηθεί σε κάθε ολοκληρωμένη χωρική παρέμβαση, για κάθε ενταγμένη Πρόσκληση. Ακολουθεί η κατάθεση σειράς διαπιστώσεων και συμπερασμάτων από την ανωτέρω ανάλυση των αξιολογικών ερωτημάτων που καλύπτονται στο εν λόγω Κεφάλαιο.

Το 6^ο Κεφάλαιο αποτυπώνει αρχικά τους Δείκτες που συναποτελούν το Πλαίσιο Επίδοσης του ΠΕΠ Πελοποννήσου και εξετάζεται η πορεία υλοποίησης ως προς την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί για το 2023, βάσει και της τελευταίας 4^{ης} αναθεώρησης του προγράμματος. Έπειτα, διαχωρίζονται οι Δείκτες του Πλαισίου Επίδοσης που αξιοποιούνται και από τις δράσεις των ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων στην Πελοπόννησο, και εξετάζεται η μέχρι τώρα επίδοση τους (δεδομένα από ΟΠΣ 22/07/2020) και η συμβολή τους στην επίτευξη των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης. Η ενότητα καταλήγει με τη διατύπωση μιας σειράς βασικών σχολίων και συμπερασμάτων.

Στο 7^ο Κεφάλαιο, διερευνάται αν είναι αποτελεσματικός ο τρόπος υλοποίησης του ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020 και αν είναι ικανοποιητική η σύνδεση μεταξύ Προσκλήσεων, Εντάξεων, Νομικών Δεσμεύσεων και Πληρωμών, ως προς την υλοποίηση των δράσεων των εγκεκριμένων ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων. Η διερεύνηση αυτή αποσκοπεί στην διαπίστωση της ικανότητας του τρόπου υλοποίησης, προκειμένου να αντιμετωπιστούν έγκαιρα οι υπάρχουσες ανάγκες του οικονομικο-κοινωνικού συστήματος των χωρικών προγραμμάτων και να προσαρμόζεται το ΕΠ στις διακυμάνσεις αυτές.

Η εκτίμηση του βαθμού επίτευξης στόχων σε επίπεδο Δεικτών στο 8^ο Κεφάλαιο, στοχεύει στην αναγνώριση και επισήμανση πιθανών καθυστερήσεων που ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την υλοποίηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του Ε.Π. Πελοποννήσου 2014-2020. Η αναγνώριση στηρίζεται κύρια στην εκτίμηση της τρέχουσας κατάστασης, συνυπολογίζοντας τις τιμές στόχους των ενταγμένων έργων, όπως και τις τιμές στόχου των εγκεκριμένων χωρικών Σχεδίων Δράσης των Στρατηγικών, παραθέτοντας παράλληλα ανάλυση για την συμβολή τους στους στόχους του ΠΕΠ για το 2023. Επισημαίνεται εκ νέου, ότι η τρέχουσα εκτίμηση για το ΕΤΠΑ βάσει των στοιχείων του ΟΠΣ περιορίζεται μόνο σε ολοκληρωμένες πράξεις, καθώς το σύστημα παρακολούθησης δεν έχει επί του παρόντος ενσωματώσει την τροποποίηση του ΕΚ 215/2014 και κατ' επέκταση δεν περιλαμβάνει τιμές δεικτών κατά την υλοποίηση. Το κενό πληροφορίας καλύπτεται, όπου είναι δυνατό από ποιοτικές παρατηρήσεις στα υπό υλοποίηση έργα και με πληροφορίες των αρμόδιων χειριστών της ΔΑ του ΕΠ.

Στο 9^ο Κεφάλαιο, εξετάζεται η αποδοτικότητα του Ε.Π. ως προς τις ΟΧΠ. Ως αποδοτικότητα ορίζεται η επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί στο μικρότερο δυνατό κόστος ή η επίτευξη του

μεγαλύτερου εύρους – τιμών στόχων στη βάση δεδομένου κόστους. Εκφράζει δηλαδή το βαθμό ελαχιστοποίησης των πόρων για την παραγωγή προκαθορισμένων εκροών ή αποτελεσμάτων. Κύριο μέσο για την αποτίμηση της αποδοτικότητας είναι το Μοναδιαίο Κόστος (ΜΚ), το οποίο υπολογίζει το μέσο κόστος για την παραγωγή μιας μονάδας εκροής. Υιοθετείται από τον αξιολογητή μια εναλλακτική προσέγγιση, η οποία βασίζεται στις προγραμματικές εκροές των ενταγμένων δράσεων των χωρικών παρεμβάσεων και του ΠΕΠ. Η εκτίμηση του ΜΚ βασίζεται στη διαίρεση του συνολικού ενταγμένου προϋπολογισμού των πράξεων με τις επιδιωκόμενες τιμές στόχου που έχουν τεθεί για κάθε επιχειρησιακό δείκτη που αξιοποιείται στις ΟΧΠ. Η εκτίμηση του ΜΚ εφαρμόζεται σε δύο επίπεδα, κατά πρώτο λόγο για τις πράξεις των δεικτών των ΟΧΠ που έχουν αξιοποιηθεί σε άλλες ομοειδείς δράσεις του ΠΕΠ (πλην ΟΧΠ) και κατά δεύτερο λόγο, για τις ενταγμένες πράξεις των υπό υλοποίηση χωρικών παρεμβάσεων.

Στο 10^ο Κεφάλαιο, επιχειρείται η αξιολόγηση της επικαιρότητας της λογικής παρέμβασης της κάθε ολοκληρωμένης χωρικής παρέμβασης που υλοποιείται στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, σε σχέση με τις χωρικές ανάγκες που είχαν αποτυπωθεί κατά τη φάση σχεδιασμού των επιμέρους χωρικών στρατηγικών και κατά πόσο αυτές παραμένουν επίκαιρες, όπως και η διερεύνηση του βαθμού κάλυψης των, από τις προωθούμενες μέχρι τώρα δράσεις. Η αξιολόγηση της επικαιρότητας της λογικής παρέμβασης επιτελείται αρχικά και συνοπτικά για το σύνολο των χωρικών αναγκών της Περιφέρειας και έπειτα εφαρμόζεται για την εκάστοτε εγκεκριμένη χωρική παρέμβαση, σε σύνδεση με τον Άξονα Προτεραιότητας του ΠΕΠ, τον Ειδικό Στόχο του ΠΕΠ, όπως και τον Ειδικό Στόχο του Σχεδίου Δράσης της Στρατηγικής.

Λαμβάνοντας υπόψη τις διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα που παρουσιάστηκαν στις προηγούμενες ενότητες της παρούσας έκθεσης αξιολόγησης της πορείας υλοποίησης των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων (ΟΧΠ) στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, ειδικότερα ως προς την αξιολόγηση του ολοκληρωμένου χαρακτήρα, το βαθμό κάλυψης των χωρικών αναγκών, τις διαδικασίες διαβούλευσης, τα συστήματα διακυβέρνησης, το βαθμό ενεργοποίησης, την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής των ΟΧΠ, την αποδοτικότητα, την επιτευξιμότητα των στόχων των δεικτών και την επικαιρότητα των Λογικών Παρέμβασης, στο 11^ο Κεφάλαιο κατατίθενται από την πλευρά του Συμβούλου Αξιολόγησης, μια σειρά βελτιωτικών προτάσεων για κάθε χωρική παρέμβαση. Η ανάγκη αυτή προκύπτει, τόσο για την ενίσχυση της εύρυθμης πορείας εφαρμογής, όσο και για την κατά το δυνατόν μεγιστοποίηση του αποτελέσματός και της προστιθέμενης αξίας των προγραμμάτων.

Ολοκληρώνοντας το Μεθοδολογικό πλαίσιο της παρούσας Αξιολόγησης, ο Σύμβουλος Αξιολόγησης προσθέτει ως τελευταίο Κεφάλαιο 12 μια γενική θεώρηση των ΟΧΠ του ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020, με αναφορές στο θεσμικό και κανονιστικό πλέγμα, τις νέες κατευθύνσεις αναθεώρησης των χωρικών παρεμβάσεων και γενικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις σε ότι αφορά την υλοποίηση, σε σύνδεση με την επόμενη Προγραμματική Περίοδο 2021-2027.

2.Πρόσφατες εξελίξεις στο πλαίσιο διαχείρισης και προώθησης του ΕΣΠΑ 2014-2020

Υπό το πρίσμα της έκτακτης ανάγκης αντιμετώπισης των αρνητικών κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της πρόσφατης εμφάνισης της πανδημίας του νέου κορωνοϊού COVID-19, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προχώρησε στην σύσταση της πρωτοβουλίας Coronavirus Response Investment Initiative (CRII) για την στοχευμένη και άμεση κινητοποίηση υφιστάμενων, αλλά και νέων χρηματοδοτικών εργαλείων. Στο πλαίσιο αυτής της πρωτοβουλίας συγκροτήθηκε σε κάθε κράτος-μέλος μία CRII Task Force, με την συμμετοχή στην Ελλάδα της Γενικής Γραμματείας Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών, της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Οικονομικού Γραφείου της Γενικής Γραμματείας του Πρωθυπουργού, με σκοπό την ταχεία διερεύνηση ζητημάτων κρατικών ενισχύσεων, επιλεξιμοτήτων, κλπ., προκειμένου να δίνονται οι απαραίτητες διευκρινήσεις και να λαμβάνονται οι αναγκαίες αποφάσεις.

Δημοσιεύτηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης, με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19, σύμφωνα με το οποίο, το κράτος-μέλος μετά από κοινοποίηση και άμεση έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να υλοποιήσει μέτρα Κρατικών Ενισχύσεων ειδικά σχεδιασμένα για το σκοπό αυτό.

Η επί της αρχής απαγόρευση χορήγησης κρατικών ενισχύσεων από κράτη μέλη σε επιχειρήσεις είναι μια εκ των βασικότερων και αυστηρότερων αρχών της πολιτικής ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 107 Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ε.Ε.). Ειδικότερα, στην παρ. 2 του άρθρου 107 της Συνθήκης προβλέπεται ότι συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά οι ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα, ενώ και στην παρ. 3β του ίδιου άρθρου προβλέπεται η ύπαρξη παρέκκλισης από τον κανόνα για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας κράτους μέλους. Ακόμα και η υποπερίπτωση ε) του ίδιου άρθρου προβλέπει και μια γενικότερη πρόβλεψη εξαίρεσης σε άλλες κατηγορίες ενισχύσεων που καθορίζονται από το Συμβούλιο, κατόπιν πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Μια εξ αυτών, χρησιμοποιήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία ενέκρινε προσωρινό πλαίσιο (19.3.2020 C(2020) 1863 final), ώστε τα κράτη μέλη να μπορούν να κάνουν χρήση της πλήρους ευελιξίας που προβλέπουν οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις με στόχο τη στήριξη της οικονομίας στο πλαίσιο της έξαρσης της νόσου COVID-19.

Αναλυτικότερα, η Επιτροπή ενέκρινε, στις 3 Απριλίου 2020, βάσει του προσωρινού πλαισίου, ένα ελληνικό καθεστώς ενισχύσεων για τη στήριξη της ελληνικής οικονομίας, υπό τις σημερινές συνθήκες της πανδημίας του κορωνοϊού. Η στήριξη λαμβάνει τη μορφή εγγυήσεων δανείων και εφαρμόζεται μέσω της έκδοσης εγγυήσεων από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (ΕΑΤ) σε ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς. Εγγυάται, εν μέρει, επιλέξιμα δάνεια για κεφάλαια κίνησης που χορηγούν ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, ώστε να βοηθηθούν οι επιχειρήσεις να καλύψουν τις άμεσες ανάγκες τους σε κεφάλαια κίνησης. Το καθεστώς απευθύνεται σε όλες τις ελληνικές επιχειρήσεις, με εξαίρεση ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς

οργανισμούς, π.χ. τράπεζες, επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην υδατοκαλλιέργεια, στη γεωργία, καθώς και σε τομείς μη επιλέξιμους από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Στη συνέχεια, η Επιτροπή ενέκρινε, στις 7 Απριλίου 2020, βάσει του προσωρινού πλαισίου, ένα ελληνικό καθεστώς ενισχύσεων για τη στήριξη των επιχειρήσεων που πλήττονται από την πανδημία του κορωνοϊού. Πρόκειται για ένα καθεστώς επιστρεπτέων προκαταβολών το οποίο αφορά επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε όλους τους τομείς και εφαρμόζεται σε ολόκληρη την επικράτεια της Ελλάδας. Απευθύνεται σε επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν προσωρινές οικονομικές δυσχέρειες λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού, όπως αποδεικνύεται από τη σημαντική μείωση της δραστηριότητάς τους. Το καθεστώς θα συμβάλει στην εξασφάλιση διαθέσιμης ρευστότητας στην αγορά, για να αντιμετωπιστεί η ζημία που προκλήθηκε από την πανδημία και για να διατηρηθεί η συνέχεια της οικονομικής δραστηριότητας κατά τη διάρκεια της πανδημίας και μετά από αυτή. Οι επιστρεπτέες προκαταβολές θα εκταμιεύονται από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) απευθείας στις επιχειρήσεις, χωρίς τη διαμεσολάβηση των τραπεζών. Η στήριξη στο πλαίσιο αυτού του καθεστώτος θα χορηγείται έως τις 31 Ιουνίου 2020.

Με δεδομένη την αυστηρή ενωσιακή πολιτική απαγόρευσης των κρατικών ενισχύσεων – στο πλαίσιο της οποίας προβλέπονται κατ' εξαίρεση οι *de minimis* μέχρι 300.000€ κρατικές ενισχύσεις – η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εγκρίνει προσωρινό πλαίσιο, ώστε τα κράτη μέλη να μπορούν να κάνουν χρήση της πλήρους ευελιξίας που προβλέπουν οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις με στόχο τη στήριξη της οικονομίας στο πλαίσιο της έξαρσης της νόσου COVID-19.

Με βάση το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το προσωρινό πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων που αποσκοπεί στη στήριξη της οικονομίας στο πλαίσιο της έξαρσης της νόσου COVID-19 αναγνωρίζει ότι ολόκληρη η οικονομία της ΕΕ αντιμετωπίζει σοβαρή διαταραχή. Για την αντιμετώπιση αυτής της διαταραχής, το προσωρινό πλαίσιο προβλέπει πέντε είδη ενισχύσεων:

1. Άμεσες επιχορηγήσεις, επιλεκτικά φορολογικά πλεονεκτήματα και προκαταβολές. Τα κράτη μέλη θα έχουν τη δυνατότητα να θεσπίσουν μηχανισμούς για τη χορήγηση έως και 800 000 ευρώ σε μια επιχείρηση για την κάλυψη των επειγουσών αναγκών ρευστότητας
2. Κρατικές εγγυήσεις για τραπεζικά δάνεια επιχειρήσεων. Τα κράτη μέλη θα έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν κρατικές εγγυήσεις ώστε να διασφαλιστεί ότι οι τράπεζες εξακολουθούν να δίνουν δάνεια στους πελάτες που τα χρειάζονται
3. Επιδοτούμενα δημόσια δάνεια σε επιχειρήσεις: τα κράτη μέλη θα έχουν τη δυνατότητα να χορηγούν στις εταιρείες δάνεια με ευνοϊκά επιτόκια. Τα δάνεια αυτά μπορούν να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις να καλύψουν άμεσα κεφάλαια κίνησης και επενδυτικές ανάγκες
4. Διασφαλίσεις για τις τράπεζες που διοχετεύουν τις κρατικές ενισχύσεις στην πραγματική οικονομία: ορισμένα κράτη μέλη σχεδιάζουν να αξιοποιήσουν τις υφιστάμενες

δανειοδοτικές ικανότητες των τραπεζών και να τις χρησιμοποιήσουν ως μέσο στήριξης των επιχειρήσεων, ιδίως για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Το πλαίσιο καθιστά σαφές ότι οι εν λόγω ενισχύσεις θεωρούνται άμεσες ενισχύσεις στους πελάτες των τραπεζών και όχι στις ίδιες τις τράπεζες, και παρέχει οδηγίες σχετικά με τον τρόπο διασφάλισης της ελάχιστης δυνατής στρέβλωσης του ανταγωνισμού μεταξύ των τραπεζών

5. Βραχυπρόθεσμη ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων: το πλαίσιο προβλέπει πρόσθετη ευελιξία ως προς τον τρόπο με τον οποίο αποδεικνύεται ότι ορισμένες χώρες παρουσιάζουν μη εμπορεύσιμους κινδύνους, επιτρέποντας έτσι στα κράτη μέλη να παρέχουν, εφόσον απαιτείται, βραχυπρόθεσμη ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων.

Στο ίδιο πλαίσιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει τη δημιουργία ενός προγράμματος αλληλεγγύης ύψους 100 δισεκατομμυρίων ευρώ για να βοηθήσει τους εργαζόμενους να διατηρήσουν τα εισοδήματά τους και να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις να παραμείνουν στη ζωή. Το νέο μέσο προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) αποσκοπεί στην προστασία των θέσεων εργασίας και των εργαζομένων που πλήττονται από την πανδημία του κορωνοϊού. Θα παρέχει χρηματοδοτική συνδρομή, ύψους έως 100 δισ. ευρώ συνολικά, υπό μορφή δανείων χορηγούμενων με ευνοϊκούς όρους από την ΕΕ προς τα κράτη μέλη. Τα δάνεια αυτά θα βοηθήσουν τα κράτη μέλη να ανταπεξέλθουν σε τυχόν αιφνίδια αύξηση των δημόσιων δαπανών για τη διατήρηση της απασχόλησης. Συγκεκριμένα, τα δάνεια αυτά θα βοηθήσουν τα κράτη μέλη να καλύψουν τις δαπάνες που συνδέονται άμεσα με τη δημιουργία ή την επέκταση εθνικών συστημάτων μειωμένου ωραρίου και άλλων παρόμοιων μέτρων που έχουν θεσπίσει για τους αυτοαπασχολούμενους ως απάντηση στην τρέχουσα πανδημία του κορωνοϊού.

Για να επιταχυνθεί και να ενισχυθεί η υποστήριξη, η Επιτροπή πρότεινε επίσης να καταστούν επιλέξιμες οι δαπάνες που σχετίζονται με το Coronavirus στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων από την 1η Φεβρουαρίου 2020. Για παράδειγμα, αυτό μπορεί να σημαίνει στην πράξη εκτεταμένη υποστήριξη στα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης, ιδίως μέσω της χρηματοδότησης εξοπλισμού υγείας, φάρμακα, εγκαταστάσεις δοκιμών και θεραπείας, πρόληψη ασθενειών και ευαισθητοποίηση, ηλεκτρονική υγεία, παροχή προστατευτικού εξοπλισμού, ιατρικές συσκευές (συμπεριλαμβανομένων των αναπνευστικών συσκευών, μάσκες και παρόμοια), για την προσαρμογή του εργασιακού περιβάλλοντος στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης και για τη διασφάλιση της πρόσβασης στην υγεία φροντίδα για ευάλωτες ομάδες. Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο μπορεί επιπλέον να υποστηρίξει βραχυχρόνιες ρυθμίσεις εργασίας και υπηρεσίες βάσει της κοινότητας για ηλικιωμένους και άτομα που πάσχουν από κατάσταση υγείας, καθώς και πρόσθετη υποστήριξη σε συστήματα υγειονομικής περίθαλψης, όπως η πρόσληψη προσωπικού.

Στο εθνικό επίπεδο, με επιστολή της 07/04/2020, το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ενημερώνει τις Ειδικές Υπηρεσίες των Περιφερειακών και Τομεακών Προγραμμάτων, ότι υποβλήθηκε και εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το πρώτο σχέδιο Κρατικών Ενισχύσεων συνολικού ύψους 2 δισ. Ευρώ, το οποίο αφορά στην παροχή εγγυήσεων σε δάνεια και κεφάλαιο κίνησης, μέσω της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας, σε επιχειρήσεις όλων σχεδόν των κλάδων. Επιπρόσθετες δράσεις στήριξης εργαζομένων και επιχειρήσεων σημαντικού προϋπολογισμού

πρόκειται να ενεργοποιηθούν άμεσα, όπως δράσεις οικονομικής ενίσχυσης των αυτοαπασχολούμενων. Το πλέγμα των οριζόντιων αυτών δράσεων καλύπτει το σύνολο της επικράτειας και αντιμετωπίζει σε μεγάλο βαθμό το σύνολο των κλάδων και τομέων πολιτικής που έχουν πληγεί από την πανδημία. Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία ΟΠΣ, το ύψος των μη συμβασιοποιημένων πόρων ανέρχεται στο ποσό των 8 δισ. Ευρώ περίπου. Η αξιοποίηση της ευελιξίας αυτής και η στοχευμένη ανακατανομή των αναξιοποίητων έως σήμερα πόρων για τη χρηματοδότηση με τη συμβολή των συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων, όσο το δυνατόν περισσότερων εκ των παραπάνω οριζόντιων αναγκών και νέων πρωτοβουλιών, τίθεται ως απόλυτη προτεραιότητα.

Σε αυτό το πλαίσιο και σε ότι αφορά στα Ε.Π. του ΕΣΠΑ, το Υπουργείο ενημερώνει τις υπηρεσίες για συνεργασία ως προς τα παρακάτω:

1. Οι δράσεις που έχουν ξεκινήσει και υλοποιούνται (συμβασιοποιημένα έργα) θα πρέπει να συνεχιστούν με το μέγιστο δυνατό ρυθμό υλοποίησης προκειμένου να εξασφαλιστεί η εμπρόθεσμη ολοκλήρωσή τους εντός της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και να επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή απορρόφηση των πιστώσεων για το τρέχον έτος 2020.
2. Οι δράσεις που δεν έχουν ακόμα συμβασιοποιηθεί, αλλά υπάρχουν επαρκείς λόγοι άμεσης προώθησής τους, θα πρέπει να γνωστοποιηθούν στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με κοινοποίηση στην Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού της Εφαρμογής (ΕΥΣΕ) προκειμένου να λάβουν σύμφωνη γνώμη. Ο προγραμματισμός εξειδικεύσεων, προσκλήσεων, εντάξεων κλπ για τέτοιες δράσεις, και εφόσον αυτές αποτελούν ανελαστικές υποχρεώσεις/δεσμεύσεις θα πρέπει να αποστέλλονται ηλεκτρονικά για έγκριση στην ΕΥΣΕ. Έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής δεν θα εγκρίνονται νέες εξειδικεύσεις και δεν θα εκδίδονται νέες προσκλήσεις και νέες αποφάσεις ένταξης, εφόσον αυτές δεν σχετίζονται με τις προαναφερθείσες οριζόντιες δράσεις αντιμετώπισης των συνεπειών της πανδημίας.

Οι νέες σχεδιαζόμενες δράσεις προμηθειών και εξοπλισμού του Τομέα Υγείας, πρέπει να αφορούν αποκλειστικά την πανδημία και όχι ευρύτερες ανάγκες, ενώ προκειμένου να εξασφαλιστεί ο κεντρικός συντονισμός, και ιδανικά αν είναι εφικτό η κεντρική προμήθεια, απαιτείται κάθε τέτοια δράση να προωθείται μόνο με προηγούμενη συνεργασία και σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου Υπουργείου Υγείας.

Επιπρόσθετα, την 03/06/2020 εκδόθηκαν από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων οι 'Οδηγίες για την Αναθεώρηση των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020 στο έτος 2020'. Σύμφωνα με το προτεινόμενο πλαίσιο τροποποίησης των προγραμμάτων, η πανδημία δημιούργησε πρόσθετα νέα δεδομένα που απαιτούν την προσαρμογή των συγχρηματοδοτούμενων ΕΠ. Για την αποτελεσματική ανταπόκριση των ΕΔΕΤ στην κρίση, οι κανονισμοί του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 τροποποιήθηκαν από τους κανονισμούς (ΕΕ) 2020/4601 και 2020/5582, στις 30/03/2020 και 23/04/2020 αντίστοιχα. Η επικείμενη τροποποίηση του 2020, η οποία θα ολοκληρωθεί σε δύο φάσεις, θα είναι η τελευταία

μεγάλη αναθεώρηση των προγραμμάτων 2014 - 2020 στην οποία θα επιτραπεί η μεταφορά πόρων μεταξύ Προγραμμάτων ή/και Ταμείων ή/και κατηγοριών Περιφερειών.

Στον ΚΚΔ δεν υπάρχει χρονικός περιορισμός για την αναθεώρηση εντός ενός προγράμματος καθώς και για την επανεξέταση και την αναθεώρηση της στοχοθεσίας των δεικτών. Με βάση τα σχέδια των κειμένων που συζητούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο και αφορούν την ολοκλήρωση των προγραμμάτων, διαφαίνεται πως η Ε.Ε. θέτει ως στόχο τη διατήρηση της λογικής της παρέμβασης και του προσανατολισμού στα αποτελέσματα και δεν σκοπεύει να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να τροποποιήσουν τις τιμές - στόχο των δεικτών μετά το 2020, με εξαίρεση τις περιπτώσεις εκείνες που θα πραγματοποιηθεί μια ανακατανομή πόρων εντός ενός Προγράμματος. Όσον αφορά στο κλείσιμο των προγραμμάτων, υπάρχουν στο κανονιστικό πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου νέα στοιχεία τα οποία έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην ολοκλήρωση των προγραμμάτων:

- > Η ετήσια αποδοχή των λογαριασμών που εφαρμόζεται στην ΠΠ 2014-2020 όπου εισάγεται η έννοια του «ετήσιου κλείσιματος» για πρώτη φορά στην πολιτική συνοχής. Ως εκ τούτου και σε κάποιο βαθμό, το κλείσιμο της ΠΠ 2014-2020 θα είναι σχεδόν ταυτόσημο με την τελευταία ετήσια αποδοχή των λογαριασμών, με τη διαφορά ότι θα απαιτηθεί επιπλέον η Τελική Έκθεση Υλοποίησης. Το γεγονός αυτό περιορίζει την ευελιξία της αναθεώρησης, όσο πλησιάζει το πρόγραμμα στο κλείσιμο του, αφού στις αιτήσεις πληρωμής δεν πιστοποιούνται σωρευτικά οι δαπάνες (από το πρώτο αίτημα πληρωμής του ΕΠ), αλλά μόνο όσες αφορούν την ίδια λογιστική χρήση.
- > Η σημασία της επίτευξης των τιμών – στόχου των δεικτών που έχουν τεθεί στα προγράμματα. Ειδικά για τους δείκτες του Πλαισίου Επιδόσεων, η μη επίτευξη των τιμών-στόχων για το 2023, δύναται να οδηγήσει σε καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις υπό κάποιες προϋποθέσεις.

Με την τροποποίηση του ΚΚΔ 1303/2013 (πακέτο CRII & CRII+) για την αναθεώρηση των προγραμμάτων, δίνεται μια σειρά δυνατοτήτων που αφορούν στις διαδικαστικές απαιτήσεις για την αναθεώρηση των ΕΠ. Οι υποχρεώσεις αναφορικά με την αναθεώρηση, τόσο για την ΕΕ, όσο και για τα ΚΜ, παραμένουν οι ίδιες και όλες απαιτούν την έγκριση από την Επιτροπή Παρακολούθησης κάθε ΕΠ, σύμφωνα με το άρθρο 110 παράγραφος 2 στοιχείο ε) του ΚΚΔ και υποβολή του ΕΠ στην ΕΕ μέσω της SFC. Λαμβάνοντας υπόψη την τρέχουσα συγκυρία, η έγκριση των προτεινόμενων τροποποιήσεων από την Επιτροπή Παρακολούθησης προτείνεται να γίνει με γραπτή διαδικασία. Συνοπτικά, οι δυνατότητες που δίνονται για την αναθεώρηση των ΕΠ με βάση την τροποποίηση του ΚΚΔ (CRII & CRII+) είναι:

- ∞ Προσθήκη παραγράφου 5 στο άρθρο 30 του ΚΚΔ 1303/2013 (Κανονισμός 2020/460/30.03.2020-CRII)
- ∞ Προσθήκη άρθρου 25 (α) στον ΚΚΔ παράγραφος 1/δυνατότητα 100% συγχρηματοδότησης (Κανονισμός 2020/558/23.04.2020-CRII +)
- ∞ Προσθήκη άρθρου 25 (α) στον ΚΚΔ παράγραφοι 2 & 3/ευελιξία στις μεταφορές (Κανονισμός 2020/558/23.04.2020-CRII +)

- ∞ Ευελιξία αναφορικά με το πεδίο και το χρονικό εύρος επιλεξιμότητας πράξεων & αναγκαιότητα αναθεώρησης προγράμματος (Κανονισμοί 2020/460/30.03.2020-CRII και 2020/558/23.04.2020-CRII +)
- ∞ Ευελιξία μεταξύ προτεραιοτήτων κατά τον υπολογισμό του τελικού υπολοίπου (Κανονισμός 2020/558/23.04.2020-CRII +, Άρθρο 2, παρ. 2)

Κατά τη διαδικασία της αναθεώρησης, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τυχόν νέα δεδομένα και αλλαγές σε στρατηγικές ή κατευθύνσεις που προέκυψαν κατά την εφαρμογή των ΕΠ, συμπεριλαμβανομένης της αντιμετώπισης των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, ανελαστικές υποχρεώσεις του Προγράμματος που έχουν ξεκινήσει και πρέπει να ολοκληρωθούν, καθυστερήσεις στην υλοποίηση ενταγμένων έργων, μη ενεργοποιημένες προσκλήσεις, προτεραιότητες χρηματοδότησης για Μεγάλα Έργα ή υποχρεώσεις που προκύπτουν για τα εμβληματικά έργα, καθώς και προτεραιότητες που τίθενται για νέες δράσεις.

Ειδικότερα για την άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση της κρίσης της πανδημίας προωθήθηκε στη χώρα ένα μεγάλο πλέγμα δράσεων, υγειονομικής και κοινωνικοοικονομικής στόχευσης και σημασίας μέρος του οποίου δύναται και θα πρέπει να καλυφθεί από συγχρηματοδοτούμενους πόρους το μεγαλύτερο δυνατό τμήμα του στα όρια της ευελιξίας που προσφέρουν οι τροποποιήσεις των κανονισμών που άλλωστε για το λόγο αυτό και εγκρίθηκαν από το σύνολο των Κ-Μ.

Οι αλλαγές αυτές, θα πρέπει να ενσωματωθούν κατάλληλα στα προγραμματικά κείμενα. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις στο ΕΠ θα πρέπει να αποτυπωθούν στο κείμενο «Αιτιολόγηση της αναθεώρησης» και να γίνουν οι κατάλληλες προσαρμογές στα συνοδευτικά κείμενα που αφορούν την τεκμηρίωση των δεικτών του Προγράμματος και των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων.

Στο πλαίσιο της τροποποίησης των προγραμμάτων εντός του 2020, απαιτείται να ληφθούν - παράλληλα με την αντιμετώπιση χρηματοδοτικά των δράσεων που αφορούν στην πανδημία - και σημαντικές αποφάσεις που αφορούν τη διαχείριση των υλοποιούμενων και των προγραμματιζόμενων έργων και να τροποποιηθούν τα στοιχεία εκείνα που είναι απαραίτητα για την αποτελεσματική ολοκλήρωση των προγραμμάτων ως το 2023.

3.Παρουσίαση των Ολοκληρωμένων Χωρικών παρεμβάσεων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Η ενότητα αυτή περιλαμβάνει μια κωδικοποιημένη παρουσίαση των εγκεκριμένων και υπό υλοποίηση τεσσάρων Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του ΠΕΠ: Στρατηγική Βιώσιμης Ανάπτυξης Δήμου Καλαμάτας, Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης των Δήμων Άργους-Μυκηνών και Ναυπλίων, Στρατηγική Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020» και Στρατηγική της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) Μάνης. Ο κύριος στόχος του Κεφαλαίου είναι να εξοικειώσει τους αναγνώστες με συνοπτικό και συνεκτικό τρόπο, με το περιεχόμενο και την στόχευση των επιμέρους χωρικών παρεμβάσεων,

ώστε να υπάρχει το πληροφοριακό υπόβαθρο για την κατανόηση της ανάλυσης που ακολουθεί για τη σειρά της αντιμετώπισης των αξιολογικών ερωτημάτων.

3.1 Παρουσίαση της Στρατηγικής Βιώσιμης Ανάπτυξης Δήμου Καλαμάτας

Η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Καλαμάτας εγκρίθηκε με απόφαση της Περιφέρειας την 17/11/2017 και με τίτλο: «Καλαμάτα 2020: Βιώσιμη και Έξυπνη Πόλη». Η εν λόγω Στρατηγική συγχρηματοδοτείται από το Ε.Τ.Π.Α. (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης) στο πλαίσιο των Αξόνων Προτεραιότητας 1 και 3 καθώς και από το Ε.Κ.Τ. (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας 2Α, του Ε.Π. «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ 2014-2020». Ο συνολικός προϋπολογισμός που κατανεμήθηκε ανέρχεται στα 9.165.000€ (ΕΤΠΑ: 6.435.000€ και ΕΚΤ: 2.730.000€). Η περιοχή παρέμβασης (ΠΠ) περιλαμβάνει δύο υποπεριοχές, το Ιστορικό Κέντρο (ΙΚ) της Καλαμάτας, και την Παραλιακή Ζώνη (ΠΖ). Τα όριά τους προσδιορίζονται ως εξής:

- Ιστορικό Κέντρο: Κατά ΦΕΚ (821Δ/16.11.88 και 634Δ/9.10.89)
- Παραλιακή Ζώνη: Ακτογραμμή, Δεκέλι, οδ. Ευαγγελίστριας, οδ. Νέδοντος, οδ. Λυκούργου, οδ. Κρήτης, νοητή προέκταση μέχρι τη διασταύρωση οδ. Μάνης και οδ. Ναυαρίνου, ακτογραμμή

Σύμφωνα με την εγκεκριμένη Στρατηγική, η υποπεριοχή του ΙΚ έχει έκταση 481 στρ., η ΠΖ 1.656 στρ., και η ΠΠ συνολικά 2.137 στρ., αντιστοιχώντας στο 21,6% του οικιστικού χώρου του ΔΔ Καλαμάτας (σύνολο: 9.999). Η Περιοχή Παρέμβασης (Χάρτης 1) βρίσκεται στην πόλη της Καλαμάτας, περιλαμβάνει αρκετά μικρό τμήμα της για να υπάρχει συγκέντρωση των πόρων και οικονομίες συγκέντρωσης, και αρκετά μεγάλο για να υπάρξουν πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα στις ευρύτερες περιοχές (πόλη, δήμος, περιφερειακή ενότητα). Αποτελείται από δύο υποπεριοχές, που κατανέμονται ισορροπημένα στον αστικό χώρο, και έχουν χαρακτηριστικά συμπληρωματικότητας. Υπάρχει σημαντική υπερτοπική χωροταξική ένταξη (ιδίως ως προς τις μεταφορές) και κομβική μακρο- γεωγραφική θέση, καθιστώντας ευνοϊκή τη θέση της πόλης ως διεθνούς πύλης εισόδου, ακόμα και σε εθνικό επίπεδο.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Χάρτης 1: Η περιοχή παρέμβασης της ΣΒΑΑ Δήμου Καλαμάτας

Πηγή: ΣΒΑΑ Δήμου Καλαμάτας

Με 69.849 κατοίκους το 2011, ο Δήμος Καλαμάτας καταλαμβάνει την 42^η θέση στη χώρα και την 1^η στην Περιφέρεια Πελοποννήσου. Η πόλη (οικισμός) της Καλαμάτας, με 54.100 κατοίκους καταλαμβάνει την 38^η θέση στη χώρα. Σε επίπεδο πολεοδομικών συγκροτημάτων καταλαμβάνει την 15^η θέση, ενώ είναι η μεγαλύτερη πόλη της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Τα στοιχεία αυτά αποτελούν σαφή ένδειξη υψηλού βαθμού αστικότητας. Η Περιοχή Παρέμβασης συγκεντρώνει περί το 20% του πληθυσμού της πόλης (2011) με τάση σαφούς ανόδου και προσέλκυσης πληθυσμό από άλλες περιοχές (όχι κατ' ανάγκην του Δήμου Καλαμάτας).

Σε ότι αφορά το οικονομικό-κοινωνικό προφίλ του Δήμου Καλαμάτας, η οικονομική βάση, τόσο στην πόλη όσο και στην Περιοχή Παρέμβασης (ΠΠ) ειδικά, χαρακτηρίζεται από έντονη τριτογενεοποίηση. Ειδικότερα, οι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας που συγκεντρώνονται σε συγκριτικά υψηλό βαθμό στο ιστορικό κέντρο είναι γραφεία-καταστήματα, ξενοδοχεία, «άλλες» χρήσεις πλην κατοικίας και δημιουργικές δραστηριότητες, ενώ στην παραλιακή ζώνη κυριαρχούν τα ξενοδοχεία, η εστίαση και η αναψυχή. Παρατηρείται γενικευμένα μεγάλος αριθμός διαγραφής επιχειρήσεων (δηλ. επιχειρήσεων που έκλεισαν), με ελαφρώς μικρότερη ένταση από το μέσο όρο στην παραλιακή ζώνη και ελαφρώς μεγαλύτερη στο ιστορικό κέντρο. Τα επίπεδα ανεργίας είναι υψηλά, ακόμα και στο τουριστικό πλαίσιο απασχόλησης, το οποίο αποτελεί και τομέα συγκριτικού πλεονεκτήματος της πόλης.

Η Καλαμάτα, επίσης, διαθέτει μεγάλο αριθμό βυζαντινών και νεότερων μνημείων (στην περιοχή αναφοράς) και έντονη πολιτιστική δραστηριότητα. Το εύρος των παρεχόμενων κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών είναι υψηλό, εντοπίζονται ωστόσο σημαντικές ελλείψεις, ενώ μεγάλο

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

μέρος αυτών καλύπτονται από ιδίους πόρους του Δήμου. Οι εκπαιδευτικές υποδομές παρουσιάζονται επαρκείς, αλλά με εμφανή υποβάθμιση των κτιριακών υποδομών. Σε γενικές γραμμές, τα κοινωνικά προβλήματα δεν είναι αμελητέα και αφορούν σε πολλαπλές ευάλωτες ομάδες διαφόρων κατηγοριών. Στο ευρύτερο πλαίσιο χωρικού σχεδιασμού, ο θεσμικός χωροταξικός σχεδιασμός αποδίδει στην Καλαμάτα ρόλο «δευτερεύοντος εθνικού πόλου ανάπτυξης», τον σημαντικότερο στην Περιφέρεια Πελοποννήσου και δίνεται κατεύθυνση για ενίσχυση του «λιμένα διεθνούς ενδιαφέροντος και εθνικής σημασίας» Καλαμάτας.

Στον παρακάτω Πίνακα 1, αποτυπώνεται μια σταχυολόγηση των σημαντικότερων αναπτυξιακών πλεονεκτημάτων και αδυναμιών, βασισμένη στην SWOT ανάλυση του εγκεκριμένου κειμένου της Στρατηγικής.

Πίνακας 1: Σταχυολόγηση πλεονεκτημάτων και αδυναμιών της περιοχής παρέμβασης ΣΒΑΑ Δήμου Καλαμάτας

Πλεονεκτήματα	Αδυναμίες
<ul style="list-style-type: none"> - Υψηλή τουριστική ζήτηση - Το διεθνούς φήμης ξενοδοχειακό συγκρότημα Costa Navarino - Ανάπτυξη θεματικού τουρισμού συνεδριακού, αγροτουρισμού κ.α.) - Παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ - Ύπαρξη αξιολογών, δημοτικών κυρίως, υποδομών και υπηρεσιών πρόνοιας και φροντίδας - Σημαντική πολιτιστική δραστηριότητα, και εκδηλώσεις υπερτοπικής σημασίας - Αεροπορική υποδομή και εξυπηρέτηση διεθνών πτήσεων - Ισχυρή υπερτοπική οδική προσπελασιμότητα - Γεινίαση με θάλασσα και εκτεταμένος αιγιαλός - Υψηλής ποιότητας φυσικού περιβαλλοντικού και οικολογικού αποθέματος στην ευρύτερη περιοχή - Ανάπτυξη δικτύων βιώσιμης κινητικότητας (ποδήλατο, πεζοί), 	<ul style="list-style-type: none"> - Χαμηλός βαθμός επιχειρηματικής δραστηριότητας, με κυριαρχία μικρών επιχειρήσεων - Χαμηλός βαθμός εξωστρέφειας επιχειρήσεων με ελλιπή ενσωμάτωση και αξιοποίηση καινοτομίας - Θεματικός τουρισμός με ανεπαρκείς υποδομές λειτουργίας και προώθησης – σχέδιο marketing προορισμού - Ελλείψεις στις εκπαιδευτικές υποδομές και στις κοινωνικές υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας - Δημογραφική γήρανση - Ελλείψεις στις υποδομές διαχείρισης αποβλήτων, ανακύκλωσης και προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή - Ενεργοβόρα λειτουργία της πόλης με μεγάλες ανάγκες συντήρησης των αστικών υποδομών εντός οικιστικού ιστού - Υψηλή πυκνότητα κτιριακού αποθέματος με περιορισμένους ανοικτούς/ πράσινους χώρους

Πηγή: ΣΒΑΑ Δήμου Καλαμάτας – Ιδία επεξεργασία

Η Αστική Αρχή του Δήμου Καλαμάτας έχει υλοποιήσει μια σειρά δράσεων και έργων στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων της προηγούμενης περιόδου 2007-2013, όπως αυτά αναφέρονται στο κείμενο της ΣΒΑΑ Δήμου Καλαμάτας. Αξίζει να αναφερθούν, στο πλαίσιο της αποτίμησης των έργων, οι παρακάτω παράγοντες και δεδομένα που δημιούργησαν προβλήματα στην υλοποίησή τους:

- Βραδεία διαδικασία ωρίμανσης των έργων
- Μεγάλος φόρτος εργασίας στις τεχνικές υπηρεσίες του Δήμου

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

- Καθυστερήσεις στις διαδικασίες έγκρισης των τεχνικών δελτίων
- Το ιδιαίτερα απαιτητικό και πολύπλοκο κανονιστικό πλαίσιο των ΕΔΕΤ
- Οι αλλαγές του θεσμικού πλαισίου ανάθεσης δημοσίων έργων

Στο ίδιο πλαίσιο, παρατίθεται και η αναφορά των δεδομένων και παραγόντων που συνέβαλαν στην επιτυχή τελικά ολοκλήρωση των ανωτέρω αναφερόμενων έργων:

- Το κίνητρο του μεγάλου αριθμού των ωφελούμενων των δράσεων του ΕΚΤ
- Το κίνητρο της αναβάθμισης της ποιότητας ζωής των κατοίκων, λόγω της ολοκληρωμένης μορφής των παρεμβάσεων
- Η δέσμευση της δημοτικής αρχής
- Η τεχνογνωσία των υπηρεσιακών παραγόντων, τόσο σε τεχνοκρατικό επίπεδο ειδικότητας όσο και σε επίπεδο αξιοποίησης εμπειρίας από προηγούμενα ευρωπαϊκά προγράμματα
- Η καλή συνεργασία με κοινωνικούς εταίρους και η συχνή ανατροφοδότηση
- Η στήριξη της διαχειριστικής αρχής

Μια οργανωμένη καταγραφή των βασικότερων αναγκών που διαπιστώθηκαν κατά την ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης για την περιοχή παρέμβασης της ΣΒΑΑ, ώστε έπειτα να διαμορφωθούν οι κατάλληλοι Άξονες Προτεραιότητας και οι Ειδικοί Στόχοι της Στρατηγικής, παρουσιάζεται στον παρακάτω Πίνακα 2.

Πίνακας 2: Ανάγκες που καλείται να αντιμετωπίσει η ΣΒΑΑ Δήμου Καλαμάτας

Ανάγκη 1	Ενίσχυση/δημιουργία επιχειρήσεων στους κλάδους έξυπνης εξειδίκευσης (ιδίως: αστικές συνιστώσες αγροδιατροφικής αλυσίδας, τουρισμός γενικά, τουρισμός κρουαζιέρας [B], ΤΠΕ [A], Περιβάλλον, Εφοδιαστική)
Ανάγκη 2	Ενίσχυση/δημιουργία καινοτομικών επιχειρήσεων
Ανάγκη 3	Βελτίωση λειτουργίας και εικόνας λιμενικής ζώνης και αξιοποίησή του λιμένα για την ανάπτυξη συναφών δραστηριοτήτων
Ανάγκη 4	Εκπόνηση ΣΟΑΠ Καλαμάτας
Ανάγκη 5	Έλλειμμα υποστηρικτικών δομών επιχειρηματικότητας
Ανάγκη 6	Εφαρμογές «Έξυπνης πόλης» για πληροφόρηση και υποστήριξη τουρισμού και πολιτισμού
Ανάγκη 7	Πρόγραμμα τηλεϊατρικής (Δήμου) - Πρόγραμμα Βοήθεια στο σπίτι
Ανάγκη 8	Ενίσχυση Κοινωνικού Παντοπωλείων και άλλων δομών κοινωνικής οικονομίας

Ανάγκη 9	Ενίσχυση υφιστάμενων κοινωνικών δομών ΔΚ - Δημιουργία νέων κοινωνικών δομών ΔΚ
Ανάγκη 10	Υποστήριξη πρόσβασης ευπαθών ομάδων (ιδίως γυναικών και ΑΜΕΑ στην αγορά εργασίας)
Ανάγκη 11	Βελτίωση της εικόνας και λειτουργίας των ΚΧ - Επέκταση αξόνων κίνησης ποδηλάτου
Ανάγκη 12	Αξιοποίηση αξιολογών νεώτερων δημοτικών κτηρίων [Α]
Ανάγκη 13	Πολεοδομικός σχεδιασμός επεκτάσεων σχεδίου [Β]
Ανάγκη 14	Ενεργειακός σχεδιασμός και εφαρμογή του στους ελεύθερους χώρους και δημόσια κτήρια

Πηγή: ΣΒΑΑ Δήμου Καλαμάτας – Ιδία επεξεργασία

Βασικό στοιχείο του οράματος της ΣΒΑΑ Καλαμάτας, είναι η αξιοποίηση των δυνατοτήτων της με ολοκληρωμένο τρόπο (με την έννοια μιας προσπάθειας σε πολλά αλληλοϋποστηριζόμενα πεδία). Οι δυνατότητες της ΣΒΑΑ στην άμεση προοπτική της (σε σχέση με το ΠΕΠ Πελοποννήσου) περιορίζονται από της διαθεσιμότητα πόρων και από τη μη επιλεξιμότητα διαφόρων αναγκαίων δράσεων, αλλά είναι υπαρκτές: η χρηματοδότηση, αν και δεν είναι μεγάλη, έχει επαρκή κλίμακα για να λειτουργήσει ως καταλύτης βελτιώσεων και πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων, και οι επιλέξιμες επενδυτικές προτεραιότητες καλύπτουν αναπτυξιακά, κοινωνικά, και χωρικά αντικείμενα.

Η ΣΒΑΑ έχει σχεδιαστεί με μια ευρύτερη οπτική, και στο μέλλον μπορεί να αναπτυχθεί τόσο ποσοτικά, με την άντληση και πρόσθετων πόρων, όσο και θεματικά, με τη διεύρυνση και σε άλλα πεδία. Το Σχέδιο Δράσης, ωστόσο, περιορίζεται όσον αφορά στις συγκεκριμένες πράξεις/δράσεις, και τα μεγέθη που συνδέονται ευθέως με αυτές (χρηματοδότηση, δείκτες) μέσα στα χρηματοδοτικά όρια που περιλαμβάνει η πρόσκληση της ΕΥΔ. Παρόλα αυτά, το σχέδιο δράσης διαθέτει επαρκή πολυτομεακότητα και εσωτερικές συνέργειες και διαθέτει ολοκληρωμένο χαρακτήρα.

Η κεντρική ιδέα του οράματος είναι η εστίαση σε δύο υποπεριοχές της Καλαμάτας, το Ιστορικό Κέντρο και την Παραλιακή Ζώνη, που με μερικώς διαφορετικό, αλλά συμπληρωματικό τρόπο, επιτρέπουν την προώθηση μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής. Το Ιστορικό Κέντρο διαθέτει τουριστικούς πόρους, αστικότητα, ιστορία και αναγνωρισιμότητα, αλλά χαρακτηρίζεται και από αρκετά προβλήματα (κοινωνικά, χωρικά, οικονομικά). Η πολεοδομική βελτίωσή του θα συμβάλλει ευθέως στην προσέλκυση τουριστών και επιχειρηματικών επενδύσεων, και μέσω αυτών στην άμβλυνση των κοινωνικών προβλημάτων.

Η Παραλιακή Ζώνη αποτελεί χώρο σταδιακής επέκτασης της παλαιότερης Καλαμάτας (που ιστορικά ήταν εσωστρεφής), η οποία κατά τα τελευταία 15-20 χρόνια «ανοίγεται» προς τη θάλασσα, τόσο από άποψη δόμησης (επέκταση του ιστού), όσο και από άποψη χρήσης από τους κατοίκους και τους επισκέπτες. Στοιχεία, όπως η μαρίνα, συμβάλλουν σε αυτή τη μετατόπιση της οπτικής, που γίνεται πάντως όχι σε βάρος του κέντρου της πόλης, χωρίς δηλαδή να υπονομευθεί η συνοχή της αστικής δομής, αλλά με εμπλουτισμό αυτής. Ο μετασχηματισμός της Παραλιακής Ζώνης σε μια μείζονα υπερτοπική «πύλη» αποτελεί, από αυτή την άποψη, βασικό στοιχείο το

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

όλου οράματος. Η βελτίωση της εικόνας και λειτουργίας της ζώνης αναμένεται να αυξήσει την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων τουρισμού και αναψυχής, και θα οδηγήσει επίσης σε θέσεις εργασίας και άμβλυνση των κοινωνικών προβλημάτων (η ενίσχυση των πόρων του Δήμου από τα τέλη θα αυξήσει, παράλληλα, τα περιθώρια κοινωνικών και πολιτιστικών παρεμβάσεων).

Η όλη προσέγγιση μπορεί να συνοψιστεί στην εξής φράση: 'ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2020 ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΑΙ ΕΞΥΠΝΗ ΠΟΛΗ', όπου ο όρος «βιώσιμη» παραπέμπει και στους τρεις πυλώνες της βιωσιμότητας (οικονομικό, κοινωνικό, και περιβαλλοντικό) και ο όρος «έξυπνη» παραπέμπει στον προσανατολισμό της πόλης στην αξιοποίηση νέων τεχνολογιών και καινοτομίας, στοιχείο που διατρέχει και τους τρεις πυλώνες.

Η ΣΒΑΑ περιλαμβάνει τρεις Άξονες Προτεραιότητας, κάθε ένας από τους οποίους αντιστοιχεί σε έναν από του πυλώνες της ολοκληρωμένης βιώσιμης ανάπτυξης.

- > ΑΠ 1: Βιωσιμότητα της οικονομίας και επιχειρηματικότητα
- > ΑΠ 2: Κοινωνική βιωσιμότητα και δικαιοσύνη
- > ΑΠ 3: Βιωσιμότητα στην πόλη και ποιότητα ζωής

Στον Πίνακα 3 περιλαμβάνεται η αντιστοίχιση των Ειδικών Στόχων που υιοθετούνται με τους Άξονες Προτεραιότητας και στο παρακάτω Σχήμα 1 παρουσιάζεται η Λογική Παρέμβασης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Καλαμάτας.

Πίνακας 3: Οι Ειδικοί Στόχοι των Αξόνων Προτεραιότητας της ΣΒΑΑ Δήμου Καλαμάτας

Άξονες Προτεραιότητας ΣΒΑΑ	Ειδικοί Στόχοι ΣΒΑΑ
ΑΠ 1: Βιωσιμότητα της οικονομίας και επιχειρηματικότητα	ΕΣ 1.1: Αύξηση επιχειρήσεων τουρισμού, της αγροδιατροφής, και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή
	ΕΣ 1.2: Υποστήριξη επιχειρηματικότητας
ΑΠ 2: Κοινωνική βιωσιμότητα και δικαιοσύνη	ΕΣ 2.1: Διεύρυνση κοινωνικών υπηρεσιών του ΔΚ για τις ευάλωτες ομάδες
	ΕΣ 2.2: Ένταξη στην οικονομία ειδικών ομάδων
ΑΠ 3: Βιωσιμότητα στην πόλη και ποιότητα ζωής	ΕΣ 3.1: Βελτίωση λειτουργίας και εικόνας Ιστορικού Κέντρου
	ΕΣ 3.2: Βελτίωση λειτουργίας και εικόνας Παραλιακής Ζώνης
	ΕΣ 3.3: Ειδικές δράσεις ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς
	ΕΣ 3.4: Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής
	ΕΣ 3.5 Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης

Πηγή: ΣΒΑΑ Δήμου Καλαμάτας – Ιδία επεξεργασία

Σχήμα 1: Λογική Παρέμβασης ΣΒΑΑ Δήμου Καλαμάτας

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

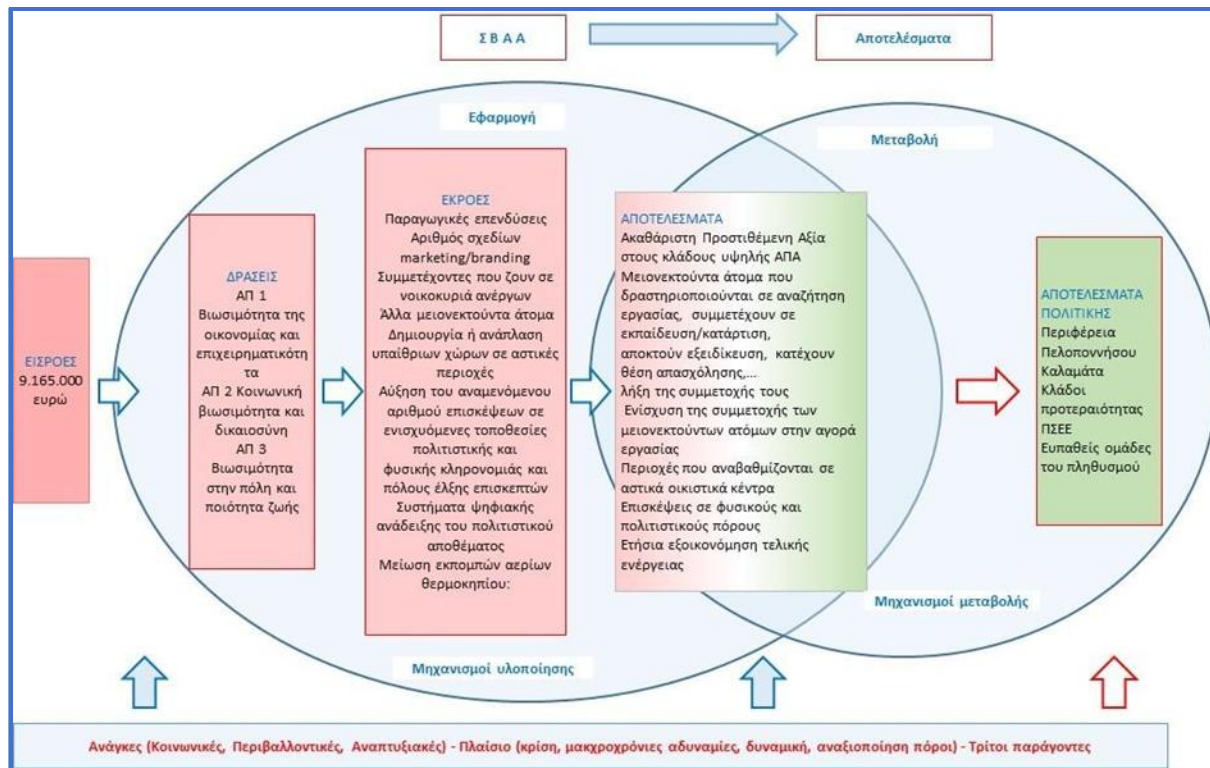
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πηγή: ΣΒΑΑ Δήμου Καλαμάτας

Τα αποτελέσματα που επιδιώκονται από την εφαρμογή της ΣΒΑΑ συνοψίζονται στα εξής:

- ∞ αντιμετώπιση των εστιασμένων (μερικώς διαφορετικών) πολεοδομικών αδυναμιών στις δύο υποπεριοχές παρέμβασης.
- ∞ αναστροφή των αναπτυξιακών πιέσεων στο ΙΚ, και την αξιοποίηση της διαφαινόμενης δυναμικής στην ΠΖ (και ως προς ορισμένες δραστηριότητες, όπως η εστίαση ποιότητας) και στο ΙΚ).
- ∞ βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, της εικόνας, της λειτουργίας και της ελκυστικότητας της ΠΠ με επίπτωση στο σύνολο της πόλης, δεδομένης της στρατηγικής θέσης των δύο υποπεριοχών παρέμβασης, οι περιβάλλουσες ζώνες των οποίων (στις οποίες θα διαχυθούν αποτελέσματα) καλύπτουν πολύ μεγάλο τμήμα του οικιστικού ιστού της Καλαμάτας.
- ∞ προστασία και ανάδειξη οικοπολιτιστικών πόρων, στο ΙΚ (κτηριακών, χωρικών, ιστορικών πόρων), και στην ΠΖ (θαλάσσιων), που θα αναβαθμίσουν την ποιότητας ζωής των πολιτών και ταυτόχρονα θα λειτουργήσουν αναπτυξιακά.
- ∞ ενεργοποίηση του ενδογενούς δυναμικού, σε ένα προγραμματικό πλαίσιο που έχει προκύψει από ευρεία διαβούλευση και μεγάλη αποδοχή.
- ∞ αύξηση της επιχειρηματικότητας και αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού καθώς και

προσαρμογή στα νέα δεδομένα και στις απαιτήσεις του (σχετικά) νέου παραγωγικού προτύπου της περιοχής—το νέο στοιχείο δεν είναι κλαδικό, αλλά συνίσταται στη βελτίωση της ποιότητας.

- ∞ βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και κοινωνικής συνοχής στην περιοχή.
- ∞ προώθηση των αρχών της «έξυπνης πόλης» με αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών για την προώθηση της τοπικής τουριστικής ανάπτυξης.

Ο επόμενος Πίνακας 4 περιλαμβάνει τις πράξεις που προτάθηκε να ενταχθούν στη ΣΒΑΑ Καλαμάτας με χρηματοδότηση από το ΠΕΠ Πελοποννήσου, βάσει της αρχικής σχετικής πρόσκλησης.

Πίνακας 4: Σχέδιο Χρηματοδότησης Πράξεων της ΣΒΑΑ Δήμου Καλαμάτας

ΑΞ.ΠΡΟΤ. ΣΒΑΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΒΑΑ	ΠΡΑΞΕΙΣ		Κωδικός κατηγορίας παρέμβασης	Π/Υ (εκτίμηση)	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ			
		α/α	Τίτλος			ΕΠ	Επενδ. Προτ	ΤΑ ΜΕΙΟ	Άλλη Πηγή
ΑΠ 1	ΕΣ 1.1	1	Χρηματοδότηση ίδρυσης νέων μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων στους τομείς του τουρισμού (με έμφαση στον εναλλακτικό), της αγροδιατροφής, και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή (ΔΡΑΣΗ)	067 071	340.000	ΠΕΠ Πελ.	3α	ΕΤΠΑ	0
ΑΠ 1	ΕΣ 1.1	2	Ενίσχυση υφιστάμενων μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων για τον εκσυγχρονισμό τους στους τομείς του τουρισμού (με έμφαση στον εναλλακτικό), της αγροδιατροφής, και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή (ΔΡΑΣΗ)	067 071	600.000	ΠΕΠ Πελ.	3α	ΕΤΠΑ	0
ΑΠ 2	ΕΣ 1.2	3	Λειτουργία θερμοκοιτίδας για νέες μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις (start ups) στους τομείς της RIS3 Πελοποννήσου (ΔΡΑΣΗ)	067 071	280.000	ΠΕΠ Πελ.	3α	ΕΤΠΑ	0
ΑΠ 2	ΕΣ 2.1	4	Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών Δήμου Καλαμάτας	112	343.980	ΠΕΠ Πελ.	9iv	ΕΚΤ	0
ΑΠ 2	ΕΣ 2.1	5	Ενίσχυση της δομής Βοήθεια στο Σπίτι Δήμου Καλαμάτας	112	196.560	ΠΕΠ Πελ.	9iv	ΕΚΤ	0
ΑΠ 2	ΕΣ 2.1	6	Ίδρυση και λειτουργία Κέντρου Δημέρευσης ΑΜΕΑ	112	1.012.800	ΠΕΠ Πελ.	9iv	ΕΚΤ	0
ΑΠ 2	ΕΣ 2.1	7	Ίδρυση και λειτουργία Κέντρου Ημερήσιας Φροντίδας Ατόμων με Άνοια – Alzheimer	112	700.000	ΠΕΠ Πελ.	9iv	ΕΚΤ	0
ΑΠ 2	ΕΣ 2.1	8	Λειτουργία δημοτικού ιατρείου και δημιουργία κινητής ιατρικής μονάδας	112	407.200	ΠΕΠ Πελ.	9iv	ΕΚΤ	0
ΑΠ 2	ΕΣ 2.2	9	Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης για ανέργους	112	69.460	ΠΕΠ Πελ.	9i	ΕΚΤ	0
ΑΠ 3	ΕΣ 3.1	10	Αναδιάταξη – αναδιοργάνωση πλατείας 23ης Μαρτίου	090 094 095	1.500.000	ΠΕΠ Πελ.	6e	ΕΤΠΑ	0

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

ΑΠ 3	ΕΣ3.1	11	Ανάπλαση οδού Αναγνωσταρά και κάθετων δρόμων στο πεζόδρομο της οδού Αριστομένους	090 094 095	500.000	ΠΕΠ Πελ.	6c	ΕΤΠΑ	0
ΑΠ 3	ΕΣ3.1	12	Ανάπλαση πλατείας Μαυρομιχάλη	090 094 095	315.000	ΠΕΠ Πελ.	6e	ΕΤΠΑ	0
ΑΠ 3	ΕΣ3.2	13	Ανάπλαση οδού Ναυαρίνου (Α' Φάση) από οδό Τσαμαδού έως οδό Ακρίτα	090 094 095	650.000	ΠΕΠ Πελ.	6e	ΕΤΠΑ	0
ΑΠ 3	ΕΣ3.2	14	Ανάπλαση οδού Πλαστήρα	090 094 095	800.000	ΠΕΠ Πελ.	6e	ΕΤΠΑ	0
ΑΠ 3	ΕΣ3.2	15	Διάνοιξη οδού Βουλγαροκτόνου από οδό Κρήτης έως οδό Κορώνης	090 094 095	300.000	ΠΕΠ Πελ.	6e	ΕΤΠΑ	ΔΚ
ΑΠ 3	ΕΣ3.2	16	Διασύνδεση δικτύου ποδηλατόδρομων στην ευρύτερη περιοχή του λιμανιού	090 094 095	100.000	ΠΕΠ Πελ.	6e	ΕΤΠΑ	0
ΑΠ 3	ΕΣ3.3	17	Ολοκλήρωση αναπλάσεων Ιστορικού Κέντρου Καλαμάτας	090 094 095	400.000	ΠΕΠ Πελ.	6c	ΕΤΠΑ	0
ΑΠ 3	ΕΣ3.3	18	Εγκατάσταση συστήματος ηλεκτρονικής πληροφόρησης πολιτών και επισκεπτών	094	260.000	ΠΕΠ Πελ.	6c	ΕΤΠΑ	0
ΑΠ 3	ΕΣ3.5	19	Ενεργειακή αναβάθμιση δημοτικών κτηρίων	013	390.000	ΠΕΠ Πελ.	4c	ΕΤΠΑ	0
					9.165.000				

Πηγή: ΣΒΑΑ Δήμου Καλαμάτας

Σχετικά με τον τρόπο διακυβέρνησης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Καλαμάτας, δεν προβλεπόταν η σύσταση ειδικού εταιρικού σχήματος. Ο Δήμος Καλαμάτας, ως Αστική Αρχή, αναλαμβάνει ρόλο Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης (ΕΦΔ) της ΣΒΑΑ, με αρμοδιότητα την αξιολόγηση μέρους των κριτηρίων (ποιότητα πρότασης και συνάφεια με τη στρατηγική ΒΑΑ) κατά την διαδικασία επιλογής των πράξεων της στρατηγικής. Την εποπτεία της λειτουργίας της Αστικής Αρχής ως Ενδιάμεσο Φορέα Διαχείρισης αναλαμβάνει το Τμήμα Προγραμματισμού και Ευρωπαϊκών Θεμάτων, το οποίο μέσω των αρμοδιοτήτων του, που περιγράφονται στον ΟΕΥ, είναι υπεύθυνο μόνο για την υποβολή και όχι για την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων.

Ο ρόλος του Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης, όσον αφορά στις δράσεις πλην των κρατικών ενισχύσεων, σχετίζεται με την αξιολόγηση μέρους των κριτηρίων (ποιότητα πρότασης και συνάφεια με τη στρατηγική ΒΑΑ) κατά την διαδικασία επιλογής των πράξεων της στρατηγικής. Για τις κρατικές ενισχύσεις εφαρμόζεται ο συνολικός σχεδιασμός του ΠΕΠ που αντιστοιχεί στον ορισμό της ΕΥΔ και του ΕΦΕΠΑΕ ως ενδιάμεσων φορέων διαχείρισης για δράσεις κρατικών ενισχύσεων.

Στο σημείο αυτό, αναφέρεται ότι το πλαίσιο των διαδικασιών διαβούλευσης για τον σχεδιασμό και προετοιμασία της ΣΒΑΑ του Δήμου Καλαμάτας παρουσιάζεται και αξιολογείται σε επόμενο Κεφάλαιο της παρούσας αξιολόγησης.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

3.2 Παρουσίαση της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης των Δήμων Άργους-Μυκηνών και Ναυπλίων

Η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) των Δήμων Άργους- Μυκηνών και Ναυπλίων με προϋπολογισμό Συνολικής Δημόσιας Δαπάνης 8.420.000,00€ εγκρίθηκε από την Περιφέρεια Πελοποννήσου με την απόφαση της 17/11/2017. Η εν λόγω Στρατηγική συγχρηματοδοτείται από το Ε.Τ.Π.Α. (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης), στο πλαίσιο των Αξόνων Προτεραιότητας 1 και 3 καθώς και από το Ε.Κ.Τ. (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο), στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας 2Α, του Ε.Π. «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ 2014-2020».

Η περιοχή παρέμβασης οριοθετείται (Χάρτης 2) με βάση τα διοικητικά όρια των τοπικών / δημοτικών κοινοτήτων που τη συναποτελούν. Δυτικά με βάση τα όρια των Δ.Κ. Άργους, Κουτσοποδίου και της Τ.Κ. Φιχτίου. Βόρεια με βάση τα όρια των Τ.Κ. Φιχτίου και Μυκηνών. Ανατολικά με βάση τα όρια των Τ.Κ. Μοναστηρακίου, Ηραίου, Ανυφίου, Πουλλακίδας, Αγίας Τριάδας, Αργολικού, της Δ.Κ. Νέας Τίρυνθας και της Τ.Κ. Άριας. Νότια με βάση τα όρια της Δ.Κ. Ναυπλίου, της Δ.Κ. Νέας Τίρυνθας, της Τ.Κ. Αργολικού, της Τ.Κ. Δαλαμανάρας, της Δ.Κ. Νέας Κίου και της Δ.Κ. Άργους.

Η περιοχή αυτή αντιμετωπίζεται ως ενιαία αστική λειτουργική περιοχή. Δομικά στοιχεία της λειτουργίας της αποτελούν οι αστικοί πόλοι των δύο σημαντικών πόλεων του Ναυπλίου και του Άργους καθώς και ο πολιτιστικός πόλος των Μυκηνών. Σημαντικοί άξονες διασύνδεσης των πόλων αυτών είναι η ΕΟ7 (Νεμέας - Άργους), η ΕΟ70 (Άργους Ναυπλίου), η ΕΠ19 (Μυκηνών - Ναυπλίου) και το ζεύγος οδών ΕΠ3 (Ναυπλίου - Μύλων) και ΕΠ 20 (Άργους - Νέας Κίου). Η περιοχή συνδέεται με την Τρίπολη μέσω του Νότιου Σκέλους της ΕΟ7 (Άργους Τριπόλεως) και μέσω συνδετήριας εθνικής οδού με τον Α7 (Αυτοκινητόδρομος 7 Κεντρικής Πελοποννήσου). Μέσω του Α7 με κατεύθυνση ΒΑ συνδέεται με την Κόρινθο και την Αττική, ενώ ακολουθώντας ΝΔ κατεύθυνση με την Τρίπολη.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

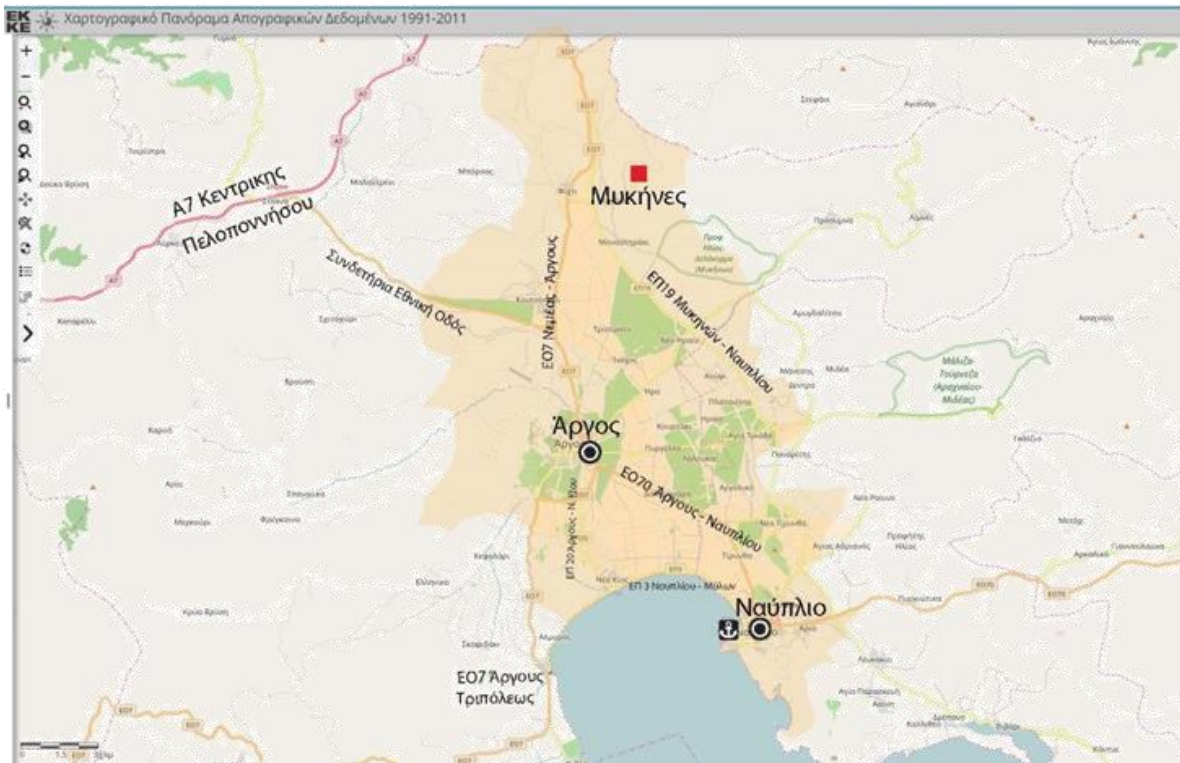

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Χάρτης 2: Οριοθέτηση Περιοχής Παρέμβασης ΣΒΑΑ Δήμων Άργους-Μυκηνών και Ναυπλίων

Πηγή: ΣΒΑΑ Δήμων Άργους-Μυκηνών και Ναυπλίων

Η περιοχή παρέμβασης συνδυάζει τα πλεονεκτήματα της περιοχής, περιλαμβάνοντας τους βασικούς αρχαιολογικούς χώρους και τους τουριστικούς και οικονομικούς πόλους της ευρύτερης γεωγραφικής ενότητας. Επίσης, πλαισιώνεται από τοποθεσίες με ιδιαίτερο φυσικό κάλλος, παρά το γεγονός ότι παρατηρείται υποβάθμιση των επιμέρους φυσικών οικοσυστημάτων κυρίως λόγω των πολλαπλών ανθρώπινων παρεμβάσεων. Το έδαφος της περιοχής είναι κυρίως ορεινό, ωστόσο η επιλεχθείσα περιοχή αναφοράς περιλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος των πεδινών εκτάσεων (κλειστή πεδιάδα Άργους και παράκτιες πεδινές λωρίδες).

Ο πληθυσμός της περιοχής εμφανίζει τάσεις μείωσης τα τελευταία χρόνια με εξαίρεση την πόλη του Ναυπλίου, όπου παρατηρείται αύξηση. Η πυκνότητα του πληθυσμού είναι μεγάλη στα αστικά κέντρα Άργους και Ναυπλίου τα οποία αποτελούν το εμπορικό και τουριστικό επίκεντρο της περιοχής αντίστοιχα. Η σύνδεση της περιοχής με την Αθήνα και τις βασικές πύλες εισόδου και εξόδου της χώρας είναι κυρίως οδική, ενώ γίνονται ενέργειες για την επαναλειτουργία του υφιστάμενου σιδηροδρομικού δικτύου για τη διασύνδεση της περιοχής με την Κόρινθο και τον προαστιακό σιδηρόδρομο. Η δραστηριότητα στον πρωτογενή τομέα εμφανίζει μια σχετική υποχώρηση με ιδιαίτερα προβλήματα την οικιστική ανάπτυξη και τη μείωση της ποσότητας και της ποιότητας των υδατικών αποθεμάτων. Ο δευτερογενής τομέας - ο οποίος συνίσταται κυρίως

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς τροφίμων-ποτών και κατασκευών - εμφανίζει στασιμότητα, ενώ ο τριτογενής τομέας αποτελεί τον κυρίαρχο τομέα της τοπικής οικονομίας με επίκεντρο τον τουρισμό.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η οικονομική γεωγραφία της περιοχής χαρακτηρίζεται από την αποσπασματικότητα αξιοποίησης των πλεονεκτημάτων της περιοχής, με αποτέλεσμα την ασθενική οικονομική δραστηριότητα και την αδυναμία διαμόρφωσης ενός πολυδιάστατου και ισχυρού branding, το οποίο θα περιλαμβάνει το τοπικό αγρο-διατροφικό δυναμικό, τη φυσική ομορφιά και το αρχαιολογικό-ιστορικό απόθεμα της περιοχής. Οι αναπτυξιακές δυνατότητες, καθώς και το αστικό και κοινωνικό περιβάλλον μπορούν να αναβαθμιστούν σημαντικά από την προώθηση ολοκληρωμένων δράσεων οι οποίες συνδυάζουν τις πολιτιστικές, τουριστικές και αγροδιατροφικές δυνατότητες με πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα στον πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέα.

Η πολιτιστική κληρονομιά στα γεωγραφικά όρια της περιοχής είναι αξιοσημείωτη, ενώ και οι υποδομές αρχαιολογικού, ιστορικού και γενικότερα πολιτιστικού ενδιαφέροντος είναι αρκετά ανεπτυγμένες. Οι Μυκήνες, η Τίρυνθα και το αρχαίο θέατρο του Άργους αποτελούν τα ισχυρότερα αρχαιολογικά τοπία της περιοχής, ενώ η περιοχή διαθέτει δύο αρχαιολογικά μουσεία, καθώς και θεματικά μουσεία (ποτοποιίας, αυτοκίνησης, εκκλησιαστικό, λαογραφικό). Πέραν του αρχαιολογικού ενδιαφέροντος ο ιστορικός χαρακτήρας της περιοχής συνδέεται και με τη νεώτερη ελληνική ιστορία. Το Ναύπλιο ήταν η πρώτη πρωτεύουσα του νεοσύστατου Ελληνικού κράτους και διαθέτει πλούσια πολιτιστική κληρονομιά και ιδιαίτερη αρχιτεκτονική φυσιογνωμία, κυρίως στο τμήμα της παλαιάς ιστορικής πόλης. Η μακραίωνη πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής συνδυάζεται με τη φυσική ομορφιά των παρακείμενων ορεινών όγκων, των διαδρομών ανάμεσα σε πορτοκαλεώνες, τις εξαιρετικές παραλίες και πλήθος άλλων εναλλακτικών διαδρομών για τους επισκέπτες. Η περιοχή διαθέτει πλήθος πολιτιστικών υποδομών και συλλόγων, ενώ οργανώνονται ετήσια φεστιβάλ και ποικίλες εκδηλώσεις με αναφορά στην τοπική παράδοση. Αξίζει να σημειώσουμε ότι στην ευρύτερη περιοχή εντοπίζεται αξιόλογη παραγωγή τοπικών παραδοσιακών προϊόντων, πέρα από τα πορτοκάλια, το λάδι και το κρασί που αποτελούν τα κυριότερα προϊόντα της. Επίσης, η περιοχή εμφανίζει μεγάλη ποικιλία επιχειρήσεων εστίασης με έμφαση στην τοπική γαστρονομία.

Στον τομέα της κοινωνικής φροντίδας και πρόνοιας, η περιοχή περιλαμβάνει δύο νοσοκομεία, κοινωνικές δομές και υπηρεσίες των δήμων, σχετικές υποδομές της εκκλησίας αλλά και μια πληθώρα σχετικών ενώσεων της κοινωνίας των πολιτών (σύλλογοι και ενώσεις ΑμεΑ και πολύτεκνων, ιδρύματα, εργατικό κέντρο κοκ). Στην Π.Ε. Αργολίδας, ένας μεγάλος αριθμός νοικοκυριών βρίσκονται πρακτικά στα όρια της ακραίας φτώχειας, ενώ τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μία σοβαρή πτώση των εισοδημάτων, συρρίκνωση της «μεσαίας» τάξης και ένταση της ανισοκατανομής των εισοδημάτων. Επιπρόσθετα, η «αφανής» φτώχεια στις αγροτικές περιοχές, η μείωση των μεταποιητικών δραστηριοτήτων, η ύπαρξη θυλάκων Ρομά, καθώς και ο μεγάλος σχετικά αριθμός μεταναστών, δημιουργεί συνθήκες ενίσχυσης της αδήλωτης εργασίας και παραοικονομίας, καθώς και επιδείνωση των προβλημάτων αναφορικά με τη δημόσια υγεία και τον κοινωνικό αποκλεισμό.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Στον τομέα της εκπαίδευσης, πέρα από τις υποδομές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, η περιοχή διαθέτει ένα τμήμα ΑΕΙ και μεταπτυχιακών σπουδών, ΙΕΚ, δύο βιβλιοθήκες και το Κέντρο Ελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου του Harvard.

Η συμμετοχή της Αργολίδας στο εθνικό ΑΕΠ είναι της τάξης του 0,8%, ενώ στο αντίστοιχο ΑΕΠ της Περιφέρειας Πελοποννήσου είναι της τάξης 17-18%. (17,2% το 2000 και 18% το 2014) ελαφρώς μειωμένο σε σχέση με τις χρονιές 2006-2008 που κυμαινόταν στο 19%. Η συμμετοχή της περιφερειακής ενότητας Αργολίδας στον πρωτογενή τομέα ανέρχεται στο 29,6% του ΑΕΠ της Περιφέρειας (το 16,8% του προϊόντος της Περιφερειακής Ενότητας, 1,9% της συνολικής γεωργικής παραγωγής της χώρας) και δεν διαφοροποιείται σημαντικά από την υπόλοιπη περιφέρεια. Ο δευτερογενής τομέας είναι πρωτίστως προσανατολισμένος στον κλάδο της μεταποίησης (βιομηχανία τροφίμων & ποτών, κατασκευή προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά, κατασκευή μεταλλικών προϊόντων με εξαίρεση μηχανήματα και είδη εξοπλισμού) και στις κατασκευές. Η συμμετοχή της Αργολίδας στον δευτερογενή τομέα, ανέρχεται στο 18,3% της Περιφέρειας. Ο τριτογενής τομέας είναι αυτός με τη μεγαλύτερη συμμετοχή στη διάρθρωση του ακαθάριστου προϊόντος της Περιφέρειας. Ο τομέας παρουσιάζει αυξητική τάση από την άποψη της συμμετοχής στο προϊόν της Περιφέρειας, αν και παραμένει σημαντικά χαμηλότερη σε σχέση με τα αντίστοιχα ποσοστά σε επίπεδο χώρας ενώ παράγει το 56% της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας της Περιφέρειας, με πολύ μικρές τάσεις αύξησης της παραγόμενης ΑΠΑ κατ' έτος. Στο τριτογενή τομέα (τουρισμός, εμπόριο) απασχολείται το 54,11% του δυναμικού και παράγεται το 67,10% του ολικού αργολικού προϊόντος. Ο τουριστικός τομέας αποτελεί την οικονομική δραστηριότητα η οποία σχεδιάζεται να στηρίξει την αναπτυξιακή προοπτική της Περιφέρειας και της περιφερειακής ενότητας, παρέχοντας υπηρεσίες υπερτοπικού χαρακτήρα.

Το Άργος είναι μία πολυπληθής πόλη, όπου είναι συγκεντρωμένες πολλές υπηρεσίες και αποτελεί σημαντικό εμπορικό κέντρο της Περιφερειακής Ενότητας. Συνεπώς, εκτός από τους κατοίκους της πόλης, πολλοί κάτοικοι των γύρω περιοχών επισκέπτονται καθημερινά την πόλη για λόγους εργασίας, αλλά και για τη χρήση των διαφόρων υπηρεσιών που είναι συγκεντρωμένες εκεί, με αποτέλεσμα ο κυκλοφοριακός φόρτος να είναι μεγάλος. Το πρόβλημα της κυκλοφοριακής συμφόρησης και της δυσκολίας στις μετακινήσεις είναι εντονότερο στο Άργος και αποτελεί μέχρι σήμερα ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα του Άργους, μίας πόλης που αναπτύχθηκε άναρχα και η πολεοδόμησή της έγινε με ελλιπή σχεδιασμό, με αποτέλεσμα το οδικό δίκτυο να μην ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της λειτουργίας της.

Στην Αργολίδα υπάρχουν πολλές περιοχές ιδιαίτερης φυσικής ομορφιάς που περιλαμβάνουν κυρίως όμορφα ακρογιάλια και παραλίες, ενώ ξεχωρίζουν λίγες μόνο ορεινές περιοχές στο δυτικό και κεντρικό τμήμα της Περιφερειακής Ενότητας. Το κλίμα της περιοχής είναι Μεσογειακό, θαλάσσιο με διακριτό ξηρό και πολύ θερμό θέρος. Η ηλιακή ακτινοβολία που παρατηρείται στην περιοχή είναι από τις υψηλότερες τιμές που παρατηρούνται στην Ελλάδα. Τα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης είναι σε καλή κατάσταση, καθώς πρόσφατα αποκαταστάθηκαν στο μεγαλύτερο τμήμα τους, ενώ συνεχίζονται οι εργασίες ώστε να αποκατασταθούν πλήρως και να επεκταθούν και σε άλλες περιοχές. Οι αρμόδιες αρχές εξετάζουν εναλλακτικές λύσεις υδροδότησης των δύο πόλεων και σχεδιασμό νέων έργων υποδομής, καθώς η απειλή της λειψυδρίας στην Αργολίδα

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

είναι πάντα υπαρκτή. Η μη βιώσιμη διαχείριση και προστασία των υδάτινων πόρων στην περιοχή αναμένεται να οξύνουν το πρόβλημα μελλοντικά και να οδηγήσουν σε μία δυσμενή, μη αναστρέψιμη, κατάσταση.

Στον παρακάτω Πίνακα 5 αποτυπώνεται μια αντιπροσωπευτική σταχυολόγηση των πιο σημαντικών πλεονεκτημάτων και αδυναμιών της περιοχής παρέμβασης, βάσει της SWOT ανάλυσης στο κείμενο της ΣΒΑΑ.

Πίνακας 5: Σταχυολόγηση πλεονεκτημάτων και αδυναμιών της περιοχής παρέμβασης ΣΒΑΑ Δήμων Άργους-Μυκηνών και Ναυπλίων

Πλεονεκτήματα	Αδυναμίες
<ul style="list-style-type: none"> - Υψηλής ποιότητας φυσικό περιβάλλον - Διαθεσιμότητα φυσικών πόρων - Συνδυασμός παραθαλάσσιων, πεδινών και ημιορεινών περιοχών - Περιοχές φυσικού κάλλους (Natura) - Πλούσια ιστορική και πολιτισμική παράδοση - Μνημειακού χαρακτήρα ιστορικοί χώροι, ιδιαίτερης αξίας και υπερτοπικής εμβέλειας - Εγγύτητα στην Αττική - Σημαντική παραγωγή υψηλής ποιότητας πιστοποιημένων γεωργικών προϊόντων - Ιδιαίτερη τοπική γαστρονομία και παραγωγή παραδοσιακών προϊόντων - Αναπτυσσόμενος τουριστικός προορισμός - Διοργάνωση εμβληματικών πολιτιστικών εκδηλώσεων και Φεστιβάλ - Περιφερειακός ρόλος λιμένα Ναυπλίου - Υψηλό δυναμικό εγκατεστημένων ΑΠΕ - Υλοποίηση προγραμμάτων εξοικονόμησης ενέργειας - Σειρά παρεμβάσεων για την ανάπτυξη αστικών περιοχών και κοινωφελών χώρων - Δημογραφική ενίσχυση της πόλης του Ναυπλίου στον αντίποδα της αποδυνάμωσης του αστικού κέντρου του Άργους - Σημαντικές κοινωνικές υποδομές υγείας και πρόνοιας - Πρωτοβουλίες κοινωνικής δικτύωσης και αλληλεγγύης - Παρ/μα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου / και Harvard 	<ul style="list-style-type: none"> - Μη ορθολογική διαχείριση υδάτινων πόρων - Πεπαλαιωμένο σύστημα αποκομιδής απορριμμάτων, υψηλό κόστος λειτουργίας - Έλλειψη υποδομών ήπιας κυκλοφορίας και βιώσιμης αστικής κινητικότητας - Παύση λειτουργίας σιδηροδρομικού δικτύου - Έλλειψη ακτοπλοϊκής σύνδεσης με τον Πειραιά - Χαμηλή μεταπαραγωγική προστιθέμενη αξία προϊόντων - Μεγάλος αριθμός πολύ μικρών παραγωγών και χαμηλός βαθμός οργάνωσης, δικτύωσης και συνεργειών μεταξύ τους, με χαμηλό βαθμό εξωστρέφειας - Εξάρτηση από το μαζικό τουρισμό (χαμηλή οικονομική απόδοση, υψηλό περιβαλλοντικό αποτύπωμα κοκ) - Περιορισμένη ανάπτυξη και διάχυση καινοτομιών στην πρωτογενή παραγωγή, το εμπόριο και τον τουρισμό - Μη επαρκής ανάδειξη και αξιοποίηση αρχαιολογικών μνημείων περιφερειακού χαρακτήρα - Απουσία μηχανισμού ελέγχου και πρόβλεψης εκτάκτων καταστάσεων - Μείωση και γήρανση πληθυσμού - Χαμηλό μορφωτικό επίπεδο - Έγερση φαινομένων ρατσισμού και κοινωνικού αποκλεισμού - Υψηλοί δείκτες ανεργίας - Έλλειψη χώρων άθλησης / αναψυχής, παιδικών σταθμών, ανάγκη επέκτασης σχολικών μονάδων

Πηγή: ΣΒΑΑ Δήμων Άργους-Μυκηνών και Ναυπλίων – Ιδία επεξεργασία

Μια οργανωμένη καταγραφή των βασικότερων αναγκών που διαπιστώθηκαν κατά την ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης για την περιοχή παρέμβασης της ΣΒΑΑ, στη βάση των προβλημάτων και προκλήσεων, αλλά και λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες ευρωπαϊκές τάσεις προσέγγισης,

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

ώστε έπειτα να διαμορφωθούν οι κατάλληλοι Άξονες Προτεραιότητας και οι Ειδικοί Στόχοι της Στρατηγικής, παρουσιάζεται στον παρακάτω Πίνακα 6.

Πίνακας 6: Ανάγκες που καλείται να αντιμετωπίσει η ΣΒΑΑ Δήμων Άργους-Μυκηνών και Ναυπλίων

Ανάγκη 1	Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων μέσω δομών υποστήριξης, δικτύωσης και αξιοποίησης των ΤΠΕ με ιδιαίτερη έμφαση στους τομείς του τουρισμού και του πολιτισμού
Ανάγκη 2	Βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης μέσω της καινοτομικής αναδιάρθρωσης των κύριων κλάδων και της ενίσχυσης των ανθρωπίνων δυνατοτήτων στην κατεύθυνση που ορίζουν οι τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής RIS3 της Περιφέρειας Πελοποννήσου
Ανάγκη 3	Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης των Περιθωριοποιημένων Ομάδων
Ανάγκη 4	Ενίσχυσης των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας
Ανάγκη 5	Ενίσχυσης της ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων
Ανάγκη 6	Προστασία, δικτύωση και προβολή του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος, προώθηση και προβολή της διαχρονικής ιστορικότητας της περιοχής παρέμβασης
Ανάγκη 7	Βελτίωση του Αστικού Περιβάλλοντος, Στοχευμένες και Εμβληματικές Δράσεις για την Αναζωογόνηση του Αστικού Ιστού, προστασία φυσικού περιβάλλοντος, ορθολογική διαχείριση φυσικών πόρων και ενίσχυση της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης

Πηγή: ΣΒΑΑ Δήμων Άργους-Μυκηνών και Ναυπλίων – Ιδία επεξεργασία

Το όραμα της Στρατηγικής Β.Α.Α. για την αστική λειτουργική περιοχή του αστικού διπόλου Ναυπλίου - Άργους διατυπώνεται στη βάση των διατυπωμένων προβλημάτων, προκλήσεων και αναγκών της Περιοχής Παρέμβασης. Κεντρικός Στόχος της Στρατηγικής είναι η αξιοποίηση της Ιστορίας και του Πολιτιστικού Αποθέματος της περιοχής ως στρατηγικού πόρου για την ενίσχυση της τοπικής ανάπτυξης και της απασχόλησης με όρους βιωσιμότητας.

Η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης για την αστική λειτουργική περιοχή του αστικού διπόλου Άργους - Ναυπλίου αρθρώνεται με βάση 4 άξονες προτεραιότητας (Α.Π.):

- > Α.Π.1 Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας, Προαγωγή της Επιχειρηματικότητας και της Καινοτομίας
- > Α.Π.2 Προστασία, προώθηση, ενιαία προβολή του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος. Βελτίωση της αποδοτικότητας των πόρων.
- > Α.Π.3 Αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής, Βιώσιμη Διαχείριση του Αστικού Περιβάλλοντος μέσω της μείωσης των ρύπων και ενίσχυσης της βιώσιμης κινητικότητας
- > Α.Π. 4 Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής και Ανάπτυξη και Προώθηση στην

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Απασχόληση του Ανθρώπινου Δυναμικού

Οι άξονες προτεραιότητας της Στρατηγικής Β.Α.Α. εξειδικεύονται σε 8 ειδικούς στόχους (Ε.Σ.) και αντιστοίχηση αποτυπώνεται στον παρακάτω Πίνακα 7.

Πίνακας 7: Οι Ειδικοί Στόχοι των Αξόνων Προτεραιότητας της ΣΒΑΑ Δήμων Άργους-Μυκηνών και Ναυπλίων

Αξονες Προτεραιότητας ΣΒΑΑ	Ειδικοί Στόχοι ΣΒΑΑ
ΑΠ 1: Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας, Προαγωγή της Επιχειρηματικότητας και της Καινοτομίας	Ε.Σ.- 1 «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των τοπικών επιχειρήσεων με στήριξη της δικτύωσης των επιχειρήσεων και την αξιοποίηση καινοτόμων ιδεών»
ΑΠ 2: Προστασία, προώθηση, ενιαία προβολή του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος. Βελτίωση της αποδοτικότητας των πόρων	Ε.Σ.- 3 «Αξιοποίηση των ΤΠΕ με έμφαση στους τομείς του τουρισμού και του πολιτισμού» Ε.Σ.- 4 «Προστασία, δικτύωση και προβολή του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος και της διαχρονικής ιστορικότητας της περιοχής παρέμβασης»
ΑΠ 3: Αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής, Βιώσιμη Διαχείριση του Αστικού Περιβάλλοντος μέσω της μείωσης των ρύπων και ενίσχυσης της βιώσιμης κινητικότητας	Ε.Σ.- 7 «Ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης, μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων με χρήση φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων σχεδιασμού, όπως ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και βιώσιμης κινητικότητας, στα δημόσια κτήρια και τις παρεμβάσεις αστικής αναζωογόνησης» Ε.Σ.- 8 «Αναζωογόνηση του Αστικού Ιστού και ενίσχυση της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης»
ΑΠ 4: Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής και Ανάπτυξη και Προώθηση στην Απασχόληση του Ανθρώπινου Δυναμικού	Ε.Σ.- 2 «Βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης με προώθηση των ίσων ευκαιριών και ενίσχυση των δεξιοτήτων στους τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής RIS3 της περιφέρειας Πελοποννήσου» Ε.Σ.- 5 «Προώθηση της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης περιθωριοποιημένων ομάδων» Ε.Σ.- 6 «Ενίσχυση και βελτίωση της Ποιότητας των υπηρεσιών Κοινωνικής Αλληλεγγύης»

Πηγή: ΣΒΑΑ Δήμων Άργους-Μυκηνών και Ναυπλίων – Ιδία επεξεργασία

Έπειτα από μια κωδικοποίηση του κειμένου των αναμενόμενων κύριων αποτελεσμάτων, βάσει της Στρατηγικής, τα αποτελέσματα που επιδιώκονται από την εφαρμογή της ΣΒΑΑ συνοψίζονται στα εξής:

- ∞ βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, της εικόνας, της λειτουργίας και της ελκυστικότητας της Περιοχής Παρέμβασης μέσω της αντιμετώπισης χρόνιων προβλημάτων (κυκλοφοριακό, υπερσυγκέντρωση δραστηριοτήτων κοκ), την ενίσχυση της συμπληρωματικότητάς τους και τη λειτουργική διασύνδεσή τους στη βάση ενός ολοκληρωμένου αναπτυξιακού σχεδιασμού.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

- ∞ άρση της αποσπασματικότητας που χαρακτηρίζει τη σημερινή αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων της περιοχής και η αναστροφή του αναπτυξιακού περιβάλλοντος και της ειδικής δυναμικής της ΠΠ. Συγκεκριμένα, επιδιώκεται η άρση της ασθενικής οικονομικής δραστηριότητας και της αδυναμίας διαμόρφωσης ενός πολυδιάστατου και ισχυρού branding, με έμφαση στο αρχαιολογικό-ιστορικό απόθεμα της περιοχής και περιλαμβάνει το τοπικό αγρο-διατροφικό δυναμικό και τη φυσική ομορφιά.
- ∞ οι παρεμβάσεις ανάδειξης και ενιαίας προβολής των πολιτιστικών πόρων σε συνδυασμό και με τα ιδιαίτερης σημασίας και διεθνούς εμβέλειας αποθέματα των αρχαιολογικών χώρων και των νεώτερων ιστορικών μνημείων μπορούν να συνηγορήσουν στη βελτιστοποίηση της αξιοποίησης των πόρων και τη διαφοροποίηση του.
- ∞ βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των τοπικών επιχειρήσεων με στήριξη της δικτύωσης των επιχειρήσεων και την αξιοποίηση καινοτόμων ιδεών.
- ∞ αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού καθώς και η προσαρμογή του στα νέα δεδομένα και στις απαιτήσεις του νέου παραγωγικού προτύπου της περιοχής, μέσω της βελτίωσης των δυνατοτήτων απασχόλησης με προώθηση των ίσων ευκαιριών και ενίσχυση των δεξιοτήτων στους τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής RIS3 της περιφέρειας Πελοποννήσου.
- ∞ προώθηση της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης περιθωριοποιημένων ομάδων (μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά)).
- ∞ ενίσχυση και βελτίωση της Ποιότητας των υπηρεσιών Κοινωνικής Αλληλεγγύης.
- ∞ προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης των Νέων.
- ∞ ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης, τη μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων με χρήση φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων σχεδιασμού, όπως ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και βιώσιμης κινητικότητας, στα δημόσια κτήρια και τις παρεμβάσεις αστικής αναζωογόνησης.
- ∞ επιδιώκεται η ολοκληρωμένη ανάδειξη ταυτότητας προορισμού - Place Branding για τις εστίες τουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος, με αξιοποίηση των ΤΠΕ, στην κατεύθυνση του αειφόρου τουρισμού με στόχο την αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών

Ο επόμενος Πίνακας 8 περιλαμβάνει τις πράξεις που προτάθηκε να ενταχθούν στη ΣΒΑΑ Δήμων Αργούς-Μυκηνών και Ναυπλίων με χρηματοδότηση από το ΠΕΠ Πελοποννήσου, βάσει της αρχικής σχετικής πρόσκλησης.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

HPON ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πίνακας 8: Σχέδιο Χρηματοδότησης Πράξεων της ΣΒΑΑ Δήμων Άργους-Μυκηνών και Ναυπλίων

ΑΞ.ΠΡΟΤ. ΣΒΑΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΒΑΑ	ΠΡΑΞΕΙΣ		Κωδικός κατηγορίας παρέμβασης	Π/Υ (εκτίμηση)	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ			
		α/α	Τίτλος			ΕΠ	Επενδ. Προτ	ΤΑ ΜΕΙΟ	Άλλη Πηγή
ΑΠ 1	1		Κέντρο Υποστήριξης Επιχειρήσεων Αργολίδας	71	600.000	ΠΕΠ Πελ.	3a	ΕΤΠΑ	0
ΑΠ 2	3		Ολοκληρωμένη ανάδειξη ταυτότητας προορισμού - Place Branding Δήμου Άργους - Μυκηνών	94	150.000	ΠΕΠ Πελ.	6c	ΕΤΠΑ	0
ΑΠ 2	4		Διαμόρφωση -Ανάπλαση προσπέλασης από τα Φίχτια έως τον Αρχαιολογικό Χώρο Μυκηνών	94	750.000	ΠΕΠ Πελ.	6c	ΕΤΠΑ	0
ΑΠ 3	7		Ανακαίνιση Νεοκλασικής Δημοτικής Αγοράς Άργους - Ενεργειακή αναβάθμιση	13	1.400.000	ΠΕΠ Πελ.	4c	ΕΤΠΑ	0
ΑΠ 3	8		Ανακαίνιση Νεοκλασικής Δημοτικής Αγοράς Άργους - Στατική Ενίσχυση	94	650.000	ΠΕΠ Πελ.	6e	ΕΤΠΑ	0
ΑΠ 3	8		Ανάπλαση τμήματος οδού Αιγίου	94	1.350.000	ΠΕΠ Πελ.	6e	ΕΤΠΑ	0
ΑΠ 3	8		Ανάπλαση τμημάτων περιοχής Ψαρομαχαλά	94	1.000.000	ΠΕΠ Πελ.	6e	ΕΤΠΑ	0
ΑΠ 4	2		Ενεργητική Ένταξη στην Εργασία στους Δήμους της Περιοχής Παρέμβασης	109	600.000	ΠΕΠ Πελ.	9i	ΕΚΤ	0
ΑΠ 4	5		Δράσεις Κοινωνικής Ένταξης Περιθωριοποιημένων Ομάδων στους Δήμους της Περιοχής Παρέμβασης	110	300.000	ΠΕΠ Πελ.	9ii	ΕΚΤ	0
ΑΠ 4	6		Υπηρεσίες κατ' οίκον νοσηλείας και ειδικής φροντίδας ψυχικής υγείας / Δράσεις Εναρμόνισης του Οικογενειακού με τον Επαγγελματικό Βίο για την «απελευθέρωση Ατόμων που βρίσκονται σε Εργασιακή ηλικία: στήριξη οικογενειών με ηλικιωμένα ή μονήρη μέλη στους Δήμους της Περιοχής Παρέμβασης	112	600.000	ΠΕΠ Πελ.	9iv	ΕΚΤ	0
ΑΠ 4	6		Υπηρεσίες και Δράσεις Προληπτικής Ιατρικής σε συνδυασμό με την Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης των Ευπαθών Ομάδων στους Δήμους της Περιοχής Παρέμβασης	112	420.000	ΠΕΠ Πελ.	9iv	ΕΚΤ	0
ΑΠ 4	6		Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης των Ειδικών και Ευάλωτων Ομάδων στους Δήμους της Περιοχής Παρέμβασης	112	600.000	ΠΕΠ Πελ.	9iv	ΕΚΤ	0
					8.420.000				

Πηγή: ΣΒΑΑ Δήμων Άργους-Μυκηνών και Ναυπλίων

Η «διακυβέρνηση» της ΣΒΑΑ διέπεται από τις αρχές της συμμετοχικότητας, της αντιπροσωπευτικότητας των Εταίρων της καθολικότητας, της διαφάνειας, της δέσμευσης και της αξιολόγησης των τοπικών αναπτυξιακών πολιτικών. Η δημιουργία ενός φόρουμ διαβούλευσης των τοπικών αναπτυξιακών και λοιπών πολιτικών, σχεδίων, επιλογών διευκολύνει τη

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

συμμετοχικότητα των εταίρων (Κοινωνικοί, επιχειρηματικοί / επαγγελματικοί, «εμβληματικοί» / αναπτυξιακοί εταίροι) και παράλληλα θα προωθεί την «ανοικτή συμμετοχή» των πολιτών.

Η Εταιρική Σχέση διοικείται από ένα Όργανο Διοίκησης, ανεξάρτητη «Επιτροπή Καθοδήγησης» (Steering Committee) η οποία αξιοποιεί το φόρουμ διαβούλευσης και λαμβάνει υπόψη τις απόψεις, θέσεις και προτάσεις που ανταλλάσσονται σε αυτό. Το Όργανο Διοίκησης έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- Εξετάζει την πορεία εξέλιξης της ΣΒΑΑ, την πορεία επίτευξης συγκεκριμένων στόχων / οροσήμων που έχουν προγραμματικά τεθεί, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα / στοιχείο σχετικό με την εφαρμογή του και την πρόοδο ως προς την επίτευξη ποσοτικών και κυρίως ποιοτικών προσδιορισμένων στόχων που έχουν εξαρχής οριστεί.
- Εισηγείται προτάσεις ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων συμπεριλαμβανομένων και προτάσεων νέων αλλά συμβατών με το πρόγραμμα δράσεων.
- Μεριμνά για την ορθή διαχείριση του προγράμματος και παρακολουθεί την πρόοδο στην εφαρμογή του πλαισίου αξιολόγησης όπως αυτό ορίζεται από τις αρμόδιες αρχές.
- Υποστηρίζει τις δράσεις δημοσιότητας του προγράμματος και της διάχυσης της πληροφόρησης σχετικά με την πορεία εξέλιξης και τα αποτελέσματα του προγράμματος.

Ο Δήμος Ναυπλίων και ο Δήμος Άργους-Μυκηνών, ως Σύμπραξη Αστικών Αρχών αποτελούν την «Αστική Αρχή Δήμων Άργους - Μυκηνών και Ναυπλίων» (ΑΑΔΑΝ), η οποία είναι ο Αρμόδιος Φορέας για τον σχεδιασμό, την κατάρτιση και την υποβολή της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης.

Στο σημείο αυτό, αναφέρεται ότι το πλαίσιο των διαδικασιών διαβούλευσης για τον σχεδιασμό και προετοιμασία της ΣΒΑΑ Δήμων Άργους-Μυκηνών και Ναυπλίων παρουσιάζεται και αξιολογείται σε επόμενο Κεφάλαιο της παρούσας αξιολόγησης.

3.3 Παρουσίαση της Στρατηγικής Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020»

Η Στρατηγική Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων του φορέα «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020 ΑΜΚΕ» με τίτλο «Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης ΤΑΠΤΟΚ/CLLD «Αρκαδία 2020»» και προϋπολογισμό Συνολικής Συγχρηματοδοτούμενης Δημόσιας Δαπάνης 19.000.000,00€, εγκρίθηκε από την Περιφέρεια Πελοποννήσου με την απόφαση της 07/11/2017. Η εν λόγω Στρατηγική συγχρηματοδοτείται από το Ε.Τ.Π.Α. (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης) στο πλαίσιο των Αξόνων Προτεραιότητας 1, 2B, 3 και 4, καθώς και από το Ε.Κ.Τ. (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας 2Α του Ε.Π. «Πελοπόννησος» 2014-2020»

Η περιοχή παρέμβασης έχει πληθυσμό 37.150 κατοίκων (Χάρτης 3) και περιλαμβάνει το σύνολο των Δημοτικών ενοτήτων των Δήμων Τρίπολης, Γορτυνίας και Μεγαλόπολης με εξαίρεση τη

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Δημοτική Κοινότητα Τρίπολης, ο πληθυσμός της οποίας υπερβαίνει τους 10.000 κατοίκους. Με γεωφυσικές παραμέτρους η περιοχή παρέμβασης αποτελείται από τον ορεινό όγκο του Μαινάλου όρους, με τις κοιλάδες Μαντινείας, Τεγέας και Ασέας, τον ορεινό όγκο του Λύκειου όρους μέχρι την Ανδρίτσα με την κοιλάδα της Μεγαλόπολης, μέχρι τις χαράδρες των ποταμών Λούσιου και Αλφειού.

Η επιλεγείσα περιοχή εντάσσεται στην Περιφερειακή Ενότητα (Π.Ε.) Αρκαδίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου και αντιπροσωπεύει το 72,83% της συνολικής έκτασης της Π.Ε. και το 47,22% του πληθυσμού της (2011), ή το 20,73% της συνολικής έκτασης της Περιφέρειας και το 7,22% του πληθυσμού της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Σε αυτό το πλαίσιο στην περιοχή παρέμβασης εντάσσονται τρεις Δήμοι:

- Ο Δήμος Τρίπολης, με εξαίρεση την πόλη της Τρίπολης (Δημοτική Κοινότητα Τρίπολης).
- Το σύνολο του Δήμου Γορτυνίας.
- Το σύνολο του Δήμου Μεγαλόπολης.

Η περιοχή περιλαμβάνει 19 Δημοτικές Ενότητες στις οποίες εντάσσονται μία Δημοτική Κοινότητα (Μεγαλόπολης) και 208 Τοπικές Κοινότητες, όπου οι ορεινές περιοχές αντιστοιχούν στο 66% (137 Τοπικές Κοινότητες) και οι μειονεκτικές περιοχές στο 34% (71 Τοπικές Κοινότητες).

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

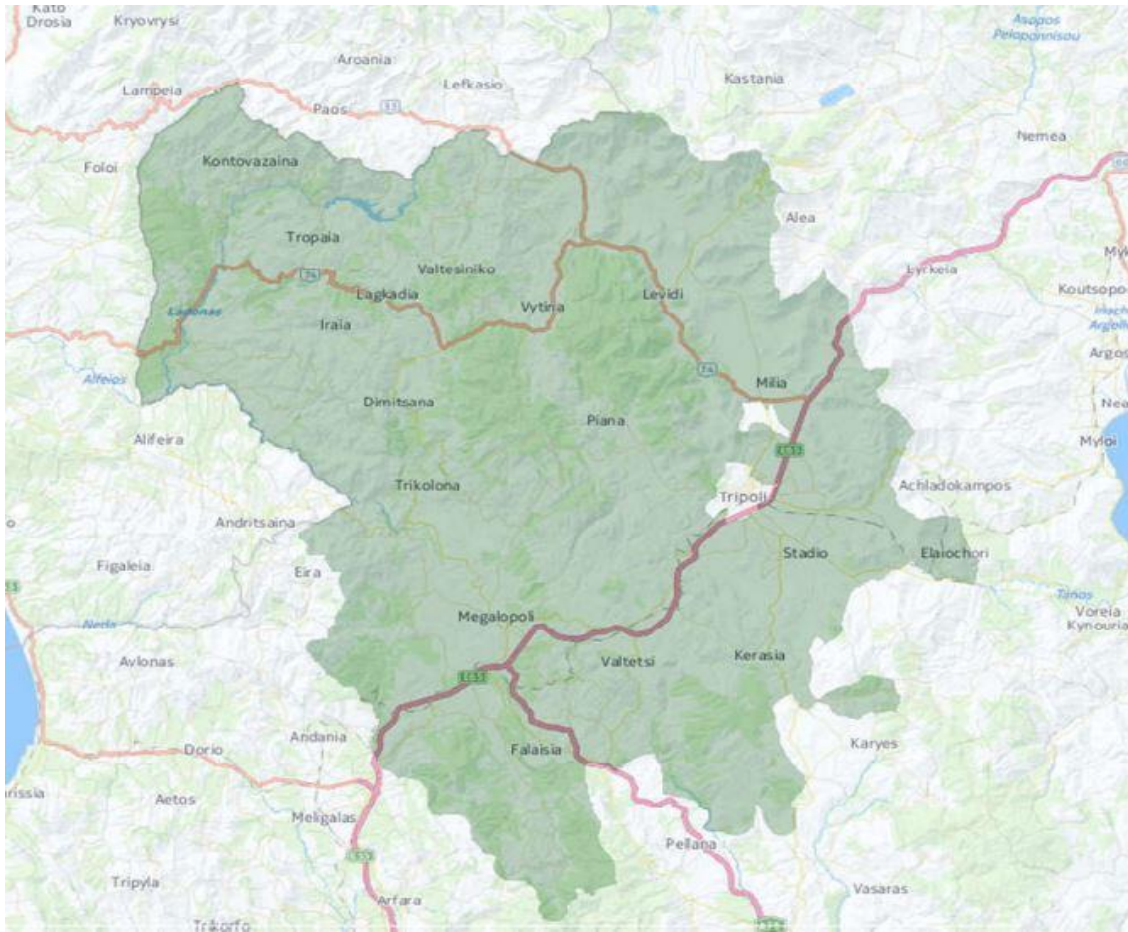

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Χάρτης 3: Περιοχή Παρέμβασης ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020 (σύνολο Π.Ε. Αρκαδίας πλην Δ.Κ. Τρίπολης)

Πηγή: Στρατηγική «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020»

Η πρόταση στρατηγικής ανάπτυξης με Πρωτοβουλία των Τοπικών Κοινοτήτων αφορά ουσιαστικά σε περιοχή παρέμβασης που περιλαμβάνει το ηπειρωτικό τμήμα του Νομού Αρκαδίας, το οποίο χαρακτηρίζεται από:

- ο Την ορεινότητα του εδάφους
- ο Την αναπτυξιακή υστέρηση που αποτυπώνεται στην έντονη δημογραφική γήρανση και την υψηλή ανεργία, ιδιαίτερα στους νέους και τον δεισμό της παραγωγικής βάσης μεταξύ των επιμέρους δημοτικών ενότητων, λόγω της δεσπόζουσας θέσης που έχει η ηλεκτροπαραγωγή, ως βασικός κλάδος οικονομικής δραστηριότητας στη δημοτική ενότητα Μεγαλόπολης, χωρίς όμως να επιτυγχάνει τη δημιουργία διακλαδικών - διατομεακών σχέσεων με την υπόλοιπη οικονομική δραστηριότητα της περιοχής
- ο Την κυριαρχία του πρωτογενή τομέα στο σύνολο των δημοτικών ενότητων, ενώ ο τουρισμός αποτελεί αναδυόμενη οικονομική δραστηριότητα, η οποία όμως παραμένει χωρικά συγκεντρωμένη σε περιορισμένο αριθμό δημοτικών κοινοτήτων του Δήμου Γορτυνίας.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

- ο Την ανισομέρεια των εισοδημάτων μεταξύ των κατοίκων των επιμέρους Δημοτικών ενοτήτων και την ύπαρξη σημαντικού αριθμού τοπικών κοινοτήτων, με το μέσο εισόδημα των κατοίκων να βρίσκεται κάτω του ορίου φτώχειας.
- ο Την πολύ χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα

Η περιοχή παρέμβασης αποτελεί μια αγροτική υποπεριφερειακή ζώνη, στην οποία κυρίαρχη οικονομική δραστηριότητα αποτελεί ο πρωτογενής τομέας. Εξαίρεση αποτελεί η Δημοτική Ενότητα Μεγαλόπολης, στην οποία λειτουργεί επί σαράντα έτη ένα από τα μεγαλύτερα ενεργειακά κέντρα της χώρας - αξιοποιώντας τον τοπικά εξορυγμένο λιγνίτη - το οποίο επηρεάζει σε όρους εισοδήματος και απασχόλησης το σύνολο της Περιφέρειας.

Συνολικά η Περιφέρεια Πελοποννήσου παρουσιάζει ισχυρό δευτερογενή τομέα, στη διαμόρφωση του οποίου συμβάλλει η Π.Ε. Αρκαδίας. Ουσιαστικά, το μεγάλο ποσοστό που παρουσιάζει ο δευτερογενής τομέας της Περιφέρειας επηρεάζεται, εκτός από την ύπαρξη της βιομηχανικής ζώνης της Αθήνας, η οποία διοικητικά υπάγεται στο Νομό Κορινθίας, όπου είναι εγκατεστημένες βιομηχανικές επιχειρήσεις, οι οποίες ουσιαστικά δεν συνδέονται με την οικονομία της Περιφέρειας και στην ύπαρξη στη Μεγαλόπολη του δεύτερου σημαντικότερου ενεργειακού κέντρου της χώρας. Οι υπόλοιπες επιχειρήσεις της μεταποίησης στην περιοχή παρέμβασης είναι επιχειρήσεις πολύ μικρού μεγέθους, αντιπροσωπεύουν δε μικρό τμήμα της απασχόλησης και του παραγόμενου εισοδήματος στην περιοχή.

Τα λιγνιτικά αποθέματα βαίνουν εξαντλούμενα και το πέρασμα στην μεταλιγνιτική εποχή επιτάσσει την παραγωγική ανασυγκρότηση του συνόλου της περιοχής παρέμβασης λόγω και των πολύ ασθενικών επιδόσεων του πρωτογενή τομέα. Εάν για την περιοχή της Μεγαλόπολης αλλά και γενικότερα για την περιοχή της Τρίπολης (αφού σημαντικός αριθμός εργαζομένων στην ΔΕΗ κατοικεί στον Δήμο Τρίπολης) η αλλαγή του παραγωγικού προτύπου εκπορεύεται από την έντονη συρρίκνωση μιας - ιδιαίτερα κατά το παρελθόν – δυναμικής οικονομικής δραστηριότητας για σημαντικό αριθμό Δημοτικών Ενοτήτων του Δήμου Γορτυνίας και Τριπόλεως αποτελεί επείγουσα προτεραιότητα η δημιουργία παραγωγικού προτύπου.

Η ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων στην περιοχή παρέμβασης χαρακτηρίζεται από αντιφατικά στοιχεία. Από τη μία η κεντρική θέση της περιοχής στην Περιφέρεια και ο πλούτος των φυσικών και πολιτιστικών πόρων που διαθέτει (στους οποίους γίνεται αναλυτικότερη αναφορά σε επόμενη ενότητα) αποτελούν στοιχεία που θα μπορούσαν να συμβάλλουν στην ανάπτυξη του τουρισμού, στο πλαίσιο της ευρύτερης αναπτυξιακής προσπάθειας στην περιοχή παρέμβασης. Από την άλλη, τόσο τα δεδομένα της τουριστικής προσφοράς σε όρους καταλυμάτων, όσο και τα δεδομένα της τουριστικής ζήτησης σε όρους αφίξεων και διανυκτερεύσεων, αναδεικνύουν μία σημαντική υστέρηση της περιοχής, όσον αφορά την ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων. Οι τρεις Δήμοι οι οποίοι αποτελούν την περιοχή παρέμβασης συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο τμήμα της τουριστικής δραστηριότητας της Π.Ε. Αρκαδίας, που όμως αντιστοιχεί σε ένα μικρό μόνο τμήμα της συνολικής τουριστικής δραστηριότητας στο επίπεδο της Περιφέρειας.

Περαιτέρω, τα πλούσια ιστορικά και λαογραφικά στοιχεία της περιοχής παρέμβασης αποτελούν τη βάση για τη διοργάνωση σε ετήσια βάση ενός αριθμού σημαντικών εκδηλώσεων, οι οποίες σε

συνδυασμό με παρεμβάσεις στα άλλα πεδία που επηρεάζουν την ανάπτυξη και τον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος της περιοχής μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για την ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων ειδικού ενδιαφέροντος.

Τα δεδομένα της τουριστικής δραστηριότητας στους τρεις Δήμους, παρουσιάζουν χαρακτηριστικά αναπτυξιακής δυναμικής, ιδιαίτερα όσον αφορά την ανάπτυξη τουρισμού για ειδικά ενδιαφέροντα, που μπορεί να αξιοποιηθεί στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης αναπτυξιακής στρατηγικής, που θα στηρίζεται στους τοπικούς πόρους και θα αξιοποιεί την ευρύτερη τουριστική κίνηση της Περιφέρειας Πελοποννήσου μεγάλο τμήμα της οποίας διέρχεται από την περιοχή παρέμβασης, ώστε να καταστεί η περιοχή τουριστικός προορισμός για μεγαλύτερους αριθμούς τουριστών, με άμεση επίπτωση στο εισόδημα της περιοχής και τη δημιουργία απασχόλησης.

Ο τομέας του τουρισμού αποτελεί κεντρικό στοιχείο προγραμματισμού σύμφωνα με το υφιστάμενο προγραμματικό πλαίσιο. Η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Πελοποννήσου συμπεραίνει ότι ο τουριστικός τομέας και οι υπο-κλάδοι του στην Περιφέρεια επηρεάζονται αρνητικά από την έλλειψη υποδομών (αεροδρόμιο Τρίπολης, τοπικό οδικό δίκτυο), το ολοένα αυξανόμενο κόστος πρόσβασης στην Περιφέρεια από άλλες περιοχές της Ελλάδος (υπερβολικό κόστος διοδίων και καυσίμων), τα χαμηλά επίπεδα ποιότητας υπηρεσιών από δραστηριοποίηση μη νόμιμων καταλυμάτων, και την έλλειψη συντονισμού προώθησης ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της περιοχής με τον Τομέα Πολιτισμού (πρόγραμμα επίσκεψης μουσείων, αρχαιολογικών χώρων και λοιπών υποδομών ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς).

Αναφορικά προς τους κλάδους οι οποίοι έχουν έναν ηγετικό ρόλο στην οικονομία της περιοχής παρέμβασης, σημειώνεται ότι σε αυτή λειτουργούν το 39,4% του συνολικού αριθμού των επιχειρήσεων που εντάσσονται στον κλάδο της εστίασης στο σύνολο της ΠΕ Αρκαδίας και αντίστοιχα το 37,9% των επιχειρήσεων του κλάδου παροχής υπηρεσιών καταλυμάτων, το 43,6% του κλάδου της βιομηχανίας τροφίμων και το 57.9% του κλάδου της ποτοποιίας.

Η πληθυσμιακή συρρίκνωση και η γήρανση του πληθυσμού έχει φτάσει σε επίπεδα που οι υφιστάμενες οικονομικές δραστηριότητες αδυνατούν να την αντιστρέψουν, σηματοδοτώντας την ανάγκη για την δημιουργία νέων οικονομικών δραστηριοτήτων που θα επιτρέψουν την μείωση της υψηλής ανεργίας, ιδιαίτερα στους νέους, μέσω της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας. Η συρρίκνωση του ενεργού πληθυσμού και τα επίπεδα της φτώχειας σε συγκεκριμένο αριθμό Δημοτικών Ενοτήτων εάν δεν ανακοπούν άμεσα θα επιτείνουν την πλήρη περιθωριοποίηση σημαντικού τμήματος της περιοχής παρέμβασης.

Κατά τα τελευταία έτη, όπως αναδείχθηκε και στη φάση της δημόσιας διαβούλευσης που έγινε στο πλαίσιο της προετοιμασίας του ΤΑΠΤΟΚ, διαπιστώνονται σοβαρά προβλήματα ελλείψεων σε ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό στα Κέντρα Υγείας της περιοχής. Οι ελλείψεις αυτές, σε συνδυασμό με την επιταχυνόμενη γήρανση του πληθυσμού, ταυτόχρονα με τον ορεινό χαρακτήρα ενός μεγάλου τμήματός της, καθιστούν αναγκαία τη λήψη μέτρων για την κάλυψη των αυξανόμενων αναγκών στον τομέα της πρωτοβάθμιας υγείας και την εφαρμογή δράσεων προληπτικής ιατρικής για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμιακού δυναμικού.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Στον παρακάτω Πίνακα 9, αποτυπώνεται μια αντιπροσωπευτική σταχυολόγηση των πιο σημαντικών πλεονεκτημάτων και αδυναμιών της περιοχής παρέμβασης, βάσει της SWOT ανάλυσης στο κείμενο της Στρατηγικής για την ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδίας.

Πίνακας 9: Σταχυολόγηση πλεονεκτημάτων και αδυναμιών της περιοχής παρέμβασης της Στρατηγικής «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020»

Πλεονεκτήματα	Αδυναμίες
<ul style="list-style-type: none"> - Εγγύτητα στο Μητροπολιτικό κέντρο των Αθηνών και πύλες εισόδου της χώρας (Λιμάνι Πάτρας, Αεροδρόμιο Ελ. Βενιζέλος, Αεροδρόμιο Καλαμάτας) - Εγγύτητα σε δύο από τα σημαντικότερα αρχαιολογικά μνημεία παγκόσμιας σημασίας (Αρχαία Ολυμπία, Μυκήνες) - Κεντρική θέση στην Πελοπόννησο, διέλευση επισκεπτών που κατευθύνονται σε άλλους σημαντικούς τουριστικούς προορισμούς στα νότια και δυτικά της Περιφέρειας - Ευνοϊκές συνθήκες πρόσβασης – εξυπηρέτηση από αυτοκινητόδρομους (Αθήνα – Τρίπολη – Καλαμάτα) - Υψηλής ποιότητας και μοναδικό φυσικό περιβάλλον - Άσκηση γεωργικών πρακτικών φιλικών προς το περιβάλλον που διαμορφώνουν υψηλής αισθητικής αξίας αγροτικό τοπίο - Μεγάλος αριθμός παραδοσιακών οικισμών, ιστορικών κτιρίων, μνημείων της φύσης και τοπίων φυσικού κάλους - Σημαντικό δίκτυο κοινωνικής προστασίας από Δήμους και οργανώσεις - Σημαντικές επενδύσεις ίδρυσης και εκσυγχρονισμού τουριστικών υποδομών σε μικρό τμήμα της περιοχής παρέμβασης - Καταξιωμένος προορισμός χειμερινού τουρισμού και σημαντικές δυνατότητες για την ανάπτυξη πληθώρας θεματικών τουριστικών δραστηριοτήτων 	<ul style="list-style-type: none"> - Γεωμορφολογία και ορεινός χαρακτήρας - Ελλιπής προστασία και μη αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος για την ενίσχυση τουρισμού - Έντονο δημογραφικό πρόβλημα: πληθυσμιακή μείωση και αυξανόμενη γήρανση. - Χαμηλό ποσοστό ενεργού πληθυσμού - Υψηλή ανεργία των νέων - Ελλιπής επαγγελματική κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού, κυρίως του γεωργικού και τουριστικού τομέα - Εξάρτηση σε όρους εισοδήματος και απασχόλησης σε σημαντικό τμήμα της περιοχής από φθίνουσα οικονομική δραστηριότητα (Λιγνιτωρυχεία ΔΕΗ) και τον πρωτογενή που στηρίζεται στις άμεσες ενισχύσεις από τον πρώτο πυλώνα της ΚΑΠ - Ελλείψεις σε δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού και αναντιστοιχία μεταξύ των απαιτήσεων των επιχειρήσεων και των προσόντων του εργατικού δυναμικού. - Αδυναμία προσέλκυσης αλλοδαπών τουριστών, εξάρτηση από τον ημεδαπό τουρισμό και ιδιαίτερα χαμηλή διάρκεια παραμονής. - Μη αξιοποίηση σημαντικών πολιτιστικών και φυσικών πόρων για την ανάπτυξη του τουρισμού - Χαμηλή προστιθέμενη αξία παραγόμενων γεωργικών προϊόντων - Χαμηλός βαθμός ενσωμάτωσης της καινοτομίας, στις τοπικές οικονομικές δραστηριότητες - Προβληματική οδική σύνδεση αρχαιολογικών χώρων και μνημείων - Προβλήματα υδροδότησης και αποχέτευσης σε ορεινές περιοχές - Ελλείψεις στην παρεχόμενη πρωτοβάθμια υγεία/πρόνοια ιδιαίτερα σε ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές

Πηγή: Στρατηγική «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020»– Ιδία επεξεργασία

Μια οργανωμένη καταγραφή των βασικότερων αναγκών που διαπιστώθηκαν κατά την ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης για την περιοχή παρέμβασης της Στρατηγικής ΤΑΠΤΟΚ για την Αρκαδία, στη βάση των προβλημάτων και προκλήσεων που καταγράφηκαν στην ανάλυση SWOT, ώστε

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

έπειτα να διαμορφωθούν οι κατάλληλοι Άξονες Προτεραιότητας και οι Ειδικοί Στόχοι της Στρατηγικής, παρουσιάζεται στον παρακάτω Πίνακα 10.

Πίνακας 10: Ανάγκες που καλείται να αντιμετωπίσει η Στρατηγική «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020»

Ανάγκη 1	Η πληθυσμιακή αποδυνάμωση και η γήρανση αποτελούν τα πλέον οξυμένα προβλήματα της περιοχής παρέμβασης
Ανάγκη 2	Το πολύ χαμηλό ποσοστό ενεργού πληθυσμού και η καταπολέμηση της ανεργίας των νέων
Ανάγκη 3	Το μορφωτικό επίπεδο στην περιοχή παρέμβασης κρίνεται ως ιδιαίτερα χαμηλό
Ανάγκη 4	Η επιχειρηματική δραστηριότητα παρουσιάζεται φθίνουσα, με τον αριθμό των επιχειρήσεων που διακόπτουν τη λειτουργία τους να είναι σημαντικά υψηλότερος από τον αριθμό των νεοϊδρυόμενων επιχειρήσεων – ανάγκη παροχής κινήτρων για την ίδρυση νέων επιχειρήσεων αλλά και εκσυγχρονισμού των υφιστάμενων με έμφαση στους κλάδους της δεύτερης μεταποίησης τροφίμων και ποτών (λόγω επιλεξιμότητας ΕΤΠΑ), στο παραγωγικό περιβάλλον του τουρισμού (εστίαση/διαμονή) και στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε συναφείς με τις κατασκευές κλάδους.
Ανάγκη 5	Στήριξη της αμπελοκαλλιέργειας και παραγωγής οίνου στον πρωτογενή τομέα, όπως και της προβατοτροφίας και μελισσοκομίας, που αποτελούν τοπικά δυναμικούς τομείς – στήριξη της μεταποίησης, τυποποίησης και διανομής των προϊόντων του πρωτογενούς τομέα
Ανάγκη 6	Προστασία και ανάδειξη του μοναδικού φυσικού περιβάλλοντος όπως και της πληθώρας των πολιτιστικών πόρων που φιλοξενεί η περιοχή
Ανάγκη 7	Ενίσχυση του δευτερεύοντος οδικού δικτύου προς τους ορεινούς οικισμούς και τα πολιτιστικά αξιοθέατα
Ανάγκη 8	Ενίσχυση – επέκταση του δικτύου υδροδότησης και αποχέτευσης
Ανάγκη 9	Αναβάθμιση του επιπέδου των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας – αντιμετώπιση του ζητήματος της απομόνωσης των ορεινών περιοχών

Πηγή: Στρατηγική «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020»– Ιδία επεξεργασία

Το όραμα της Στρατηγικής «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020» διατυπώνεται στη βάση των διατυπωμένων προβλημάτων, προκλήσεων και αναγκών της Περιοχής Παρέμβασης. Ο κεντρικός οραματικός στόχος της Στρατηγικής είναι η 'Βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής σαν τόπου κατοικίας και άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας με την προώθηση των αρχών της βιώσιμης και αυτοτροφοδοτούμενης ανάπτυξης'. Οι επιμέρους Γενικοί Στρατηγικοί Στόχοι είναι οι εξής:

- > 1ος Γενικός Στρατηγικός Στόχος (Βραχυπρόθεσμος Στόχος – 2023): Αναστροφή της φθίνουσας δημογραφικής και οικονομικής εξέλιξης της περιοχής παρέμβασης.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

- > 2ος Γενικός Στρατηγικός Στόχος (Μακροπρόθεσμος Στόχος – 2032): Αειφόρος ανάπτυξη, με αξιοποίηση του συνόλου των πλουτοπαραγωγικών πόρων για την αναμόρφωση του παραγωγικού προτύπου της περιοχής παρέμβασης

Οι Στρατηγικοί Στόχοι της Στρατηγικής ΤΑΠΤοΚ για την Αρκαδία εξειδικεύονται σε 5 ειδικούς στόχους (Ε.Σ.), οι οποίοι παρουσιάζονται στον παρακάτω Πίνακα 11.

Πίνακας 11: Ειδικοί Στόχοι Στρατηγικής ΤΑΠΤοΚ Αρκαδία 2020

Ειδικοί Στόχοι
1ος Ειδικός Στόχος (ΕΣΤ1): Βελτίωση δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού και προώθηση στην αγορά εργασίας
2ος Ειδικός Στόχος (ΕΣΤ2): Αναβάθμιση βασικών υποδομών και των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, την προστασία του περιβάλλοντος και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
3ος Ειδικός Στόχος (ΕΣΤ3): Ανάδειξη φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος – προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς
4ος Ειδικός Στόχος (ΕΣΤ4): Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας σε κλάδους που αξιοποιούν τοπικούς πόρους
5ος Ειδικός Στόχος (ΕΣΤ5): Ενδυνάμωση δομών και μηχανισμών για την αξιοποίηση του τοπικού ενδογενούς δυναμικού

Πηγή: Στρατηγική «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020»– Ιδία επεξεργασία

Βάση της ανάλυσης του κειμένου της Στρατηγικής, οι κατηγορίες δράσεων της Στρατηγικής της περιοχής ΤΑΠΤοΚ, εντάσσονται και ανταποκρίνονται στις Επενδυτικές Προτεραιότητες του ΠΕΠ, οι οποίες χρηματοδοτούν την ΤΑΠΤοΚ, λαμβάνοντας υπόψη την κατανομή του προϋπολογισμού ανά Επενδυτική Προτεραιότητα. Στον παρακάτω Πίνακα ΧΧ παρουσιάζεται η προτεινόμενη κατανομή του προϋπολογισμού που εγκρίθηκε, για κάθε κατηγορία δράσεων για το σύνολο της περιοχής παρέμβασης.

Πίνακας 12: Κατανομή Π/Υ της Στρατηγικής ΤΑΠΤοΚ Αρκαδία 2020 ανά Κατηγορία Δράσεων και ανά ΕΠ του ΠΕΠ

ΚΩΔ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΑΠΤοΚ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΠΕΠ								ΑΜΕΣΗ ΜΟΧΛΕΥΣΗ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ (€) **
		ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (ΣΕ ΧΙΛ. €) *								
		3α	9vi	9δ	4γ	6β	8γ	6δ	7β	
3α.ΚΔ1	Παροχή ενισχύσεων για ίδρυση/εκουγχρονισμό επιχειρήσεων στους τομείς του τουρισμού και της μεταποίησης	2.500.000 €								1.400.000 €
9vi.ΚΔ2	Δράσεις εμφύωξης, υποστήριξης και δημοσιότητας		1.425.000 €							0 €
9vi.ΚΔ3	Αμοιβές μόνιμου προσωπικού, εξωτερικών συνεργατών, εξωτερικών εμπειρογνομόνων και λοιπών συνεργατών για τη λειτουργία της ΟΤΔ		2.850.000 €							0 €
9vi.ΚΔ4	Βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας για κατοίκους ορεινών περιοχών		975.000 €							0 €
9vi.ΚΔ5	Κατάρτιση / απόκτηση εργασιακής - επαγγελματικής εμπειρίας με πρακτική άσκηση		1.000.000 €							0 €
9δ.ΚΔ6	Λειτουργικές Δαπάνες ΟΤΔ			475.000 €						0 €
9δ.ΚΔ7	Αναβάθμιση οικιστικού περιβάλλοντος			1.690.000 €						0 €
9δ.ΚΔ8	Δημιουργία / βελτίωση υποδομών άθλησης και αναψυχής			435.000 €						60.000 €
4γ.ΚΔ9	Ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης των δημοσίων κτιρίων				1.400.000 €					0 €
6β.ΚΔ10	Έργα ορθολογικής και αποδοτικής διαχείρισης του πόσιμου νερού					1.250.000 €				0 €
8γ.ΚΔ11	Ενίσχυση της ελκυστικότητας των χώρων φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και ανάδειξη της φυσικής κληρονομιάς						1.875.000 €			0 €
6δ.ΚΔ12	Παρεμβάσεις αξιοποίησης - προστασίας φυσικού περιβάλλοντος για την ενίσχυση του τουρισμού							1.250.000 €		0 €
7β.ΚΔ13	Βελτίωση προσβασιμότητας, ενίσχυση οδικής ασφάλειας								1.750.000 €	0 €
7β.ΚΔ14	Βελτίωση πρόσβασης σε αρχαιολογικούς χώρους/μουσεία								125.000 €	0 €
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	2.500.000 €	6.250.000 €	2.600.000 €	1.400.000 €	1.250.000 €	1.875.000 €	1.250.000 €	1.875.000 €	1.460.000 €

Πηγή: Στρατηγική «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020»

Σε ότι αφορά το σύστημα διακυβέρνησης του προγράμματος, συστάθηκε η εταιρεία με την επωνυμία "ΤΑΠΤοΚ ΑΡΚΑΔΙΑ 2020 – ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ" και ο διακριτικός της τίτλος είναι "ΑΡΚΑΔΙΑ 2020". Αποτελεί Αστική Εταιρεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 101 του ν. 3852/2010 και 741-784 του Αστικού Κώδικα, ιδρύθηκε στις 2 Ιανουαρίου του 2017 στην Τρίπολη Αρκαδίας και οι συμμετέχοντες σε αυτή φορείς είναι οι κάτωθι:

- Ο Ο.Τ.Α. Β΄ Βαθμού με την επωνυμία «Περιφέρεια Πελοποννήσου»
- Δήμοι (Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού) «Δήμος Τρίπολης», «Δήμος Γορτυνίας» «Δήμος Μεγαλόπολης»
- Αναπτυξιακές Ανώνυμες Εταιρείες Ο.Τ.Α.
- Κοινωνικοί Φορείς με σκοπούς αντίστοιχους αυτών του δικτύου

Στο σημείο αυτό, διευκρινίζεται ότι το πλαίσιο των διαδικασιών διαβούλευσης για τον σχεδιασμό και προετοιμασία της Στρατηγικής «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020» παρουσιάζεται και αξιολογείται σε επόμενο Κεφάλαιο της παρούσας αξιολόγησης.

3.4 Παρουσίαση της Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) Μάνης

Η Στρατηγική Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (Ο.Χ.Ε.) για την περιοχή της Μάνης εγκρίθηκε με απόφαση της Περιφέρειας την 19/03/2019, με προϋπολογισμό Συνολικής Δημόσιας

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Δαπάνης 12.100.000,00€. Η εν λόγω Στρατηγική συγχρηματοδοτείται από το Ε.Τ.Π.Α. (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης) στο πλαίσιο των Αξόνων Προτεραιότητας 1, 2B, 3 και 4, καθώς και από το Ε.Κ.Τ. (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας 2Α, του Ε.Π. «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ 2014-2020»

Η περιοχή της Μάνης είναι μία από τις τρεις νότιες χερσονήσους της Πελοποννήσου, που σχηματίζεται από την οροσειρά του Ταΰγετου και καταλήγει στο ακρωτήριο Ταίναρο. Αποτελεί τη νοτιότερη περιοχή του ηπειρωτικού τμήματος της χώρας, αλλά και της ηπειρωτικής Ευρώπης. Διοικητικά, η χερσόνησος της Μάνης εντάσσεται σε δύο Περιφερειακές Ενότητες, Λακωνίας και Μεσσηνίας και σε δύο Δήμους, τον Δήμο Ανατολικής Μάνης και τον Δήμο Δυτικής Μάνης. Παρά τον διοικητικό κατακερματισμό η περιοχή συνιστά μία ενιαία ανθρωπογεωγραφική ενότητα. Οι κάτοικοι της περιοχής διατηρούν την αίσθηση κοινής ταυτότητας, καταγωγής και ιστορίας. Στο σύνολο της περιοχής παρατηρούνται ενιαία διακριτά χαρακτηριστικά όπως:

- Το Μανιάτικο Τοπίο με τον Ταΰγετο σε επαφή με το θαλάσσιο μέτωπο
- Η εκτεταμένη ελαιοκαλλιέργεια σε αναβαθμούς
- Οι χαρακτηριστικοί οχυρωμένοι οικισμοί με τους μανιάτικους πύργους και τα ιδιαίτερα αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά, τα βυζαντινά και μεταβυζαντινά μνημεία.
- Τα μνημεία του λαϊκού πολιτισμού, όπως είναι τα καλντερίμια, ελαιοτριβεία, γεφύρια, αλώνια, πεζούλες κλπ.

Η περιοχή της Μάνης (Χάρτης 4) αποτελεί έναν ενιαίο πολιτιστικό πόλο και πόλο έλξης διεθνούς εμβέλειας, με πλήθος ανεκμετάλλευστων συγκριτικών πλεονεκτημάτων που δίνουν τη δυνατότητα εφαρμογής του εργαλείου των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) στην περιοχή. Η πρόταση ΟΧΕ αφορά σε περιοχή παρέμβασης που περιλαμβάνει:

- Τον Δήμο Ανατολικής Μάνης, ο οποίος υπάγεται στην Π.Ε. Λακωνίας και προήλθε από τη συνένωση των Δήμων Οιτύλου, Ανατολικής Μάνης, Γυθείου και Σμήνου. Έδρα του Δήμου είναι το Γύθειο.
- Τον Δήμο Δυτικής Μάνης, ο οποίος εντάσσεται στην Π.Ε. Μεσσηνίας και προήλθε από τη συνένωση των Δήμων Αβίας και Λεύκτρου, ως ορεινός Δήμος (πληθυσμός μικρότερος των 10.000 κατοίκων και ορεινότητα μεγαλύτερη του 50%). Έδρα του Δήμου είναι η Καρδαμύλη.

Βασικά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της προτεινόμενης περιοχής παρέμβασης αποτελούν:

- Η ορεινότητα του εδάφους και ο αραιοκατοικημένος χαρακτήρας της.
- Η έντονη δημογραφική γήρανση και η υψηλή ανεργία, ιδιαίτερα στους νέους.
- Ο περιορισμένος ρόλος του δευτερογενή τομέα και ιδιαίτερα της μεταποίησης στην τοπική παραγωγική διάρθρωση.

- ο Οι θετικές εξελίξεις που σημειώνονται στον τουριστικό κλάδο με την αύξηση της επισκεψιμότητας της περιοχής, παρά το γεγονός ότι το επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών παρουσιάζει διαφοροποιήσεις μεταξύ των δύο Δήμων.
- ο Το χαμηλότερο επίπεδο εισοδήματος των κατοίκων σε σχέση με την Περιφέρεια και η ύπαρξη περιοχών ο πληθυσμός των οποίων βρίσκεται κοντά ή/και κάτω από το όριο της φτώχειας.

Στην περιοχή καταγράφεται μεγάλος αριθμός παραδοσιακών οικισμών, ενώ αυτή είναι διάσπαρτη από μνημεία, εκκλησίες, ιστορικά κτίρια και λοιπά στοιχεία του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος τα οποία συνθέτουν το ιστορικό – πολιτιστικό προφίλ της Μάνης που τις αποδίδει διεθνή αναγνωσιμότητα . Περαιτέρω, το φυσικό περιβάλλον της περιοχής παρέμβασης χαρακτηρίζεται από την παρουσία του Ταΰγετου, της εκτεταμένης ακτογραμμής, της γεωλογικής διαμόρφωσης και των κλιματολογικών συνθηκών και χαρακτηρίζεται από μακρύ και ξερό καλοκαίρι και ήπιους χειμώνες. Στη Μάνη υπάρχει πληθώρα φυσικών πόρων, όπως ο Ταΰγετος, το Δάσος της Βασιλικής με τη μαύρη πεύκη, περιοχές του Δικτύου NATURA 2000, δύο Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ), μία Ειδική Ζώνη Διατήρησης. Επίσης υπάρχουν 2 Καταφύγια Άγριας Ζωής, πληθώρα σπηλαίων, φαράγγια, δυο σημαντικές περιοχές για τα πουλιά και ανεκμετάλλευτο παραλιακό μέτωπο.

Η περιοχή παρέμβασης έχει πληθυσμό 19.950 κατοίκων και περιλαμβάνει το σύνολο των Δημοτικών ενοτήτων των Δήμων Δυτικής και Ανατολικής Μάνης. Πρόκειται για μία περιοχή χαμηλής πληθυσμιακής πυκνότητας, της οποίας ο πληθυσμός είναι διεσπαρμένος σε πολλούς μικρούς οικισμούς. Ο γεωμορφολογικός χαρακτήρας της περιοχής καθορίζεται από την ορεογραφική διαμόρφωση του Ταΰγετου, παράλληλα με την παράκτια περιοχή. Άμεση απόρροια αυτής της μορφολογικής διαμόρφωσης είναι το γεγονός ότι η περιοχή χαρακτηρίζεται από μεγάλες υψομετρικές διαφορές, σημαντικές πτυχώσεις και εκτεταμένες ακτές.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

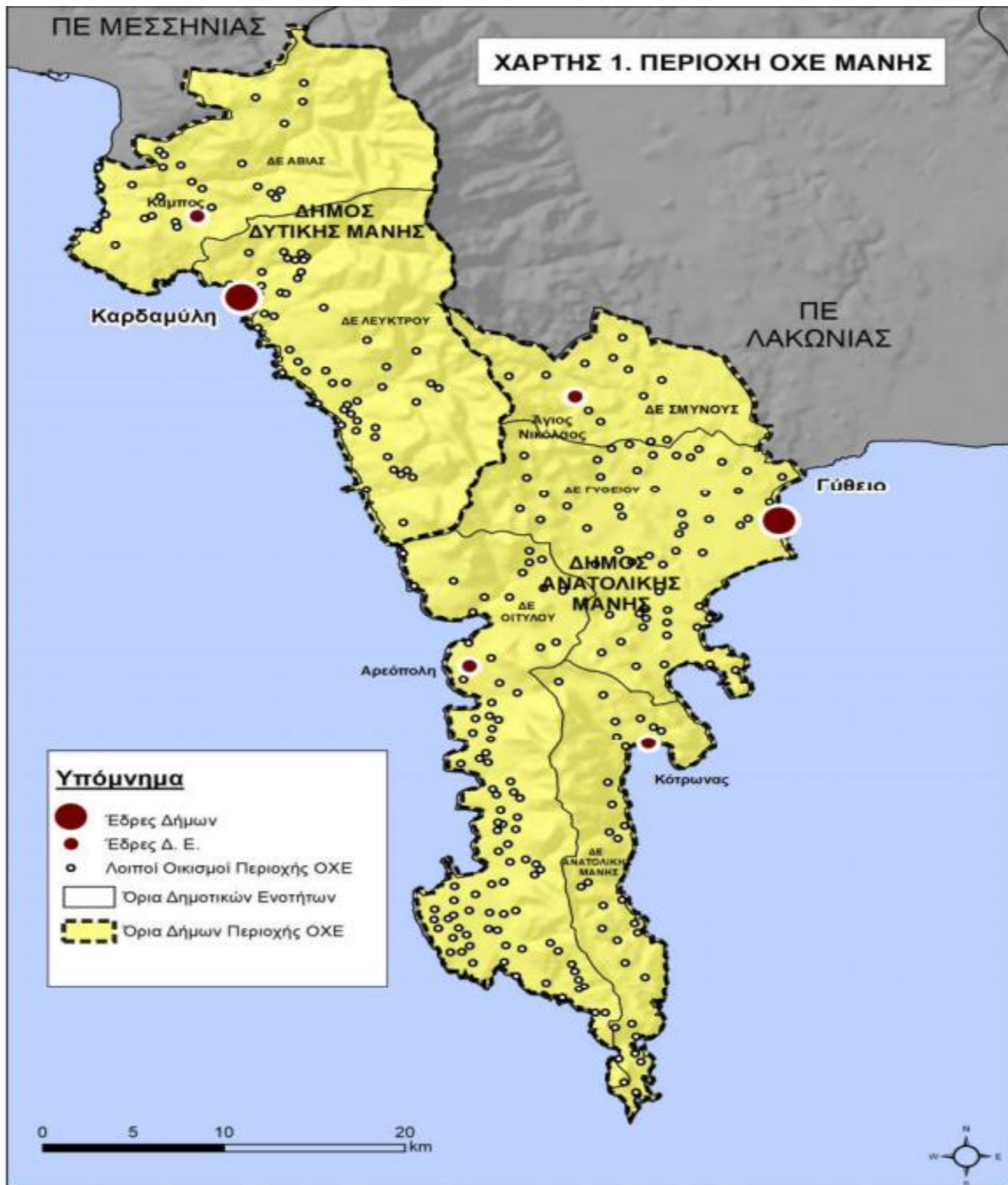

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Χάρτης 4: Η Περιοχή Παρέμβασης της ΟΧΕ Μάνης

Πηγή: Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης ΟΧΕ Μάνης

Στον παρακάτω Πίνακα 13 αποτυπώνεται μια αντιπροσωπευτική σταχυολόγηση των πιο σημαντικών πλεονεκτημάτων και αδυναμιών της περιοχής παρέμβασης, βάσει της SWOT ανάλυσης στο κείμενο της Στρατηγικής για την ΟΧΕ Μάνης.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πίνακας 13: Σταχυολόγηση πλεονεκτημάτων και αδυναμιών της περιοχής παρέμβασης της Στρατηγικής ΟΧΕ Μάνης

Πλεονεκτήματα	Αδυναμίες
<ul style="list-style-type: none"> - Λιμάνι Γυθείου - Σημαντική πύλη εισόδου τουριστικών ροών. - Εγγύτητα με το ταχέως αναπτυσσόμενο αστικό κέντρο της Καλαμάτας. - Ευνοϊκές συνθήκες πρόσβασης της περιοχής – εξυπηρέτηση από αυτοκινητόδρομους (Αθήνα – Τρίπολη – Καλαμάτα) - Σημαντικό φυσικό περιβάλλον με αξιόλογα οικοσυστήματα και πλούσιο πολιτιστικό και απόθεμα, υψηλής ιστορικής και αρχιτεκτονικής αξίας - Το μεγαλύτερο τμήμα της έκτασης της Περιοχής ΟΧΕ καλύπτεται από περιοχές εντός του Δικτύου Natura 2000 - Σημαντικός αριθμός Τ.Ι.Φ.Κ, Σπηλαίων – Φαραγγιών, παραλιών, φυσιολατρικών συλλόγων - Παραγωγή γεωργικών προϊόντων ΠΟΠ – ΠΓΕ, ορισμένα εκ των οποίων με διεθνή αναγνωρισιμότητα. - Δυναμική εξέλιξη της ζήτησης στον τουριστικό κλάδο. - Πυκνότητα αξιόλογων παραδοσιακών οικισμών (κηρυγμένων και μη), με τη μεγαλύτερη συγκέντρωση κηρυγμένων παραδοσιακών οικισμών πανελλαδικά - Δίκτυο Μουσείου Μάνης - Δίκτυα μονοπατιών και καλντεριμιών (Ε4) 	<ul style="list-style-type: none"> - Εντοπισμένα προβλήματα διάβρωσης στην περιοχή λόγω του έντονου ανάγλυφου και των μεγάλων κλίσεων - Μη ικανοποιητική αξιοποίηση των φυσικών πόρων από το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν - Ανεπάρκεια υποδομών για την προσβασιμότητα, την προστασία του περιβάλλοντος και διασύνδεση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων της περιοχής - Μη αξιοποίηση σημαντικών πολιτιστικών και φυσικών πόρων για την ανάπτυξη του τουρισμού - Δημογραφικό πρόβλημα: πληθυσμιακή μείωση και αυξανόμενη γήρανση. - Χαμηλό ποσοστό ενεργού πληθυσμού, υψηλή ανεργία των νέων, μέτριο μορφωτικό επίπεδο - Ελλείψεις σε δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού και αναντιστοιχία μεταξύ των απαιτήσεων των επιχειρήσεων και των προσόντων του εργατικού δυναμικού. - Προβλήματα πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας ηλικιωμένων ατόμων ιδιαίτερα σε ορεινές και αραιοκατοικημένες περιοχές - Μικρό μέγεθος γεωργικών εκμεταλλεύσεων και τάσεις εγκατάλειψης γεωργικής γης ιδιαίτερα στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές - Έλλειψη δυναμικών κλάδων στην τοπική παραγωγική διάρθρωση, εξάρτηση της τοπικής οικονομίας από παραδοσιακούς κλάδους - Μειωμένη Προσπελασιμότητα στην Περιοχή ΟΧΕ - Σημαντικά προβλήματα στη διαχείριση στερεών αποβλήτων και στους δύο Δήμους της περιοχής και έλλειψη αποχετευτικού συστήματος

Πηγή: Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης ΟΧΕ Μάνης – Ιδία επεξεργασία

Μια οργανωμένη καταγραφή των αναγκών που διαπιστώθηκαν κατά την ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης για την περιοχή παρέμβασης της ΟΧΕ Μάνης, στη βάση των προβλημάτων και προκλήσεων που καταγράφηκαν στην ανάλυση SWOT, ώστε έπειτα να διαμορφωθούν οι κατάλληλοι Άξονες Προτεραιότητας και οι Ειδικοί Στόχοι της Στρατηγικής, παρουσιάζεται στον παρακάτω Πίνακα 14.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

HPON ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πίνακας 14: Ανάγκες που καλείται να αντιμετωπίσει η Στρατηγική της ΟΧΕ Μάνης

Ανάγκη 1	Συγκράτηση πληθυσμού σε περιοχές με υψηλό δείκτη γήρανσης και αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων με δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για την αύξηση του εισοδήματος
Ανάγκη 2	Ανάπτυξη νέων οικονομικών δραστηριοτήτων με ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών και αναβάθμιση δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού.
Ανάγκη 3	Αναβάθμιση των τουριστικών υπηρεσιών και αύξηση της επισκεψιμότητας στην περιοχή
Ανάγκη 4	Ανάδειξη και προστασία του φυσικού, πολιτιστικού και ιστορικού πλούτου της περιοχής
Ανάγκη 5	Ενίσχυση της σύνδεσης του τουρισμού με τον πολιτισμό και το φυσικό περιβάλλον και ανάδειξη αλυσίδας αξίας τουρισμού – πολιτισμού αγροδιατροφής, εξειδίκευση του θεματικού τουρισμού
Ανάγκη 6	Βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής με την ανάπλαση οικιστικών περιοχών που παρουσιάζουν τουριστικό ενδιαφέρον, με μέριμνα στην ενίσχυση των υποδομών ψυχαγωγίας και άθλησης
Ανάγκη 7	Βελτίωση της προσβασιμότητας και της οδικής ασφάλειας σε περιοχές ιδιαίτερου φυσικού – πολιτιστικού και γενικότερα τουριστικού ενδιαφέροντος, διασύνδεση φυσικών και πολιτιστικών πόρων
Ανάγκη 8	Βελτίωση συστημάτων αποκομιδής απορριμμάτων σε περιοχές όπου διαπιστώνονται προβλήματα και κατά προτεραιότητα σε περιοχές όπου παρατηρείται μεγαλύτερη συγκέντρωση μόνιμου πληθυσμού και επισκεπτών
Ανάγκη 9	Αντιμετώπιση του προβλήματος της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας από άτομα μεγάλης ηλικίας που κατοικούν σε ορεινές και αραιοκατοικημένες περιοχές

Πηγή: Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης ΟΧΕ Μάνης – Ιδία επεξεργασία

Η αναπτυξιακή στρατηγική βασίστηκε στις διαπιστωμένες και ιεραρχημένες ανάγκες της περιοχής παρέμβασης, όπως αυτές προέκυψαν από την SWOT ανάλυση του κειμένου της Στρατηγικής της ΟΧΕ Μάνης, αλλά και το σύνολο των προγραμματικών κειμένων που σχετίζονται με την περιοχή. Ο κύριος οραματικός στόχος της χωρικής αυτής αναπτυξιακής παρέμβασης είναι: 'Βιώσιμη αιφόρος ανάπτυξη της χερσονήσου της Μάνης, ως μίας ενιαίας περιοχής, στη βάση των ιδιαίτερων στοιχείων του ιστορικού – πολιτισμικού χαρακτήρα της και του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, που προσδίδουν στην περιοχή αναγνωρισιμότητα σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.'

Ο βασικός Στρατηγικός Στόχος που έπεται του ανωτέρου οράματος για την περιοχή είναι: 'Ενίσχυση του παραγωγικού προτύπου της περιοχής παρέμβασης με την αξιοποίηση των φυσικών, ιστορικών και πολιτιστικών της στοιχείων και την σύζευξή τους με την τουριστική ανάπτυξη, ώστε αυτή να αποτελέσει τον κύριο μοχλό για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης.'

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Ο Στρατηγικός Στόχος της Στρατηγικής της ΟΧΕ Μάνης εξειδικεύεται σε 5 ειδικούς στόχους (Ε.Σ.), οι οποίοι παρουσιάζονται στον παρακάτω Πίνακα 15.

Πίνακας 15: Ειδικοί Στόχοι Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης ΟΧΕ Μάνης

Ειδικοί Στόχοι
1ος Ειδικός Στόχος (ΕΣΟ1): Ενίσχυση της παραγωγικής βάσης με την αξιοποίηση τοπικών πόρων
2ος Ειδικός Στόχος (ΕΣΟ2): Βελτίωση δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού και προώθηση στην αγορά εργασίας
3ος Ειδικός Στόχος(ΕΣΟ3): Προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς ως πόλου έλξης επισκεπτών
4ος Ειδικός Στόχος (ΕΣΟ4): Αναβάθμιση βασικών υποδομών για την προστασία του περιβάλλοντος και βελτίωση της προσπελασιμότητας της περιοχής.
5ος Ειδικός Στόχος (ΕΣΟ5): Αναβάθμιση των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών σε ορεινές και αραιοκατοικημένες περιοχές και αναβάθμιση υποδομών για την κοινωνική και οικονομική αναζωογόνηση σε οικιστικά κέντρα της περιοχής παρέμβασης.

Πηγή: Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης ΟΧΕ Μάνης – Ιδία επεξεργασία

Στον παρακάτω Πίνακα 16 παρουσιάζεται η κατανομή του προϋπολογισμού που σχεδιάστηκε και εγκρίθηκε, για κάθε κατηγορία δράσεων για το σύνολο της περιοχής παρέμβασης.

Πίνακας 16: Κατανομή Π/Υ της Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης της ΟΧΕ Μάνης ανά Κατηγορία Δράσεων

Κωδικός Δράσης	Τύποι Δράσεων	Προϋπολογισμός Δράσεων Περιοχής Παρέμβασης
3a.ΚΔ1	Παροχή ενισχύσεων για ίδρυση / εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων στον τομέα του τουρισμού	1.000.000,00 €
9i.ΚΔ2	Κατάρτιση και απόκτηση εργασιακής/επαγγελματικής εμπειρίας μέσω πρακτικής άσκησης	500.000,00 €
9iv.ΚΔ3	Βελτίωση της πρόσβασης σε προνοιακές - κοινωνικές υπηρεσίες κοινής ωφέλειας	400.000,00 €
9b.ΚΔ4	Κατασκευή / βελτίωση υποδομών άθλησης	1.700.000,00 €
9b.ΚΔ5	Αναβάθμιση οικιστικού περιβάλλοντος	550.000,00 €
6a.ΚΔ6	Διαχείριση οικιακών απορριμάτων	2.008.800,00 €
6b.ΚΔ7	Έργα διαχείρισης/επεξεργασίας λυμάτων	1.000.000,00 €
6c.ΚΔ8	Πρωώθηση - προβολή φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς	791.200,00 €
6c.ΚΔ9	Βελτίωση, ανάδειξη, αναβάθμιση έργων πολιτιστικής κληρονομιάς	922.000,00 €
6c.ΚΔ10	Ενίσχυση της ελκυστικότητας των χώρων φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και ανάδειξη της φυσικής κληρονομιάς	728.000,00 €
7b.ΚΔ11	Αναβάθμισης / βελτίωση προσβασιμότητας και ενίσχυση οδικής ασφάλειας	2.000.000,00 €
7b.ΚΔ12	Αναβάθμιση/ βελτίωση λιμενικών εγκαταστάσεων	500.000,00 €
	Σύνολο	12.100.000,00 €

Πηγή: Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης ΟΧΕ Μάνης

Στον Πίνακα 17 που ακολουθεί φαίνεται και η κατανομή του ενδεικτικού προϋπολογισμού ανά κατηγορία δράσεων και ανά Δήμο.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πίνακας 17: Κατανομή Π/Υ της Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης της ΟΧΕ Μάνης ανά Κατηγορία Δράσεων και ανά Δήμο

Κωδικός Δράσης	Τύποι Δράσεων	Προϋπολογισμός Δράσεων Δήμου Ανατολικής Μάνης	Προϋπολογισμός Δράσεων Δήμου Δυτικής Μάνης	Οριζόντια - Διαδημοτικά
3a.ΚΔ1	Παροχή ενισχύσεων για ίδρυση / εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων στον τομέα του τουρισμού			1.000.000,00€
9i.ΚΔ2	Κατάρτιση και απόκτηση εργασιακής/επαγγελματικής εμπειρίας μέσω πρακτικής άσκησης			500.000,00€
9iv.ΚΔ3	Βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες προνοιακές - κοινωνικές υπηρεσίες κοινής ωφέλειας			400.000,00€
9b.ΚΔ4	Κατασκευή / βελτίωση υποδομών άθλησης	600.000,00€	1.100.000,00 €	
9b.ΚΔ5	Αναβάθμιση οικιστικού περιβάλλοντος		550.000,00€	
6a.ΚΔ6	Διαχείριση οικιακών απορριμμάτων	2.008.800,00 €		
6b.ΚΔ7	Έργα διαχείρισης/επεξεργασίας λυμάτων	1.000.000,00€		
6c.ΚΔ8	Πρωώθηση - προβολή φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς	591.200,00€		200.000,00€
6c.ΚΔ9	Βελτίωση, ανάδειξη, αναβάθμιση έργων πολιτιστικής κληρονομιάς	200.000,00€	722.000,00€	
6c.ΚΔ10	Ενίσχυση της ελκυστικότητας των χώρων φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και ανάδειξη της φυσικής κληρονομιάς	250.000,00€	478.000,00€	
7b.ΚΔ11	Αναβάθμισης / βελτίωση προσβασιμότητας και ενίσχυση οδικής ασφάλειας	1.300.000,00€	700.000,00€	
7b.ΚΔ12	Αναβάθμιση/ βελτίωση λιμενικών εγκαταστάσεων	500.000,00€		
	ΣΥΝΟΛΟ	6.450.000,00€	3.550.000,00€	2.100.000,00€

Πηγή: Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης ΟΧΕ Μάνης

Σύμφωνα με την εξειδίκευση της Στρατηγικής Χωρικής Ανάπτυξης, το Σύστημα Διακυβέρνησης διαρθρώνεται σε τρία (3) κύρια και διακριτά επίπεδα:

- α) Σχεδιασμός της αναπτυξιακής Στρατηγικής (Φορέας ή Φορείς Στρατηγικής).
- β) Διαχείριση της εφαρμοζόμενης αναπτυξιακής Στρατηγικής (Φορέας Διαχείρισης).
- γ) Υλοποίηση της εφαρμοζόμενης αναπτυξιακής Στρατηγικής (Φορέας ή Φορείς Υλοποίησης).

Φορέας της Στρατηγικής ΟΧΕ, όπως έχει ήδη οριστεί και στην σχετική πρόσκληση της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Πελοποννήσου, για την εκπόνηση και υποβολή της Στρατηγικής ΟΧΕ είναι η Περιφέρεια Πελοποννήσου, υπό την προϋπόθεση, όμως της αποδεδειγμένης στενής συνεργασίας κυρίως με τις αντίστοιχες Δημοτικές Αρχές των Δήμων Ανατολικής Μάνης και Δυτικής Μάνης, αλλά και με τους τοπικούς φορείς εκπροσώπησης των παραγωγικών φορέων και του κοινωνικού

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

γίνεσθαι στους δύο Δήμους. Ως φορέας διαχείρισης της Στρατηγικής ΟΧΕ, ορίζεται η Διαχειριστική Αρχή (ΕΥΔ) του Ε.Π. Περιφέρειας Πελοποννήσου, η οποία εκδίδει προσκλήσεις προς τους δυνητικούς δικαιούχους φορείς για συγκεκριμένες κατηγορίες έργων του Σχεδίου Δράσης ΟΧΕ, κατά κανόνα ανάλογα τον βαθμό ωριμότητάς των, ή/και ανάλογα με τις ανάγκες αποτελεσματικής υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος της Περιφέρειας Πελοποννήσου 2014-2020. Ο προσδιορισμός των φορέων υλοποίησης έργων / δράσεων και στο πλαίσιο της παρούσας Στρατηγικής ΟΧΕ, είναι ο κατά νόμο κύριος του συγχρηματοδοτούμενου έργου/πράξης, εφ' όσον αυτός έχει τη διοικητική και τεχνική ικανότητα / δυνατότητα να την υλοποιήσει, είτε με ίδια μέσα, είτε με ανάθεση σε τρίτους. Εξάλλου, σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου της περιόδου 2014 – 2020, η ικανότητα του Φορέα Υλοποίησης αξιολογείται από την ΕΥΔ, στο πλαίσιο αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησης και ένταξης στο ΠΕΠ «Πελοπόννησος» 2014- 2020.

Αναφέρεται στο σημείο αυτό, ότι το πλαίσιο των διαδικασιών διαβούλευσης για τον σχεδιασμό και προετοιμασία της Στρατηγικής της ΟΧΕ Μάνης παρουσιάζεται και αξιολογείται σε επόμενο Κεφάλαιο της παρούσας αξιολόγησης.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

4.Αξιολόγηση της συνολικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Στρατηγικής του ΠΕΠ Πελοποννήσου

Το Κεφάλαιο αυτό αντιμετωπίζει τον πυρήνα των αξιολογικών ερωτημάτων του αντικειμένου του έργου, τα οποία σχετίζονται ουσιαστικά με την αξιολόγηση της συνολικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Στρατηγικής του ΠΕΠ Πελοποννήσου. Ειδικότερα, αρχικά λαμβάνει χώρα η αξιολόγηση του ολοκληρωμένου χαρακτήρα των χωρικών παρεμβάσεων του ΕΠ, βάσει και του αρχικού σχεδιασμού κατά την κατάρτιση του προγράμματος. Έπειτα, η ανάλυση προχωρά στην αξιολόγηση του βαθμού κάλυψης των χωρικών αναγκών του ΕΠ, με δεδομένο το περιεχόμενο και τις εγκεκριμένες Στρατηγικές των χωρικών παρεμβάσεων που βρίσκονται σε εξέλιξη. Στη συνέχεια, η μελέτη προχωρά στην διερεύνηση του ολοκληρωμένου χαρακτήρα των διαδικασιών διαβούλευσης που υιοθετήθηκαν και τέθηκαν σε εφαρμογή για κάθε χωρική παρέμβαση. Επόμενο πεδίο αξιολόγησης αποτελεί η εξέταση της καταλληλότητας επιλογής και σύστασης των Συστημάτων Διακυβέρνησης και Διαχείρισης των χωρικών προγραμμάτων, ώστε να αποτιμηθεί και ο τρόπος προώθησης και υλοποίησης των σχετικών δράσεων. υπό το πρίσμα διασφάλισης του ολοκληρωμένου χαρακτήρα και αντιμετώπισης των καταγεγραμμένων αναγκών.

4.1 Αξιολόγηση του ολοκληρωμένου χαρακτήρα των χωρικών παρεμβάσεων

Ο στόχος της εδαφικής προσέγγισης των χωρικών παρεμβάσεων, αφορά στην ενσωμάτωση της εδαφικής διάστασης στις διάφορες πολιτικές σύμφωνα με τις αρχές της εδαφικής συνοχής. Ειδικότερα στην : α) προώθηση της πολυκεντρικής και ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης της ΕΕ, β) ενθάρρυνση της ολοκληρωμένης ανάπτυξης των πόλεων, της υπαίθρου και συγκεκριμένων περιοχών, γ) διασφάλιση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας των περιφερειών με βάση τις ισχυρές τοπικές οικονομίες, δ) βελτίωση της εδαφικής συνδεσιμότητας για άτομα, κοινότητες και επιχειρήσεις και ε) στην διαχείριση και τη σύνδεση οικολογικών, τοπικών και πολιτιστικών αξιών των περιφερειών. Όλα τα ανωτέρω, λαμβάνονται σε σχέση με το πλαίσιο για τη χάραξη της χωρικής αναπτυξιακής πολιτικής της Ελλάδας (Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης), της Περιφέρειας Πελοποννήσου (Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Πελοποννήσου), καθώς και από τα εγκεκριμένα Ειδικά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Τουρισμού, ΑΠΕ, Βιομηχανίας, Υδατοκαλλιεργειών, Καταστημάτων Κράτησης κτλ.).

4.1.1 Κριτήρια επιλογής περιοχών παρέμβασης / χρηματοδοτικό εργαλείο

Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη

Για τον καθορισμό των αστικών κέντρων της Περιφέρειας Πελοποννήσου, που εφαρμόζονται οι στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ), ελήφθησαν υπ' όψη τα εξής:

- Οι αστικές συγκεντρώσεις σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας.

- Η εξάρτηση της κοινωνικοοικονομικής δραστηριότητας κάθε Περιφερειακής Ενότητας
- Η χωροθέτηση και λειτουργία των αστικών κέντρων των Περιφερειακών Ενότητων ως πύλες εισόδου – εξόδου (κυρίως εισόδου) της Περιφέρειας Πελοποννήσου.
- Οι αναφορές του Γενικού, Ειδικού και Περιφερειακού Χωροταξικού Σχεδιασμού στα αστικά κέντρα της Περιφέρειας.
- Οι διατιθέμενοι πόροι ΕΤΠΑ και ΕΚΤ από το ΠΕΠ Πελοποννήσου 2014 – 2020, για Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη.

Τα παραπάνω κριτήρια επιλογής για την εφαρμογή στρατηγικής ΒΑΑ, πρέπει να πληρούνται στο σύνολό τους για κάθε αστικό κέντρο.

Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤοΚ)

Προκειμένου να προσδιορισθούν οι πλέον κατάλληλες περιοχές της Περιφέρειας Πελοποννήσου, στις οποίες θα εφαρμοσθεί το «εργαλείο» της ΤΑΠΤοΚ κατά την περίοδο 2014-2020, χρησιμοποιήθηκε ένα πλέγμα μετρήσιμων κριτηρίων, κυρίως κοινωνικοοικονομικών, σε επίπεδο Δημοτικών Ενότητων σύμφωνα με τον «Καλλικράτη», δηλαδή σε επίπεδο Δήμου / Κοινότητας σύμφωνα με την διοικητική διαίρεση της Χώρας στο πλαίσιο του «Καποδίστρια». Ειδικότερα:

- Μέσο φορολογούμενο εισόδημα του έτους 2012.
- Μεταβολή πληθυσμού (%) μεταξύ 2001 και 2011.
- Πληθυσμιακή πυκνότητα κατά το έτος 2011.
- Ποσοστό (%) ανεργίας το 2011.
- Δείκτης γήρανσης το 2011 (ηλικίες 65+ / ηλικίες 0-14).
- Δείκτης αντικατάστασης το 2011 (ηλικίες 10-14 / ηλικίες 60-64)

Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση

Οι στόχοι του εργαλείου των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) αναφέρονται στην προώθηση / επιτάχυνση της ανάπτυξης σε περιοχές με μόνιμα / διαχρονικά συγκριτικά αναπτυξιακά μειονεκτήματα ή / και με αντίστοιχα συγκριτικά πλεονεκτήματα, τα οποία τελούν σε αδράνεια. Απώτερος στόχος είναι η άμβλυνση των ενδοπεριφερειακών χωρικών / αναπτυξιακών ανισοτήτων, με μείωση των συγκριτικών μειονεκτημάτων και με αξιοποίηση των σε αδράνεια συγκριτικών πλεονεκτημάτων συγκεκριμένων περιοχών της Περιφέρειας.

Με βάση τους παραπάνω στόχους, προκειμένου να ενισχυθεί το επίπεδο καταληλότητας επιλογής των δυνητικών περιοχών εφαρμογής των ΟΧΕ, χρησιμοποιήθηκε το ίδιο πλέγμα μετρήσιμων κοινωνικοοικονομικών κριτηρίων, όμοιο ακριβώς με εκείνο το πλέγμα που χρησιμοποιήθηκε για τον ενδεικτικό προσδιορισμό των περιοχών των ΤΑΠΤοΚ.

Πέραν όμως, των παραπάνω αναφερόμενων κοινωνικοοικονομικών κριτηρίων που ταυτίζονται με τα προαναφερόμενα στην περίπτωση της ΤΑΠΤοΚ, εφαρμόστηκαν και ποσοτικά πληθυσμιακά και

χωρικά/αναπτυξιακά κριτήρια των προτεινόμενων περιοχών για εφαρμογή ΟΧΕ, σε σχέση με τους αντίστοιχους συνολικά διατιθέμενους πόρους. Ειδικότερα, αυτά είναι: α) ο πληθυσμός, β) η έκταση των περιοχών ΟΧΕ και γ) η αναγνωρισιμότητα των περιοχών στο ευρύτερο εθνικό ή/και διεθνές περιβάλλον.

4.1.2 Εγκεκριμένες Χωρικές Παρεμβάσεις

Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ, η Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη καλείται: α) να αντιμετωπίσει συγκροτημένα (και όχι μερικώς κατά Προτεραιότητα Χρηματοδότησης και Θεματικό Στόχο) τις ιδιαίτερες προκλήσεις στο χωρικό επίπεδο όπου εμφανίζονται, β) να μεγιστοποιήσει τα οφέλη από το ΕΣΠΑ σε χωρικό επίπεδο, οργανώνοντας κατάλληλες συνέργειες Θ.Σ., ΕΔΕΤ και Προγραμμάτων, αλλά και παράλληλων πολιτικών και πηγών χρηματοδότησης, γ) να προωθήσει την αποδοτική εφαρμογή των νέων εργαλείων που αφορούν στην Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤοΚ), στη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (ΒΑΑ) και στην Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση (ΟΧΕ).

Οι χωρικές παρεμβάσεις που επιλέχθηκαν, εγκρίθηκαν και υλοποιούνται μέχρι τώρα στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο, στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, είναι :

1. Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης ΤΑΠΤοΚ/CLLD «Αρκαδία 2020» - Απόφαση έγκρισης 2827/07-11-2017 (ΑΔΑ:7ΣΣΥ7Λ1-3ΧΠ).
2. Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Καλαμάτας – Απόφαση έγκρισης 2927/17-11-2017 (ΑΔΑ: ΩΑ577Λ1-41Λ).
3. Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Άργους – Ναυπλίου – Απόφαση έγκρισης 2925/17-11-2017 (ΑΔΑ: 7ΧΦΠ7Λ1-4Χ3).
4. Στρατηγική Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) για την περιοχή της Μάνης – Απόφαση Έγκρισης 1025/19-03-2019 (ΑΔΑ: 63ΖΗ7Λ1-Ρ9Ο).

Η χωρική εφαρμογή ανά εργαλείο χωρικής παρέμβασης έχει ορισθεί σύμφωνα με τον παρακάτω Πίνακα 18:

Πίνακας 18: Χωρική εφαρμογή ανά εργαλείο χωρικής παρέμβασης

ΑΑ	Χρηματοδοτικό Εργαλείο	Περιοχή Εφαρμογής	Ειδική Περιοχή Εφαρμογής	Τύπος Περιοχής
1	ΤΑΠΤοΚ/CLLD «Αρκαδία 2020»	Δήμος Τριπόλεως	19 Δημοτικές Ενότητες	Κυρίως Ορεινή
		Δήμος Γορτυνίας		
		Δήμος Μεγαλόπολης		
2	ΒΑΑ Καλαμάτας	Δήμος Καλαμάτας	Ιστορικό Κέντρο (ΙΚ)	Αστική

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

ΑΑ	Χρηματοδοτικό Εργαλείο	Περιοχή Εφαρμογής	Ειδική Περιοχή Εφαρμογής	Τύπος Περιοχής
			Παραλιακή Ζώνη (ΠΖ)	
3	ΒΑΑ Άργους - Ναυπλίου	Δήμος Άργους	Άργους, Κουτσοποδίου, Φιχτίου, Μυκηνών, Μοναστηρακίου, Νέου Ηραίου, Ινάχου, Ήρας, Ανυφίου, Κουρτακίου, Ηραίου, Πουλλακίδας, Αγίας Τριάδας, Πυργέλλας, Λάλουκας, Δαλαμανάρας, Αργολικού, Νέας Τύρινθας, Ναυπλιέων, Αρίας, Νέας Κίου.	Αστική
		Δήμος Ναυπλίου		
4	ΟΧΕ Μάνης	Δήμος Δυτικής Μάνης	2 Δημοτικές Ενότητες	Κυρίως Ορεινή
		Δήμος Ανατολικής Μάνης	4 Δημοτικές Ενότητες	

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

4.1.3 Αξιολόγηση του ολοκληρωμένου χαρακτήρα των χωρικών παρεμβάσεων του ΕΠ

Για την αξιολόγηση του ολοκληρωμένου χαρακτήρα των χωρικών παρεμβάσεων λαμβάνονται υπόψη : α) το γενικό πλαίσιο επιλογής και τα β) τα ειδικά κριτήρια επιλογής του κάθε χωρικού χρηματοδοτικού εργαλείου, σε σχέση με την αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων των εδαφών, τη διαχείριση της συγκέντρωσης στις πόλεις και της βελτίωσης της σύνδεσης των περιοχών. Στον παρακάτω Πίνακα 19 αποτυπώνεται το γενικό πλαίσιο και τα κριτήρια επιλογής.

Πίνακας 19: Κριτήρια επιλογής εγκεκριμένων χωρικών παρεμβάσεων

ΑΑ	Χρηματοδοτικό Εργαλείο	Γενικό πλαίσιο	Κριτήρια Επιλογής
1	ΤΑΠΤοΚ/CLLD «Αρκαδία 2020»	ΓΠΧΣΑΑ	Ορεινότητα του εδάφους
		ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό	Αναπτυξιακή υστέρηση που αποτυπώνεται στην έντονη δημογραφική γήρανση και την υψηλή ανεργία, ιδιαίτερα στους νέους και τον δεισμό της παραγωγικής βάσης μεταξύ των επιμέρους δημοτικών ενοτήτων λόγω της δεσπόζουσας θέσης που έχει η ηλεκτροπαραγωγή ως βασικός κλάδος οικονομικής δραστηριότητας.
		ΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας	Κυριαρχία του πρωτογενή τομέα στο σύνολο των δημοτικών ενοτήτων, ενώ ο
		ΠΠΧΣΑΑ Πελοποννήσου <i>Ισχυρή προστασία γεωργικής γης και περιοχών όπου παράγονται επώνυμα γεωργικά προϊόντα από ασύμβατες δραστηριότητες.</i>	

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

ΑΑ	Χρηματοδοτικό Εργαλείο	Γενικό πλαίσιο	Κριτήρια Επιλογής
		<p>Δραστική αντιμετώπιση προβλημάτων νιτρορρύπανσης από γεωργική δραστηριότητα.</p> <p>Ανάπτυξη Ορεινών Περιοχών με βάση δραστηριότητες εναλλακτικού τουρισμού, κτηνοτροφίας και πρώτης μεταποίησης αγροτικών προϊόντων.</p> <p>Περιβαλλοντική αναβάθμιση Ενεργειακού Κέντρου Μεγαλόπολης και ευρύτερης περιοχής.</p> <p>Αξιοποίηση υψηλού αιολικού δυναμικού.</p> <p>Αναβάθμιση προσπελασιμότητας απομονωμένων περιοχών (Μαίναλο) Ενίσχυση κέντρων Καλλικρατικών Δήμων.</p>	<p>τουρισμός αποτελεί αναδυόμενη οικονομική δραστηριότητα η οποία όμως παραμένει χωρικά συγκεντρωμένη σε περιορισμένο αριθμό δημοτικών κοινοτήτων του Δήμου Γορτυνίας .</p> <p>Ανισομέρεια των εισοδημάτων μεταξύ των κατοίκων των επιμέρους Δημοτικών ενοτήτων και την ύπαρξη σημαντικού αριθμού τοπικών κοινοτήτων με το μέσο εισόδημα των κατοίκων να βρίσκεται κάτω του ορίου φτώχειας .</p> <p>Χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα</p>
2	ΒΑΑ Καλαμάτας	ΓΠΧΣΑΑ	Η μεγαλύτερη, πληθυσμιακά πόλη της Περιφέρειας Πελοποννήσου.
		ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό	Η μεγαλύτερη αστική συγκέντρωση στην Περιφέρεια
		ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας	Πληθυσμιακή στασιμότητα
		<p>ΠΠΧΣΑΑ Πελοποννήσου</p> <p>Ενίσχυση Καλαμάτας.</p> <p>Ενίσχυση υποδομών κρουαζιέρας και θαλάσσιου τουρισμού.</p> <p>Προβολή / ανάδειξη / δικτύωση αρχαιολογικού αποθέματος (Μεσσήνη, Πύλος, Μεθώνη, Κορώνη). Αναβάθμιση υποδομών προσπελασιμότητας.</p> <p>Αναβάθμιση Αερολιμένα Καλαμάτας.</p>	<p>Διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο, όχι μόνο για την Περιφερειακή Ενότητα της Μεσσηνίας, αλλά και για την Περιφέρεια Πελοποννήσου.</p> <p>Αποτελεί την κύρια πύλη εισόδου – εξόδου της Περιφέρειας από και προς τον υπόλοιπο εθνικό χώρο, αλλά και τον διεθνή, τόσο με το λιμάνι της, όσο και με το αεροδρόμιό της.</p> <p>Είναι το κύριο αστικό κέντρο της Περιφέρειας Πελοποννήσου.</p>

ΑΑ	Χρηματοδοτικό Εργαλείο	Γενικό πλαίσιο	Κριτήρια Επιλογής
3	ΒΑΑ Άργους - Ναυπλίου	ΓΠΧΣΑΑ	Ελάχιστη χιλιομετρική απόσταση μεταξύ τους.
		ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό	Συμπληρωματικότητα ή/και ανταγωνιστικότητα στις λειτουργίες των δύο πόλεων.
		ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας	Οικιστική και λειτουργική «ενοποίηση» των δύο πόλων, στην ελάχιστη μεταξύ τους χιλιομετρική απόσταση.
		ΠΠΧΣΑΑ Πελοποννήσου <i>Ενίσχυση του διπόλου Ναύπλιο-Άργος.</i> <i>Πολεοδομική - Περιβαλλοντική αναβάθμιση του παραλιακού μετώπου προς τον Αργολικό Κόλπο.</i> <i>Ισχυρή προστασία Αργολικού Κάμπου και περιοχών όπου παράγονται επώνυμα γεωργικά προϊόντα από ασύμβατες δραστηριότητες.</i> <i>Ριζική αντιμετώπιση προβλημάτων υδροδότησης και άρδευσης.</i> <i>Δικτύωση αρχαιολογικών χώρων διεθνούς σημασίας και ισχυρή προστασία αρχαιολογικού τοπίου (Αρχαιολογικό Πάρκο).</i> <i>Ισχυρή ενίσχυση υποδομών κρουαζιέρας και θαλάσσιου τουρισμού.</i> <i>Αναβάθμιση προσπελασιμότητας (Άργος/Ναύπλιο από «Μωρέα», ανατολικός άξονας μέχρι Πόρτο Χέλι-Κόστα, Άργος/Ναύπλιο προς Π. Επίδαυρο, Κρανίδι Ερμιόνη-Περιφέρεια Αττικής).</i>	Το Ναύπλιο (πρωτεύουσα της Περιφερειακής Ενότητας Αργολίδας) παρουσιάζει μικρή πληθυσμιακή συγκέντρωση. Το Άργος, το μεγαλύτερο αστικό κέντρο της Περιφερειακής Ενότητας Αργολίδας (σχεδόν διπλάσιο πληθυσμό από το Ναύπλιο), είναι το μοναδικό αστικό κέντρο της Περιφέρειας Πελοποννήσου που παρουσιάζει πολύ μεγάλη πληθυσμιακή μείωση. Το Ναύπλιο (ένα μέρος του διπόλου) αποτελεί πύλη εισόδου – εξόδου της Περιφέρειας, όσον αφορά στη θαλάσσια επικοινωνία, με τον εθνικό, αλλά και με τον διεθνή χώρο, κυρίως ως πύλη εισόδου.
4	ΟΧΕ Μάνης	ΓΠΧΣΑΑ	Το διοικητικό επίπεδο των περιοχών.
		ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό	

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

ΑΑ	Χρηματοδοτικό Εργαλείο	Γενικό πλαίσιο	Κριτήρια Επιλογής
		<p>ΠΠΧΣΑΑ Πελοποννήσου</p> <p>Ανάπτυξη Ορεινών Περιοχών Ταυγέτου με βάση δραστηριότητες εναλλακτικού τουρισμού.</p> <p>Ενίσχυση υποδομών κρουαζιέρας και θαλάσσιου τουρισμού.</p> <p>Δικτύωση σημαντικών αρχαιολογικών πόρων Προστασία / ανάδειξη οικιστικού συνόλου Μάνης.</p> <p>Ισχυρή αναβάθμιση προσπελασιμότητας στο σύνολο της ΠΕ Λακωνίας.</p> <p>Ενίσχυση κέντρων Καλλικρατικών Δήμων.</p>	<p>Οι αρμοδιότητες / ευθύνη κάθε φορέα αναπτυξιακού σχεδιασμού και προγραμματισμού, σε τοπικό ή / και υπερτοπικό επίπεδο, στο πλαίσιο ενός συγχρηματοδοτούμενου από τα ΕΔΕΤ Επιχειρησιακού Προγράμματος.</p> <p>Η δυνατότητα των τοπικών ή / και περιφερειακών φορέων για ορθολογικό και αποτελεσματικό τοπικό ή/ και υπερτοπικό σχεδιασμό και προγραμματισμό, στο πλαίσιο της εφαρμογής ενός Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος.</p> <p>Η ευθύνη / αρμοδιότητα, αλλά και δυνατότητα των τοπικών ή / και περιφερειακών φορέων για ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση της τοπικής κοινωνίας και των τοπικών φορέων και συμμετοχή τους στην αναπτυξιακή προσπάθεια στις περιοχές ΟΧΕ.</p> <p>Κοινωνικοοικονομική κατάσταση</p>

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Στους ακόλουθους Πίνακες γίνεται η αξιολόγηση κάθε χρηματοδοτικού εργαλείου, ως προς τις τρεις (3) παραμέτρους αξιολόγησης του ολοκληρωμένου χαρακτήρα των παρεμβάσεων.

Ειδικότερα, για το εργαλείο ΤΑΠΤοΚ η συνολική συνάφεια των κριτηρίων επιλογής σε σχέση με τις παραμέτρους αξιολόγησης που εξυπηρετούνται, ανέρχεται στο 76%. Το ποσοστό προκύπτει από το μέσο όρο των τιμών των τριών (3) παραμέτρων και θεωρείται υψηλό.

Πίνακας 20: Αξιολόγηση χωρικής παρέμβασης για το ΤΑΠΤοΚ

ΑΑ	Χρηματοδοτικό Εργαλείο	Αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων των εδαφών	Διαχείριση της συγκέντρωσης στις πόλεις	Βελτίωσης της σύνδεσης των περιοχών	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
1	Ορεινότητα του εδάφους	2	1	3	6	0,67
2	Αναπτυξιακή υστέρηση	3	1	3	7	0,78

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

ΑΑ	Χρηματοδοτικό Εργαλείο	Αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων των εδαφών	Διαχείριση της συγκέντρωσης στις πόλεις	Βελτίωσης της σύνδεσης των περιοχών	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
3	Κυριαρχία του πρωτογενή τομέα	2	2	2	6	0,67
4	Ανισομέρεια των εισοδημάτων	3	3	3	9	1,00
5	Χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα	2	2	2	6	0,67
Σύνολο		12	9	13	34	76%
Τιμή Συνάφειας		0,80	0,60	0,87		

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Για τη ΣΒΑΑ Καλαμάτας (Πίνακας 21) η συνολική συνάφεια των κριτηρίων επιλογής σε σχέση με τις παραμέτρους αξιολόγησης που εξυπηρετούνται, ανέρχεται στο 91%. Το ποσοστό προκύπτει από το μέσο όρο των τιμών των τριών (3) παραμέτρων και θεωρείται πολύ υψηλό.

Πίνακας 21: Αξιολόγηση χωρικής παρέμβασης για τη ΣΒΑΑ Καλαμάτας

ΑΑ	Χρηματοδοτικό Εργαλείο	Αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων των εδαφών	Διαχείριση της συγκέντρωσης στις πόλεις	Βελτίωσης της σύνδεσης των περιοχών	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
1	Μεγαλύτερη, πληθυσμιακά πόλη	2	3	2	7	0,78
2	Μεγαλύτερη αστική συγκέντρωση	2	3	3	8	0,89
3	Πληθυσμιακή στασιμότητα	2	3	2	7	0,78
4	Διαπεριφερειακότητα	3	3	3	9	1,00
5	Πύλη εισόδου – εξόδου της Περιφέρειας	3	3	3	9	1,00
6	Κύριο αστικό κέντρο	3	3	3	9	1,00
Σύνολο		15	18	16	49	91%
Τιμή Συνάφειας		0,83	1,00	0,89		

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Για τη ΣΒΑΑ Άργους – Ναυπλίου (Πίνακας 22), η συνολική συνάφεια των κριτηρίων επιλογής σε σχέση με τις παραμέτρους αξιολόγησης που εξυπηρετούνται, ανέρχεται στο 89%. Το ποσοστό προκύπτει από το μέσο όρο των τιμών των τριών (3) παραμέτρων και θεωρείται υψηλό.

Πίνακας 22: Αξιολόγηση χωρικής παρέμβασης για τη ΣΒΑΑ Άργους - Ναυπλίου

ΑΑ	Χρηματοδοτικό Εργαλείο	Αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων των εδαφών	Διαχείριση της συγκέντρωσης στις πόλεις	Βελτίωσης της σύνδεσης των περιοχών	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
1	Ελάχιστη χιλιομετρική απόσταση	3	2	3	8	0,89
2	Συμπληρωματικότητα στις λειτουργίες των δύο πόλεων.	3	2	2	7	0,78
3	Οικιστική και λειτουργική «ενοποίηση»	3	3	3	9	1,00
4	Πληθυσμιακή συγκέντρωση	2	3	3	8	0,89
5	Πύλη εισόδου – εξόδου της Περιφέρειας	3	3	2	8	0,89
Σύνολο		14	13	13	40	89%
Τιμή Συνάφειας		0,93	0,87	0,87		

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Για την ΟΧΕ Μάνης (Πίνακας 23), η συνολική συνάφεια των κριτηρίων επιλογής σε σχέση με τις παραμέτρους αξιολόγησης που εξυπηρετούνται, ανέρχεται στο 80%. Το ποσοστό προκύπτει από το μέσο όρο των τιμών των τριών (3) παραμέτρων και θεωρείται πολύ υψηλό.

Πίνακας 23: Αξιολόγηση χωρικής παρέμβασης για την ΟΧΕ Μάνης

ΑΑ	Χρηματοδοτικό Εργαλείο	Αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων των εδαφών	Διαχείριση της συγκέντρωσης στις πόλεις	Βελτίωσης της σύνδεσης των περιοχών	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
1	Διοικητικό επίπεδο των περιοχών	2	1	3	6	0,67
2	Αρμοδιότητες / ευθύνη κάθε φορέα αναπτυξιακού σχεδιασμού και προγραμματισμού, σε τοπικό ή / και υπερτοπικό επίπεδο	3	1	3	7	0,78

ΑΑ	Χρηματοδοτικό Εργαλείο	Αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων των εδαφών	Διαχείριση της συγκέντρωσης στις πόλεις	Βελτίωσης της σύνδεσης των περιοχών	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
3	Δυνατότητα των τοπικών ή / και περιφερειακών φορέων για ορθολογικό και αποτελεσματικό τοπικό ή/ και υπερτοπικό σχεδιασμό και προγραμματισμό	3	1	3	7	0,78
4	Ευθύνη / αρμοδιότητα, αλλά και δυνατότητα των τοπικών ή / και περιφερειακών φορέων για ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση της τοπικής κοινωνίας και των τοπικών φορέων	3	1	3	7	0,78
5	Κοινωνικοοικονομική κατάσταση	3	3	3	9	1,00
Σύνολο		14	7	15	36	80%
Τιμή Συνάφειας		0,93	0,47	1,00		

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Προκύπτει ότι η συνολική συνάφεια των χωρικών χρηματοδοτικών εργαλείων σε σχέση με τις εδαφικές προτεραιότητες που εξυπηρετούνται, ανέρχεται στο 85%. Το ποσοστό προκύπτει από το μέσο όρο των τιμών των πέντε (5) εδαφικών προτεραιοτήτων και αξιολογείται ως υψηλό.

Εν συνεχεία, στον Πίνακα 24 που ακολουθεί, εξετάζεται η συνάφεια και η επιρροή των χρηματοδοτικών εργαλείων σε σχέση με τις πέντε (5) εδαφικές προτεραιότητες (εδαφική συνοχή) της Ε.Ε. Η πρώτη κάθετη στήλη αφορά στα χωρικά εργαλεία χρηματοδότησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Πελοπόννησος 2014 – 2020», οι οποίες οριζόντια βαθμολογούνται σε σχέση με την συνάφεια που εμφανίζουν με τις πέντε (5) εδαφικές προτεραιότητες αντίστοιχα. Η κλίμακα βαθμολόγησης είναι από 1 έως 3, όπου 1 μηδενική ή χαμηλή συνάφεια, 2 μέση συνάφεια και 3 υψηλή συνάφεια.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πίνακας 24: Αξιολόγηση της εδαφικής συνοχής (ΕΕ) με τα χρηματοδοτικά εργαλεία

ΑΑ	Χρηματοδοτικό Εργαλείο	Πρώθηση της πολυκεντρικής και ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης της ΕΕ	Ενθάρρυνση της ολοκληρωμένης ανάπτυξης των πόλεων, της υπαίθρου και συγκεκριμένων περιοχών	Διασφάλιση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας των περιφερειών με βάση τις ισχυρές τοπικές οικονομίες	Βελτίωση της εδαφικής συνδεσιμότητας για άτομα, κοινότητες και επιχειρήσεις	Η διαχείριση και η σύνδεση οικολογικών, τοπικών και πολιτιστικών αξιών των περιφερειών	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
1	ΤΑΠΤοΚ/CLLD «Αρκαδία 2020»	2	3	2	2	3	12	0,80
2	ΒΑΑ Καλαμάτας	3	3	3	3	2	14	0,93
3	ΒΑΑ Άργους - Ναυπλίου	3	3	3	2	3	14	0,93
4	ΟΧΕ Μάνης	2	2	2	2	3	11	0,73
Σύνολο		10	11	10	9	11	51	85%
Τιμή Συνάφειας		0,83	0,92	0,83	0,75	0,92		

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Από τον Πίνακα ανάλυσης, προκύπτει ότι η συνολική συνάφεια των χωρικών χρηματοδοτικών εργαλείων σε σχέση με τις εδαφικές προτεραιότητες που εξυπηρετούνται, ανέρχεται στο 85%. Το ποσοστό προκύπτει από το μέσο όρο των τιμών των πέντε (5) εδαφικών προτεραιοτήτων και θεωρείται υψηλό.

Στον επόμενο Πίνακα 25, εξετάζεται η συνάφεια και η επιρροή των χρηματοδοτικών εργαλείων σε σχέση με τα Εθνικά και το Περιφερειακό χωροταξικό σχέδιο. Η πρώτη κάθετη στήλη αφορά στα χωρικά εργαλεία χρηματοδότησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Πελοπόννησος 2014 – 2020», οι οποίες οριζόντια βαθμολογούνται σε σχέση με την συνάφεια που εμφανίζουν με τα χωροταξικά σχέδια. Η κλίμακα βαθμολόγησης είναι από 1 έως 3, όπου 1 μηδενική ή χαμηλή συνάφεια, 2 μέση συνάφεια και 3 υψηλή συνάφεια.

Πίνακας 25: Αξιολόγηση εδαφικής συνοχής (εθνικών & περιφερειακών σχεδίων) με τα χρηματοδοτικά εργαλεία

ΑΑ	Χρηματοδοτικό Εργαλείο	ΓΠΧΣΑΑ	ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό	ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας	ΠΠΧΣΑΑ Πελοποννήσου	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
1	ΤΑΠΤοΚ/CLLD «Αρκαδία 2020»	2	2	2	3	9	0,75
2	ΒΑΑ Καλαμάτας	3	3	3	3	12	1,00

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

ΑΑ	Χρηματοδοτικό Εργαλείο	ΓΠΧΣΑΑ	ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό	ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας	ΠΠΧΣΑΑ Πελοποννήσου	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
3	ΒΑΑ Άργους - Ναυπλίου	2	3	2	3	10	0,83
4	ΟΧΕ Μάνης	2	3	1	3	9	0,75
Σύνολο		9	11	8	12	40	83%
Τιμή Συνάφειας		0,75	0,92	0,67	1,00		

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Από τον Πίνακα ανάλυσης, προκύπτει ότι η συνολική συνάφεια των χωρικών χρηματοδοτικών εργαλείων σε σχέση με τα χωροταξικά σχέδια, ανέρχεται στο 35%. Το ποσοστό προκύπτει από το μέσο όρο των τιμών των τεσσάρων (4) σχεδίων (εθνικών και περιφερειακού) και θεωρείται υψηλό.

4.2 Αξιολόγηση του βαθμού κάλυψης των χωρικών αναγκών ως προς την επικαιρότητα της λογικής παρέμβασης

Στους παρακάτω Πίνακες αποτυπώνονται αναλυτικά οι ανάγκες ανά χρηματοδοτικό εργαλείο:

Πίνακας 26: Ανάγκες της περιοχής εφαρμογής του χρηματοδοτικού εργαλείου ΤΑΠΤοΚ

ΑΑ	Ανάγκες ΤΑΠΤοΚ ΑΡΚΑΔΙΑ 2020
Ανάγκη 1	Υλοποίηση στη βάση της έξυπνης εξειδίκευσης, για την κάλυψη αναγκών, όπως η αξιοποίηση πατεντών ή / και νέων χρηματοδοτικών εργαλείων και υποστηρικτικών υπηρεσιών από υφιστάμενες ή / και νέες επιχειρήσεις για την βελτίωση της παραγωγικής τους δραστηριότητας ή / και για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, αξιοποίηση τοπικών αγροτικών ή / και αλιευτικών προϊόντων δεύτερης μεταποίησης, από νεοϊδρυόμενες καινοτόμες επιχειρήσεις, με δυνατότητα λήψης υποστηρικτικών και χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, η δημιουργία υποστηρικτικών υπηρεσιών / μηχανισμών για την παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών αξιοποίησης καινοτομιών και χρηματοπιστωτικών εργαλείων από υφιστάμενες και νεοϊδρυόμενες επιχειρήσεις
Ανάγκη 2	Αντιμετώπιση της χαμηλής ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων της Περιφέρειας, με την ανάπτυξη και εφαρμογή επιχειρηματικών σχεδίων υφιστάμενων επιχειρήσεων, για παραγωγή νέων προϊόντων και υπηρεσιών, ιδιαίτερα με τη χρήση καινοτομιών, την προώθηση των πωλήσεων και ιδιαίτερα των εξαγωγών νέων προϊόντων και υπηρεσιών, κατά προτεραιότητα με τη χρήση καινοτομιών.
Ανάγκη 3	Ανάπτυξη έρευνας / τεχνολογίας και καινοτομίας, ιδίως για την παραγωγή / αξιοποίηση τοπικών προϊόντων, προώθηση των προϊόντων τοπικής προέλευσης με την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων έρευνας και τεχνολογίας.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

ΑΑ	Ανάγκες ΤΑΠΤοΚ ΑΡΚΑΔΙΑ 2020
Ανάγκη 4	Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης των δημοσίων κτηρίων, αύξηση του αριθμού των νοικοκυριών με βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κατοικιών
Ανάγκη 5	Υλοποίηση συμπληρωματικών έργων ολοκλήρωσης των υποδομών για τη βελτίωση επεξεργασίας λυμάτων, σε οικολογικά ευαίσθητες περιοχές, ή / και σε τουριστικές περιοχές, υλοποίηση μικρής κλίμακας έργων ανακύκλωσης με την διαλογή στην πηγή.
Ανάγκη 6	Αντιμετώπιση των έντονων προβλημάτων των υδάτινων πόρων της Περιφέρειας, με έργα αξιοποίησης των επιφανειακών υδάτων για χρήση και εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα. Υλοποίηση έργων ορθολογικής και αποδοτικής διαχείρισης πόσιμου νερού σύμφωνα με τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής.
Ανάγκη 7	Ενίσχυση των επενδύσεων για την προστασία και αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Ενίσχυση της προστασίας και ανάδειξης της φυσικής κληρονομιάς. Δράσεις σύνδεσης της προστασίας και ανάδειξης/προβολής της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς, με τον τουρισμό.
Ανάγκη 8	Αξιοποίηση των περιβαλλοντικών, οικονομικών και τουριστικών αναπτυξιακών ευκαιριών. Συμβολή στη προστασία και ανάδειξη προστατευόμενων περιοχών. Προστασία και ανάδειξη ιδιαίτερης σημασίας οικοσυστημάτων
Ανάγκη 9	Σχεδιασμός και εκπόνηση μελετών αστικής ανάπτυξης. Βελτίωση του περιβάλλοντος και της λειτουργικότητας των αστικών κέντρων της Περιφέρειας. Προώθηση δράσεων αναβάθμισης αστικών φυσικών και πολιτιστικών πόρων. Προώθηση δράσεων βιώσιμης κινητικότητας στα αστικά κέντρα της Περιφέρειας.
Ανάγκη 10	Ενίσχυση της χωρικής συνοχής, μέσω: ολοκλήρωσης, βελτίωσης ή/ και αναβάθμισης διαπεριφερειακών και ενδοπεριφερειακών λιμενικών συνδέσεων της Περιφέρειας., ολοκλήρωσης, βελτίωσης ή/ και αναβάθμισης των οδικών συνδέσεων της Περιφέρειας με τα ευρωπαϊκά μεταφορικά δίκτυα. · Σύνδεση των παραγωγικών και τουριστικών κέντρων της Περιφέρειας με τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών. Βελτίωση της ασφάλειας και της ταχύτητας στη διακίνηση ανθρώπων και αγαθών
Ανάγκη 11	Περιβαλλοντική βελτίωση των μεταφορικών υποδομών, κυρίως των οδικών.
Ανάγκη 12	Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, με την άμβλυνση των χωρικών και κοινωνικών ανισοτήτων. Πρόληψη ή / και αντιμετώπιση του φαινομένου της φτώχειας στη Περιφέρεια. Αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της Περιφέρειας και ιδιαίτερα των κοινωνικά ευπαθών ομάδων. Βελτίωση των υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής φροντίδας
Ανάγκη 13	Στη βιώσιμη αστική ανάπτυξη της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Στην ενδυνάμωση της χωρικής και κοινωνικής συνοχής. Στη βελτίωση του επιπέδου ζωής των κατοίκων των αστικών κέντρων της Περιφέρειας. Στην ελκυστικότητα των αστικών κέντρων της Περιφέρειας
Ανάγκη 14	Αύξηση της απασχόλησης. Πρόληψη ή /και καταπολέμηση της φτώχειας. Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας. Ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης
Ανάγκη 15	Ενίσχυση της χωρικής συνοχής της Περιφέρειας, με την άμβλυνση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων. Ενδυνάμωση της ικανότητας των Δημοτικών Αρχών και των τοπικών φορέων για σχεδιασμό, διαχείριση και υλοποίηση Προγραμμάτων Τοπικής Ανάπτυξης.

ΑΑ	Ανάγκες ΤΑΠΤοΚ ΑΡΚΑΔΙΑ 2020
Ανάγκη 16	Απόκτηση δεξιοτήτων και γνώσεων του μη οικονομικά ενεργού πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας. Απόκτηση εργασιακής εμπειρίας για την ένταξη στην αγορά εργασίας. Αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας
Ανάγκη 17	Ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής στη Περιφέρεια Πελοποννήσου. Αντιμετώπιση ή /και πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού
Ανάγκη 18	Ενδυνάμωση των ίσων ευκαιριών. Αντιμετώπιση ή / και πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού. Εξάλειψη των διακρίσεων για κοινωνικά ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες
Ανάγκη 19	Πρόληψη ή / και καταπολέμηση της φτώχειας. · Βελτίωση του επιπέδου ζωής ομάδων πληθυσμού που πλήττονται από την οικονομική κρίση. Δημιουργία συνθηκών απασχολησιμότητας και απασχόλησης
Ανάγκη 20	Ανάσχεση της ανεργίας και αύξηση της απασχόλησης. · Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας. Διευκόλυνση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.
Ανάγκη 21	Υποστήριξη των Δήμων και των τοπικών φορέων για αύξηση της ικανότητάς τους για σχεδιασμό και εφαρμογή προγραμμάτων τοπικής ανάπτυξης · Παροχή συμβουλευτικού και επαγγελματικού προσανατολισμού σε άτομα ευπαθών κοινωνικών ομάδων. · Υλοποίηση δράσεων ανάπτυξης / αναβάθμισης / απόκτησης Δεξιοτήτων. · Υλοποίηση δράσεων ανάπτυξης επιχειρηματικότητας / ίδρυσης επιχειρήσεων. Προώθηση της απασχόλησης, της κοινωφελούς εργασίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων
Ανάγκη 22	Αναβάθμιση των υποδομών εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων, κυρίως Α΄ βάθμιας και Β΄ βάθμιας εκπαίδευσης. Αναβάθμιση των υποδομών αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Πίνακας 27: Ανάγκες της περιοχής εφαρμογής του χρηματοδοτικού εργαλείου ΣΒΑΑ Καλαμάτας

ΑΑ	Ανάγκες ΣΒΑΑ Καλαμάτας
Ανάγκη 1	Ενίσχυση/δημιουργία επιχειρήσεων στους κλάδους έξυπνης εξειδίκευσης (ιδίως: αστικές συνιστώσες αγροδιατροφικής αλυσίδας, τουρισμός γενικά, τουρισμός κρουαζιέρας, ΤΠΕ, Περιβάλλον, Εφοδιαστική)
Ανάγκη 2	Ενίσχυση/δημιουργία καινοτομικών επιχειρήσεων
Ανάγκη 3	Έλλειμμα υποστηρικτικών δομών επιχειρηματικότητας
Ανάγκη 4	Προώθηση δράσεων Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Πρωτεύουσας
Ανάγκη 5	Βελτίωση λειτουργίας και εικόνας λιμενικής ζώνης και αξιοποίησή του λιμένα για την ανάπτυξη συναφών δραστηριοτήτων
Ανάγκη 6	Εκπόνηση ΣΟΑΠ Καλαμάτας
Ανάγκη 7	Βελτίωση της εικόνας και λειτουργίας των ΚΧ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

ΑΑ	Ανάγκες ΣΒΑΑ Καλαμάτας
Ανάγκη 8	Κατασκευή πράσινων σημείων
Ανάγκη 9	Εκπόνηση και εφαρμογή ΣΒΑΚ Καλαμάτας
Ανάγκη 10	Αξιοποίηση αξιολογών νεότερων δημοτικών κτηρίων
Ανάγκη 11	Επέκταση αξόνων κίνησης ποδηλάτου
Ανάγκη 12	Διάνοιξη Οδ. Βουλγαροκτόνου
Ανάγκη 13	Πολεοδομικός σχεδιασμός επεκτάσεων σχεδίου
Ανάγκη 14	Εφαρμογές «Έξυπνης πόλης» για πληροφόρηση και υποστήριξη τουρισμού και πολιτισμού
Ανάγκη 15	Ενεργειακός σχεδιασμός και εφαρμογή του στους ελεύθερους χώρους και δημόσια κτήρια
Ανάγκη 16	Εκπόνηση και εφαρμογή Δημοτικού Σχεδίου Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή
Ανάγκη 17	Πρόγραμμα τηλεϊατρικής (Δήμου)
Ανάγκη 18	Πρόγραμμα Βοήθεια στο σπίτι. Πρόγραμμα «Επισιτιστική και Βασική Υλική Συνδρομή» του Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους Απόρους. Πρόγραμμα «Στέγαση και επανένταξη στην Καλαμάτα: Πολυδύναμο σχέδιο δράσεων κοινωνικής παρέμβασης για τους αστέγους»
Ανάγκη 19	Ενίσχυση Κοινωνικού Παντοπωλείων και άλλων δομών κοινωνικής οικονομίας
Ανάγκη 20	Ενίσχυση υφιστάμενων κοινωνικών δομών ΔΚ
Ανάγκη 21	Δημιουργία νέων κοινωνικών δομών ΔΚ. Υποστήριξη πρόσβασης ευπαθών ομάδων (ιδίως γυναικών και ΑΜΕΑ στην αγορά εργασίας).

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Πίνακας 28: Ανάγκες της περιοχής εφαρμογής του χρηματοδοτικού εργαλείου ΒΑΑ Άργους - Ναυπλίου

ΑΑ	Ανάγκες ΣΒΑΑ Άργους Ναυπλίου
Ανάγκη 1	Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων μέσω δομών υποστήριξης, δικτύωσης και αξιοποίησης των ΤΠΕ με ιδιαίτερη έμφαση στους τομείς του τουρισμού και του πολιτισμού
Ανάγκη 2	Βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης μέσω της καινοτομικής αναδιάρθρωσης των κύριων κλάδων και της ενίσχυσης των ανθρώπινων δυνατοτήτων στην κατεύθυνση που ορίζουν οι τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής RIS3 της περιφέρειας Πελοποννήσου

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

ΑΑ	Ανάγκες ΣΒΑΑ Άργους Ναυπλίου
Ανάγκη 3	Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης των Περιθωριοποιημένων Ομάδων
Ανάγκη 4	Ενίσχυση των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας
Ανάγκη 5	Ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων
Ανάγκη 6	Προστασία, δικτύωση και προβολή του πολιτιστικού αποθέματος, προώθηση και προβολή της διαχρονικής ιστορικότητας της περιοχής παρέμβασης
Ανάγκη 7	Βελτίωση του Αστικού Περιβάλλοντος, Στοχευμένες και Εμβληματικές Δράσεις για την Αναζωογόνηση του Αστικού Ιστού, προστασία φυσικού περιβάλλοντος, ορθολογική διαχείριση φυσικών πόρων και ενίσχυση της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Πίνακας 29: Ανάγκες της περιοχής εφαρμογής του χρηματοδοτικού εργαλείου ΟΧΕ Μάνης

ΑΑ	Ανάγκες ΟΧΕ Μάνης
Ανάγκη 1	Υλοποίηση στη βάση της έξυπνης εξειδίκευσης, για την κάλυψη αναγκών, όπως η αξιοποίηση πατεντών ή / και νέων χρηματοδοτικών εργαλείων και υποστηρικτικών υπηρεσιών από υφιστάμενες ή / και νέες επιχειρήσεις για την βελτίωση της παραγωγικής τους δραστηριότητας ή / και για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, αξιοποίηση τοπικών αγροτικών ή / και αλιευτικών προϊόντων δεύτερης μεταποίησης, από νεοϊδρυόμενες καινοτόμες επιχειρήσεις, με δυνατότητα λήψης υποστηρικτικών και χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, η δημιουργία υποστηρικτικών υπηρεσιών / μηχανισμών για την παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών αξιοποίησης καινοτομιών και χρηματοπιστωτικών εργαλείων από υφιστάμενες και νεοϊδρυόμενες επιχειρήσεις
Ανάγκη 2	Υλοποίηση συμπληρωματικών έργων ολοκλήρωσης των υποδομών για τη βελτίωση επεξεργασίας λυμάτων, σε οικολογικά ευαίσθητες περιοχές, ή / και σε τουριστικές περιοχές, υλοποίηση μικρής κλίμακας έργων ανακύκλωσης με την διαλογή στην πηγή.
Ανάγκη 3	Αντιμετώπιση των έντονων προβλημάτων των υδάτινων πόρων της Περιφέρειας, με έργα αξιοποίησης των επιφανειακών υδάτων για χρήση και εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα. Υλοποίηση έργων ορθολογικής και αποδοτικής διαχείρισης πόσιμου νερού σύμφωνα με τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής
Ανάγκη 4	Ενίσχυση των επενδύσεων για την προστασία και αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Ενίσχυση της προστασίας και ανάδειξης της φυσικής κληρονομιάς. Δράσεις σύνδεσης της προστασίας και ανάδειξης/προβολής της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς, με τον τουρισμό
Ανάγκη 5	Ενίσχυση της χωρικής συνοχής, μέσω: ολοκλήρωσης, βελτίωσης ή/ και αναβάθμισης διαπεριφερειακών και ενδοπεριφερειακών λιμενικών συνδέσεων της Περιφέρειας, ολοκλήρωσης, βελτίωσης ή/ και αναβάθμισης των οδικών συνδέσεων της Περιφέρειας με τα ευρωπαϊκά μεταφορικά δίκτυα. · Σύνδεση των παραγωγικών και τουριστικών κέντρων της Περιφέρειας με τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών. Βελτίωση της ασφάλειας και της ταχύτητας στη διακίνηση ανθρώπων και αγαθών

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

HPON ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

ΑΑ	Ανάγκες ΟΧΕ Μάνης
Ανάγκη 6	Στη βιώσιμη αστική ανάπτυξη της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Στην ενδυνάμωση της χωρικής και κοινωνικής συνοχής. Στη βελτίωση του επιπέδου ζωής των κατοίκων των αστικών κέντρων της Περιφέρειας. Στην ελκυστικότητα των αστικών κέντρων της Περιφέρειας.
Ανάγκη 7	Απόκτηση δεξιοτήτων και γνώσεων του μη οικονομικά ενεργού πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας. Απόκτηση εργασιακής εμπειρίας για την ένταξη στην αγορά εργασίας. Αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας.
Ανάγκη 8	Πρόληψη ή / και καταπολέμηση της φτώχειας. · Βελτίωση του επιπέδου ζωής ομάδων πληθυσμού που πλήττονται από την οικονομική κρίση. Δημιουργία συνθηκών απασχολησιμότητας και απασχόλησης.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Στον παρακάτω Πίνακα 30 πραγματοποιείται σύνδεση επικαιρότητας των αναγκών με τις προτεραιότητες της εδαφικής συνοχής και με το εθνικό και περιφερειακό πλαίσιο χωρικής ανάπτυξης ανά χρηματοδοτικό/χωρικό εργαλείο. Οι ανάγκες αξιολογούνται ως επίκαιρες, τόσο με τις εδαφικές προτεραιότητες, όσο και με τα χωροταξικά πλαίσια. Στο πλαίσιο αυτό, αποτυπώνεται και η σύνδεση της κάθε ανάγκης με τις εν λόγω προτεραιότητες και τα αντίστοιχα πλαίσια.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πίνακας 30: Αξιολόγηση της επικαιρότητας των αναγκών με τις προτεραιότητες της εδαφικής συνοχής

ΑΑ	Χωρικό εργαλείο	Ανάγκη Στρατηγικής	Ανάγκες	Πρωώθηση της πολυκεντρικής και ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης της ΕΕ	Ενθάρρυνση της ολοκληρωμένης ανάπτυξης των πόλεων, της υπαίθρου και συγκεκριμένων περιοχών	Διασφάλιση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας των περιφερειών με βάση τις ισχυρές τοπικές οικονομίες	Βελτίωση της εδαφικής συνδεσιμότητας για άτομα, κοινότητες και επιχειρήσεις	Η διαχείριση και η σύνδεση οικολογικών, τοπικών και πολιτιστικών αξιών των περιφερειών	ΓΠΧΣΑΑ	ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό	ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας	ΠΠΧΣΑΑ Πελοποννήσου	Επικαιρότητα Ανάγκης (ΝΑΙ /ΟΧΙ)
1	ΤΑΠΤοκ	Ανάγκη 1	Υλοποίηση στη βάση της έξυπνης εξειδίκευσης, για την κάλυψη αναγκών, όπως η αξιοποίηση πατεντών ή / και νέων χρηματοδοτικών εργαλείων και υποστηρικτικών υπηρεσιών από υφιστάμενες ή / και νέες επιχειρήσεις για την βελτίωση της παραγωγικής τους δραστηριότητας ή / και για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, αξιοποίηση τοπικών αγροτικών ή / και αλιευτικών προϊόντων δεύτερης μεταποίησης, από νεοϊδρυόμενες καινοτόμες επιχειρήσεις, με δυνατότητα λήψης υποστηρικτικών και χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, η δημιουργία υποστηρικτικών υπηρεσιών / μηχανισμών για την παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών αξιοποίησης	✓		✓			✓			✓	Ναι

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του Ε.Π. 'Πελοπόννησος 2014-2020': 2^ο Παραδοτέο

ΑΑ	Χωρικό εργαλείο	Ανάγκη Στρατηγικής	Ανάγκες	Προώθηση της πολυκεντρικής και ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης της ΕΕ	Ενθάρρυνση της ολοκληρωμένης ανάπτυξης των πόλεων, της υπαίθρου και συγκεκριμένων περιοχών	Διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας των περιφερειών με βάση τις ισχυρές τοπικές οικονομίες	Βελτίωση της εδαφικής συνδεσιμότητας για άτομα, κοινότητες και επιχειρήσεις	Η διαχείριση και η σύνδεση οικολογικών, τοπικών και πολιτιστικών αξιών των περιφερειών	ΓΠΧΣΑΑ	ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό	ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας	ΠΠΧΣΑΑ Πελοποννήσου	Επικαιρότητα Ανάγκης (ΝΑΙ /ΟΧΙ)
			καινοτομιών και χρηματοπιστωτικών εργαλείων από υφιστάμενες και νεοϊδρυόμενες επιχειρήσεις										
2	ΤΑΠΤοκ	Ανάγκη 2	Αντιμετώπιση της χαμηλής ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων της Περιφέρειας, με την ανάπτυξη και εφαρμογή επιχειρηματικών σχεδίων υφιστάμενων επιχειρήσεων, για παραγωγή νέων προϊόντων και υπηρεσιών, ιδιαίτερα με τη χρήση καινοτομιών, την προώθηση των πωλήσεων και ιδιαίτερα	✓		✓	✓		✓			✓	Ναι

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του Ε.Π. 'Πελοπόννησος 2014-2020': 2^ο Παραδοτέο

ΑΑ	Χωρικό εργαλείο	Ανάγκη Στρατηγικής	Ανάγκες	Προώθηση της πολυκεντρικής και ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης της ΕΕ	Ενθάρρυνση της ολοκληρωμένης ανάπτυξης των πόλεων, της υπαίθρου και συγκεκριμένων περιοχών	Διασφάλιση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας των περιφερειών με βάση τις ισχυρές τοπικές οικονομίες	Βελτίωση της εδαφικής συνδεσιμότητας για άτομα, κοινότητες και επιχειρήσεις	Η διαχείριση και η σύνδεση οικολογικών, τοπικών και πολιτιστικών αξιών των περιφερειών	ΓΠΧΣΑΑ	ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό	ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας	ΠΠΧΣΑΑ Πελοποννήσου	Επικαιρότητα Ανάγκης (ΝΑΙ /ΟΧΙ)
			των εξαγωγών νέων προϊόντων και υπηρεσιών, κατά προτεραιότητα με τη χρήση καινοτομιών.										
3	ΤΑΠΤοκ	Ανάγκη 3	Ανάπτυξη έρευνας / τεχνολογίας και καινοτομίας, ιδίως για την παραγωγή / αξιοποίηση τοπικών προϊόντων, προώθηση των προϊόντων τοπικής προέλευσης με την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων έρευνας και τεχνολογίας.	✓		✓			✓	✓		✓	Ναι
4	ΤΑΠΤοκ	Ανάγκη 4	Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης των δημοσίων κτηρίων, αύξηση του αριθμού των νοικοκυριών με βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κατοικιών		✓		✓	✓	✓			✓	Ναι
5	ΤΑΠΤοκ	Ανάγκη 5	Υλοποίηση συμπληρωματικών έργων ολοκλήρωσης των υποδομών για τη βελτίωση επεξεργασίας λυμάτων, σε οικολογικά ευαίσθητες περιοχές, ή / και σε τουριστικές περιοχές, υλοποίηση μικρής κλίμακας έργων	✓	✓			✓	✓			✓	Ναι

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του Ε.Π. 'Πελοπόννησος 2014-2020': 2^ο Παραδοτέο

ΑΑ	Χωρικό εργαλείο	Ανάγκη Στρατηγικής	Ανάγκες	Πρωώθηση της πολυκεντρικής και ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης της ΕΕ	Ενθάρρυνση της ολοκληρωμένης ανάπτυξης των πόλεων, της υπαίθρου και συγκεκριμένων περιοχών	Διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας των περιφερειών με βάση τις ισχυρές τοπικές οικονομίες	Βελτίωση της εδαφικής συνδεσιμότητας για άτομα, κοινότητες και επιχειρήσεις	Η διαχείριση και η σύνδεση οικολογικών, τοπικών και πολιτιστικών αξιών των περιφερειών	ΓΠΧΣΑΑ	ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό	ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας	ΠΠΧΣΑΑ Πελοποννήσου	Επικαιρότητα Ανάγκης (ΝΑΙ /ΟΧΙ)
			ανακύκλωσης με την διαλογή στην πηγή.										
6	ΤΑΠΤοκ	Ανάγκη 6	Αντιμετώπιση των έντονων προβλημάτων των υδάτινων πόρων της Περιφέρειας, με έργα αξιοποίησης των επιφανειακών υδάτων για χρήση και εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα. Υλοποίηση έργων ορθολογικής και αποδοτικής διαχείρισης πόσιμου νερού σύμφωνα με τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής.	✓	✓			✓	✓			✓	Ναι
7	ΤΑΠΤοκ	Ανάγκη 7	Ενίσχυση των επενδύσεων για την προστασία και αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Ενίσχυση της προστασίας και ανάδειξης της φυσικής κληρονομιάς. Δράσεις σύνδεσης της προστασίας και ανάδειξης/προβολής της πολιτιστικής και φυσικής			✓	✓			✓		✓	Ναι

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του Ε.Π. 'Πελοπόννησος 2014-2020': 2^ο Παραδοτέο

ΑΑ	Χωρικό εργαλείο	Ανάγκη Στρατηγικής	Ανάγκες	Προώθηση της πολυκεντρικής και ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης της ΕΕ	Ενθάρρυνση της ολοκληρωμένης ανάπτυξης των πόλεων, της υπαίθρου και συγκεκριμένων περιοχών	Διασφάλιση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας των περιφερειών με βάση τις ισχυρές τοπικές οικονομίες	Βελτίωση της εδαφικής συνδεσιμότητας για άτομα, κοινότητες και επιχειρήσεις	Η διαχείριση και η σύνδεση οικολογικών, τοπικών και πολιτιστικών αξιών των περιφερειών	ΓΠΧΣΑΑ	ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό	ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας	ΠΠΧΣΑΑ Πελοποννήσου	Επικαιρότητα Ανάγκης (ΝΑΙ /ΟΧΙ)
			κληρονομιάς, με τον τουρισμό.										
8	ΤΑΠΤοκ	Ανάγκη 8	Αξιοποίηση των περιβαλλοντικών, οικονομικών και τουριστικών αναπτυξιακών ευκαιριών. Συμβολή στη προστασία και ανάδειξη προστατευόμενων περιοχών. Προστασία και ανάδειξη ιδιαίτερης σημασίας οικοσυστημάτων					✓	✓			✓	Ναι
9	ΤΑΠΤοκ	Ανάγκη 9	Σχεδιασμός και εκπόνηση μελετών αστικής ανάπτυξης. Βελτίωση του περιβάλλοντος και της λειτουργικότητας των αστικών κέντρων της Περιφέρειας. Προώθηση δράσεων αναβάθμισης αστικών φυσικών και πολιτιστικών πόρων. Προώθηση δράσεων βιώσιμης κινητικότητας στα αστικά κέντρα της Περιφέρειας.		✓		✓		✓			✓	Ναι

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του Ε.Π. 'Πελοπόννησος 2014-2020': 2^ο Παραδοτέο

ΑΑ	Χωρικό εργαλείο	Ανάγκη Στρατηγικής	Ανάγκες	Προώθηση της πολυκεντρικής και ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης της ΕΕ	Ενθάρρυνση της ολοκληρωμένης ανάπτυξης των πόλεων, της υπαίθρου και συγκεκριμένων περιοχών	Διασφάλιση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας των περιφερειών με βάση τις ισχυρές τοπικές οικονομίες	Βελτίωση της εδαφικής συνδεσιμότητας για άτομα, κοινότητες και επιχειρήσεις	Η διαχείριση και η σύνδεση οικολογικών, τοπικών και πολιτιστικών αξιών των περιφερειών	ΓΠΧΣΑΑ	ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό	ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας	ΠΠΧΣΑΑ Πελοποννήσου	Επικαιρότητα Ανάγκης (ΝΑΙ /ΟΧΙ)
10	ΤΑΠΤοκ	Ανάγκη 10	Ενίσχυση της χωρικής συνοχής, μέσω: ολοκλήρωσης, βελτίωσης ή/ και αναβάθμισης διαπεριφερειακών και ενδοπεριφερειακών λιμενικών συνδέσεων της Περιφέρειας., ολοκλήρωσης, βελτίωσης ή/ και αναβάθμισης των οδικών συνδέσεων της Περιφέρειας με τα ευρωπαϊκά μεταφορικά δίκτυα. · Σύνδεση των παραγωγικών και τουριστικών κέντρων της Περιφέρειας με τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών. Βελτίωση της ασφάλειας και της ταχύτητας στη διακίνηση ανθρώπων και αγαθών										Ναι
11	ΤΑΠΤοκ	Ανάγκη 11	Περιβαλλοντική βελτίωση των μεταφορικών υποδομών, κυρίως των οδικών.	✓		✓	✓		✓		✓	✓	Ναι

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του Ε.Π. 'Πελοπόννησος 2014-2020': 2^ο Παραδοτέο

ΑΑ	Χωρικό εργαλείο	Ανάγκη Στρατηγικής	Ανάγκες	Προώθηση της πολυκεντρικής και ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης της ΕΕ	Ενθάρρυνση της ολοκληρωμένης ανάπτυξης των πόλεων, της υπαίθρου και συγκεκριμένων περιοχών	Διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας των περιφερειών με βάση τις ισχυρές τοπικές οικονομίες	Βελτίωση της εδαφικής συνδεσιμότητας για άτομα, κοινότητες και επιχειρήσεις	Η διαχείριση και η σύνδεση οικολογικών, τοπικών και πολιτιστικών αξιών των περιφερειών	ΓΠΧΣΑΑ	ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό	ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας	ΠΠΧΣΑΑ Πελοποννήσου	Επικαιρότητα Ανάγκης (ΝΑΙ /ΟΧΙ)
12	ΤΑΠΤοκ	Ανάγκη 12	Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, με την άμβλυνση των χωρικών και κοινωνικών ανισοτήτων. Πρόληψη ή / και αντιμετώπιση του φαινομένου της φτώχειας στη Περιφέρεια. Αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της Περιφέρειας και ιδιαίτερα των κοινωνικά ευπαθών ομάδων. Βελτίωση των υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής φροντίδας	✓	✓		✓		✓			✓	Ναι
13	ΤΑΠΤοκ	Ανάγκη 13	Στη βιώσιμη αστική ανάπτυξη της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Στην ενδυνάμωση της χωρικής και κοινωνικής συνοχής. Στη βελτίωση του επιπέδου ζωής των κατοίκων των αστικών κέντρων της Περιφέρειας. Στην ελκυστικότητα των αστικών κέντρων της Περιφέρειας	✓	✓		✓		✓			✓	Ναι

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του Ε.Π. 'Πελοπόννησος 2014-2020': 2^ο Παραδοτέο

ΑΑ	Χωρικό εργαλείο	Ανάγκη Στρατηγικής	Ανάγκες	Προώθηση της πολυκεντρικής και ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης της ΕΕ	Ενθάρρυνση της ολοκληρωμένης ανάπτυξης των πόλεων, της υπαίθρου και συγκεκριμένων περιοχών	Διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας των περιφερειών με βάση τις ισχυρές τοπικές οικονομίες	Βελτίωση της εδαφικής συνδεσιμότητας για άτομα, κοινότητες και επιχειρήσεις	Η διαχείριση και η σύνδεση οικολογικών, τοπικών και πολιτιστικών αξιών των περιφερειών	ΓΠΧΣΑΑ	ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό	ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας	ΠΠΧΣΑΑ Πελοποννήσου	Επικαιρότητα Ανάγκης (ΝΑΙ /ΟΧΙ)
14	ΤΑΠΤοκ	Ανάγκη 14	Αύξηση της απασχόλησης. Πρόληψη ή /και καταπολέμηση της φτώχειας. Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας. Ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης		✓		✓		✓			✓	Ναι
15	ΤΑΠΤοκ	Ανάγκη 15	Ενίσχυση της χωρικής συνοχής της Περιφέρειας, με την άμβλυνση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων. Ενδυνάμωση της ικανότητας των Δημοτικών Αρχών και των τοπικών φορέων για σχεδιασμό, διαχείριση και υλοποίηση Προγραμμάτων Τοπικής Ανάπτυξης.	✓	✓		✓		✓			✓	Ναι
16	ΤΑΠΤοκ	Ανάγκη 16	Απόκτηση δεξιοτήτων και γνώσεων του μη οικονομικά ενεργού πληθυσμού εργασίμης ηλικίας. Απόκτηση εργασιακής εμπειρίας για την ένταξη στην αγορά εργασίας. Αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας		✓		✓		✓			✓	Ναι

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του Ε.Π. 'Πελοπόννησος 2014-2020': 2^ο Παραδοτέο

ΑΑ	Χωρικό εργαλείο	Ανάγκη Στρατηγικής	Ανάγκες	Προώθηση της πολυκεντρικής και ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης της ΕΕ	Ενθάρρυνση της ολοκληρωμένης ανάπτυξης των πόλεων, της υπαίθρου και συγκεκριμένων περιοχών	Διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας των περιφερειών με βάση τις ισχυρές τοπικές οικονομίες	Βελτίωση της εδαφικής συνδεσιμότητας για άτομα, κοινότητες και επιχειρήσεις	Η διαχείριση και η σύνδεση οικολογικών, τοπικών και πολιτιστικών αξιών των περιφερειών	ΓΠΧΣΑΑ	ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό	ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας	ΠΠΧΣΑΑ Πελοποννήσου	Επικαιρότητα Ανάγκης (ΝΑΙ /ΟΧΙ)
17	ΤΑΠΤοκ	Ανάγκη 17	Ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής στη Περιφέρεια Πελοποννήσου. Αντιμετώπιση ή /και πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού		✓		✓		✓			✓	Ναι
18	ΤΑΠΤοκ	Ανάγκη 18	Ενδυνάμωση των ίσων ευκαιριών. Αντιμετώπιση ή / και πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού. Εξάλειψη των διακρίσεων για κοινωνικά ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες		✓		✓		✓			✓	Ναι
19	ΤΑΠΤοκ	Ανάγκη 19	Πρόληψη ή / και καταπολέμηση της φτώχειας. Βελτίωση του επιπέδου ζωής ομάδων πληθυσμού που πλήττονται από την οικονομική κρίση. Δημιουργία συνθηκών απασχολησιμότητας και απασχόλησης		✓		✓		✓			✓	Ναι
20	ΤΑΠΤοκ	Ανάγκη 20	Ανάσχεση της ανεργίας και αύξηση της απασχόλησης. Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας. Διευκόλυνση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.		✓		✓		✓			✓	Ναι

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του Ε.Π. 'Πελοπόννησος 2014-2020': 2^ο Παραδοτέο

ΑΑ	Χωρικό εργαλείο	Ανάγκη Στρατηγικής	Ανάγκες	Προώθηση της πολυκεντρικής και ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης της ΕΕ	Ενθάρρυνση της ολοκληρωμένης ανάπτυξης των πόλεων, της υπαίθρου και συγκεκριμένων περιοχών	Διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας των περιφερειών με βάση τις ισχυρές τοπικές οικονομίες	Βελτίωση της εδαφικής συνδεσιμότητας για άτομα, κοινότητες και επιχειρήσεις	Η διαχείριση και η σύνδεση οικολογικών, τοπικών και πολιτιστικών αξιών των περιφερειών	ΓΠΧΣΑΑ	ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό	ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας	ΠΠΧΣΑΑ Πελοποννήσου	Επικαιρότητα Ανάγκης (ΝΑΙ /ΟΧΙ)
21	ΤΑΠΤοκ	Ανάγκη 21	Υποστήριξη των Δήμων και των τοπικών φορέων για αύξηση της ικανότητάς τους για σχεδιασμό και εφαρμογή προγραμμάτων τοπικής ανάπτυξης · Παροχή συμβουλευτικού και επαγγελματικού προσανατολισμού σε άτομα ευπαθών κοινωνικών ομάδων. · Υλοποίηση δράσεων ανάπτυξης / αναβάθμισης / απόκτησης Δεξιοτήτων. · Υλοποίηση δράσεων ανάπτυξης επιχειρηματικότητας / ίδρυσης επιχειρήσεων. Προώθηση της απασχόλησης, της κοινωνικού εργασίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων		✓		✓		✓			✓	Ναι
22	ΤΑΠΤοκ	Ανάγκη 22	Αναβάθμιση των υποδομών εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων, κυρίως Α' βαθμίας και Β' βαθμίας εκπαίδευσης. Αναβάθμιση των υποδομών αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης		✓		✓		✓			✓	Ναι

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του Ε.Π. 'Πελοπόννησος 2014-2020': 2^ο Παραδοτέο

ΑΑ	Χωρικό εργαλείο	Ανάγκη Στρατηγικής	Ανάγκες	Προώθηση της πολυκεντρικής και ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης της ΕΕ	Ενθάρρυνση της ολοκληρωμένης ανάπτυξης των πόλεων, της υπαίθρου και συγκεκριμένων περιοχών	Διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας των περιφερειών με βάση τις ισχυρές τοπικές οικονομίες	Βελτίωση της εδαφικής συνδεσιμότητας για άτομα, κοινότητες και επιχειρήσεις	Η διαχείριση και η σύνδεση οικολογικών, τοπικών και πολιτιστικών αξιών των περιφερειών	ΓΠΧΣΑΑ	ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό	ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας	ΠΠΧΣΑΑ Πελοποννήσου	Επικαιρότητα Ανάγκης (ΝΑΙ /ΟΧΙ)
23	ΒΑΑ Καλαμάτας	Ανάγκη 1	Ενίσχυση/δημιουργία επιχειρήσεων στους κλάδους εξειδίκευσης (ιδίως: αστικές συνιστώσες αγροδιατροφικής αλυσίδας, τουρισμός γενικά, τουρισμός κρουαζιέρας, ΤΠΕ, Περιβάλλον, Εφοδιαστική)	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	Ναι
24	ΒΑΑ Καλαμάτας	Ανάγκη 2	Ενίσχυση/δημιουργία καινοτομικών επιχειρήσεων	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	Ναι
25	ΒΑΑ Καλαμάτας	Ανάγκη 3	Έλλειμμα υποστηρικτικών δομών επιχειρηματικότητας	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	Ναι
26	ΒΑΑ Καλαμάτας	Ανάγκη 4	Προώθηση δράσεων Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Πρωτεύουσας	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	Ναι

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του Ε.Π. 'Πελοπόννησος 2014-2020': 2^ο Παραδοτέο

ΑΑ	Χωρικό εργαλείο	Ανάγκη Στρατηγικής	Ανάγκες	Προώθηση της πολυκεντρικής και ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης της ΕΕ	Ενθάρρυνση της ολοκληρωμένης ανάπτυξης των πόλεων, της υπαίθρου και συγκεκριμένων περιοχών	Διασφάλιση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας των περιφερειών με βάση τις ισχυρές τοπικές οικονομίες	Βελτίωση της εδαφικής συνδεσιμότητας για άτομα, κοινότητες και επιχειρήσεις	Η διαχείριση και η σύνδεση οικολογικών, τοπικών και πολιτιστικών αξιών των περιφερειών	ΓΠΧΣΑΑ	ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό	ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας	ΠΠΧΣΑΑ Πελοποννήσου	Επικαιρότητα Ανάγκης (ΝΑΙ /ΟΧΙ)
27	ΒΑΑ Καλαμάτας	Ανάγκη 5	Βελτίωση λειτουργίας και εικόνας λιμενικής ζώνης και αξιοποίησή του λιμένα για την ανάπτυξη συναφών δραστηριοτήτων	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	Ναι
28	ΒΑΑ Καλαμάτας	Ανάγκη 6	Εκπόνηση ΣΟΑΠ Καλαμάτας					✓	✓			✓	Ναι
29	ΒΑΑ Καλαμάτας	Ανάγκη 7	Βελτίωση της εικόνας και λειτουργίας των ΚΧ	✓	✓		✓	✓	✓	✓		✓	Ναι
30	ΒΑΑ Καλαμάτας	Ανάγκη 8	Κατασκευή πράσινων σημείων					✓	✓			✓	Ναι
31	ΒΑΑ Καλαμάτας	Ανάγκη 9	Εκπόνηση και εφαρμογή ΣΒΑΚ Καλαμάτας					✓	✓			✓	Ναι

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του Ε.Π. 'Πελοπόννησος 2014-2020': 2^ο Παραδοτέο

ΑΑ	Χωρικό εργαλείο	Ανάγκη Στρατηγικής	Ανάγκες	Προώθηση της πολυκεντρικής και ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης της ΕΕ	Ενθάρρυνση της ολοκληρωμένης ανάπτυξης των πόλεων, της υπαίθρου και συγκεκριμένων περιοχών	Διασφάλιση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας των περιφερειών με βάση τις ισχυρές τοπικές οικονομίες	Βελτίωση της εδαφικής συνδεσιμότητας για άτομα, κοινότητες και επιχειρήσεις	Η διαχείριση και η σύνδεση οικολογικών, τοπικών και πολιτιστικών αξιών των περιφερειών	ΓΠΧΣΑΑ	ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό	ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας	ΠΠΧΣΑΑ Πελοποννήσου	Επικαιρότητα Ανάγκης (ΝΑΙ /ΟΧΙ)
32	ΒΑΑ Καλαμάτας	Ανάγκη 10	Αξιοποίηση αξιόλογων νεότερων δημοτικών κτηρίων		✓		✓	✓	✓	✓		✓	Ναι
33	ΒΑΑ Καλαμάτας	Ανάγκη 11	Επέκταση αξόνων κίνησης ποδηλάτου					✓	✓	✓		✓	Ναι
34	ΒΑΑ Καλαμάτας	Ανάγκη 12	Διάνοιξη Οδ. Βουλγαροκτόνου	✓	✓		✓	✓	✓	✓		✓	Ναι
35	ΒΑΑ Καλαμάτας	Ανάγκη 13	Πολεοδομικός σχεδιασμός επεκτάσεων σχεδίου	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	Ναι
36	ΒΑΑ Καλαμάτας	Ανάγκη 14	Εφαρμογές «Εξυπνης πόλης» για πληροφόρηση και υποστήριξη τουρισμού και πολιτισμού	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	Ναι

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του Ε.Π. 'Πελοπόννησος 2014-2020': 2^ο Παραδοτέο

ΑΑ	Χωρικό εργαλείο	Ανάγκη Στρατηγικής	Ανάγκες	Πρωώθηση της πολυκεντρικής και ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης της ΕΕ	Ενθάρρυνση της ολοκληρωμένης ανάπτυξης των πόλεων, της υπαίθρου και συγκεκριμένων περιοχών	Διασφάλιση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας των περιφερειών με βάση τις ισχυρές τοπικές οικονομίες	Βελτίωση της εδαφικής συνδεσιμότητας για άτομα, κοινότητες και επιχειρήσεις	Η διαχείριση και η σύνδεση οικολογικών, τοπικών και πολιτιστικών αξιών των περιφερειών	ΓΠΧΣΑΑ	ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό	ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας	ΠΠΧΣΑΑ Πελοποννήσου	Επικαιρότητα Ανάγκης (ΝΑΙ /ΟΧΙ)
37	ΒΑΑ Καλαμάτας	Ανάγκη 15	Ενεργειακός σχεδιασμός και εφαρμογή του στους ελεύθερους χώρους και δημόσια κτήρια					✓	✓			✓	Ναι
38	ΒΑΑ Καλαμάτας	Ανάγκη 16	Εκπόνηση και εφαρμογή Δημοτικού Σχεδίου Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή					✓	✓			✓	Ναι
39	ΒΑΑ Καλαμάτας	Ανάγκη 17	Πρόγραμμα τηλεϊατρικής (Δήμου)				✓		✓			✓	Ναι
40	ΒΑΑ Καλαμάτας	Ανάγκη 18	Πρόγραμμα Βοήθεια στο σπίτι. Πρόγραμμα «Επιστημονική και Βασική Υλική Συνδρομή» του Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους Απόρους. Πρόγραμμα «Στέγαση και επανένταξη στην Καλαμάτα: Πολυδύναμο σχέδιο δράσεων κοινωνικής παρέμβασης για τους αστέγους»				✓		✓			✓	Ναι

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του Ε.Π. 'Πελοπόννησος 2014-2020': 2^ο Παραδοτέο

ΑΑ	Χωρικό εργαλείο	Ανάγκη Στρατηγικής	Ανάγκες	Προώθηση της πολυκεντρικής και ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης της ΕΕ	Ενθάρρυνση της ολοκληρωμένης ανάπτυξης των πόλεων, της υπαίθρου και συγκεκριμένων περιοχών	Διασφάλιση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας των περιφερειών με βάση τις ισχυρές τοπικές οικονομίες	Βελτίωση της εδαφικής συνδεσιμότητας για άτομα, κοινότητες και επιχειρήσεις	Η διαχείριση και η σύνδεση οικολογικών, τοπικών και πολιτιστικών αξιών των περιφερειών	ΓΠΧΣΑΑ	ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό	ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας	ΠΠΧΣΑΑ Πελοποννήσου	Επικαιρότητα Ανάγκης (ΝΑΙ /ΟΧΙ)
41	ΒΑΑ Καλαμάτας	Ανάγκη 19	Ενίσχυση Κοινωνικού Παντοπωλείων και άλλων δομών κοινωνικής οικονομίας				✓		✓			✓	Ναι
42	ΒΑΑ Καλαμάτας	Ανάγκη 20	Ενίσχυση υφιστάμενων κοινωνικών δομών ΔΚ				✓		✓			✓	Ναι
43	ΒΑΑ Καλαμάτας	Ανάγκη 21	Δημιουργία νέων κοινωνικών δομών ΔΚ. Υποστήριξη πρόσβασης ευπαθών ομάδων (ιδίως γυναικών και ΑΜΕΑ στην αγορά εργασίας).				✓		✓			✓	Ναι
44	ΒΑΑ Άργους - Ναυπλίου	Ανάγκη 1	Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων μέσω δομών υποστήριξης, δικτύωσης και αξιοποίησης των ΤΠΕ με ιδιαίτερη έμφαση στους τομείς του τουρισμού και του πολιτισμού	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	Ναι

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του Ε.Π. 'Πελοπόννησος 2014-2020': 2^ο Παραδοτέο

ΑΑ	Χωρικό εργαλείο	Ανάγκη Στρατηγικής	Ανάγκες	Προώθηση της πολυκεντρικής και ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης της ΕΕ	Ενθάρρυνση της ολοκληρωμένης ανάπτυξης των πόλεων, της υπαίθρου και συγκεκριμένων περιοχών	Διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας των περιφερειών με βάση τις ισχυρές τοπικές οικονομίες	Βελτίωση της εδαφικής συνδεσιμότητας για άτομα, κοινότητες και επιχειρήσεις	Η διαχείριση και η σύνδεση οικολογικών, τοπικών και πολιτιστικών αξιών των περιφερειών	ΓΠΧΣΑΑ	ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό	ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας	ΠΠΧΣΑΑ Πελοποννήσου	Επικαιρότητα Ανάγκης (ΝΑΙ /ΟΧΙ)
45	ΒΑΑ Άργους - Ναυπλίου	Ανάγκη 2	Βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης μέσω της καινοτομικής αναδιάρθρωσης των κύριων κλάδων και της ενίσχυσης των ανθρώπινων δυνατοτήτων στην κατεύθυνση που ορίζουν οι τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής RIS3 της περιφέρειας Πελοποννήσου	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	Ναι
46	ΒΑΑ Άργους - Ναυπλίου	Ανάγκη 3	Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης των Περιθωριοποιημένων Ομάδων				✓		✓			✓	Ναι
47	ΒΑΑ Άργους - Ναυπλίου	Ανάγκη 4	Ενίσχυση των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας				✓		✓			✓	Ναι
48	ΒΑΑ Άργους - Ναυπλίου	Ανάγκη 5	Ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων					✓	✓			✓	Ναι

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του Ε.Π. 'Πελοπόννησος 2014-2020': 2^ο Παραδοτέο

ΑΑ	Χωρικό εργαλείο	Ανάγκη Στρατηγικής	Ανάγκες	Προώθηση της πολυκεντρικής και ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης της ΕΕ	Ενθάρρυνση της ολοκληρωμένης ανάπτυξης των πόλεων, της υπαίθρου και συγκεκριμένων περιοχών	Διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας των περιφερειών με βάση τις ισχυρές τοπικές οικονομίες	Βελτίωση της εδαφικής συνδεσιμότητας για άτομα, κοινότητες και επιχειρήσεις	Η διαχείριση και η σύνδεση οικολογικών, τοπικών και πολιτιστικών αξιών των περιφερειών	ΓΠΧΣΑΑ	ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό	ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας	ΠΠΧΣΑΑ Πελοποννήσου	Επικαιρότητα Ανάγκης (ΝΑΙ /ΟΧΙ)
49	ΒΑΑ Άργους - Ναυπλίου	Ανάγκη 6	Προστασία, δικτύωση και προβολή του πολιτιστικού αποθέματος, προώθηση και προβολή της διαχρονικής ιστορικότητας της περιοχής παρέμβασης		✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	Ναι
50	ΒΑΑ Άργους - Ναυπλίου	Ανάγκη 7	Βελτίωση του Αστικού Περιβάλλοντος, Στοιχευμένες και Εμβληματικές Δράσεις για την Αναζωογόνηση του Αστικού Ιστού, προστασία φυσικού περιβάλλοντος, ορθολογική διαχείριση φυσικών πόρων και ενίσχυση της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης	✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓	Ναι
51	ΟΧΕ Μάνης	Ανάγκη 1	Υλοποίηση στη βάση της έξυπνης εξειδίκευσης, για την κάλυψη αναγκών, όπως η αξιοποίηση πατεντών ή / και νέων χρηματοδοτικών εργαλείων και υποστηρικτικών υπηρεσιών από υφιστάμενες ή / και νέες επιχειρήσεις για την βελτίωση της παραγωγικής τους δραστηριότητας ή / και για την ανάπτυξη νέων	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	Ναι

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του Ε.Π. 'Πελοπόννησος 2014-2020': 2° Παραδοτέο

ΑΑ	Χωρικό εργαλείο	Ανάγκη Στρατηγικής	Ανάγκες	Προώθηση της πολυκεντρικής και ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης της ΕΕ	Ενθάρρυνση της ολοκληρωμένης ανάπτυξης των πόλεων, της υπαίθρου και συγκεκριμένων περιοχών	Διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας των περιφερειών με βάση τις ισχυρές τοπικές οικονομίες	Βελτίωση της εδαφικής συνδεσιμότητας για άτομα, κοινότητες και επιχειρήσεις	Η διαχείριση και η σύνδεση οικολογικών, τοπικών και πολιτιστικών αξιών των περιφερειών	ΓΠΧΣΑΑ	ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό	ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας	ΠΠΧΣΑΑ Πελοποννήσου	Επικαιρότητα Ανάγκης (ΝΑΙ /ΟΧΙ)
			προϊόντων, αξιοποίηση τοπικών αγροτικών ή / και αλιευτικών προϊόντων δεύτερης μεταποίησης, από νεοειδρυόμενες καινοτόμες επιχειρήσεις, με δυνατότητα λήψης υποστηρικτικών και χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, η δημιουργία υποστηρικτικών υπηρεσιών / μηχανισμών για την παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών αξιοποίησης καινοτομιών και χρηματοπιστωτικών εργαλείων από υφιστάμενες και νεοειδρυόμενες επιχειρήσεις										
52	ΟΧΕ Μάνης	Ανάγκη 2	Υλοποίηση συμπληρωματικών έργων ολοκλήρωσης των υποδομών για τη βελτίωση επεξεργασίας λυμάτων, σε οικολογικά ευαίσθητες περιοχές, ή / και σε τουριστικές περιοχές, υλοποίηση μικρής κλίμακας έργων ανακύκλωσης με την διαλογή στην πηγή.					✓	✓	✓	✓	✓	Ναι

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του Ε.Π. 'Πελοπόννησος 2014-2020': 2^ο Παραδοτέο

ΑΑ	Χωρικό εργαλείο	Ανάγκη Στρατηγικής	Ανάγκες	Προώθηση της πολυκεντρικής και ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης της ΕΕ	Ενθάρρυνση της ολοκληρωμένης ανάπτυξης των πόλεων, της υπαίθρου και συγκεκριμένων περιοχών	Διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας των περιφερειών με βάση τις ισχυρές τοπικές οικονομίες	Βελτίωση της εδαφικής συνδεσιμότητας για άτομα, κοινότητες και επιχειρήσεις	Η διαχείριση και η σύνδεση οικολογικών, τοπικών και πολιτιστικών αξιών των περιφερειών	ΓΠΧΣΑΑ	ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό	ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας	ΠΠΧΣΑΑ Πελοποννήσου	Επικαιρότητα Ανάγκης (ΝΑΙ /ΟΧΙ)
53	ΟΧΕ Μάνης	Ανάγκη 3	Αντιμετώπιση των έντονων προβλημάτων των υδάτινων πόρων της Περιφέρειας, με έργα αξιοποίησης των επιφανειακών υδάτων για χρήση και εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα. Υλοποίηση έργων ορθολογικής και αποδοτικής διαχείρισης πόσιμου νερού σύμφωνα με τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής		✓			✓	✓	✓	✓	✓	Ναι
54	ΟΧΕ Μάνης	Ανάγκη 4	Ενίσχυση των επενδύσεων για την προστασία και αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Ενίσχυση της προστασίας και ανάδειξης της φυσικής κληρονομιάς. Δράσεις σύνδεσης της προστασίας και ανάδειξης/προβολής της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς, με τον τουρισμό	✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓	Ναι

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του Ε.Π. 'Πελοπόννησος 2014-2020': 2^ο Παραδοτέο

ΑΑ	Χωρικό εργαλείο	Ανάγκη Στρατηγικής	Ανάγκες	Πρωώθηση της πολυκεντρικής και ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης της ΕΕ	Ενθάρρυνση της ολοκληρωμένης ανάπτυξης των πόλεων, της υπαίθρου και συγκεκριμένων περιοχών	Διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας των περιφερειών με βάση τις ισχυρές τοπικές οικονομίες	Βελτίωση της εδαφικής συνδεσιμότητας για άτομα, κοινότητες και επιχειρήσεις	Η διαχείριση και η σύνδεση οικολογικών, τοπικών και πολιτιστικών αξιών των περιφερειών	ΓΠΧΣΑΑ	ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό	ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας	ΠΠΧΣΑΑ Πελοποννήσου	Επικαιρότητα Ανάγκης (ΝΑΙ /ΟΧΙ)
55	ΟΧΕ Μάνης	Ανάγκη 5	Ενίσχυση της χωρικής συνοχής, μέσω: ολοκλήρωσης, βελτίωσης ή/ και αναβάθμισης διαπεριφερειακών και ενδοπεριφερειακών λιμενικών συνδέσεων της Περιφέρειας., ολοκλήρωσης, βελτίωσης ή/ και αναβάθμισης των οδικών συνδέσεων της Περιφέρειας με τα ευρωπαϊκά μεταφορικά δίκτυα. · Σύνδεση των παραγωγικών και τουριστικών κέντρων της Περιφέρειας με τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών. Βελτίωση της ασφάλειας και της ταχύτητας στη διακίνηση ανθρώπων και αγαθών	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	Ναι
56	ΟΧΕ Μάνης	Ανάγκη 6	Στη βιώσιμη αστική ανάπτυξη της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Στην ενδυνάμωση της χωρικής και κοινωνικής συνοχής. Στη βελτίωση του επιπέδου ζωής των κατοίκων των αστικών κέντρων της Περιφέρειας. Στην				✓		✓	✓	✓	✓	Ναι

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του Ε.Π. 'Πελοπόννησος 2014-2020': 2^ο Παραδοτέο

ΑΑ	Χωρικό εργαλείο	Ανάγκη Στρατηγικής	Ανάγκες	Προώθηση της πολυκεντρικής και ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης της ΕΕ	Ενθάρρυνση της ολοκληρωμένης ανάπτυξης των πόλεων, της υπαίθρου και συγκεκριμένων περιοχών	Διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας των περιφερειών με βάση τις ισχυρές τοπικές οικονομίες	Βελτίωση της εδαφικής συνδεσιμότητας για άτομα, κοινότητες και επιχειρήσεις	Η διαχείριση και η σύνδεση οικολογικών, τοπικών και πολιτιστικών αξιών των περιφερειών	ΓΠΧΣΑΑ	ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό	ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας	ΠΠΧΣΑΑ Πελοποννήσου	Επικαιρότητα Ανάγκης (ΝΑΙ /ΟΧΙ)
			ελκυστικότητα των αστικών κέντρων της Περιφέρειας.										
57	ΟΧΕ Μάνης	Ανάγκη 7	Απόκτηση δεξιοτήτων και γνώσεων του μη οικονομικά ενεργού πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας. Απόκτηση εργασιακής εμπειρίας για την ένταξη στην αγορά εργασίας. Αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας.				✓		✓	✓	✓	✓	Ναι
58	ΟΧΕ Μάνης	Ανάγκη 8	Πρόληψη ή / και καταπολέμηση της φτώχειας. - Βελτίωση του επιπέδου ζωής ομάδων πληθυσμού που πλήττονται από την οικονομική κρίση. Δημιουργία συνθηκών απασχολησιμότητας και απασχόλησης.				✓		✓	✓	✓	✓	Ναι

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

4.3 Αξιολόγηση της διαδικασίας διαβούλευσης στον σχεδιασμό των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων

4.3.1 Θεωρητικό υπόβαθρο για τη διαδικασία διαβούλευσης στο πλαίσιο σχεδιασμού των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων

Οι σύγχρονοι φορείς άσκησης πολιτικής, τόσο σε τοπικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο έχουν να αντιμετωπίσουν προβλήματα που χαρακτηρίζονται από πολυπλοκότητα και αλληλεξάρτηση. Οι νέες ανάγκες που αναδύονται, οδηγούν συχνά σε διαφωνίες και οι λύσεις δεν είναι ούτε εύκολες, ούτε οδηγούν σε βέβαια αποτελέσματα.

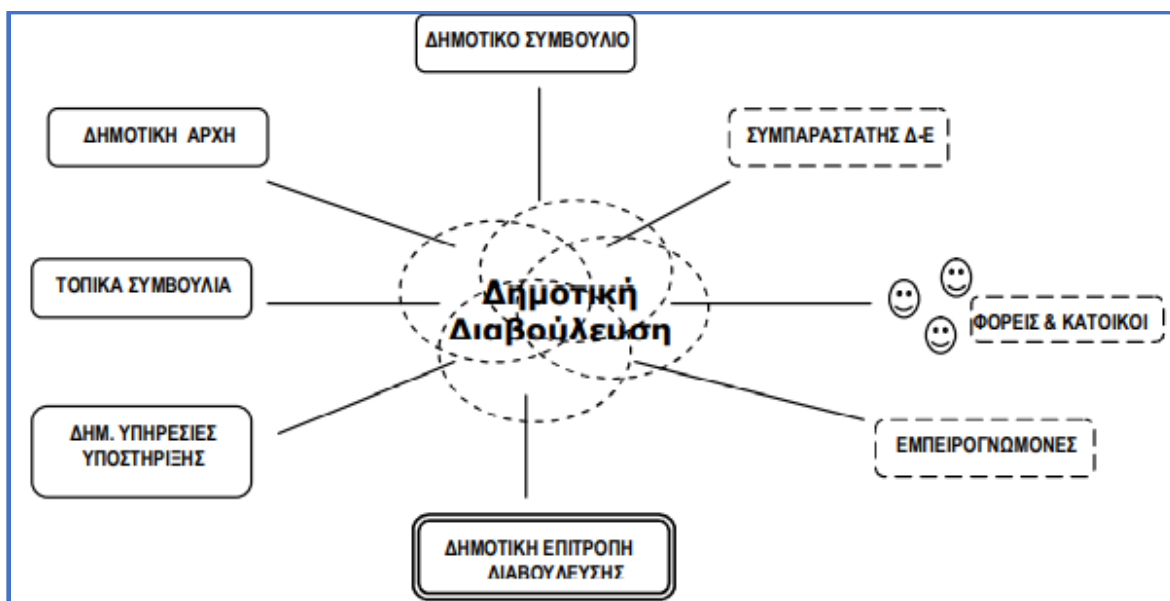
Ο σκοπός της διαβούλευσης είναι να αλλάξει την σχέση που παραδοσιακά υπάρχει μεταξύ Αρχών και Πολιτών. Αυτό είναι δυνατόν να επιτευχθεί μέσα από ένα τρίπτυχο κατανόησης – ενημερότητας - αξιοποίησης, που έχει ως εξής:

- Αποτύπωση, κατανόηση και σεβασμός των διαφορετικών αντιλήψεων, οπτικών και αναγκών, που υπάρχουν σε μια κοινότητα ανθρώπων. Αυτό μπορεί να βοηθήσει στην δημιουργία αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των μερών της κοινότητας.
- Συνειδητοποίηση (ενημερότητα) από πλευράς αρχών και πολιτών περί της αδυναμίας των “λύσεων” που στηρίζονται στην επιβολή νοήματος/οράματος και υποχρεώσεων στους “άλλους”. Αυτό μπορεί να συμβάλλει στον περιορισμό φαινομένων κατάχρησης εξουσίας, αλλά και στείρας κριτικής και απάθειας.
- Αξιοποίηση της συλλογικής ευφυΐας (εμπειρίας, γνώσης και δημιουργικότητας) που υπάρχει μέσα στις τοπικές κοινωνίες. Αυτό θα διευκολύνει την χάραξη ρεαλιστικότερης αναπτυξιακής στρατηγικής και εν γένει την άσκηση καλύτερης διακυβέρνησης.

Επί της ουσίας, το τρίπτυχο αυτό δεν απαιτεί την υποχρεωτική αποδοχή των προτάσεων που θα υποβληθούν από τους δημότες ή των λύσεων που θα επιλεγούν από την δημοτική αρχή. Περισσότερο εστιάζει στην καλλιέργεια μιας μόνιμης σχέσης που εξασφαλίζει την απαιτούμενη ενέργεια για την από κοινού αντιμετώπιση των σύνθετων και πολύπλοκων προβλημάτων του κάθε τόπου και της υφιστάμενης κοινωνικοοικονομικής κατάστασης.

Το σύστημα της διαβούλευσης σε επίπεδο Δήμου, αποτελείται από αρκετούς και διαφορετικούς συντελεστές, οι οποίοι μπορούν να συνδέονται μεταξύ τους με μια ποικιλία μορφών, που συνήθως καθορίζεται από την μεταξύ τους σχέση και το αντικείμενο της συνεργασίας τους (Σχήμα 2).

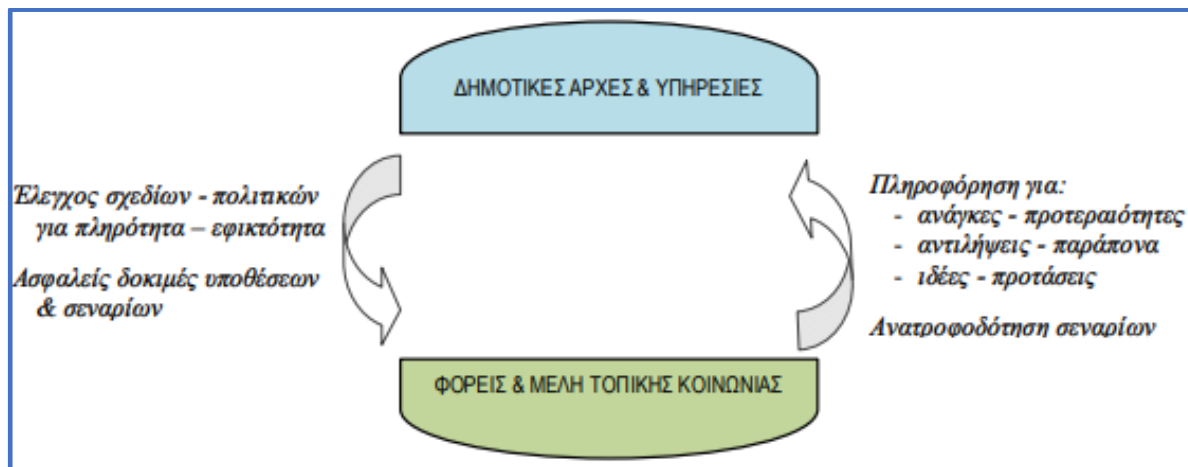
Σχήμα 2: Συντελεστές και όργανα της διαβούλευσης σε επίπεδο Δήμου

Πηγή: ΕΕΤΑΑ ΑΕ.

Η διαβούλευση μπορεί να ορισθεί ως ο “κενός” χώρος μεταξύ της δημοτικής αρχής και των υπηρεσιών της από την μια και των μελών και φορέων της τοπικής κοινωνίας από την άλλη. Στον χώρο αυτό, νέες δυνατότητες μπορούν να δημιουργούνται από την συνέργεια των δύο μερών, ανάμεσα στα οποία υπάρχει μια συνεχής κυκλική ροή ερεθισμάτων και πληροφοριών. (Σχήμα 3)

Σχήμα 3: Η κυκλική ροή ανάμεσα στα δύο μέρη του ο διαβούλευσης

Πηγή: ΕΕΤΑΑ ΑΕ.

Πρέπει όμως να σημειωθεί ότι τα δύο βασικά μέρη (αρχές – κοινωνία), λειτουργούν έχοντας ως βάση διαφορετικές λογικές και πρακτικές. Από την μια, οι δημοτικές αρχές και υπηρεσίες λειτουργούν ως οργανωμένα συστήματα με ιεραρχική δομή και σχέσεις, οι οποίες απορρέουν από την άσκηση της πυραμιδικής - τμηματοποιημένης εξουσίας. Από αυτό προσδιορίζονται και οι διαδικασίες που ακολουθούνται, οι οποίες έχουν κατεύθυνση εκ των άνω προς τα κάτω

και είναι τυπικά καθορισμένες και συμβατές με τους ισχύοντες νόμους και πολιτικές. Από την άλλη, οι σχέσεις μεταξύ των μελών της τοπικής κοινωνίας αναπτύσσονται σε βάση ελεύθερη, εθελοντική, αμοιβαιότητας και ανταποδοτικότητας, πνεύμα που καθορίζει και τις μεταξύ τους 'διαδικασίες', που είναι οριζόντιες, μη ιεραρχικές, μεταξύ ισοτίμων, συλλογικές, αυτορρυθμιζόμενες και εν τέλει πιο φυσικές. Ανάμεσα στα δύο αυτά "άκρα" βρίσκονται οι συλλογικοί φορείς, που αν και διατηρούν μεταξύ των μελών τους σχέσεις εθελοντικής συμμετοχής και ισοτιμίας, ακολουθούν διαδικασίες οργανωμένες. Ο σεβασμός (ή μη) αυτών των διαφορών καθορίζει σε μεγάλο βαθμό την επιτυχία ή αποτυχία του αποτελέσματος της διαβούλευσης.

Με βάση λοιπόν, την έως τώρα διεθνή εμπειρία διαβούλευσης από αυτοδιοικητικά πλαίσια άλλων χωρών, αλλά και την ελληνική από διαφορετικούς χώρους, έχουν προκύψει ορισμένες αρχικές προϋποθέσεις για την καλή και αποτελεσματική λειτουργία του εγχειρήματος της δημοτικής διαβούλευσης:

- ✓ Η πλατιά ενημέρωση και η καλή κατανόηση του σκοπού και της διαδικασίας της διαβούλευσης από τους συμμετέχοντες διευκολύνει την πρόθυμη και ουσιαστική συμμετοχή τους.
- ✓ Στις διαδικασίες αλληλεπίδρασης των πολιτών με τις τοπικές αρχές, μια σωστή διακυβέρνηση φροντίζει για τη δημιουργία ενός πλαισίου εμπιστοσύνης, στο οποίο οι συνθήκες και κανόνες είναι ξεκάθαροι από την αρχή. Αυτό αδιαμφισβήτητα προβλέπει το σεβασμό των προσωπικών δικαιωμάτων και δεδομένων, της ιδιωτικότητας και της ανωνυμίας, όπου απαιτείται. Η διάρρηξη μέρος των συνιστωσών του πλαισίου αυτού, αναμένεται να αποθαρρύνει μελλοντικά τους πολίτες από περαιτέρω συμμετοχική διάδραση με την αυτοδιοικητική αρχή.
- ✓ Η υποχρέωση λογοδοσίας και ανάληψης ευθύνης για τα πεπραγμένα και τα λεχθέντα από όλους τους συμμετέχοντες στις διαδικασίες της διαβούλευσης ενισχύει την αξιοπιστία του θεσμού.
- ✓ Επιδίωξη είναι η προώθηση της κατανόησης και της χρηστικότητας, η αποφυγή της γραφειοκρατίας και των τεχνικών δυσκολιών. Στο πλαίσιο της συμμετοχής των πολιτών, για παράδειγμα σε μια ηλεκτρονική διαβούλευση, μια σημαντική πρόκληση σχετίζεται με την προσίτη και εκλαϊκευμένη απόδοση της τεχνικής ορολογίας, σε μια γλώσσα που μπορεί να γίνει κατανοητή από τους απλούς πολίτες.
- ✓ Είναι κρίσιμη η αντιπροσωπευτική συμμετοχικότητα. Αφορά στη διασφάλιση της δυνατότητας συμμετοχής για όλες τις ομάδες πολιτών. Είναι αναγκαίο να λαμβάνεται μέριμνα ώστε οι προωθούμενες πολιτικές από μια αστική αρχή, να γίνονται αντικείμενο διαβούλευσης, όχι μόνο για τους 'ψηφιακά μορφωμένους', αλλά και για την πλειονότητα των κοινωνικών ομάδων, κυρίως τις πιο ευάλωτες, όπως ηλικιωμένοι, μετανάστες, κάτοικοι σε απομακρυσμένες περιοχές, κτλ
- ✓ Οι ψηφιακές εφαρμογές και οι πλατφόρμες στο διαδίκτυο μπορούν να είναι εξαιρετικά χρήσιμες για την εμπλοκή των πολιτών και την συλλογή πληροφορίας. Το ίδιο όμως ισχύει και για την ζωντανή διαπροσωπική αλληλεπίδραση, ατομικά ή ομαδικά, κυρίως προς όφελος των κοινωνικών ομάδων που είναι περισσότερο ψηφιακά αναλφάβητες.

Ανάλογα με το αντικείμενο της διαβούλευσης, τους στόχους, το προφίλ και την εμπειρία των συμμετεχόντων και συντονιστών σε σχετικές διαδικασίες, αλλά και τα γενικότερα χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος μέσα στο οποίο όλα αυτά συμβαίνουν, μπορούν να χρησιμοποιηθούν διαφορετικές μορφές και τεχνικές διαβούλευσης. Οι μορφές αυτές δύναται να αφορούν:

- Συγκεντρώσεις, είναι καλό να χρησιμοποιούνται στην αρχή και το τέλος της διαδικασίας, για την αποτύπωση των αναγκών και θέσεων και την παρουσίαση των αποτελεσμάτων (αντιστοίχως).
- Εργαστήρια συναντίληψης, δημιουργίας οράματος ή διερεύνησης σεναρίων, εντόπισης αναγκών και προβλημάτων, επίλυσης διαφωνιών κλπ. Είναι πολύ χρήσιμα για τους συμμετέχοντες σε επιτροπές και ομάδες εργασίας, πριν την έναρξη των εργασιών τους.
- Επιτροπές και ομάδες εργασίας, όπως focus groups, πάνελ από ειδικούς ή ενημερωμένους πολίτες, παρουσιάσεις με κατοίκους με ρόλο κριτών κλπ. Οι μέθοδοι αυτές χρησιμοποιούνται για άντληση πρωτογενών δεδομένων, την επεξεργασία προβλημάτων και την σύνθεση και δοκιμή λύσεων.
- Έρευνες, όπως για παράδειγμα, προσωπικές συνεντεύξεις, συμπλήρωση ερωτηματολογίων, έρευνες γνώμης ή αγοράς, σφυγμομετρήσεις και δημοψηφίσματα σε πραγματική ή διαδικτυακή βάση κλπ. Οι μέθοδοι διερευνούν την απήχηση που έχουν στο κοινό οι προτεινόμενες θέσεις και λύσεις και συλλέγουν περαιτέρω ιδέες και προτάσεις βελτίωσης.
- Εκθέσεις και εκδηλώσεις, που μπορεί να είναι εκ των προτέρων σχεδιασμένες ή αυτοσχεδιαζόμενες ("open space"), για με διάρκεια στο χρόνο κλπ. Οι μορφές αυτές ανοίγουν και κλείνουν κάθε θεματικό κύκλο διαβούλευσης.

Είναι σημαντικό να τονισθεί, ότι σε αυτές τις διαφορετικές μορφές διαβούλευσης πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια να εμπλακούν ουσιαστικά όλα τα μέρη – τόσο η τοπική κοινωνία, όσο και η πλευρά των αρχών και υπηρεσιών του δήμου - γιατί έχει αποδειχθεί ότι κάτι τέτοιο εμπλουτίζει σημαντικά την πρακτική τους και αναζωογονεί τις μεταξύ τους σχέσεις.

Βάσει των προϋποθέσεων που καταγράφηκαν παραπάνω, στο πλαίσιο του θεωρητικού υπόβαθρου για μια ολοκληρωμένη και συνεκτική διαδικασία διαβούλευσης, στις επόμενες ενότητες θα γίνει πρώτα μια συνοπτική παρουσίαση των ενεργειών διαβούλευσης για κάθε ολοκληρωμένη χωρική παρέμβαση στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, και έπειτα θα επιτελεστεί μια συγκριτική ανάλυση για την αξιολόγηση της προσέγγισης και υλοποίησης της διαβούλευσης που έλαβε χώρα, κατά τον σχεδιασμό και προετοιμασία της κάθε χωρικής παρέμβασης. Οι εν λόγω προϋποθέσεις κωδικοποιημένα είναι οι εξής:

- Εσωτερική διαβούλευση στην αυτοδιοικητική αρχή
- Οργάνωση συγκεντρώσεων και ανοικτών ημερίδων
- Οργάνωση ερευνών πεδίου/σφυγμομετρήσεων

- Σύσταση και λειτουργία θεματικών επιτροπών και ομάδων εργασίας
- Υιοθέτηση ψηφιακών εργαλείων για ηλεκτρονική διαβούλευση
- Δημιουργία πλαισίου διαφάνειας και εμπιστοσύνης μεταξύ των μερών της διαβούλευσης
- Ενέργειες διασφάλισης συμμετοχής όλων των κατηγοριών ομάδων κατοίκων
- Ενέργειες διάχυσης και ενημέρωσης των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης
- Πρόβλεψη για διαρκή/δυναμική διαβούλευση κατά τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος

4.3.2 Αξιολόγηση πλαισίου διαβούλευσης για τον σχεδιασμό της ΣΒΑΑ του Δήμου Καλαμάτας

Στο πλαίσιο των διαδικασιών διαβούλευσης για την προετοιμασία και σχεδιασμό της ΣΒΑΑ, ο Δήμος Καλαμάτας, διεξήγαγε δημόσια διαβούλευση για την ενημέρωση των πολιτών, σχετικά με τις δυνατότητες παρεμβάσεων που παρέχει η ΣΒΑΑ, επιδιώκοντας και την ενεργό συμμετοχή τους στο σχεδιασμό. Για την υλοποίηση της δημόσιας διαβούλευσης, πραγματοποιήθηκαν σειρά συναντήσεων και ηλεκτρονικών συνεννοήσεων με τις υπηρεσίες και αρμόδια στελέχη του Δήμου, όπως και σειρά ανοικτών θεματικών εργαστηρίων για ζητήματα επιχειρηματικότητας και ανάπτυξης, υποδομών, περιβάλλοντος, πολιτισμού και κοινωνικής πολιτικής.

Παράλληλα, στην ιστοσελίδα του Δήμου Καλαμάτας (www.kalamata.gr), αναρτήθηκε από 1/3/2017 έως και 24/3/2017, ερωτηματολόγιο δημόσιας διαβούλευσης, μέσω του οποίου οι πολίτες και οι φορείς κατέθεσαν τις προτάσεις τους για την διαμόρφωση της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. Περαιτέρω, υπήρξε καθημερινή ανατροφοδότηση της ιστοσελίδας του δήμου, όπου σε ειδικό πλαίσιο δημοσιευόταν το σύνολο του πληροφοριακού υλικού, οι εισηγήσεις – προτάσεις του δήμου, ενημερωτικά δελτία τύπου, κλπ.

Μετά την επεξεργασία των προτάσεων που προέκυψαν από την διαβούλευση και της σύνδεσης τους με τα δεδομένα της πρόσκλησης της ΕΥΔ της Περιφέρειας Πελοποννήσου, πραγματοποιήθηκαν οι απαραίτητες διαδικασίες διαβούλευσης και ανάληψης τελικών αποφάσεων στα συλλογικά όργανα του Δήμου. Η διαβούλευση για τη Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης με τίτλο «Καλαμάτα 2020: Βιώσιμη και Έξυπνη Πόλη» ολοκληρώθηκε με την 256/2017 Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου Καλαμάτας, όπου αποφασίστηκε η υποβολή ΣΒΑΑ του Δήμου Καλαμάτας, στην πρόσκληση με αριθμό πρωτ. 293/2-2-2017 (και της 860/13-4-2017 τροποποίηση αυτής) της Ε.Υ.Δ. του Ε.Π. Πελοπόννησος 2014 – 2020, με τίτλο «Καλαμάτα 2020 Βιώσιμη και Έξυπνη πόλη», συνολικού προϋπολογισμού 23.006.940,00€, εκ των οποίων για το ποσό των 9.165.000,00€, προβλεπόταν χρηματοδότηση από το Ε.Π. «Πελοπόννησος 2014 – 2020».

Τα αποτελέσματα της συγκριτικής ανάλυσης και αξιολόγησης του ανωτέρου πλαισίου διαβούλευσης στο Δήμο Καλαμάτας, με τις προϋποθέσεις διασφάλισης ενός ολοκληρωμένου χαρακτήρα, αποτυπώνονται στον παρακάτω Πίνακα 31.

Πίνακας 31: Αξιολόγηση διαδικασίας διαβούλευσης ΣΒΑΑ Δήμου Καλαμάτας

Προϋποθέσεις για ολοκληρωμένη διαδικασία διαβούλευσης	Αξιολόγηση (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
1. Εσωτερική διαβούλευση στην αυτοδιοικητική αρχή	ΝΑΙ
2. Οργάνωση συγκεντρώσεων και ανοικτών ημερίδων	ΝΑΙ
3. Οργάνωση ερευνών πεδίου/σφυγμομετρήσεων	ΝΑΙ
4. Σύσταση και λειτουργία θεματικών επιτροπών και ομάδων εργασίας	ΝΑΙ
5. Υιοθέτηση ψηφιακών εργαλείων για ηλεκτρονική διαβούλευση	ΝΑΙ
6. Δημιουργία πλαισίου διαφάνειας και εμπιστοσύνης μεταξύ των μερών της διαβούλευσης	ΝΑΙ
7. Ενέργειες διασφάλισης συμμετοχής όλων των κατηγοριών ομάδων κατοίκων	ΟΧΙ
8. Ενέργειες διάχυσης και ενημέρωσης των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης	ΝΑΙ
9. Πρόβλεψη για διαρκή/δυναμική διαβούλευση κατά τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος	ΟΧΙ

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Το πλαίσιο διαδικασιών που υιοθετήθηκαν και εφαρμόστηκαν κατά την προετοιμασία και σχεδιασμό της ΣΒΑΑ του Δήμου Καλαμάτας αξιολογείται ως αρκετά ικανοποιητικό. Η πλειονότητα των προϋποθέσεων (7 από τις 9) πληρείται για τη διασφάλιση μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης.

Επισημαίνεται, ωστόσο, από τα στοιχεία που παρατίθενται στο κείμενο της Στρατηγικής ότι δεν καθίσταται σαφές να εμπεριέχονται πρωτοβουλίες για την προώθηση της εμπλοκής όσο γίνεται περισσότερων κοινωνικών ομάδων, με δεδομένη την ευρεία πληθυσμιακή σύνθεση του Δήμου Καλαμάτας, ακόμα και αυτών που δεν είχαν τη δυνατότητα να συμμετέχουν, αφενός στις συγκεντρώσεις και στις ανοικτές ημερίδες, αφετέρου στην ηλεκτρονική διαβούλευση, ενδεχομένως λόγω ελλιπούς ψηφιακής κατάρτισης. Επιπλέον, δεν εντοπίζεται κάποιο σχέδιο για την διατήρηση διαρκούς και ανανεούμενης διαβούλευσης κατά την υλοποίηση της ΣΒΑΑ.

4.3.3 Αξιολόγηση πλαισίου διαβούλευσης για τον σχεδιασμό της ΣΒΑΑ των Δήμων Άργους-Μυκηνών και Ναυπλίων

Οι Δήμοι Ναυπλίων και Άργους-Μυκηνών ανέπτυξαν από τις αρχές του 2017 μια σειρά ενεργειών διαβούλευσης και συμμετοχικού σχεδιασμού για τη διαμόρφωση της προτεινόμενης Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης για το αστικό δίπολο Ναυπλίου-Άργους. Η δημόσια διαβούλευση απευθύνθηκε στους τοπικούς φορείς και ενώσεις, την επιχειρηματική κοινότητα και τους κατοίκους και στόχο είχε τη συγκέντρωση απόψεων, ιδεών και προτάσεων ώστε η αναπτυξιακή στρατηγική των δυο Δήμων να ανταποκρίνεται στις πραγματικές δυνατότητες και ανάγκες τους.

Δημιουργήθηκε μια κοινή ομάδα έργου, η οποία μελέτησε τη περιοχή, συγκέντρωσε όλα τα διαθέσιμα στοιχεία και μελέτες που δύναται να αναδείξουν και να τεκμηριώσουν την υλοποίηση

στοχευμένων παρεμβάσεων αστικού, κοινωνικού και οικονομικού χαρακτήρα στη βάση ενός ολοκληρωμένου σχεδιασμού. Παράλληλα, κάθε Δήμος προχώρησε σε μια εσωτερική διαδικασία διαβούλευσης με τα στελέχη και τις υπηρεσίες του ώστε να συμπεριλάβει τη δική τους οπτική στην εκπόνηση της στρατηγικής για την κάθε πόλη, αξιοποιώντας την εμπειρία και τεχνογνωσία τους στην αντιμετώπιση σύνθετων ζητημάτων αναφορικά με την υλοποίηση παρεμβάσεων από τη μεριά του Δήμου.

Με βάση τα ανωτέρω, διαμορφώθηκε η πρώτη εκδοχή της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης των Δήμων Ναυπλίων και Άργους-Μυκηνών (Κείμενο Διαβούλευσης, Π1) . Το ανωτέρω Κείμενο Διαβούλευσης δημοσιοποιήθηκε τέλη Μαρτίου (31/03/2017) και ειδικότερα αναρτήθηκε στις ιστοσελίδες των εμπλεκόμενων Δήμων συνοδευόμενο από μια ανοικτή πρόσκληση διαβούλευσης, καλώντας το σύνολο των Κοινωνικών και Επαγγελματικών Φορέων, τους συλλόγους, την επιχειρηματική κοινότητα και τους πολίτες σε ανοικτή διαβούλευση για τη διατύπωση απόψεων και προτάσεων επί της «Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης» του «αστικού δίπολου» Άργους Ναυπλίου.

Για τη συγκέντρωση προτάσεων, αλλά και ιδεών από όλους τους ενδιαφερόμενους (ενεργούς πολίτες και φορείς) δημιουργήθηκαν σχετικές ηλεκτρονικές διευθύνσεις. Η Διαβούλευση συνεχίστηκε με τη παρουσίαση της αρχικής Στρατηγικής ΒΑΑ στο Βουλευτικό (Σταϊκόπουλου, Ναύπλιο) στις 10/04/2017, όπου και ακολούθησε συζήτηση μεταξύ των παρευρισκόμενων. Στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης κατατέθηκαν απόψεις, όχι μόνο ηλεκτρονικά αλλά και γραπτά με επιστολές που έστειλαν τόσο πολίτες, όσο και φορείς στους Δήμους Ναυπλίων και Άργους-Μυκηνών. Η πρώτη φάση διαβούλευσης ολοκληρώθηκε στις 14/04/2017. Η ομάδα έργου προχώρησε στον εμπλουτισμό και συγκεκριμενοποίηση της στρατηγικής μας στη βάση των προτάσεων, των ιδεών και των παρατηρήσεων που συγκεντρώθηκαν και κυρίως πληρούσαν κάποια βασικά κριτήρια επιλεξιμότητας και ωριμότητας.

Μετά την ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης, η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Δήμων Ναυπλίων & Άργους –Μυκηνών παρουσιάστηκε στα Δημοτικά Συμβούλια των δυο εμπλεκόμενων Δήμων, όπου και εγκρίθηκαν. Δεδομένου ότι η δημόσια διαβούλευση για την ΣΒΑΑ των Δήμων Ναυπλίων & Άργους-Μυκηνών αποτελεί συστατικό στοιχείο της μεθοδολογίας διακυβέρνησης που θα την διέπει, αποφασίστηκε ότι αυτή θα συνεχιστεί και κατά την φάση υλοποίησης της στρατηγικής. Το πρόγραμμα της δημόσιας διαβούλευσης που προτάθηκε περιλαμβάνει τη διεξαγωγή τριών κύκλων διαβούλευσης υπό την ευθύνη των Δήμων και της ΑΑΔΑΝ. Οι κύκλοι αυτοί θα παρέχουν συγκεκριμένες εκθέσεις με τα αποτελέσματά τους, δηλαδή τις κατατεθειμένες εναλλακτικές προτάσεις και την τελική αποδοχή, απόρριψη ή επιφύλαξη των πολιτών και των κοινωνικών εταίρων. Επίσης, θα περιέχουν στοιχεία που αφορούν την ποιότητα της διαβούλευσης όπως αποτύπωση της μεθοδολογίας που ακολουθήθηκε, ο βαθμός της συμμετοχής, το εύρος των απόψεων κ.κ.

Τα αποτελέσματα της συγκριτικής ανάλυσης και αξιολόγησης του ανωτέρου πλαισίου διαβούλευσης στους Δήμους Ναυπλίων και Άργους-Μυκηνών, με τις προϋποθέσεις διασφάλισης ενός ολοκληρωμένου χαρακτήρα, αποτυπώνονται στον παρακάτω Πίνακα 32.

Πίνακας 32: Αξιολόγηση διαδικασίας διαβούλευσης ΣΒΑΑ Δήμων Άργους- Μυκηνών και Ναυπλίων

Προϋποθέσεις για ολοκληρωμένη διαδικασία διαβούλευσης	Αξιολόγηση (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
---	----------------------

1. Εσωτερική διαβούλευση στην αυτοδιοικητική αρχή	NAI
2. Οργάνωση συγκεντρώσεων και ανοικτών ημερίδων	NAI
3. Οργάνωση ερευνών πεδίου/σφυγμομετρήσεων	NAI
4. Σύσταση και λειτουργία θεματικών επιτροπών και ομάδων εργασίας	NAI
5. Υιοθέτηση ψηφιακών εργαλείων για ηλεκτρονική διαβούλευση	NAI
6. Δημιουργία πλαισίου διαφάνειας και εμπιστοσύνης μεταξύ των μερών της διαβούλευσης	NAI
7. Ενέργειες διασφάλισης συμμετοχής όλων των κατηγοριών ομάδων κατοίκων	OXI
8. Ενέργειες διάχυσης και ενημέρωσης των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης	NAI
9. Πρόβλεψη για διαρκή/δυναμική διαβούλευση κατά τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος	NAI

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Οι πρωτοβουλίες και ενέργειες που υιοθετήθηκαν και εφαρμόστηκαν κατά την προετοιμασία και σχεδιασμό της ΣΒΑΑ των Δήμων Ναυπλίων και Άργους-Μυκηνών αξιολογούνται ως αρκετά ικανοποιητικές. Η πλειονότητα των προϋποθέσεων (8 από τις 9) πληρείται για τη διασφάλιση μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης. Ως ιδιαίτερα θετική εντοπίζεται η πρόβλεψη για διαρκή διαβούλευση σε τρεις κύκλους υπό την ευθύνη των Δήμων, κατά τη διάρκεια υλοποίησης της χωρικής παρέμβασης.

Τονίζεται, ωστόσο, από τα στοιχεία που παρατίθενται στο κείμενο της Στρατηγικής ότι δεν φαίνεται να εμπεριέχονται πρωτοβουλίες για την προώθηση της εμπλοκής όσο γίνεται περισσότερων κοινωνικών ομάδων, ακόμα και αυτών που δεν είχαν τη δυνατότητα να συμμετέχουν, αφενός στις συγκεντρώσεις και στις ανοικτές ημερίδες, αφετέρου στην ηλεκτρονική διαβούλευση, ενδεχομένως λόγω ελλιπούς ψηφιακής κατάρτισης.

4.3.4 Αξιολόγηση πλαισίου διαβούλευσης για τον σχεδιασμό της Στρατηγικής «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020»

Από τη δημοσιοποίηση της εξειδίκευσης της Στρατηγικής Περιφέρειας Πελοποννήσου για τη Χωρική Ανάπτυξη στο πλαίσιο του ΕΠ «Πελοπόννησος» 2014-2020, στην οποία προσδιορίστηκαν οι βασικές κατευθύνσεις και επιλογές όσον αφορά στα "εργαλεία" Χωρικής Ανάπτυξης, καθώς επίσης και στους ενδεικτικά προτεινόμενους τύπους περιοχών, εντατικοποιήθηκαν οι διεργασίες ωρίμανσης της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων τοπικών φορέων της περιοχής παρέμβασης. Στο πλαίσιο αυτό άρχισε να «σχηματοποιείται» η ιδέα για την υποβολή πρότασης στο πλαίσιο του χωρικού εργαλείου ΤΑΠΤΟΚ με βάση και την εμπειρία και τις διαβουλεύσεις μεταξύ των τοπικών φορέων, που είχαν προηγηθεί ώστε να διαγνωστεί το ενδιαφέρον της τοπικής κοινωνίας και των τοπικών φορέων και στη συνέχεια να δημιουργηθεί μία επίσημη δομή σύμπραξης.

Μετά την ανταλλαγή απόψεων και την ολοκλήρωση του πρώτου κύκλου διαβουλεύσεων και την οριστικοποίηση των φορέων που θα συμμετείχαν στην Ομάδα Τοπικής Δράσης, δρομολογήθηκαν οι διαδικασίες για την ίδρυση της νομικής οντότητας 'ΤαΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020', στο καταστατικό της οποίας περιγράφεται ο σκοπός και οι στόχοι της εταιρείας

(Ιανουάριος 2017). Παράλληλα, με δεδομένη τη βαρύτητα που αποδίδεται στην ύπαρξη ώριμων έργων, στελέχη του φορέα άρχισαν μια εντατική προσπάθεια για την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης από πλευράς ωριμότητας έργων αλλά και η υποβολή προτάσεων από διαφόρους φορείς.

Έπειτα από την ολοκλήρωση των προκαταρκτικών συνεντεύξεων με τους κύριους ενδιαφερόμενους τοπικούς φορείς, την καταγραφή των απόψεων/προτάσεων τους και τη σύνθεση αυτών σε συνδυασμό με την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής παρέμβασης, ξεκίνησε το στάδιο των δημοσίων συναντήσεων με τους τοπικούς φορείς και την τοπική κοινωνία. Σκοπός του σταδίου αυτού ήταν η ενημέρωση των τοπικών φορέων, αλλά και της τοπικής κοινωνίας ευρύτερα, σχετικά με την εξελισσόμενη τοπική διαβούλευση που θα αποτελούσε τη βάση για τον σχεδιασμό μιας τοπικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής και του αντίστοιχου Σχεδίου Δράσης ΤΑΠΤοΚ.

Κατά τη διάρκεια των συναντήσεων, είχαν σχεδιαστεί ειδικά ερωτηματολόγια για την καταγραφή των απόψεων των συμμετεχόντων φορέων, επιχειρηματιών και πολιτών για την υποβολή προτάσεων. Στο πλαίσιο αυτό, αποφασίστηκε ότι το σχέδιο και η υλοποίηση του να βρίσκεται σε συνεχή αξιολόγηση μέσω παρακολούθησης της επιτυχίας των στόχων και να πραγματοποιούνται οι απαραίτητες διορθωτικές κινήσεις εφόσον παρατηρούνται αποκλίσεις

Έπειτα από την κατάρτιση του Σχεδίου της Αναπτυξιακής Στρατηγικής ΤΑΠΤοΚ για την περιοχή παρέμβασης, η ΤΑΠΤοΚ "ΑΡΚΑΔΙΑ 2020" ανέβασε στον ιστότοπο της το Σχέδιο της Αναπτυξιακής Στρατηγικής με σκοπό την ηλεκτρονική διαβούλευση, όπου ο κάθε χρήστης είχε τη δυνατότητα από τις 5/5/2017 μέχρι και τις 18/5/2017 να δει το Σχέδιο και να διατυπώσει ηλεκτρονικά τα σχόλια του. Επιπλέον η «ΑΡΚΑΔΙΑ 2020» μερίμνησε να στείλει μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας το Σχέδιο της Αναπτυξιακής Στρατηγικής σε όσους μετείχαν στις ανοιχτές διαβουλεύσεις ζητώντας τους να την μελετήσουν και να διατυπώσουν τα σχόλια τους επ' αυτής.

Η εκπονηθείσα Στρατηγική ΤΑΠΤοΚ της περιοχής, εν συνεχεία υποβλήθηκε στα Δημοτικά Συμβούλια των Δήμων που ανήκουν στην περιοχή παρέμβασης, δηλαδή των Δήμων Τρίπολης, Μεγαλόπολης και Γορτυνίας καθώς και στο Διοικητικό Συμβούλιο του Επιμελητήριο Αρκαδίας, καθώς οι εγκρίσεις από τα όργανα αυτά αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για την υποβολή, από την ΟΤΔ στην ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Πελοποννήσου, της Στρατηγικής και του Σχεδίου Δράσης.

Τα αποτελέσματα της συγκριτικής ανάλυσης και αξιολόγησης του ανωτέρου πλαισίου διαβούλευσης για την Στρατηγική ΤΑΠΤοΚ της Αρκαδίας, με τις προϋποθέσεις διασφάλισης ενός ολοκληρωμένου χαρακτήρα, αποτυπώνονται στον παρακάτω Πίνακα 33.

Πίνακας 33: Αξιολόγηση διαδικασίας διαβούλευσης Στρατηγικής «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020»

Προϋποθέσεις για ολοκληρωμένη διαδικασία διαβούλευσης	Αξιολόγηση (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
1. Εσωτερική διαβούλευση στην αυτοδιοικητική αρχή	ΝΑΙ
2. Οργάνωση συγκεντρώσεων και ανοικτών ημερίδων	ΝΑΙ
3. Οργάνωση ερευνών πεδίου/σφυγμομετρήσεων	ΝΑΙ

4. Σύσταση και λειτουργία θεματικών επιτροπών και ομάδων εργασίας	ΝΑΙ
5. Υιοθέτηση ψηφιακών εργαλείων για ηλεκτρονική διαβούλευση	ΝΑΙ
6. Δημιουργία πλαισίου διαφάνειας και εμπιστοσύνης μεταξύ των μερών της διαβούλευσης	ΝΑΙ
7. Ενέργειες διασφάλισης συμμετοχής όλων των κατηγοριών ομάδων κατοίκων	ΝΑΙ
8. Ενέργειες διάχυσης και ενημέρωσης των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης	ΝΑΙ
9. Πρόβλεψη για διαρκή/δυναμική διαβούλευση κατά τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος	ΝΑΙ

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Το πλαίσιο διαδικασιών που υιοθετήθηκαν και εφαρμόστηκαν κατά την προετοιμασία και σχεδιασμό της Στρατηγικής «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020» αξιολογείται ως ιδιαίτερα ικανοποιητικό, μιας και διαπιστώνεται ότι πληρείται το σύνολο των προϋποθέσεων (9 από τις 9) για τη διασφάλιση μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης. Τονίζονται ως εξαιρετικά θετικά στοιχεία, η μέριμνα της ομάδας δράσης για επισκέψεις και συναντήσεις σε όλες τις εμπλεκόμενες δημοτικές ενότητες, η έμφαση στην συνεχή παρακολούθηση και αξιολόγηση των υλοποιούμενων παρεμβάσεων, ώστε να υιοθετούνται ενέργειες προσαρμογής όποτε αυτό είναι αναγκαίο, όπως και η προσπάθεια διασφάλισης συμμετοχής στη διαβούλευση πολλών κοινωνικών και επαγγελματικών ομάδων και κατοίκων.

4.3.5 Αξιολόγηση πλαισίου διαβούλευσης για τον σχεδιασμό της Στρατηγικής της ΟΧΕ Μάνης

Η περιοχή της Μάνης, που αποτελείται από τους Δήμους Ανατολικής και Δυτικής Μάνης, είχε ήδη από το 2016 προχωρήσει σε μία αρχική μελέτη για τον ολοκληρωμένη ανάπτυξη της περιοχής καταγράφοντας τις ανάγκες της περιοχής και θέτοντας την στοχοθεσία για το αναπτυξιακό πρότυπο που θα πρέπει να ακολουθήσει η περιοχή, ώστε να αναπτυχθεί συνολικά, σχεδιάζοντας παράλληλα τα απαραίτητα έργα. Με την έκδοση της Πρόσκλησης για την ΟΧΕ Μάνης από την ΕΥΔ ΕΠ Πελοποννήσου στις 6/9/2018, άρχισαν να γίνονται εντατικές διεργασίες με τη συνεργασία της Περιφέρειας Πελοποννήσου, η οποία αποτελεί και τον Φορέα Στρατηγικής με τους Δήμους Ανατολικής και Δυτικής Μάνης.

Έπειτα από την έκδοση της σχετικής πρόσκλησης από την ΕΥΔ διεξάχθηκε προκαταρκτική συνάντηση στις 13/9/2018, στην έδρα της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Τόσο η Περιφέρεια Πελοποννήσου όσο και τα Δημοτικά Συμβούλια των δύο Δήμων έλαβαν σχετικές αποφάσεις για τον ορισμό μελών που θα συγκροτούσαν την Ομάδα Συντονισμού και Καθοδήγησης (ΟΣΚ) με τις παρακάτω αρμοδιότητες:

- Η ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής
- Η συμμετοχή των τοπικών φορέων στην διαδικασία σχεδιασμού της αναπτυξιακής Στρατηγικής της περιοχής
- Η διάγνωση και η ιεράρχηση των αναγκών της περιοχής

Στο επόμενο στάδιο, έχοντας ως βάση τα ευρήματα της δευτερογενούς έρευνας, που είχε προηγηθεί και την ερμηνεία αυτών, με την υποστήριξη της ΟΣΚ πραγματοποιήθηκε μία σειρά διαβουλεύσεων / συνεντεύξεων με τους κύριους ενδιαφερόμενους τοπικούς φορείς.

Συγκεκριμένα και λόγω της σχετικής πίεσης χρόνου που υπήρχε σε αυτό το στάδιο, διοργανώθηκαν στην έδρα κάθε Δήμου μία συνέντευξη με τους εκπροσώπους της Δημοτικής Αρχής και μία ανοιχτή συνάντηση – διαβούλευσης και παρουσίασης των απαιτήσεων του Προγράμματος της ΟΧΕ Μάνης όπου είχαν προσκληθεί όλοι οι τοπικοί παραγωγικοί φορείς των δύο Δήμων.

Η δομή των ανοιχτών συναντήσεων – διαβουλεύσεων με τους τοπικούς παραγωγικούς και αναπτυξιακούς φορείς και στους δύο Δήμους ήταν η ίδια. Μέσω αναρτήσεων στις ιστοσελίδες των Δήμων και σχετικών αφισοκολλήσεων σε κεντρικά σημεία αυτών προσκλήθηκαν να συμμετάσχουν στις διαβουλεύσεις οι παραγωγικοί – αναπτυξιακοί τοπικοί φορείς, καθώς και οι πολίτες της περιοχής. Τα μέλη της ΟΣΚ παρουσίασαν το πρόγραμμα μέσω σχετικής παρουσίασης, ενώ στη συνέχεια ακολούθησε συζήτηση.

Μέσω των ερωτηματολογίων οι τοπικοί φορείς, επιχειρηματίες και πολίτες καλούνταν να υποβάλλουν προτάσεις που αναφέρονταν στα κύρια και μεγαλύτερα προβλήματα / αδυναμίες της περιοχής, στα δυνατά σημεία της περιοχής, στις ευκαιρίες / προοπτικές, στους κινδύνους / απειλές, στους κύριους στόχους και δράσεις προτεραιότητας, κτλ. Τα ερωτηματολόγια αυτά, η παρουσίαση του προγράμματος, καθώς και οι ενέργειες δημοσιότητας και προώθησης της διαβούλευσης ήταν αναρτημένα καθ' όλη τη διαδικασία κατάρτισης της Στρατηγικής και του Σχεδίου Δράσης στους ιστότοπους των δύο Δήμων, όπου οι ενδιαφερόμενοι είχαν τη δυνατότητα να τα μελετήσουν και να στείλουν τις προτάσεις τους σε e- mail που είχαν δημιουργηθεί για να εξυπηρετήσουν τις διαδικασίες της διαβούλευσης. Τόσο από της ημερίδες διαβούλευσης όσο και ηλεκτρονικά έγινε συλλογή και μελέτη των ερωτηματολογίων που συγκεντρώθηκαν.

Λόγω του εξαιρετικά περιορισμένου χρόνου από την έκδοση της πρόσκλησης μέχρι την υποβολή της αίτησης προς την ΕΥΔ, αποφασίστηκε μαζί με το Σχέδιο της Στρατηγικής να καταρτιστεί και το Σχέδιο Δράσης και να τεθεί στο σύνολο του υπό διαβούλευση, με σκοπό την εξασφάλιση της συναίνεσης. Για την εξοικονόμηση χρόνου, αλλά και την επίτευξη της ευρύτερης συναίνεσης / συμφωνίας επί των αρχών της Αναπτυξιακής Στρατηγικής και του Σχεδίου Δράσης, οι δύο Δήμοι ανέβασαν στον ιστότοπο τους το Σχέδιο της Αναπτυξιακής Στρατηγικής και του Σχεδίου Δράσης με σκοπό την ηλεκτρονική διαβούλευση, όπου ο κάθε χρήστης είχε τη δυνατότητα από τις 10/12/2018 μέχρι και τις 17/12/2018 να δει το Σχέδιο και να διατυπώσει ηλεκτρονικά, μέσω e-mail, τα σχόλια του.

Έπειτα από τις διαδικασίες συναίνεσης και συμφωνίας επί των αρχών της Στρατηγικής και του Σχεδίου Δράσης συντάχθηκε το τελικό κείμενο της Στρατηγικής και του Σχεδίου Δράσης το οποίο και υποβλήθηκε από τον Φορέα Στρατηγικής (Περιφέρεια Πελοποννήσου) προς τα Δημοτικά Συμβούλια των Δήμων Ανατολικής και Δυτικής Μάνης, ώστε να τεθεί υπό συζήτηση και στη συνέχεια να εγκριθεί.

Τα αποτελέσματα της συγκριτικής ανάλυσης και αξιολόγησης του ανωτέρου πλαισίου διαβούλευσης για την ΟΧΕ της Μάνης, με τις προϋποθέσεις διασφάλισης ενός ολοκληρωμένου χαρακτήρα, αποτυπώνονται στον παρακάτω Πίνακα 34.

Πίνακας 34: Αξιολόγηση διαδικασίας διαβούλευσης Στρατηγικής της ΟΧΕ Μάνης

Προϋποθέσεις για ολοκληρωμένη διαδικασία διαβούλευσης	Αξιολόγηση (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
1. Εσωτερική διαβούλευση στην αυτοδιοικητική αρχή	ΝΑΙ

2. Οργάνωση συγκεντρώσεων και ανοικτών ημερίδων	NAI
3. Οργάνωση ερευνών πεδίου/σφυγμομετρήσεων	NAI
4. Σύσταση και λειτουργία θεματικών επιτροπών και ομάδων εργασίας	NAI
5. Υιοθέτηση ψηφιακών εργαλείων για ηλεκτρονική διαβούλευση	NAI
6. Δημιουργία πλαισίου διαφάνειας και εμπιστοσύνης μεταξύ των μερών της διαβούλευσης	NAI
7. Ενέργειες διασφάλισης συμμετοχής όλων των κατηγοριών ομάδων κατοίκων	OXI
8. Ενέργειες διάχυσης και ενημέρωσης των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης	NAI
9. Πρόβλεψη για διαρκή/δυναμική διαβούλευση κατά τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος	OXI

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Οι πρωτοβουλίες και ενέργειες που υιοθετήθηκαν και εφαρμόστηκαν κατά την προετοιμασία και σχεδιασμό της ΟΧΕ Μάνης αξιολογούνται ως αρκετά ικανοποιητικές. Η πλειονότητα των προϋποθέσεων (7 από τις 9) πληρείται για τη διασφάλιση μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης.

Είναι χρήσιμο να τονιστεί εντούτοις, ότι από τα στοιχεία που παρατίθενται στο κείμενο της Στρατηγικής, δεν καθίσταται σαφές να εμπεριέχονται ικανός αριθμός πρωτοβουλιών για την προώθηση της εμπλοκής όσο γίνεται περισσότερων κοινωνικών ομάδων και πολιτών, ακόμα και αυτών που δεν είχαν τη δυνατότητα να συμμετέχουν, αφενός στις συγκεντρώσεις και στις ανοικτές ημερίδες, λόγω ίσως της δυσκολίας προσπελασιμότητας που διακρίνει ορισμένες περιοχές της Μάνης ή περιορισμένης ενημέρωσης, αφενός στις συγκεντρώσεις και αφετέρου στην ηλεκτρονική διαβούλευση, ενδεχομένως λόγω του γηρασμένου πληθυσμού της περιοχής και της συνδεόμενης ελλιπούς ψηφιακής κατάρτισης. Επιπρόσθετα, δεν εντοπίζεται κάποιο σχέδιο για την διατήρηση διαρκούς και ανανεούμενης διαβούλευσης κατά την υλοποίηση της Στρατηγικής. Η παράλληλη απόδοση της Στρατηγικής και του Σχεδίου Δράσης για λήψη προτάσεων και σχολίων από τα ενδιαφερόμενα μέρη, καθιστά εμφανές στο οριζόντιο επίπεδο της προετοιμασίας, το στοιχείο της έλλειψης χρόνου, με συνέπεια την περιορισμένη δυνατότητα διεύρυνσης και εμβάθυνσης των ενεργειών διαβούλευσης.

4.4 Αξιολόγηση των Συστημάτων Διακυβέρνησης και Διαχείρισης των χωρικών παρεμβάσεων

Το «Σύστημα Διακυβέρνησης και Διαχείρισης» κάθε «εργαλείου» Χωρικής Ανάπτυξης («Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη», «Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση», και «Τοπική Ανάπτυξη με πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων»), διαρθρώνεται σε τρία (3) κύρια και διακριτά επίπεδα:

- 1) Σχεδιασμός της αναπτυξιακής στρατηγικής (Φορέας ή Φορείς Στρατηγικής).
- 2) Διαχείριση της εφαρμοζόμενης αναπτυξιακής στρατηγικής (Φορέας Διαχείρισης).
- 3) Υλοποίηση της εφαρμοζόμενης αναπτυξιακής στρατηγικής (Φορέας ή Φορείς υλοποίησης).

Αυτά τα τρία επίπεδα διάρθρωσης του «Συστήματος Διακυβέρνησης και Διαχείρισης» των περιοχών Χωρικής Ανάπτυξης, αν και απαιτείται να είναι απολύτως διακριτά μεταξύ τους ως

προς τη λειτουργία τους, δεν είναι κατ' ανάγκη αυτόνομα και ανεξάρτητα μεταξύ τους, ως προς τους φορείς οι οποίοι τα συνθέτουν / συγκροτούν. Κατά κανόνα, εξαίρεση αποτελεί η διαχείριση, η οποία απαιτεί απολύτως ανεξάρτητη λειτουργία από τον σχεδιασμό και την υλοποίηση, προκειμένου να εξασφαλίζεται η «χρηστή δημοσιονομική διαχείριση» κάθε Προγράμματος, όπως απαιτούν οι Κανονισμοί των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) και το Κοινοτικό Δίκαιο, γενικότερα. Η μεθοδολογία προσδιορισμού του «Συστήματος Διακυβέρνησης και Διαχείρισης» κάθε «εργαλείου» Χωρικής Ανάπτυξης διαφοροποιείται σε σχέση με το είδος του «εργαλείου».

Στους Πίνακες που ακολουθούν πραγματοποιείται η αξιολόγηση της επιλογής μηχανισμού εφαρμογής και παρακολούθησης των χωρικών παρεμβάσεων (σύστημα διακυβέρνησης και διαχείρισης) διακριτά για τα τρία χρηματοδοτικά εργαλεία (ΤΑΠΤοΚ, ΒΑΑ, ΟΧΕ), σύμφωνα με τις απαραίτητες προϋποθέσεις που απαιτούνται, ήτοι η μεθοδολογία προσδιορισμού, οι κανονισμοί των ΕΔΕΤ και η απαίτηση διοικητικής ικανότητας.

Πίνακας 35: Αξιολόγηση του συστήματος διακυβέρνησης του ΤΑΠΤοΚ Αρκαδία 2020

ΑΑ	Σύστημα Διακυβέρνησης	Εξέταση Κριτηρίου			Καταλληλότητα Επιλογής		
		Μεθοδολογία Προσδιορισμού	Ορισμός βάσει κανονισμών ΕΔΕΤ	Απαίτηση Διοικητικής Ικανότητας	Επιλογή Φορέα	Κατάλληλη	Μη Κατάλληλη
1	Φορέας Στρατηγικής	Δεν απαιτείται	Τοπική Ομάδα Δράσης		Τοπικές Ομάδες	Ναι	
2	Φορέας Διαχείρισης	Δεν απαιτείται	Επιλογή από ΕΥΔΕΠ /Εκχώρηση ΕΦΔ	Ναι	Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης/ Αρκαδία 2020	Ναι	
3	Φορείς Υλοποίησης	Δεν απαιτείται	Χ	Ναι	Δυνητικοί Δικαιούχοι	Ναι	

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Σύμφωνα με τον παραπάνω Πίνακα, ο προσδιορισμός των φορέων του συστήματος διακυβέρνησης του ΤΑΠΤοΚ δεν προέκυψε από κάποια συγκεκριμένη μεθοδολογία. Η ΕΥΔΕΠ Πελοποννήσου αξιολόγησε ως κατάλληλη την επιλογή του φορέα διακυβέρνησης και διαχείρισης.

Πίνακας 36: Αξιολόγηση του συστήματος διακυβέρνησης της ΒΑΑ Καλαμάτας

ΑΑ	Σύστημα Διακυβέρνησης	Εξέταση Κριτηρίου			Καταλληλότητα Επιλογής		
		Μεθοδολογία Προσδιορισμού	Ορισμός βάσει κανονισμών ΕΔΕΤ	Απαίτηση Διοικητικής Ικανότητας	Επιλογή Φορέα	Κατάλληλη	Μη Κατάλληλη
1	Φορέας Στρατηγικής	Δεν απαιτείται	Επιλογή από ΕΥΔΕΠ	Ναι	Δήμος Καλαμάτας	Ναι	
2	Φορέας Διαχείρισης	Δεν απαιτείται	Επιλογή από ΕΥΔΕΠ	Ναι	Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης	Ναι	
3	Φορείς Υλοποίησης	Δεν απαιτείται		Ναι	Δυνητικοί Δικαιούχοι	Ναι	

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Σύμφωνα με τον παραπάνω Πίνακα ο προσδιορισμός των φορέων του συστήματος διακυβέρνησης της ΒΑΑ Καλαμάτας δεν προέκυψε από κάποια συγκεκριμένη μεθοδολογία. Το σύστημα διακυβέρνησης προέκυψε σύμφωνα με τους Κανονισμούς των ΕΔΕΤ για την κατ' ελάχιστη συμμετοχή των αστικών αρχών στη υλοποίηση των ΣΒΑΑ (με μερική εκχώρηση). Επίσης ως προς τη διαχείριση της στρατηγικής υπήρξε διευκρινιστική απόφαση η οποία ρυθμίζει επιμέρους ζητήματα αρμοδιοτήτων μεταξύ του ΕΦΔ και της ΕΥΔΕΠ και κρίνεται κατάλληλη.

Πίνακας 37: Αξιολόγηση του συστήματος διακυβέρνησης της ΒΑΑ Άργους - Ναυπλίου

ΑΑ	Σύστημα Διακυβέρνησης	Εξέταση Κριτηρίου			Καταλληλότητα Επιλογής		
		Μεθοδολογία Προσδιορισμού	Ορισμός βάσει κανονισμών ΕΔΕΤ	Απαίτηση Διοικητικής Ικανότητας	Επιλογή Φορέα	Κατάλληλη	Μη Κατάλληλη
1	Φορέας Στρατηγικής	Δεν απαιτείται	Επιλογή από ΕΥΔΕΠ	Ναι	Δήμος Άργους, Δήμος Ναυπλίου	Ναι	
2	Φορέας Διαχείρισης	Δεν απαιτείται	Επιλογή από ΕΥΔΕΠ	Ναι	Αστική Αρχή/ ΑΑΔΑΝ'	Ναι	
3	Φορείς Υλοποίησης	Δεν απαιτείται		Ναι	Δυνητικοί Δικαιούχοι	Ναι	

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Σύμφωνα με τον παραπάνω Πίνακα, ο προσδιορισμός των φορέων του συστήματος διακυβέρνησης της ΒΑΑ Άργους – Ναυπλίου δεν προέκυψε από κάποια συγκεκριμένη μεθοδολογία. Το σύστημα διακυβέρνησης προέκυψε σύμφωνα με τους Κανονισμούς των ΕΔΕΤ για την κατ' ελάχιστη συμμετοχή των αστικών αρχών στη υλοποίηση των ΣΒΑΑ. Η ΕΥΔΕΠ βρίσκεται σε συνεργασία με την Αστικής Αρχή (ΑΑΔΑΝ) για το σχεδιασμό και την αξιολόγηση των δράσεων.

Πίνακας 38: Αξιολόγηση του συστήματος διακυβέρνησης της ΟΧΕ Μάνης

ΑΑ	Σύστημα Διακυβέρνησης	Εξέταση Κριτηρίου			Καταλληλότητα Επιλογής		
		Μεθοδολογία Προσδιορισμού	Ορισμός βάσει κανονισμών ΕΔΕΤ	Απαίτηση Διοικητικής Ικανότητας	Επιλογή Φορέα	Κατάλληλη	Μη Κατάλληλη
1	Φορέας Στρατηγικής	Δεν απαιτείται	Επιλογή από ΕΥΔΕΠ	Ναι	Περιφέρεια Πελοποννήσου (ΕΥΔΕΠ), Δήμοι Ανατολικής & Δυτικής Μάνης	Ναι	
2	Φορέας Διαχείρισης	Δεν απαιτείται	Επιλογή από ΕΥΔΕΠ	Ναι	ΕΥΔΕΠ Πελοποννήσου	Ναι	
3	Φορείς Υλοποίησης	Δεν απαιτείται		Ναι	Δυνητικοί Δικαιούχοι	Ναι	

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Σύμφωνα με τον παραπάνω Πίνακα, ο προσδιορισμός των φορέων του συστήματος διακυβέρνησης της ΟΧΕ Μάνης δεν προέκυψε από κάποια συγκεκριμένη μεθοδολογία. Το σύστημα διακυβέρνησης προέκυψε σύμφωνα με τους Κανονισμούς των ΕΔΕΤ για την υλοποίηση των ΟΧΕ. Ως φορέας διαχείρισης της στρατηγικής της ΟΧΕ Μάνης το σύστημα διακυβέρνησης κρίνεται κατάλληλο.

5.Υφιστάμενη κατάσταση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του ΠΕΠ Πελοποννήσου

Στο 5^ο Κεφάλαιο επιχειρείται μια παρουσίαση και σε πρώτο επίπεδο αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης, σε όρους κατά βάση ενεργοποίησης του κάθε προγράμματος. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της εκάστοτε χωρικής παρέμβασης, εξετάζεται ο βαθμός ενεργοποίησης, σε επίπεδο Αξόνων Προτεραιότητας των Σχεδίων Δράσης, σε σύνδεση με τον εκχωρημένο προϋπολογισμό, σε επίπεδο Προσκλήσεων με εκτιμήσεις για την πορεία υλοποίησης βάσει των Εντάξεων, των Νομικών Δεσμεύσεων και των Πληρωμών, με δεδομένα αναφοράς από το ΟΠΣ μέχρι την 12/06/2020. Η αξιολόγηση της ενεργοποίησης εμπλουτίζεται με παρουσίαση και εξέταση της ενεργοποίησης των Δεικτών Εκροών, που έχουν αξιοποιηθεί σε κάθε ολοκληρωμένη χωρική παρέμβαση, για κάθε ενταγμένη Πρόσκληση. Ακολουθεί η κατάθεση σειράς διαπιστώσεων και συμπερασμάτων από την ανωτέρω ανάλυση των αξιολογικών ερωτημάτων που καλύπτονται στο εν λόγω Κεφάλαιο.

5.1 Εξέταση ενεργοποίησης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Δήμου Καλαμάτας

Η ενότητα αυτή περιλαμβάνει την εξέταση της αποτίμησης της πορείας ενεργοποίησης των προγραμμάτων των ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων που έχουν εγκριθεί και υλοποιούνται στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, στο πλαίσιο χρηματοδότησης τους από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας για την προγραμματική περίοδο 2014-2020. Ειδικότερα, εξετάζεται ο βαθμός ενεργοποίησης των Αξόνων Προτεραιότητας δίνοντας την συνολική εικόνα της υφιστάμενης κατάστασης για κάθε πρόγραμμα, στηρίζοντας την ανάλυση σε δεδομένα από το ΟΠΣ με τελευταία ημερομηνία αναφοράς την 12/06/2020. Παράλληλα παρατίθενται ειδικότεροι Πίνακες με στοιχεία ενεργοποίησης και παρουσίας της εξέλιξης, τόσο των δημοσιευμένων Προσκλήσεων από την ΕΥΔ με βασικό Δικαιούχο το Δήμο Καλαμάτας, όσο και των Δράσεων που βρίσκονται σε εφαρμογή.

Η εξέταση των παραπάνω στοιχείων δίνει έπειτα τη δυνατότητα για καταγραφή βασικών επαγωγικών σχολίων και συμπερασμάτων πάνω στο βαθμό ενεργοποίησης και (μέχρι την συγγραφή του παρόντος) ρυθμών υλοποίησης των χωρικών αναπτυξιακών παρεμβάσεων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου. Αναφέρεται επεξηγηματικά, ότι για την απόδοση της κλίμακας του βαθμού αξιολόγησης, από την μικρότερη στην μεγαλύτερη ένταση, υιοθετούνται κυρίως οι φράσεις: 'μη ικανοποιητικός/η', 'ικανοποιητικός/η', αρκετά ικανοποιητικός/η', ιδιαίτερα ικανοποιητικός/η'.

Στο πλαίσιο διερεύνησης του επιπέδου ενεργοποίησης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Καλαμάτας, στον παρακάτω Πίνακα ΧΧ, αποτυπώνονται αρχικά στοιχεία ενεργοποίησης των Προσκλήσεων που έχουν δημοσιευθεί για την υλοποίηση της στρατηγικής στην πόλη της Καλαμάτας. Τα στοιχεία αφορούν στους Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ) του ΠΕΠ αλλά και της ΣΒΑΑ, στους αντίστοιχους Ειδικούς Στόχους, στο Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό και Επενδυτικό Ταμείο, με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό σε δημόσια δαπάνη και τον σχετικό έλεγχο επίτευξης του στόχου υλοποίησης της εκάστοτε Δράσης, βάση του χρονοδιαγράμματος (χρονική κλιμάκωση πράξεων) που είχε εγκριθεί στο Σχέδιο Δράσης, ενσωματωμένο στο κείμενο της Στρατηγικής.

Διευκρινίζεται ότι στην κατηγορία αξιολόγησης επίτευξης στόχου, με (✓) σημειώνεται όταν υπάρχει τυπική δυνατότητα περάτωσης του αντικειμένου της εκάστοτε Πρόσκλησης, εντός του

προγραμματισμένου χρονικού ορίου βάσει σχεδιασμού, και με (X) όταν η υλοποίηση της Πρόσκλησης έχει ήδη ξεπεράσει αυτό το χρονικό όριο.

Διαπιστώνεται ότι μέχρι το χρονικό σημείο συγγραφής της παρούσας αξιολόγησης, έχουν εκδοθεί πέντε (5) γενικές προσκλήσεις, οι δύο (2) στο πλαίσιο του ΑΠ 2Α του Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) της Πελοποννήσου 2014-2020 και ΑΠ 2 της ΣΒΑΑ, και οι τρεις (3) εντάσσονται στον ΑΠ 3 του ΠΕΠ και ΑΠ 3 της ΣΒΑΑ αντίστοιχα. Αξιοποιούν τέσσερις διαφορετικές Επενδυτικές Προτεραιότητες (9iv, 6e, 6c, 4c), όπως και τα δύο ΕΔΕΤ (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ), με συνολικό προϋπολογισμό 6.905.000,00€ σε δημόσια δαπάνη. Οι δύο Προσκλήσεις του ΑΠ 2 (ΕΚΤ) της Στρατηγικής βρίσκονται εντός της προγραμματισμένης χρονικής κλιμάκωσης, μιας και αυτή είναι το Α' εξάμηνο του 2021. Ωστόσο, εκτιμάται ότι ο ρεαλιστικός χρόνος υλοποίησης θα επεκταθεί, διότι οι εν λόγω Προσκλήσεις εκδόθηκαν τον Ιούνιο του 2020, ενώ ο σχεδιασμός ανέφερε μέσα στο έτος 2018. Οι υπόλοιπες τρεις Προσκλήσεις του ΑΠ 3, που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, εντοπίζονται εκτός επίτευξης του χρονικού στόχου αποπεράτωσης, η υλοποίησή τους είναι ακόμα σε εξέλιξη, ενώ ο αρχικός σχεδιασμός της ΣΒΑΑ ανέφερε το Α' εξάμηνο του 2019 για την αποπεράτωση των έργων.

Πίνακας 39: Στοιχεία ενεργοποίησης των Προσκλήσεων της ΣΒΑΑ Δήμου Καλαμάτας

Α.Π. ΠΕΠ	Α.Π. ΣΒΑΑ	Κωδικός Πρόσκλησης	Τύπος Δράσης	Ειδικός Στόχος ΠΕΠ	Κωδικός ΕΠ	Π/Υ Πρόσκλησης ΔΔ (€)	Ταμείο	Χρόνος περάτωσης υλοποίησης πράξεων	Επίτευξη Στόχου (✓/X)
2Α	2	BAA6	ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΪΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΕΝΤΡΟΥ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΚΗΦΗ	2Α6.2	9iv	900.000,00	ΕΚΤ	Α' Εξάμηνο 2021	✓
2Α	2	BAA7	ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΪΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΕΝΤΡΟΥ ΔΙΗΜΕΡΕΥΣΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΓΙΑ ΆΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΔΗΦ	2Α6.2	9iv	1.650.000,00	ΕΚΤ	Α' Εξάμηνο 2021	✓
3	3	BAA1	ΠΛΕΓΜΑ ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΛΙΑΚΗ ΖΩΝΗ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	3.6.1	6e	3.665.000,00	ΕΤΠΑ	Α' Εξάμηνο 2019	X
3	3	BAA2	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΜΕΣΩΝ ΠΡΩΘΗΣΗΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΝΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ	3.5.1	6c	300.000,00	ΕΤΠΑ	Α' Εξάμηνο 2019	X
3	3	BAA3	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ	3.1.1.	4c	390.000,00	ΕΤΠΑ	Α' Εξάμηνο 2019	X

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Στον παρακάτω Πίνακα 40, παρουσιάζεται μια εποπτική εικόνα ενεργοποίησης της ΣΒΑΑ του Δήμου Καλαμάτας, περιλαμβάνοντας δεδομένα για τους προϋπολογισμούς που είχαν σχεδιαστεί στην Στρατηγική ανά Άξονα Προτεραιότητας, τις αντίστοιχες Προσκλήσεις, τις Εντάξεις, τις Νομικές Δεσμεύσεις και τις Πληρωμές. Στο επόμενο Πίνακα 41, η εποπτική εικόνα εξειδικεύεται στις ίδιες κατηγορίες, στις επιμέρους Δράσεις των ΑΠ, βάσει των στοιχείων του ΟΠΣ με τελευταίο χρονικό σημείο αναφοράς την 12/06/2020.

Πίνακας 40: Ενεργοποίηση Αξόνων Προτεραιότητας ΣΒΑΑ Δήμου Καλαμάτας (ΟΠΣ 12.06.2020)

Α.Π. ΠΕΠ	Α.Π. ΣΒΑΑ	Π/Υ (€) ΣΒΑΑ	ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ		ΕΝΤΑΞΕΙΣ		ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ		ΠΛΗΡΩΜΕΣ Δ.Δ.	
			Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Προσκλήσεων	Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Εντάξεων	Νο.Δε Επιλέξιμη Δαπάνη (€)	% Νο.Δε	Επιλέξιμες Δαπάνες (€)	% Απορρόφησης
1	1	1.220.000,00	-	0%	-	0%	-	0%	-	0%
2Α	2	2.730.000,00	2.550.000,00	93,4%	-	0%	-	0%	-	0%
3	3	5.215.000,00	4.355.000,00	83,5%	5.268.447,60	77,1%	-	0%	-	0%
ΣΥΝΟΛΑ		9.165.000,00	6.905.000,00	75,3%	5.268.447,60	76,3%	-	0%	-	0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 41: Στοιχεία ενεργοποίησης των Δράσεων της ΣΒΑΑ Δήμου Καλαμάτας (ΟΠΣ 12.06.2020)

Α.Π. ΠΕΠ	Α.Π. ΣΒΑΑ	Κωδικός Δράσης	Τίτλος Δράσης	ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ		ΕΝΤΑΞΕΙΣ		ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ		ΠΛΗΡΩΜΕΣ Δ.Δ.	
				Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό ΑΤΠ	Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Εντάξεων	Νο.Δε Επιλέξιμη Δαπάνη (€)	% Νο.Δε	Επιλέξιμες Δαπάνες (€)	% Απορρόφησης
2Α	2	9.iv.BAA.1	Διεύρυνση των κοινωνικών υπηρεσιών του Δήμου Καλαμάτας για τις ευάλωτες ομάδες	900.000,00	100%	-	0%	-	0%	-	0%
2Α	2	9.iv.BAA.1	Διεύρυνση των κοινωνικών υπηρεσιών του Δήμου Καλαμάτας για τις ευάλωτες ομάδες	1.650.000,00	100%	-	0%	-	0%	-	0%
3	3	6ε.BAA.1	Πλέγμα αναπλάσεων στο ιστορικό κέντρο και στην παραλιακή ζώνη Καλαμάτας	3.665.000,00	100%	4.599.200,00	125,5%	-	0%	-	0%
3	3	6γ.BAA.1	Δημιουργία σύγχρονων μέσων προώθησης/προβολής των πολιτιστικών/τουριστικών πόρων της πόλης	300.000,00	100%	279.247,60	93,01%	-	0%	-	0%
3	3	4γ.BAA.1	Παρεμβάσεις ενεργειακής αποδοτικότητας δημοτικών κτηρίων	390.000,00	100%	390.000,00	100%	-	0%	-	0%
ΣΥΝΟΛΑ				6.905.000,00	100%	5.268.447,60	76,3%	-	0%	-	0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Οι παρατηρήσεις που εξάγονται συνοψίζονται στα εξής:

- Ο ΑΠ 1: Βιωσιμότητα της οικονομίας και επιχειρηματικότητα, της ΣΒΑΑ με προγραμματισμένους πόρους στο ύψος των 1.220.000€, παρουσιάζει μηδενική ενεργοποίηση, οπότε είναι μη ικανοποιητική. Το εύρημα αυτό σχετίζεται με τη γενική καθυστέρηση που έχουν επιδείξει τα περισσότερα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα στην προετοιμασία και προώθηση δράσεων κρατικών ενισχύσεων για την στήριξη της επιχειρηματικότητας. Οι βασικοί λόγοι αφορούσαν στην καθυστερημένη ανταπόκριση προσαρμογής του περιεχομένου των προσκλήσεων στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ), όσο και σε βραδείες διαδικασίες καθορισμού του συστήματος διαχείρισης ανάλογων δράσεων και κυρίως της επιλογής του Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης. Ωστόσο, την τελευταία περίοδο έχουν γίνει σημαντικά

βήματα επιτάχυνσης και στα δύο μέτωπα, το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων έχει απλοποιήσει μέσω της ΜΟΔ ΑΕ. τα στάδια ενσωμάτωσης των προσκλήσεων κρατικών ενισχύσεων στο ΠΣΚΕ, ενώ στο πλαίσιο διαχείρισης υπάρχει συνεργασία της ΕΥΔ με τον ΕΦΕΠΑΕ ως ΕΦΔ. Συνεπώς, καθίσταται αναγκαία η επιτάχυνση ολοκλήρωσης και έκδοσης σχετικών προσκλήσεων για την απορρόφηση των πόρων και την ικανοποίηση των στόχων του Άξονα.

- Ο ΑΠ 2: Κοινωνική βιωσιμότητα και δικαιοσύνη, παρουσιάζει μη ικανοποιητικό βαθμό ενεργοποίησης. Έχει δημοσιευθεί σε Προσκλήσεις το 93,4% των πόρων που είχε σχεδιαστεί στην ΣΒΑΑ, ωστόσο το επίπεδο των εντάξεων και της συμβασιοποίησης των δράσεων είναι μηδενικό, μιας και οι εν λόγω Προσκλήσεις βρίσκονται ακόμα σε ισχύ και λήγουν τον Αύγουστο του 2020. Είναι αναγκαία η επιτάχυνση των ρυθμών υλοποίησης για την απορρόφηση των πόρων και την ικανοποίηση των στόχων του Άξονα.
- Ο ΑΠ 3: Βιωσιμότητα στην πόλη και ποιότητα ζωής, παρουσιάζει ικανοποιητικό βαθμό ενεργοποίησης. Ο συνολικός προϋπολογισμός των Προσκλήσεων φθάνει στο υψηλό 83,5%, σε σχέση με το σχεδιασμένο ποσό της ΣΒΑΑ, ενώ οι εντάξεις ανέρχονται στο επίσης υψηλό 77,1%. Εντούτοις, δεν εμφανίζεται ακόμα εξέλιξη στις νομικές δεσμεύσεις, οπότε αξιολογείται και σε αυτή την περίπτωση, απαραίτητη η αύξηση των ρυθμών υλοποίησης, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι απορρόφησης.
- Συνολικά, η εξέλιξη της υλοποίησης της ΣΒΑΑ του Δήμου Καλαμάτας χαρακτηρίζεται ως ικανοποιητική, μιας και έχει ενεργοποιηθεί σε Προσκλήσεις το 75,3% των πόρων που είχαν αρχικά εγκριθεί ως εκχώρηση για την υλοποίηση του προγράμματος, και το επίπεδο των εντάξεων ανέρχεται στο 76,3%, κυρίως λόγω της ικανοποιητικής ενεργοποίησης του ΑΠ 3 και της υπερδέσμευσης προϋπολογισμού που δείχνουν οι εντάξεις στην Πρόσκληση ΒΑΑ1. Εντοπίζεται, όμως, σημαντική υστέρηση στο βαθμό συμβασιοποίησης των έργων και κατ' επέκταση στις κατηγορίες των πληρωμών και της απορρόφησης. Λαμβάνοντας υπόψη την προχωρημένη χρονικά φάση που βρίσκεται το πρόγραμμα και το έτος 2023, ως τελευταίο έτος ορόσημο για την περάτωση του φυσικού αντικείμενου των έργων, είναι αναγκαία η επιτάχυνση των ρυθμών υλοποίησης.

5.2 Εξέταση ενεργοποίησης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης των Δήμων Άργους- Μυκηνών και Ναυπλίων

Στο πλαίσιο διερεύνησης του επιπέδου ενεργοποίησης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) των Δήμων Άργους- Μυκηνών και Ναυπλίων, στον παρακάτω Πίνακα ΧΧ, αποτυπώνονται αρχικά στοιχεία ενεργοποίησης των Προσκλήσεων που έχουν δημοσιευθεί για την υλοποίηση της στρατηγικής στο συγκεκριμένο αστικό δίπολο. Τα στοιχεία αφορούν στους Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ) του ΠΕΠ αλλά και της ΣΒΑΑ, στους αντίστοιχους Ειδικούς Στόχους, στο Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό και Επενδυτικό Ταμείο, με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό σε δημόσια δαπάνη και τον σχετικό έλεγχο επίτευξης του στόχου υλοποίησης της εκάστοτε Δράσης, βάση του χρονοδιαγράμματος (χρονική κλιμάκωση πράξεων) που είχε εγκριθεί στο Σχέδιο Δράσης, ενσωματωμένο στο κείμενο της Στρατηγικής.

Διευκρινίζεται ότι στην κατηγορία αξιολόγησης επίτευξης στόχου, με (✓) σημειώνεται όταν υπάρχει τυπική δυνατότητα περάτωσης του αντικείμενου της εκάστοτε Πρόσκλησης, εντός του προγραμματισμένου χρονικού ορίου βάσει σχεδιασμού, και με (X) όταν η υλοποίηση της Πρόσκλησης έχει ήδη ξεπεράσει αυτό το χρονικό όριο.

Πίνακας 42: Στοιχεία ενεργοποίησης των Προσκήσεων της ΣΒΑΑ Δήμων Άργους- Μυκηνών και Ναυπλίων

Α.Π. ΠΕΠ	Α.Π. ΣΒΑΑ	Κωδικός Πρόσκλησης	Τύπος Δράσης	Ειδικός Στόχος ΠΕΠ	Κωδικός ΕΠ	Π/Υ Πρόσκλησης ΔΔ (€)	Ταμείο	Χρόνος περάτωσης υλοποίησης πράξεων	Επίτευξη Στόχου (✓/X)
3	3	BAA4	ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	3.6.1 3.6.2	6e	2.600.000,00	ΕΤΠΑ	Β' Εξάμηνο 2020	✓
3	3	BAA5	ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	3.6.1 3.6.2	6e	2.600.000,00	ΕΤΠΑ	Β' Εξάμηνο 2020	✓

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Παρατηρείται ότι μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (12.06.2020), έχουν εκδοθεί δύο (2) Προσκήσεις, στο πλαίσιο του ΑΠ 3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) της Πελοποννήσου 2014-2020 και αντίστοιχα του ΑΠ 3 της ΣΒΑΑ. Εντάσσονται και οι δύο στην ΕΠ 6e, αξιοποιούν τους πόρους του ΕΤΠΑ με συνολικό προϋπολογισμό 5.200.000€ σε δημόσια δαπάνη. Οι προσκήσεις βρίσκονται εντός της προγραμματισμένης χρονικής κλιμάκωσης της Στρατηγικής, μιας και αυτή είναι μέχρι το τέλος του Β' εξαμήνου του 2020. Πρέπει να επισημανθεί ότι και οι δύο Προσκήσεις αφορούν στην αστική αναβάθμιση της πόλης του Ναυπλίου, ενώ δεν εντοπίζεται ακόμα Δράση που να απευθύνεται ως δικαιούχο στην πόλη του Άργους.

Στον παρακάτω Πίνακα 43, παρουσιάζεται μια εποπτική εικόνα ενεργοποίησης της ΣΒΑΑ των Δήμων Άργους-Μυκηνών και Ναυπλίων, περιλαμβάνοντας δεδομένα για τους προϋπολογισμούς που είχαν σχεδιαστεί στην Στρατηγική ανά Άξονα Προτεραιότητας, τις αντίστοιχες Προσκήσεις, τις Εντάξεις, τις Νομικές Δεσμεύσεις και τις Πληρωμές. Στο επόμενο Πίνακα 44, η εποπτική εικόνα εξειδικεύεται στις ίδιες κατηγορίες, στις επιμέρους Δράσεις των ΑΠ, βάσει των στοιχείων του ΟΠΣ με τελευταίο χρονικό σημείο αναφοράς την 12/06/2020.

Πίνακας 43: Ενεργοποίηση Αξόνων Προτεραιότητας ΣΒΑΑ Δήμων Άργους- Μυκηνών και Ναυπλίων (ΟΠΣ 12.06.2020)

Α.Π. ΠΕΠ	Α.Π. ΣΒΑΑ	Π/Υ (€) ΣΒΑΑ	ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ		ΕΝΤΑΞΕΙΣ		ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ		ΠΛΗΡΩΜΕΣ Δ.Δ.	
			Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Προσκήσεων	Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Εντάξεων	Νο.Δε Επιλέξιμη Δαπάνη (€)	% Νο.Δε	Επιλέξιμες Δαπάνες (€)	% Απορρόφησης
1	1	600.000,00	-	0%	-	0%	-	0%	-	0%
3	2	900.000,00	-	0%	-	0%	-	0%	-	0%
3	3	4.400.000,00	5.200.000,00	118,2%	3.679.200,00	70,8%	-	0%	-	0%
2Α	4	2.520.000,00	-	0%	-	0%	-	0%	-	0%
ΣΥΝΟΛΑ		8.420.000,00	5.200.000,00	61,8%	3.679.200,00	76,3%	-	0%	-	0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 44: Στοιχεία ενεργοποίησης των Δράσεων της ΣΒΑΑ Δήμων Άργους- Μυκηνών και Ναυπλίων (ΟΠΣ 12.06.2020)

Α.Π. ΠΕΠ	Α.Π. ΣΒΑΑ	Κωδικός Δράσης	Τίτλος Δράσης	ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ		ΕΝΤΑΞΕΙΣ		ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ		ΠΛΗΡΩΜΕΣ Δ.Δ.	
				Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό ΑΤΠ	Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Εντάξεων	Νο.Δε Επιλέξιμη Δαπάνη (€)	% Νο.Δε	Επιλέξιμες Δαπάνες (€)	% Απορρόφησης
3	3	6e.BAA.2	Δράσεις Αναβάθμισης Αστικού Περιβάλλοντος	2.600.000,00	100%	2.517.200,00	96,8%	-	0%	-	0%

3	3	6ε.ΒΑΑ.2	Δράσεις Αναβάθμισης Αστικού Περιβάλλοντος	2.600.000,00	100%	1.162.000,00	44,7%	-	0%	-	0%
ΣΥΝΟΛΑ				5.200.000,00	100%	3.679.200,00	76,3%	-	0%	-	0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Από τα παραπάνω δεδομένα εξάγονται οι εξής διαπιστώσεις:

- Ο Α.Π. 1: «Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας, Προαγωγή της Επιχειρηματικότητας και της Καινοτομίας» δεν συνδέεται με την ενεργοποίηση Προσκλήσεων μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων (ΟΠΣ 12.06.2020), με συνέπεια να παρουσιάζει μηδενική ενεργοποίηση. Οι λόγοι συνδέονται ενδεχομένως με αυτούς που αναφέρθηκαν στον αντίστοιχο ΑΠ 1 της ΣΒΑΑ του Δήμου Καλαμάτας. Καθίσταται αναγκαία η επιτάχυνση της ωρίμανσης και έκδοσης σχετικών προσκλήσεων για την απορρόφηση των πόρων και την ικανοποίηση των στόχων του Άξονα.
- Ο Α.Π. 2: «Προστασία, προώθηση, ενιαία προβολή του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος. Βελτίωση της αποδοτικότητας των πόρων» δεν συνδέεται με την ενεργοποίηση Προσκλήσεων μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων (ΟΠΣ 12.06.2020), με συνέπεια να παρουσιάζει μηδενική ενεργοποίηση. Είναι απαραίτητη η επιτάχυνση της ωρίμανσης και έκδοσης σχετικών προσκλήσεων για την απορρόφηση των πόρων και την ικανοποίηση των στόχων του Άξονα.
- Ο Α.Π. 3: «Αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής, Βιώσιμη Διαχείριση του Αστικού Περιβάλλοντος μέσω της μείωσης των ρύπων και ενίσχυσης της βιώσιμης κινητικότητας» παρουσιάζει ικανοποιητική εξέλιξη στην ενεργοποίηση, με δεδομένο ότι αντιστοιχούν δύο Προσκλήσεις στο πλαίσιο της ΕΠ 6ε, συνολικού προϋπολογισμού 5.200.000€ σε δημόσια δαπάνη. Αυτό ισοδυναμεί με την ενεργοποίηση στο 118,2% του ποσού που είχε εκτιμηθεί στον σχεδιασμό της ΣΒΑΑ, και σε εντάξεις ύψους 70,8%. Εντούτοις, δεν εμφανίζεται ακόμα εξέλιξη στις νομικές δεσμεύσεις, κατ' επέκταση και στις πληρωμές, οπότε αξιολογείται ως απαραίτητη η ενίσχυση των ρυθμών υλοποίησης, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι απορρόφησης.
- Ο Α.Π. 4: «Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής και Ανάπτυξη και Προώθηση στην Απασχόληση του Ανθρώπινου Δυναμικού» δεν αντιστοιχεί με την ενεργοποίηση Προσκλήσεων μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων (ΟΠΣ 12.06.2020), με συνέπεια να παρουσιάζει μηδενική ενεργοποίηση. Είναι απαραίτητη η επιτάχυνση της ωρίμανσης και έκδοσης σχετικών προσκλήσεων για την απορρόφηση των πόρων και την ικανοποίηση των στόχων του Άξονα.
- Συνολικά, η εξέλιξη της υλοποίησης της ΣΒΑΑ των Δήμων Άργους- Μυκηνών και Ναυπλίων αξιολογείται ως μη ικανοποιητική, μιας και έχει ενεργοποιηθεί σε Προσκλήσεις μόλις το 61,8% των πόρων που είχαν αρχικά εγκριθεί ως εκχώρηση για την υλοποίηση του προγράμματος, και το επίπεδο των εντάξεων ανέρχεται στο 76,3% σε σχέση με τα ποσά των Προσκλήσεων, κυρίως λόγω της ικανοποιητικής ενεργοποίησης του ΑΠ 3 και της υπερδέσμευσης προϋπολογισμού που δείχνουν οι εντάξεις στην Πρόσκληση ΒΑΑ5. Στο ίδιο πλαίσιο, τονίζεται ότι η ενεργοποίηση δράσεων αφορά μόνο στον έναν από τους τέσσερις Άξονες Προτεραιότητας, με συνέπεια να μην αντιμετωπίζεται το σύνολο των καταγεγραμμένων αναγκών της Στρατηγικής, ενώ από το αστικό δίπολο της ΣΒΑΑ, μόνο ο Δήμος Ναυπλίων εμφανίζεται ως δικαιούχος, με παράλληλη απουσία του Δήμου Άργους-Μυκηνών, στις μέχρι τώρα υλοποιούμενες δράσεις. Στην ίδια κατεύθυνση, διαφαίνονται σημαντικές

καθυστερήσεις στο βαθμό συμβασιοποίησης των έργων και κατ' επέκταση στις κατηγορίες των πληρωμών και της απορρόφησης. Συνεπώς, προκύπτει επιτακτικά η επιτάχυνση των ρυθμών υλοποίησης των Δράσεων, όπως και η ενδεχόμενη ωρίμανση και έκδοση νέων Προσκήσεων, ώστε να επιτευχθούν οι στρατηγικοί και οικονομικοί στόχοι της χωρικής παρέμβασης.

5.3 Εξέταση ενεργοποίησης της Στρατηγικής Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020»

Στην ενότητα αυτή επιτελείται διερεύνηση της ενεργοποίησης της Στρατηγικής Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020». Στον παρακάτω Πίνακα ΧΧ, αποτυπώνονται αρχικά στοιχεία ενεργοποίησης των Προσκήσεων που έχουν δημοσιευθεί για την υλοποίηση της στρατηγικής ουσιαστικά στον ύπαιθρο χώρο και ορεινή ενδοχώρα της Περιφερειακής ενότητας της Αρκαδίας. Τα στοιχεία αφορούν στους Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ) του ΠΕΠ αλλά και τους Γενικούς Στρατηγικούς Στόχους της ΤΑΠΤΟΚ, στους αντίστοιχους Ειδικούς Στόχους, στο Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό και Επενδυτικό Ταμείο, με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό σε δημόσια δαπάνη και τον σχετικό έλεγχο επίτευξης του στόχου υλοποίησης της εκάστοτε Δράσης, βάση του χρονοδιαγράμματος (χρονική κλιμάκωση πράξεων) που είχε εγκριθεί στο Σχέδιο Δράσης, ενσωματωμένο στο κείμενο της Στρατηγικής.

Διευκρινίζεται ότι στην κατηγορία αξιολόγησης επίτευξης στόχου, με (✓) σημειώνεται όταν υπάρχει τυπική δυνατότητα περάτωσης του αντικειμένου της εκάστοτε Πρόσκλησης, εντός του προγραμματισμένου χρονικού ορίου βάσει σχεδιασμού, και με (X) όταν η υλοποίηση της Πρόσκλησης έχει ήδη ξεπεράσει αυτό το χρονικό όριο.

Πίνακας 45: Στοιχεία ενεργοποίησης των Προσκήσεων της Στρατηγικής «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020»

Α.Π. ΠΕΠ	Γ.Σ.Σ ΤΑΠΤΟΚ	Κωδικός Πρόσκλησης	Τύπος Δράσης	Ειδικός Στόχος ΠΕΠ	Κωδικός ΕΠ	Π/Υ Πρόσκλησης ΔΔ (€)	Ταμείο	Χρόνος περάτωσης υλοποίησης πράξεων	Επίτευξη Στόχου (✓/X)
2B	1	ΤΑΠΤΟΚ 1	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΟΤΔ	2B4.1	9d	475.000,00	ΕΤΠΑ	2020	✓
2A	1	ΤΑΠΤΟΚ 2	ΑΜΟΙΒΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΟΤΔ ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΜΨΥΧΩΣΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ	2A8.1	9vi	4.275.000,00	ΕΚΤ	2020	✓
3	2	ΤΑΠΤΟΚ 3	Ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης των δημοσίων κτιρίων	3.1.1	4c	1.350.000,00	ΕΤΠΑ	2020	✓
3	2	ΤΑΠΤΟΚ 4	Έργα ορθολογικής και αποδοτικής διαχείρισης του πόσιμου νερού	3.4.1	6b	1.320.000,00	ΕΤΠΑ	2020	✓
3	2	ΤΑΠΤΟΚ 5	Ενίσχυση της ελκυστικότητας των χώρων Φυσικής και Πολιτιστικής Κληρονομιάς Και Ανάδειξη Της Φυσικής Κληρονομιάς	3.5.1	6c	1.550.000,00	ΕΤΠΑ	2020	✓
3	2	ΤΑΠΤΟΚ 6	Παρεμβάσεις αξιοποίησης προστασίας φυσικού περιβάλλοντος για την ενίσχυση του τουρισμού	3.7.1	6d	1.180.000,00	ΕΤΠΑ	2020	✓

Α.Π. ΠΕΠ	Γ.Σ.Σ ΤΑΠΤοΚ	Κωδικός Πρόσκλησης	Τύπος Δράσης	Ειδικός Στόχος ΠΕΠ	Κωδικός ΕΠ	Π/Υ Πρόσκλησης ΔΔ (€)	Ταμείο	Χρόνος περάτωσης υλοποίησης πράξεων	Επίτευξη Στόχου (✓/X)
2B	1	ΤΑΠΤοΚ 7	Αναβάθμιση Οικιστικού Περιβάλλοντος	2B4.1	9d	1.740.000,00	ΕΤΠΑ	2020	✓
4	2	ΤΑΠΤοΚ 8	Βελτίωση Πρόσβασης σε αρχαιολογικούς χώρους μουσεία	4.1.1	7b	125.000,00	ΕΤΠΑ	2020	✓
4	2	ΤΑΠΤοΚ 9	Βελτίωση Προσβασιμότητας Ενίσχυση Οδικής Ασφάλειας	4.1.1	7b	2.300.000,00	ΕΤΠΑ	2020	✓
2A	1	ΤΑΠΤοΚ 10	Επαγγελματική Κατάρτιση ανέργων	2A8.1	9vi	1.400.000,00	ΕΚΤ	2020	✓
2A	1	ΤΑΠΤοΚ 11'	Επαγγελματική Κατάρτιση ανέργων	2A8.1	9vi	1.400.000,00	ΕΚΤ	2022	✓

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (12.06.2020), εντοπίζεται η έκδοση έντεκα (11) Προσκήσεων στο πλαίσιο της προώθησης της Στρατηγικής ΤΑΠΤοΚ για την Αρκαδία. Επιλέγονται οι Άξονες Προτεραιότητας 2A, 2B, 3 και 4 από το ΠΕΠ, οι οποίοι συνδέονται και με τους δύο Γενικούς Στρατηγικούς Στόχους. Επιπλέον, αξιοποιούνται επτά (7) Επενδυτικές Προτεραιότητες (9d, 9vi, 4c, 6b, 6c, 6d, 7b) αντλώντας πόρους από το ΕΤΠΑ (10.040.000€) και το ΕΚΤ (7.075.000€), με συνολικό προϋπολογισμό 17.115.000€ σε δημόσια δαπάνη. Το σύνολο της συγκεκριμένης σειράς προσκήσεων αξιολογείται θετικά ως προς τη δυνητική δυνατότητα επίτευξης του στόχου υλοποίησης βάσει του Σχεδίου Δράσης της Στρατηγικής. Επιλέγεται ο όρος 'δυνητική' διότι οι Προσκήσεις ΤΑΠΤοΚ 8,9 και 10 εκδόθηκαν μέσα στο έτος 2019, και είναι πιθανό να μην επιτευχθεί η περάτωση υλοποίησης των πράξεων τους μέχρι το τέλος του 2020.

Στον παρακάτω Πίνακα 46, παρουσιάζεται μια εποπτική εικόνα ενεργοποίησης της Στρατηγικής ΤΑΠΤοΚ για την Αρκαδία, περιλαμβάνοντας δεδομένα για τους προϋπολογισμούς που είχαν σχεδιαστεί στην Στρατηγική ανά Γενικό Στρατηγικό Στόχο, τις αντίστοιχες Προσκήσεις, τις Εντάξεις, τις Νομικές Δεσμεύσεις και τις Πληρωμές. Στο επόμενο Πίνακα 47, η εποπτική εικόνα εξειδικεύεται στις ίδιες κατηγορίες, στις επιμέρους Δράσεις των ΕΣ, βάσει των στοιχείων του ΟΠΣ με τελευταίο χρονικό σημείο αναφοράς την 12/06/2020.

Πίνακας 46: Ενεργοποίηση Γενικών Στρατηγικών Στόχων της Στρατηγικής «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020» (ΟΠΣ 12.06.2020)

Α.Π. ΠΕΠ	Γ.Σ.Σ ΤΑΠΤοΚ	Π/Υ ΤΑΠΤοΚ (€)	ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ		ΕΝΤΑΞΕΙΣ		ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ		ΠΛΗΡΩΜΕΣ Δ.Δ.	
			Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Προσκήσεων	Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Εντάξεων	Νο.Δε Επιλέξιμη Δαπάνη (€)	% Νο.Δε	Επιλέξιμες Δαπάνες (€)	% Απορρόφησης
2A 2B	1	9.000.000,00	9.290.000,00	103,2%	6.194.981,87	66,7%	4.750.000,00	51,1%	1.421.236,7	15,3%
3 4	2	10.000.000,00	7.825.000,00	78,25%	4.915.685,56	62,8%	-	0%	-	0%
ΣΥΝΟΛΑ		19.000.000,00	17.115.000,00	90,1%	11.110.667,43	64,9%	4.750.000,00	27,8%	1.421.236,7	8,3%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 47: Στοιχεία ενεργοποίησης των Δράσεων της Στρατηγικής «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020» (ΟΠΣ 12.06.2020)

			Τίτλος Δράσης	ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ	ΕΝΤΑΞΕΙΣ	ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ Δ.Δ.
--	--	--	---------------	-------------	----------	--------------------	---------------

Αξιολόγηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του Ε.Π. 'Πελοπόννησος 2014-2020': 2^ο Παραδοτέο

Α.Π. ΠΕΠ	Γ.Σ.Σ ΤΑΠ ΤοΚ	Κωδικός Δράσης		Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό ΑΤΠ	Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Εντάξεων	Νο.Δε Επιλέξιμη Δαπάνη (€)	% Νο.Δε	Επιλέξιμες Δαπάνες (€)	% Απορρ όφησης
2B	1	9d.ΤΑΠΤοΚ.1	Λειτουργικές Δαπάνες ΟΤΔ	475.000,00	100%	475.000,00	100%	475.000,00	100%	126.204,00	26,6%
2A	1	9vi.ΤΑΠΤοΚ.1	Αμοιβές προσωπικού, εξωτερικών συνεργατών, εξωτερικών εμπειρογνομόνων και λοιπών συνεργατών για την λειτουργία της ΟΤΔ "ΤΑΠΤοΚ ΑΡΚΑΔΙΑ 2020 ΑΜΚΕ	2.850.000,00	100%	4.275.000,00	100%	4.275.000,00	100%	1.295.033,00	30,3%
2A	1	9vi.ΤΑΠΤοΚ.2	Δράσεις Εμφύχωσης, Υποστήριξης και Δημοσιότητας	1.425.000,00	100%						
3	2	4γ.ΤΑΠΤοΚ.1	Ενίσχυση της Ενεργειακής Απόδοσης των Δημόσιων Κτιρίων	1.350.000,00	100%	1.196.538,58	88,6%	-	0%	-	0%
3	2	6β.ΤΑΠΤοΚ.1	Έργα ορθολογικής και αποδοτικής διαχείρισης του πόσιμου νερού	1.320.000,00	100%	1.101.346,98	83,4%	-	0%	-	0%
3	2	6γ.ΤΑΠΤοΚ.1	Ενίσχυση της ελκυστικότητας των χώρων Φυσικής και Πολιτιστικής Κληρονομιάς Και Ανάδειξη Της Φυσικής Κληρονομιάς	1.550.000,00	100%	1.437.800,00	92,3%	-	0%	-	0%
3	2	6δ.ΤΑΠΤοΚ.1	Παρεμβάσεις προστασίας αξιοποίησης φυσικού περιβάλλοντος για την ενίσχυση του τουρισμού	1.180.000,00	100%	1.180.000,00	100%	-	0%	-	0%
2B	1	9δ.ΤΑΠΤοΚ.2	Αναβάθμιση Οικιστικού Περιβάλλοντος	1.740.000,00	100%	1.444.981,87	83%	-	0%	-	0%
4	2	7β.ΤΑΠΤοΚ.1	Βελτίωση Πρόσβασης σε αρχαιολογικούς χώρους /μουσεία	125.000,00	100%	-	0%	-	0%	-	0%
4	2	7β.ΤΑΠΤοΚ.2	Βελτίωση Προσβασιμότητας, Ενίσχυση Οδικής Ασφάλειας	2.300.000,00	100%	-	0%	-	0%	-	0%
2A	1	-	Επαγγελματική Κατάρτιση ανέργων	1.400.000,00	100%	-	0%	-	0%	-	0%
2A	1	-	Επαγγελματική Κατάρτιση ανέργων	1.400.000,00	100%	-	0%	-	0%	-	0%
ΣΥΝΟΛΑ				17.115.000,00	100%	11.110.667,43	64,9%	4.750.000,00	27,8%	1.421.236,7	8,3%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Από την εξέταση των δεδομένων των ανωτέρω Πινάκων, προκύπτουν οι εξής διαπιστώσεις:

- Ο 1ος Γενικός Στρατηγικός Στόχος: Αναστροφή της φθίνουσας δημογραφικής και οικονομικής εξέλιξης της περιοχής παρέμβασης, της Στρατηγικής «ΤΑΠΤοΚ Αρκαδία 2020», παρουσιάζει αρκετά ικανοποιητική ενεργοποίηση. Ο εν λόγω Στόχος συνδέεται με την έκδοση πέντε (5) Προσκλήσεων (ΤΑΠΤοΚ1, ΤΑΠΤοΚ2, ΤΑΠΤοΚ7, ΤΑΠΤοΚ10, ΤΑΠΤοΚ11') συνολικού προϋπολογισμού 9.290.000€ δημόσια δαπάνη, αξιοποιώντας

τις Επενδυτικές Προτεραιότητες 9d και 9νι του ΠΕΠ. Οι Δράσεις που έχουν προωθηθεί ενεργοποιούν το υψηλό 103,2% των πόρων που έχουν αρχικά κατανεμηθεί στο σχέδιο χρηματοδότησης της Στρατηγικής, το ύψος των εντάξεων φθάνει στο 66,7%, παράλληλα σε αυτή την ολοκληρωμένη χωρική παρέμβαση εντοπίζεται και σημαντική εξέλιξη στην κατηγορία των Νομικών Δεσμεύσεων, το ποσοστό των οποίων ανέρχεται στο 51,1%, ενώ έχουν ενεργοποιηθεί και οι πληρωμές που ανέρχονται στο 15,3% των πόρων των Προσκλήσεων. Εντονότερη ενεργοποίηση εμφανίζουν οι Δράσεις 9d.ΤΑΠΤοΚ.1 και 9νι.ΤΑΠΤοΚ.1, με από κοινού το ύψος των Νομικών Δεσμεύσεων να ισοδυναμεί με 100% και οι βαθμοί απορρόφησης με 26,6% και 30,3% αντίστοιχα.

- Ο 2ος Γενικός Στρατηγικός Στόχος: Αειφόρος ανάπτυξη, με αξιοποίηση του συνόλου των πλουτοπαραγωγικών πόρων για την αναμόρφωση του παραγωγικού προτύπου της περιοχής παρέμβασης, παρουσιάζει ικανοποιητική ενεργοποίηση. Ο εν λόγω Στόχος συνδέεται με την έκδοση έξι (6) Προσκλήσεων (ΤΑΠΤοΚ3, ΤΑΠΤοΚ3, ΤΑΠΤοΚ5, ΤΑΠΤοΚ6, ΤΑΠΤοΚ8, ΤΑΠΤοΚ9) συνολικού προϋπολογισμού 7.825.000€ δημόσια δαπάνη, αξιοποιώντας τις Επενδυτικές Προτεραιότητες 4c, 6b, 6c, 6d και 7b του ΠΕΠ. Οι Δράσεις που υλοποιούνται, ενεργοποιούν το υψηλό 78,25% των πόρων που έχουν προγραμματιστεί στο σχέδιο χρηματοδότησης της Στρατηγικής, και το ύψος των εντάξεων φθάνει στο 62,8%, ανάλογης επίδοσης με αυτή του Στρατηγικού Στόχου 1. Μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων (ΟΠΣ 12.06.2020), δεν εντοπίζεται ενεργοποίηση στις Νομικές Δεσμεύσεις και ως εκ τούτου στις Πληρωμές. Αξιολογείται ως απαραίτητη η εντατικοποίηση των ρυθμών υλοποίησης, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι απορρόφησης.
- Συνολικά, ο βαθμός ενεργοποίησης της Στρατηγικής «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020» αξιολογείται ως ικανοποιητικός. Έχουν αξιοποιηθεί το 90,1% του γενικού προϋπολογισμού εκχώρησης προς τη χωρική παρέμβαση (19.000.000€) σε Προσκλήσεις, ενώ το επίπεδο των εντάξεων ανέρχεται στο 64,9% σε δημόσια δαπάνη. Οι κατηγορίες των Νομικών Δεσμεύσεων και Πληρωμών, δείχνουν αξιόλογη εξέλιξη (27,8% και 8,3% αντίστοιχα), η οποία οφείλεται ωστόσο αποκλειστικά στην ενεργοποίηση του 1^{ου} Στρατηγικού Στόχου. Ως ιδιαίτερα θετικό στοιχείο αναφέρεται το γεγονός ότι έχει αξιοποιηθεί πληθώρα Επενδυτικών Προτεραιοτήτων, καλύπτοντας με αυτό τον τρόπο σημαντικό τμήμα των καταγεγραμμένων αναγκών στην ανάλυση της Στρατηγικής. Εντούτοις, με δεδομένη την προχωρημένη χρονικά φάση υλοποίησης του ΠΕΠ, καθίσταται αναγκαία η ενίσχυση των ρυθμών υλοποίησης των δράσεων, ώστε να αυξηθούν τα επίπεδα Νομικών Δεσμεύσεων και Πληρωμών, και να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις στόχευσης, τόσο στην αντιμετώπιση των τοπικών αναγκών, όσο και στην απορρόφηση των πόρων της ΤΑΠΤοΚ.

5.4 Εξέταση ενεργοποίησης της Στρατηγικής της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης Μάνης

Στο πλαίσιο διερεύνησης του βαθμού ενεργοποίησης της Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης για την Μάνη, στον παρακάτω Πίνακα 48, αποτυπώνονται αρχικά στοιχεία ενεργοποίησης των Προσκλήσεων που έχουν δημοσιευθεί για την υλοποίηση της στρατηγικής στην συγκεκριμένη αυτή χωρική ενότητα. Τα στοιχεία αφορούν στους Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ) του ΠΕΠ αλλά και της ΟΧΕ, στους αντίστοιχους Ειδικούς Στόχους, στο Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό και Επενδυτικό Ταμείο, με τον εγκεκριμένο

προϋπολογισμό σε δημόσια δαπάνη και τον σχετικό έλεγχο επίτευξης του στόχου υλοποίησης της εκάστοτε Δράσης, βάση του χρονοδιαγράμματος (χρονική κλιμάκωση πράξεων) που είχε εγκριθεί στο Σχέδιο Δράσης, ενσωματωμένο στο κείμενο της Στρατηγικής.

Διευκρινίζεται ότι στην κατηγορία αξιολόγησης επίτευξης στόχου, με (✓) σημειώνεται όταν υπάρχει τυπική δυνατότητα περάτωσης του αντικειμένου της εκάστοτε Πρόσκλησης, εντός του προγραμματισμένου χρονικού ορίου βάσει σχεδιασμού, και με (X) όταν η υλοποίηση της Πρόσκλησης έχει ήδη ξεπεράσει αυτό το χρονικό όριο.

Για λόγους απόδοσης της υφιστάμενης κατάστασης σε μεγαλύτερη εξειδίκευση, στον Πίνακα 48 η κατηγοριοποίηση των Προσλήσεων γίνεται ανά Ειδικό Στόχο της ΟΧΕ, διότι οι Άξονες Προτεραιότητας της Στρατηγικής περιορίζονται ουσιαστικά σε έναν μόνο Στρατηγικό Στόχο: 'Ενίσχυση του παραγωγικού προτύπου της περιοχής παρέμβασης με την αξιοποίηση των φυσικών, ιστορικών και πολιτιστικών της στοιχείων και την σύζευξή τους με την τουριστική ανάπτυξη, ώστε αυτή να αποτελέσει τον κύριο μοχλό για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης.'

Πίνακας 48: Στοιχεία ενεργοποίησης των Προσλήσεων της Στρατηγικής της ΟΧΕ Μάνης

Α.Π. ΠΕΠ	Ε.Σ ΟΧΕ	Κωδικός Πρόσκλησης	Τύπος Δράσης	Ειδικός Στόχος ΠΕΠ	Κωδικός ΕΠ	Π/Υ Πρόσκλησης ΔΔ (€)	Ταμείο	Χρόνος περάτωσης υλοποίησης πράξεων	Επίτευξη Στόχου (✓/X)
2B	5	ΟΧΕ1	Κατασκευή βελτίωση υποδομών άθλησης	2B2.1	9b	1.925.000,00	ΕΤΠΑ		
3	3	ΟΧΕ2	Βελτίωση ανάδειξη αναβάθμιση έργων πολιτιστικής κληρονομιάς	3.5.1	6c	1.075.000,00	ΕΤΠΑ		
3	4	ΟΧΕ3	Διαχείριση οικιακών απορριμμάτων Δήμου Ανατολικής Μάνης	3.3.1	6a	2.010.000,00	ΕΤΠΑ		
3	3	ΟΧΕ4	Ενίσχυση της ελκυστικότητας των χώρων φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και ανάδειξη της φυσική κληρονομιάς	3.5.1	6c	700.000,00	ΕΤΠΑ		
2B	5	ΟΧΕ5	Αναβάθμιση Οικιστικού περιβάλλοντος Δήμου Δυτικής Μάνης	2B2.1	9b	625.000,00	ΕΤΠΑ		

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Υπό αυτό το πρίσμα, μέχρι την συγγραφή της παρούσας αξιολόγησης, εντοπίζεται η έκδοση πέντε (5) Προσλήσεων στο πλαίσιο της ΟΧΕ Μάνης, συνολικού προϋπολογισμού 6.335.000€ δημόσια δαπάνη. Επιλέγονται οι Άξονες Προτεραιότητας 2B και 3 από το ΠΕΠ, αξιοποιούνται τρεις (3) διαφορετικές Επενδυτικές Προτεραιότητες (9b, 6c, 6a), ενώ από την Στρατηγική ενεργοποιούνται τρεις από τους πέντε Ειδικούς στόχους (ΕΣ3, ΕΣ4, ΕΣ5), με το σύνολο των πόρων των Προσλήσεων να προέρχεται από το ΕΤΠΑ. Στο κείμενο του Σχεδίου Δράσης δεν έχει περιληφθεί ενότητα με το χρονοδιάγραμμα των προτεινόμενων δράσεων, οπότε δεν είναι εφικτό να εξεταστεί η κατηγορία της επίτευξης του χρονικού στόχου των Προσλήσεων, εντούτοις αναφέρεται ότι και οι πέντε προσλήσεις έχουν πρόσφατη ημερομηνία έναρξης την 29/04/2020 και είναι ακόμα σε ισχύ, με ημερομηνία λήξης το τέλος Ιουλίου του 2020.

Στον παρακάτω Πίνακα 49, παρουσιάζεται μια εποπτική εικόνα ενεργοποίησης της Στρατηγικής της ΟΧΕ Μάνης, περιλαμβάνοντας δεδομένα για τους προϋπολογισμούς που είχαν σχεδιαστεί στην Στρατηγική ανά Ειδικό Στόχο, τις αντίστοιχες Προσλήσεις, τις Εντάξεις, τις Νομικές Δεσμεύσεις και τις Πληρωμές. Στο επόμενο Πίνακα 50, η εποπτική εικόνα

εξειδικεύεται στις ίδιες κατηγορίες, στις επιμέρους Δράσεις των ΕΣ, βάσει των στοιχείων του ΟΠΣ με τελευταίο χρονικό σημείο αναφοράς την 12/06/2020.

Πίνακας 49: Ενεργοποίηση Ειδικών Στόχων της Στρατηγικής της ΟΧΕ Μάνης (ΟΠΣ 12.06.2020)

Α.Π. ΠΕΠ	Ε.Σ ΟΧΕ	Π/Υ (€) ΟΧΕ	ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ		ΕΝΤΑΞΕΙΣ		ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ		ΠΛΗΡΩΜΕΣ Δ.Δ.	
			Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Προσκήσεων	Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Εντάξεων	Νο.Δε Επιλέξιμη Δαπάνη (€)	% Νο.Δε	Επιλέξιμες Δαπάνες (€)	% Απορρόφησης
1	1	1.000.000,00	-	0%	-	0%	-	0%	-	0%
2A	2	900.000,00	-	0%	-	0%	-	0%	-	0%
3	3	2.441.200,00	1.775.000,00	72,7%	-	0%	-	0%	-	0%
3	4	5.508.800,00	2.010.000,00	36,5%	-	0%	-	0%	-	0%
2B	5	2.550.000,00	2.550.000,00	100%	-	0%	-	0%	-	0%
ΣΥΝΟΛΑ		12.100.000,00	6.335.000,00	52,4%	-	0%	-	0%	-	0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 50: Στοιχεία ενεργοποίησης των Δράσεων της Στρατηγικής της ΟΧΕ Μάνης (ΟΠΣ 12.06.2020)

Α.Π. ΠΕΠ	Ε.Σ ΟΧΕ	Κωδικός Δράσης	Τίτλος Δράσης	ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ		ΕΝΤΑΞΕΙΣ		ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ		ΠΛΗΡΩΜΕΣ Δ.Δ.	
				Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό ΑΤΠ	Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Εντάξεων	Νο.Δε Επιλέξιμη Δαπάνη (€)	% Νο.Δε	Επιλέξιμες Δαπάνες (€)	% Απορρόφησης
2B		9.β.2.Ο.Χ.Ε.	Κατασκευή / βελτίωση υποδομών άθλησης	1.925.000,00	-	-	0%	-	0%	-	0%
3		6.γ.1.Ο.Χ.Ε.	Βελτίωση, ανάδειξη, αναβάθμιση έργων πολιτιστικής κληρονομιάς	1.075.000,00	-	-	0%	-	0%	-	0%
3		6.α.1.Ο.Χ.Ε.	Διαχείριση οικιακών απορριμμάτων Δήμου Ανατολικής Μάνης	2.010.000,00	-	-	0%	-	0%	-	0%
3		6.γ.2.Ο.Χ.Ε.	Ενίσχυση της ελκυστικότητας των χώρων φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και ανάδειξη της φυσική κληρονομιάς	700.000,00	-	-	0%	-	0%	-	0%
2B		9.β.1.Ο.Χ.Ε.	Αναβάθμιση Οικιστικού Περιβάλλοντος Δήμου Δυτικής Μάνης	625.000,00	-	-	0%	-	0%	-	0%
ΣΥΝΟΛΑ				6.335.000,00	-	-	0%	-	0%	-	0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Οι παρατηρήσεις που εξάγονται συνοψίζονται στα εξής:

- Ο Ειδικός Στόχος 1: Ενίσχυση της παραγωγικής βάσης με την αξιοποίηση τοπικών πόρων, παρουσιάζει μηδενική ενεργοποίηση, οπότε και μη ικανοποιητική, μιας και δεν συνδέεται με την έκδοση Προσκήσεων. Είναι απαραίτητη η επιτάχυνση της ωρίμανσης και έκδοσης σχετικών προσκλήσεων για την απορρόφηση των πόρων και την αντιμετώπιση των αναγκών που εξυπηρετεί ο Ειδικός Στόχος.
- Ο Ειδικός Στόχος 2: Βελτίωση δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού και προώθηση στην αγοράς εργασίας, εμφανίζει ομοίως μηδενική ενεργοποίηση, συνεπώς μη ικανοποιητική, αφού δεν εντοπίζονται σχετικές Προσκήσεις. Καθίσταται αναγκαία η επιτάχυνση της ωρίμανσης και έκδοσης σχετικών προσκλήσεων για την απορρόφηση των πόρων και την αντιμετώπιση των αναγκών που εξυπηρετεί ο Ειδικός Στόχος.

- Ο Ειδικός Στόχος 3: Προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς ως πόλου έλξης επισκεπτών, παρουσιάζει ικανοποιητική ενεργοποίηση, με την έκδοση δύο Προσκλήσεων που αξιοποιούν το υψηλό 72,7% των πόρων που είχαν κατανεμηθεί στην Στρατηγική. Η ενεργοποίηση αξιολογείται ως μη ικανοποιητική, λαμβάνοντας υπόψη και το γεγονός ότι η Πρόσκληση είναι ακόμα σε ισχύ και δεν έχει ακόμα ενταχθεί. Είναι απαραίτητη η επιτάχυνση ωρίμανσης ενδεχόμενων νέων Δράσεων για την απορρόφηση του υπόλοιπου προϋπολογισμού και την ικανοποίηση των αναγκών που αντιμετωπίζει ο Στόχος.
- Ο Ειδικός Στόχος 4: Ανάπτυξη βασικών υποδομών για την προστασία του περιβάλλοντος και βελτίωση της προσπελασιμότητας της περιοχής, επιδεικνύει μη ικανοποιητική ενεργοποίηση, εφόσον έχει εκδοθεί μία Πρόσκληση με το 36,5% των προγραμματισμένων πόρων, η οποία είναι ακόμα σε ισχύ, και δεν έχει ενταχθεί. Αντίστοιχα, είναι αναγκαία η επιτάχυνση ωρίμανσης ενδεχόμενων νέων Δράσεων για την απορρόφηση του υπόλοιπου προϋπολογισμού και την ικανοποίηση των αναγκών που αντιμετωπίζει ο Στόχος.
- Ο Ειδικός Στόχος 5: Αναβάθμιση των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών σε ορεινές και αραιοκατοικημένες περιοχές και αναβάθμιση υποδομών για την κοινωνική και οικονομική αναζωογόνηση σε οικιστικά κέντρα της περιοχής παρέμβασης, παρουσιάζει ικανοποιητική ενεργοποίηση, αφού οι δύο Προσκλήσεις που έχουν εκδοθεί αξιοποιούν το 100% των κατανεμημένων στην Στρατηγική πόρων. Και σε αυτή την περίπτωση, με δεδομένο ότι η Δράση δεν έχει ακόμα ενταχθεί, καθίσταται απαραίτητη η επιτάχυνση των ρυθμών υλοποίησης, ώστε να ικανοποιηθεί η στόχευση των προωθούμενων Δράσεων.
- Συνολικά, η ενεργοποίηση της Στρατηγικής της ΟΧΕ για την περιοχή της Μάνης, αξιολογείται ως μη ικανοποιητική. Ειδικότερα, μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων (ΟΠΣ 12.06.2020), έχουν ενεργοποιηθεί μόλις το 52,4% σε Προσκλήσεις του συνολικού προϋπολογισμού της χωρικής παρέμβασης (12.100.000€), οι οποίες συνδέονται με τους τρεις από τους πέντε Ειδικούς Στόχους της Στρατηγικής, ενώ το σύνολο των Προσκλήσεων έχουν εκδοθεί πρόσφατα, είναι ακόμα σε ισχύ, οι αντίστοιχες Δράσεις δεν έχουν ενταχθεί και κατ' επέκταση δεν προκύπτει ακόμα υλοποίηση έργων. Λαμβάνοντας υπόψη την προχωρημένη χρονικά φάση που βρίσκεται το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Πελοποννήσου και ότι το έτος 2023 είναι το τελευταίο έτος ορόσημο για την περάτωση του φυσικού αντικείμενου των έργων, είναι αναγκαία η επιτάχυνση των ρυθμών ενδεχόμενης ωρίμανσης επιπρόσθετων Δράσεων, για την απορρόφηση των υπόλοιπων πόρων, αλλά και την εξυπηρέτηση της λογικής παρέμβασης για τους Ειδικούς Στόχους 1 και 2 της ΟΧΕ. Στο ίδιο πνεύμα, είναι απαραίτητη η μέριμνα για την ασφαλή και γοργή υλοποίηση των υπό εξέλιξη έργων, ώστε να προκύψει εξέλιξη στις κατηγορίες των Νομικών Δεσμεύσεων και Πληρωμών.

5.5 Συμπεράσματα από την εξέταση της πορείας υλοποίησης των ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων

Σε ότι αφορά το βαθμό ενεργοποίησης των τεσσάρων εγκεκριμένων Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, μέχρι το χρονικό σημείο συγγραφής της παρούσας αξιολόγησης, όπως και αναφοράς άντλησης στοιχείων (ΟΠΣ 12.06.2020), η γενική αξιολόγηση που δύναται να αποτυπωθεί είναι μερικώς ικανοποιητική.

Γίνεται φανερό ότι η χωρική παρέμβαση που έχει μεγαλύτερο βαθμό ενεργοποίησης είναι η ΤΑΠΤοΚ 'Αρκαδία 2020', ενώ αυτή με τον μικρότερο βαθμό είναι η ΟΧΕ Μάνης. Συνολικά, λαμβάνοντας υπόψη την προχωρημένη χρονικά φάση που βρίσκεται το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας και ότι το έτος 2023, είναι το τελευταίο έτος ορόσημο για την περάτωση των έργων, είναι αναγκαία η επιτάχυνση των ρυθμών υλοποίησης, είτε αυτό αφορά στην ωρίμανση επιπρόσθετων Δράσεων, για την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη απορρόφηση των εκχωρημένων πόρων και την αντιμετώπιση του συνόλου των αναγκών που έχουν τεκμηριωθεί στις επιμέρους χωρικές Στρατηγικές, είτε αυτό συνδέεται με την επιτάχυνση του φυσικού αντικείμενου των Πράξεων, ώστε να προκύψουν οι αντίστοιχες Νομικές Δεσμεύσεις και περαιτέρω οι Πληρωμές.

Αναλυτικότερα, η εξέλιξη της υλοποίησης της ΣΒΑΑ του Δήμου Καλαμάτας χαρακτηρίζεται ως ικανοποιητική, μιας και έχει ενεργοποιηθεί σε Προσκλήσεις το 75,3% των πόρων που είχαν αρχικά εγκριθεί ως εκχώρηση για την υλοποίηση του προγράμματος, και το επίπεδο των εντάξεων ανέρχεται στο 76,3%, κυρίως λόγω της ικανοποιητικής ενεργοποίησης του ΑΠ 3 και της υπερδέσμευσης προϋπολογισμού που δείχνουν οι εντάξεις στην Πρόσκληση ΒΑΑ1. Εντοπίζεται, όμως, σημαντική υστέρηση στο βαθμό συμβασιοποίησης των έργων και κατ' επέκταση στις κατηγορίες των πληρωμών και της απορρόφησης.

Η εξέλιξη της υλοποίησης της ΣΒΑΑ των Δήμων Άργους- Μυκηνών και Ναυπλιέων αξιολογείται ως μη ικανοποιητική, μιας και έχει ενεργοποιηθεί σε Προσκλήσεις μόλις το 61,8% των πόρων που είχαν αρχικά εγκριθεί ως εκχώρηση για την υλοποίηση του προγράμματος, και το επίπεδο των εντάξεων ανέρχεται στο 76,3% σε σχέση με τα ποσά των Προσκλήσεων, κυρίως λόγω της ικανοποιητικής ενεργοποίησης του ΑΠ 3 και της υπερδέσμευσης προϋπολογισμού που δείχνουν οι εντάξεις στην Πρόσκληση ΒΑΑ5. Στο ίδιο πλαίσιο, τονίζεται ότι η ενεργοποίηση δράσεων αφορά μόνο στον έναν από τους τέσσερις Άξονες Προτεραιότητας, με συνέπεια να μην αντιμετωπίζεται το σύνολο των καταγεγραμμένων αναγκών της Στρατηγικής, ενώ από το αστικό δίπολο της ΣΒΑΑ, μόνο ο Δήμος Ναυπλιέων εμφανίζεται ως δικαιούχος, με παράλληλη απουσία του Δήμου Άργους-Μυκηνών, στις μέχρι τώρα υλοποιούμενες δράσεις. Στην ίδια κατεύθυνση, διαφαίνονται σημαντικές καθυστερήσεις στο βαθμό συμβασιοποίησης των έργων και κατ' επέκταση στις κατηγορίες των πληρωμών και της απορρόφησης. Συνεπώς, προκύπτει επιτακτικά η επιτάχυνση των ρυθμών υλοποίησης των Δράσεων, όπως και η ενδεχόμενη ωρίμανση και έκδοση νέων Προσκλήσεων, ώστε να επιτευχθούν οι στρατηγικοί και οικονομικοί στόχοι της χωρικής παρέμβασης.

Ο βαθμός ενεργοποίησης της Στρατηγικής «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020» αξιολογείται ως ικανοποιητικός. Έχουν αξιοποιηθεί το 90,1% του γενικού προϋπολογισμού εκχώρησης προς τη χωρική παρέμβαση (19.000.000€) σε Προσκλήσεις, ενώ το επίπεδο των εντάξεων ανέρχεται στο 64,9% σε δημόσια δαπάνη. Οι κατηγορίες των Νομικών Δεσμεύσεων και Πληρωμών, δείχνουν αξιόλογη εξέλιξη (27,8% και 8,3% αντίστοιχα), η οποία οφείλεται ωστόσο αποκλειστικά στην ενεργοποίηση του 1^{ου} Στρατηγικού Στόχου. Ως ιδιαίτερα θετικό στοιχείο αναφέρεται το γεγονός ότι έχει αξιοποιηθεί πληθώρα Επενδυτικών Προτεραιοτήτων, καλύπτοντας με αυτό τον τρόπο σημαντικό τμήμα των καταγεγραμμένων αναγκών στην ανάλυση της Στρατηγικής.

Η ενεργοποίηση της Στρατηγικής της ΟΧΕ για την περιοχή της Μάνης, αξιολογείται ως μη ικανοποιητική. Ειδικότερα, μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων (ΟΠΣ 12.06.2020), έχουν ενεργοποιηθεί μόλις το 52,4% σε Προσκλήσεις του συνολικού προϋπολογισμού της χωρικής παρέμβασης (12.100.000€), οι οποίες συνδέονται με τους τρεις από τους πέντε Ειδικούς Στόχους της Στρατηγικής, ενώ το σύνολο των Προσκλήσεων έχουν

εκδοθεί πρόσφατα, είναι ακόμα σε ισχύ, οι αντίστοιχες Δράσεις δεν έχουν ενταχθεί και κατ' επέκταση δεν προκύπτει ακόμα υλοποίηση έργων. Είναι αναγκαία η επιτάχυνση των ρυθμών ενδεχόμενης ωρίμανσης επιπρόσθετων Δράσεων, για την απορρόφηση των υπόλοιπων πόρων, αλλά και την εξυπηρέτηση της λογικής παρέμβασης για τους Ειδικούς Στόχους 1 και 2 της ΟΧΕ. Στο ίδιο πνεύμα, είναι απαραίτητη η μέριμνα για την ασφαλή και γοργή υλοποίηση των υπό εξέλιξη έργων, ώστε να προκύψει εξέλιξη στις κατηγορίες των Νομικών Δεσμεύσεων και Πληρωμών.

Οι 7 από τους 12 Δείκτες Εκροών που έχουν αξιοποιηθεί στις Προσκλήσεις για την προώθηση των χωρικών παρεμβάσεων στην Περιφέρεια δεν παρουσιάζουν ενεργοποίηση στην επίτευξη των τιμών στόχου. Βέβαια, όπως έχει ήδη τονιστεί, το συμπέρασμα αυτό συνδέεται με την μερική εικόνα που έχουμε για την πραγματική υφιστάμενη κατάσταση των δεικτών στο ΟΠΣ, διότι η πλειονότητα των Δεικτών που εντάσσονται στο ΕΤΠΑ, λαμβάνει τιμή υλοποίησης μετά την πλήρη ολοκλήρωση κάθε πράξης. Η μη ενεργοποίηση στις τιμές υλοποίησης των Δεικτών Εκροών των ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων, οφείλεται κατά κύριο λόγο στις καθυστερήσεις ωρίμανσης και έκδοσης των Προσκλήσεων, οι οποίες καθυστερήσεις σχετίζονται, είτε με βραδεία ανάληψη πρωτοβουλιών από την πλευρά των φορέων διαχείρισης των χωρικών παρεμβάσεων, είτε με ασυνέχεια στην συνεργασία με τους δικαιούχους Δήμους.

6. Πλαίσιο Επίδοσης του ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020 σε σχέση με τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Παρεμβάσεις

Στο Κεφάλαιο αυτό αποτυπώνονται αρχικά οι Δείκτες που συναποτελούν το Πλαίσιο Επίδοσης του ΠΕΠ Πελοποννήσου και εξετάζεται η πορεία υλοποίησης ως προς την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί για το 2023, βάσει και της τελευταίας αναθεώρησης του προγράμματος. Έπειτα, διαχωρίζονται οι Δείκτες του Πλαισίου Επίδοσης που αξιοποιούνται και από τις δράσεις των ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων στην Πελοπόννησο, και εξετάζεται η μέχρι τώρα επίδοση τους (δεδομένα από ΟΠΣ 22/07/2020) και η συμβολή τους στην επίτευξη των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης. Η ενότητα καταλήγει με τη διατύπωση μιας σειράς βασικών σχολίων και συμπερασμάτων. Η ανάλυση βασίζεται στην πρόσφατη 4η αναθεώρηση του ΕΠ «Πελοπόννησος 2014-2020», που εγκρίθηκε με την εκτελεστική απόφαση της Ε.Ε. C(2020) 4742/9.7.2020.

6.1 Εξέταση της πορείας των Δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης ως προς την επίτευξη των στόχων του 2023

Στην κατεύθυνση καλύτερης κατανόησης της λειτουργίας του Πλαισίου Επίδοσης, παρακάτω αναφέρονται μια σειρά από βασικές αρχές που το διέπουν:

- Το πλαίσιο επίδοσης λειτουργεί σε επίπεδο Άξονα Προτεραιότητας.
- Για να θεωρηθεί ότι επιτυγχάνονται οι στόχοι του πλαισίου επίδοσης, εφ' όσον είναι δύο δείκτες ανά Άξονα Προτεραιότητας, θα πρέπει να επιτυγχάνουν επίτευξη της τιμής στόχου κάθε δείκτη ίση ή μεγαλύτερη του 85%. Αν είναι περισσότεροι από δύο δείκτες ένας μόνο μπορεί να έχει τιμή επίτευξης μέχρι 75% της τιμής στόχου.
- «Επιτρέπεται» η «μεταφορά» του Αποθεματικού Επίδοσης από Άξονα Προτεραιότητας που «αποτυγχάνει» σε άλλον Άξονα Προτεραιότητας του ίδιου Ταμείου που επιτυγχάνει τους στόχους του Πλαισίου Επίδοσης.
- «Επιτρέπεται» η «μεταφορά» του Αποθεματικού Επίδοσης ανά Ταμείο ενός Επιχειρησιακού Προγράμματος που αποτυγχάνει στους στόχους του πλαισίου επίδοσης σε άλλο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα που επιτυγχάνει τους αντίστοιχους στόχους του.
- Ένα Περιφερειακό Πρόγραμμα διατρέχει κίνδυνο να απωλέσει το αποθεματικό επίδοσης που του αναλογεί, όταν δεν επιτυγχάνει τους στόχους του Πλαισίου Επίδοσης, έστω κι αν αυτή η αποτυχία οφείλεται, εν μέρει ή συνολικά, σε άλλες αρχές (εθνικές κυρίως) οι οποίες θεσμικά ή/και διοικητικά επηρεάζουν, αν δεν προσδιορίζουν ή/και καθορίζουν, τους όρους εφαρμογής του ΠΕΠ.

Στον παρακάτω Πίνακα 51 αποτυπώνονται οι Δείκτες που εμπεριέχονται στο Πλαίσιο Επίδοσης του ΠΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020, περιλαμβάνοντας περιγραφικά στοιχεία, όπως το είδος του Δείκτη, το Ταμείο από τα ΕΔΕΤ, την ονομασία και την μονάδα μέτρησης. Ο Πίνακας συμπληρώνεται με τους επιμέρους στόχους για το 2023, την εξέταση του βαθμού

κάλυψης των στόχων βάσει των ενταγμένων τεχνικών δελτίων πράξεων, όπως και την εξέταση του βαθμού κάλυψης ως προς τους στόχους του 2023.

Πίνακας 51: Εξέταση πορείας Δεικτών Πλαισίου Επίδοσης του ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020

Α.Π. ΠΕΠ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΕΙΔΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΤΑΜΕΙΟ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2023	Βαθμός κάλυψης Στόχου βάσει ΤΔΠ	Βαθμός υλοποίησης Στόχου (%)
1	CO02	Ε	ΕΤΠΑ	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	85,00	192% (164)	-
1	K281	Ε	ΕΤΠΑ	Αριθμός επιχειρήσεων με απόφαση χορήγησης επιμέρους ενίσχυσης	Αριθμός	45,00	-	-
2Α	10501	Ε	ΕΚΤ	Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων	Αριθμός	14.400,00	72,8% (10.481,00)	72,8% (10.490,00)
2Α	05502	Ε	ΕΚΤ	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	26	50% (13)	38,5% (10)
2Α	11501	Ε	ΕΚΤ	Αριθμός Σχολικών μονάδων που επωφελούνται από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις	Αριθμός	210	105% (221)	105% (222)
2Α	11203	Ε	ΕΚΤ	Αριθμός Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ) που λειτουργούν	Αριθμός	17	100% (17)	29,5% (5)
2Β	CO36	Ε	ΕΤΠΑ	Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας	Άτομα	120.000,00	484% (581.120,00)	103,5% (124.138,00)
2Β	CO35	Ε	ΕΤΠΑ	Δυναμικότητα των υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης που ενισχύονται	Άτομα	1.360,00	121% (1.744,00)	33,1% (450,00)
2Β	CO02	Ε	ΕΤΠΑ	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	145,00	-	-
3	CO18	Ε	ΕΤΠΑ	Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη παροχή νερού	Άτομα	45.000,00	180,8% (81.358,00)	13,2% (5.938,00)
3	CO09	Ε	ΕΤΠΑ	Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών	Αριθμός επισκέψεων κατ'έτος	30.000,00	194,3% (58.300,00)	16,7% (5.000,00)

Πίνακας 51: Εξέταση πορείας Δεικτών Πλαισίου Επίδοσης του ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020

Α.Π. ΠΕΠ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΕΙΔΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΤΑΜΕΙΟ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2023	Βαθμός κάλυψης Στόχου βάσει ΤΔΠ	Βαθμός υλοποίησης Στόχου (%)
4	CO13	Ε	ΕΤΠΑ	Συνολικό μήκος νέων δρόμων	Χιλιόμετρα	26,00	53,7% (13,953)	-
4	CO14	Ε	ΕΤΠΑ	Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων δρόμων	Χιλιόμετρα	30,00	148% (44,38)	-

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Οι δείκτες του πλαισίου επίδοσης του ΠΕΠ συμπληρώνονται με τον οικονομικό Δείκτη F100 που αφορά στο Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών. Εντοπίζεται για κάθε Άξονα Προτεραιότητας του προγράμματος και παρακάτω παρουσιάζονται βασικά στοιχεία υλοποίησης ως προς την επίτευξη των τομών στόχου για το 2023. Η επίδοση του δείκτη F100 διαπιστώνεται ως ιδιαίτερα ικανοποιητική για τον ΑΠ1, όπου φαίνεται να υπερκαλύπτεται ο στόχος του 2023 με 128%. Οι επιδόσεις του δείκτη στους ΑΠ 2Α, 2Β, 3 είναι μερικώς ικανοποιητικές, όπου τα ποσά της Συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης ενταγμένων έργων κυμαίνονται γύρω από το όριο του 50%, μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (22/07/2020) για τους στόχους του 2023. Αντίστοιχα, τα ποσοστά νομικών δεσμεύσεων ανέρχονται στο 45,4% για τον ΑΠ 2Α, στο 58,1% για τον ΑΠ 2Β και στο 43,9% για τον ΑΠ3. Περισσότερο ικανοποιητική αποτυπώνεται η επίδοση του 83,7% για τον ΑΠ4. Ο υψηλότερος βαθμός υλοποίησης του στόχου για το 2023 βάσει των δαπανών προς πιστοποίηση προς την Ε.Ε. ανήκει στον ΑΠ4 (54,5%) και στον ΑΠ2Β (24,1%). Οι ΑΠ που φαίνονται να βρίσκονται σε υστέρηση ως προς τους στόχους του Δείκτη είναι πρωτίστως ο ΑΠ1, παρά το υψηλότερο επίπεδο νομικών δεσμεύσεων και ακολουθεί ο ΑΠ2Α, με 21,5%. Έπειτα ο ΑΠ3 με βαθμός κάλυψης Στόχου βάσει δαπανών προς πιστοποίηση στο 23,9% και με την υψηλότερη επίδοση παρατηρείται ο ΑΠ 4 με βαθμό υλοποίησης στο 54,5%.

Πίνακας 52: Εξέταση Οικονομικού Δείκτη F100 του Πλαισίου Επίδοσης του ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020

Α.Π. ΠΕΠ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΤΑΜΕΙΟ ΕΔΕΤ	ΣΤΟΧΟΣ 2023 (1)	Συγχρ/νη Δημόσια Δαπάνη Ενταγμένων Έργων (2) (€)	Συγχρ/νη Δημόσια Δαπάνη Νομικών Δεσμεύσεων (3) (€)	Βαθμός κάλυψης Στόχου βάσει ΝΟ.ΔΕ. (%) (3/1)	Δαπάνες Προς Πιστοποίηση στην ΕΕ (Συγχρ/νη ΔΔ) (4) (€)	Βαθμός υλοποίησης Στόχου (%) (4/1)
1	F100	ΕΤΠΑ	22.428.844,00	31.066.340,87	28.699.109,67	128,0	3.457.891,00	15,4
2Α	F100	ΕΚΤ	79.572.690,00	40.377.032,45	36.143.842,04	45,4	17.115.149,00	21,5
2Β	F100	ΕΤΠΑ	29.544.125,00	34.196.029,10	17.160.611,94	58,1	7.114.282,00	24,1
3	F100	ΕΤΠΑ	49.576.459,00	72.445.627,00	21.743.192,57	43,9	11.845.264,00	23,9

Πίνακας 52: Εξέταση Οικονομικού Δείκτη F100 του Πλαισίου Επίδοσης του ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020

Α.Π. ΠΕΠ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΤΑΜΕΙΟ ΕΔΕΤ	ΣΤΟΧΟΣ 2023 (1)	Συγχρ/νη Δημόσια Δαπάνη Ενταγμένων Έργων (2) (€)	Συγχρ/νη Δημόσια Δαπάνη Νομικών Δεσμεύσεων (3) (€)	Βαθμός κάλυψης Στόχου βάσει ΝΟ.ΔΕ. (%) (3/1)	Δαπάνες Προς Πιστοποίηση στην ΕΕ (Συγχρ/νη ΔΔ) (4) (€)	Βαθμός υλοποίησης Στόχου (%) (4/1)
4	F100	ΕΤΠΑ	67.917.125,00	92.643.287,08	56.833.401,71	83,7	37.043.404,00	54,5

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Ο Πίνακας 53 που ακολουθεί, παρουσιάζει τους Δείκτες του Πλαισίου Επίδοσης του ΠΕΠ που έχουν ενσωματωθεί σε δράσεις και στις προτεινόμενες πράξεις στο πλαίσιο των Στρατηγικών των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων (ΟΧΠ) και διερευνάται ο βαθμός κάλυψης των στόχων του ΠΕΠ βάσει του στόχου των ΟΧΠ, ο βαθμός κάλυψης του στόχου των ΟΧΠ βάσει των ενταγμένων ΤΔΠ και έπειτα σε επίπεδο υλοποίησης, γίνεται εκτίμηση του στόχου 2023 των ΟΧΠ αλλά και του ΠΕΠ συνολικά.

Πίνακας 53: Δείκτες Πλαισίου Επίδοσης του ΠΕΠ που εντάσσονται στις Ολοκληρωμένες Χωρικές Παρεμβάσεις

Α.Π. ΠΕΠ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΤΑΜΕΙΟ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ ΠΕΠ 2023	ΣΤΟΧΟΣ Στρατηγικών ΟΧΠ 2023	Βαθμός κάλυψης Στόχου ΠΕΠ βάσει Στόχου ΟΧΠ	Βαθμός κάλυψης Στόχου Στρατηγικών ΟΧΠ βάσει ΤΔΠ	Βαθμός υλοποίησης Στόχου Στρατηγικών ΟΧΠ	Βαθμός υλοποίησης Στόχου ΠΕΠ
1	CO02	ΕΤΠΑ	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	85,0	50,0	58,8%	0%	0%	0%
2B	CO36	ΕΤΠΑ	Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας	Άτομα	120.000,00	200,00	0,002%	0%	0%	103,5% (124.138,00)
3	CO18	ΕΤΠΑ	Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη παροχή νερού	Άτομα	45.000,00	4.406,00	0,1%	56,0% (2.467,0)	0%	13,2% (5.938,00)
3	CO09	ΕΤΠΑ	Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους	Αριθμός επισκέψεων κατ'έτος	30.000,00	28.800,00	93,3%	13,9% (4.000,00)	0%	16,7% (5.000,00)

Πίνακας 53: Δείκτες Πλαισίου Επίδοσης του ΠΕΠ που εντάσσονται στις Ολοκληρωμένες Χωρικές Παρεμβάσεις

Α.Π. ΠΕΠ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΤΑΜΕΙΟ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ ΠΕΠ 2023	ΣΤΟΧΟΣ Στρατηγικών ΟΧΠ 2023	Βαθμός κάλυψης Στόχου ΠΕΠ βάσει Στόχου ΟΧΠ	Βαθμός κάλυψης Στόχου Στρατηγικών ΟΧΠ βάσει ΤΔΠ	Βαθμός υλοποίησης Στόχου Στρατηγικών ΟΧΠ	Βαθμός υλοποίησης Στόχου ΠΕΠ
			έλξης επισκεπτών							

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

6.2 Συμπεράσματα για την πορεία των Δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης του ΠΕΠ ως προς τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Παρεμβάσεις

Οι Δείκτες του Πλαισίου Επίδοσης που εντάσσονται στον Άξονα Προτεραιότητας 1: 'Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της ελκυστικότητας και της εξωστρέφειας της Περιφέρειας (ιδιαίτερα των ΜΜΕ), μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας' του ΠΕΠ Πελοποννήσου, χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και παρουσιάζουν μερικώς ικανοποιητική πορεία. Ο δείκτης εκρών CO2 έχει υπερκαλύψει τον τιθέμενο στόχο βάσει των ενταγμένων πράξεων (192%), δεν παρατηρείται ωστόσο ακόμα κάλυψη του στόχου του 2023. Ο δείκτης K281 'Αριθμός επιχειρήσεων με απόφαση χορήγησης επιμέρους ενίσχυσης' δεν εντοπίζεται ακόμα σε κάποια δράση του ΑΠ 1, οπότε και δεν έχει ενεργοποιηθεί η υλοποίηση του στόχου.

Οι σχετικές καθυστερήσεις που παρατηρούνται, είναι δυνατόν να αποδοθούν σε παραμέτρους που έχουν να κάνουν με τον μεταχρονολογημένο ορισμό ΕΦΔ για δράσεις κρατικών ενισχύσεων, με την βραδεία προσαρμογή του ΠΣΚΕ στην προετοιμασία πλατφορμών για μικρότερες δράσεις ΚΕ από τις Περιφέρειες και τέλος λόγω του δεδομένου ότι η πλειονότητα της υλοποίησης πράξεων στο ΕΤΠΑ προσμετρούνται ως πραγματοποιημένες, άρα και εμφανείς ως τιμές επίτευξης στόχων στο ΟΠΣ, μόνο με την τελική ολοκλήρωση τους.

Ειδικότερα, η έλλειψη ικανού Περιφερειακού ΕΦΔ κρατικών ενισχύσεων οδήγησε σε μια περίπου διετή προσπάθεια συντονισμού όλων των ΠΕΠ, από την ΕΑΣ, για εξασφάλιση ικανού / κατάλληλου Περιφερειακού ΕΦΔ κρατικών ενισχύσεων η οποία αρχικά δεν καρποφόρησε, με αποτέλεσμα να «απωλέσουν» περίπου δύο (2) έτη ως προς την έναρξη εφαρμογής κρατικών ενισχύσεων στο ΕΠ Πελοποννήσου, όπως και σε όλα τα ΠΕΠ. Η προσπάθεια αυτή οδήγησε στην συμφωνία της ΕΥΔ με τον ΕΦΕΠΑΕ και τον ορισμό του ως ΕΦΔ για δράσεις κρατικών ενισχύσεων.

Στο ίδιο πλαίσιο, η χρήση του ΠΣΚΕ από όλους τους φορείς χορήγησης κρατικών ενισχύσεων, από το 2016 και μετά –οπότε και ωρίμασαν με βάση τις προβλεπόμενες διαδικασίες οι πρώτες προκηρύξεις - παρουσίασε σημαντικές δυσκολίες κατά την εφαρμογή. Βασικό λόγο καθυστέρησης, αποτέλεσε το γεγονός ότι με βάση τις τεχνικές απαιτήσεις του ΠΣΚΕ, το εγχείρημα ήταν δυσχερές και αντικειμενικά χρονοβόρο, ενώ και το αναγκαίο προσωπικό δεν ήταν διαθέσιμο αρχικά. Το σύστημα άρχισε με περιορισμένες δυνατότητες σταδιακά να εντάσσει δράσεις το 2016 εξυπηρετώντας προτεραιότητες που ωστόσο δεν σχετίζονταν με τις

δράσεις των ΠΕΠ, αλλά κυρίως με δράσεις οριζόντιου εθνικά χαρακτήρα. Τα τελευταία τρία χρόνια έλαβε χώρα μία προσπάθεια ανασχεδιασμού του ΠΣΚΕ και δημιουργίας μιας απλοποιημένης φόρμας. Οι πρώτες δράσεις Περιφερειακών Προγραμμάτων εισήχθησαν στο ΠΚΣΕ τον Απρίλιο του 2018. Συνεπώς, τα ζητήματα που αφορούν στον ΕΦΔ και στο ΠΣΚΕ έχουν αντιμετωπιστεί από την ΕΥΔ και το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων και αναμένεται επιτάχυνση της υλοποίησης των εν λόγω δράσεων.

Οι Δείκτες του Πλαισίου Επίδοσης που εντάσσονται στον Άξονα Προτεραιότητας 2Α: 'Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού-Ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση', παρουσιάζουν αρκετά ικανοποιητική πορεία ως προς την επίτευξη των στόχων του 2023. Ειδικότερα, ο Άξονας αυτός χρηματοδοτείται από το ΕΚΤ και ο δείκτης με την καλύτερη επίδοση είναι ο 11501: 'Αριθμός Σχολικών μονάδων που επωφελούνται από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις', όπου και διαπιστώνεται βαθμός κάλυψης στόχου 2023 στο 105%. Ακολουθεί ο δείκτης 10501: 'Ατομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων' με βαθμό υλοποίησής στο 72,8%, έπειτα ο δείκτης 05502 : 'Αριθμός υποστηριζόμενων δομών' με βαθμό υλοποίησης 38,5% και τέλος ο δείκτης 11203: 'Αριθμός Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ) που λειτουργούν' με βαθμό υλοποίησης 29,5%. Η προοπτική της τελικής επίτευξης των στόχων για το 2023 αξιολογείται ως εφικτή, δίνοντας λίγη προσοχή στην υποστήριξη του δείκτη 05502, όπου οι ενταγμένες πράξεις καλύπτουν μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς στο ΟΠΣ (22/07/2020) το 50%.

Οι Δείκτες του Πλαισίου Επίδοσης που εντάσσονται στον Άξονα Προτεραιότητας 2Β: 'Υποδομές Υποστήριξης Ανθρώπινου Δυναμικού', επιδεικνύουν ικανοποιητική εξέλιξη. Χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, με το δείκτη CO36: 'Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας' να έχει ήδη υπερκαλύψει τον στόχο επίτευξης του 2023 με 103,5%. Ο δείκτης CO35: 'Δυναμικότητα των υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης που ενισχύονται' παρουσιάζει βαθμό κάλυψης στόχου στο 33,1%, ωστόσο η πορεία του αξιολογείται ως θετική, μιας και οι ενταγμένες πράξεις φθάνουν στο 121% του τιθέμενου στόχου. Ο δείκτης CO02 εντάσσεται και στον παρόντα Άξονα 2Β, βάσει του Πίνακα Δεικτών του ΠΕΠ από την τελευταία αναθεώρηση, ο σχολιασμός του οποίου παρατέθηκε στον ΑΠ 1.

Σε ότι αφορά τους Δείκτες του Πλαισίου Επίδοσης του ΕΠ Πελοποννήσου, οι οποίοι έχουν, είτε επιλεγεί σε ενταγμένες Προσκλήσεις των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων (CO18 και CO09), είτε καταγράφονται σε προτεινόμενες δράσεις των χωρικών στρατηγικών (CO02 και CO36) η κατάσταση έχει ως εξής. Οι δείκτες CO18 και CO09 που εντάσσονται στον Άξονα Προτεραιότητας 3: 'Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον', είναι οι δείκτες που αξιοποιούνται από δράσεις υλοποίησης των ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων και πιο συγκεκριμένα από το ΤΑΠΤοΚ Αρκαδίας. Αφορούν σε 'Πρόσθετο πληθυσμό που εξυπηρετείται από βελτιωμένη παροχή νερού' και 'Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών' αντίστοιχα. Η χρηματοδότηση προέρχεται από το ΕΤΠΑ και η πορεία εξέλιξής τους αξιολογείται ως ικανοποιητική. Αναλυτικότερα, ο δείκτης CO18 ήδη υπερκαλύπτει τον στόχο βάσει των ενταγμένων πράξεων (180,8%) με βαθμό υλοποίησης 13,2% σε σχέση με τον στόχο του 2023 για το ΠΕΠ. Ο βαθμός κάλυψης του στόχου των ΟΧΠ ανέρχεται στο 56%, ωστόσο δεν παρατηρούνται τιμές υλοποίησης. Ανάλογα

ο δείκτης CO09 υπερκαλύπτει μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς από το ΟΠΣ (22/07/2020) τον στόχο που προκύπτει από τα ενταγμένα δελτία πράξεων (194,3%), ενώ ο βαθμός υλοποίησης σε σχέση με το 2023 για το ΠΕΠ ανέρχεται στο 16,7%. Σε σχέση με το βαθμό κάλυψης του στόχου των στρατηγικών των ΟΧΠ αντιστοιχεί στο 13,9%, ωστόσο δεν παρατηρούνται ακόμα τιμές υλοποίησης στο ΟΠΣ. Ο Δείκτης CO02: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις, εντάσσεται στον ΑΠ1, εντοπίζεται στην ΣΒΑΑ Δήμου Καλαμάτας, στην ΟΧΕ Μάνης και στο ΤΑΠΤοΚ Αρκαδίας, ενώ σύμφωνα με το στόχο των ΟΧΠ συμβάλλει κατά 58,8% στον στόχο του 2023 για το ΠΕΠ, ωστόσο δεν παρατηρούνται ακόμα τιμές υλοποίησης στο ΟΠΣ. Τέλος, ο Δείκτης CO36: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας, εντάσσεται στον ΑΠ 2Β, έχει επιλεγεί από την στρατηγική ΤΑΠΤοΚ Αρκαδίας και ο βαθμός κάλυψης του στόχου 2023 του ΠΕΠ από τον στόχο του αντίστοιχου Σχεδίου δράσης φθάνει μόλις στο 0,002%.

Οι Δείκτες του Πλαισίου Επίδοσης που εντάσσονται στον Άξονα Προτεραιότητας 4: 'Ανάπτυξη – εκσυγχρονισμός – συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη' αντλούν χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ και είναι οι CO13: 'Συνολικό μήκος νέων δρόμων' και CO14: 'Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων δρόμων'. Η πορεία τους αξιολογείται ως σχετικά ικανοποιητική, διότι ο βαθμός κάλυψης στόχων βάσει των ενταγμένων πράξεων ανέρχεται στο 53,7% για τον CO13 και στο 148% για τον CO14. Η επίτευξη των στόχων για το 2023 θεωρείται εφικτή για τον CO14, ενώ ο μηδενικός βαθμός υλοποίησης σχετίζεται και με την προαναφερθείσα ιδιαιτερότητά των δεικτών που εντάσσονται στο ΕΤΠΑ. Για τον CO13 απαιτείται μια υποστήριξη, μιας και δεν εντοπίζονται ενταγμένα έργα που να καλύπτουν τις τιμές του στόχου 2023, ενώ οι καθυστερήσεις δύναται να αποδοθούν σε μεταχρονολόγηση των δημοπρατήσεων των έργων και σε αδυναμίες ανταπόκρισης των αναδόχων στα χρονοδιαγράμματα.

Συνολικά, η πορεία επίτευξης των τιμών στόχου του 2023 των Δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης του ΠΕΠ αξιολογείται ως ικανοποιητική, με συγκεκριμένες εντούτοις περιπτώσεις δεικτών (Κ281, 05502, CO13) που χρήζουν υποστήριξης και επιτάχυνσης και ενδεχομένως αναθεώρησης τιμών στόχου για το 2023.

Σε ότι αφορά την επίτευξη των τιμών στόχου 2023 για τον οικονομικό Δείκτη F100, συνάγεται ότι χαμηλότερες επιδόσεις εμφανίζουν οι ΑΠ2Α, 1 και 3. Με δεδομένο το περιορισμένο υπόλοιπο χρονικό περιθώριο πραγματοποίησης και πιστοποίησης δαπανών μέχρι το 2023, για τους ΑΠ 1 και 2Α καθίσταται αναγκαία η ενεργοποίηση νέων προσκλήσεων για δράσεις, ενώ για τον ΑΠ3 χρειάζεται η επιτάχυνση των ρυθμών συμβασιοποίησης των έργων για την απόδοση υψηλότερων νομικών δεσμεύσεων. Σε μεγαλύτερο κίνδυνο φαίνεται να βρίσκεται ο ΑΠ2Α, όπου το ποσό της δημόσιας δαπάνης ενταγμένων έργων υπολείπεται σημαντικά, κατά 49,3%, από τον στόχο 2023, με αποτέλεσμα την πιθανά διαβλεπόμενη συνθήκη για αναθεώρηση των προϋπολογισμών των αρχικών στόχων στον εν λόγω Άξονα.

7. Αποτελεσματικότητα του ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020 σε σχέση με τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Παρεμβάσεις (ΟΧΠ)

Στην ενότητα αυτή, διερευνάται αν είναι αποτελεσματικός ο τρόπος υλοποίησης του ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020 και αν είναι ικανοποιητική η σύνδεση μεταξύ Προσκλήσεων, Εντάξεων, Νομικών Δεσμεύσεων και Πληρωμών, ως προς την υλοποίηση των δράσεων των εγκεκριμένων ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων. Η διερεύνηση αυτή αποσκοπεί στην διαπίστωση της ικανότητας του τρόπου υλοποίησης, προκειμένου να αντιμετωπιστούν έγκαιρα οι υπάρχουσες ανάγκες του οικονομικο-κοινωνικού συστήματος των χωρικών προγραμμάτων και να προσαρμόζεται το ΕΠ στις διακυμάνσεις αυτές.

7.1 Αποτελεσματικότητα οικονομικού αντικείμενου ανά Ολοκληρωμένη Χωρική Παρέμβαση

Στην ενότητα αποτυπώνεται η εξέλιξη του οικονομικού αντικείμενου των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων (ΟΧΠ) του Ε.Π Πελοποννήσου 2014-2020 σε όρους αποτελεσματικότητας, σε επίπεδο προσκλήσεων και ανά Άξονα Προτεραιότητας του ΠΕΠ, εξετάζοντας παράλληλα τα επίπεδα των εντάξεων, των νομικών δεσμεύσεων και των πληρωμών σε δημόσια δαπάνη.

Πίνακας 54: Αποτελεσματικότητα οικονομικού αντικείμενου ΣΒΑΑ Δήμου Καλαμάτας (ΟΠΣ 22.07.2020)

Α.Π. ΠΕΠ	Π/Υ (€) ΣΒΑΑ	ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ		ΕΝΤΑΞΕΙΣ		ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ		ΠΛΗΡΩΜΕΣ Δ.Δ.	
		Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Προσκλήσεων	Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Εντάξεων	Νο.Δε Επιλέξιμη Δαπάνη (€)	% Νο.Δε	Επιλέξιμες Δαπάνες (€)	% Απορρόφησης
1	1.220.000,00	-	0%	-	0%	-	0%	-	0%
2Α	2.730.000,00	2.550.000,00	93,4%	-	0%	-	0%	-	0%
3	5.215.000,00	4.355.000,00	83,5%	5.268.447,60	77,1%	-	0%	-	0%
ΣΥΝΟΛΑ	9.165.000,00	6.905.000,00	75,3%	5.268.447,60	76,3%	-	0%	-	0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Η μέχρι τώρα αποτελεσματικότητα υλοποίησης του οικονομικού αντικείμενου της ΣΒΑΑ του Δήμου Καλαμάτας χαρακτηρίζεται ως σχετικά ικανοποιητική, μιας και έχει ενεργοποιηθεί σε Προσκλήσεις το 75,3% των πόρων που είχαν αρχικά εγκριθεί ως εκχώρηση για την υλοποίηση του προγράμματος, και το επίπεδο των εντάξεων ανέρχεται στο 76,3% του Π/Υ των προσκλήσεων, κυρίως λόγω της ικανοποιητικής ενεργοποίησης του ΑΠ 3 και της υπερδέσμευσης προϋπολογισμού που δείχνουν οι εντάξεις στην Πρόσκληση ΒΑΑ1. Σημειώνεται, η μη ενεργοποίηση ακόμα δράσεων που εντάσσονται στο ΑΠ 1. Εντοπίζεται, όμως, σημαντική υστέρηση στο βαθμό συμβασιοποίησης των έργων και κατ' επέκταση στις κατηγορίες των πληρωμών και της απορρόφησης. Λαμβάνοντας υπόψη την προχωρημένη χρονικά φάση που βρίσκεται το πρόγραμμα και το έτος 2023, ως τελευταίο έτος ορόσημο για

την περάτωση του φυσικού αντικειμένου των έργων, είναι αναγκαία η επιτάχυνση των ρυθμών υλοποίησης.

Πίνακας 55: Αποτελεσματικότητα οικονομικού αντικειμένου ΣΒΑΑ Δήμων Άργους- Μυκηνών και Ναυπλίων (ΟΠΣ 22.07.2020)

Α.Π. ΠΕΠ	Π/Υ (€) ΣΒΑΑ	ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ		ΕΝΤΑΞΕΙΣ		ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ		ΠΛΗΡΩΜΕΣ Δ.Δ.	
		Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Προσκλήσεων	Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Εντάξεων	Νο.Δε Επιλέξιμη Δαπάνη (€)	% Νο.Δε	Επιλέξιμες Δαπάνες (€)	% Απορρόφησης
1	600.000,00	-	0%	-	0%	-	0%	-	0%
3	900.000,00	-	0%	-	0%	-	0%	-	0%
3	4.400.000,00	5.200.000,00	118,2%	3.679.200,00	70,8%	-	0%	-	0%
2Α	2.520.000,00	-	0%	-	0%	-	0%	-	0%
ΣΥΝΟΛΑ	8.420.000,00	5.200.000,00	61,8%	3.679.200,00	76,3%	-	0%	-	0%

Πηγή: Ιδια Επεξεργασία

Η αποτελεσματικότητα υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου της ΣΒΑΑ των Δήμων Άργους- Μυκηνών και Ναυπλίων, μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (22.07.2020) αξιολογείται ως μη ικανοποιητική, μιας και έχει ενεργοποιηθεί σε Προσκήσεις μόλις το 61,8% των πόρων που είχαν αρχικά εγκριθεί ως εκχώρηση για την υλοποίηση του προγράμματος, και το επίπεδο των εντάξεων ανέρχεται στο 76,3% σε σχέση με τα ποσά των Προσκήσεων, κυρίως λόγω της ικανοποιητικής ενεργοποίησης του ΑΠ 3 και της υπερδέσμευσης προϋπολογισμού που δείχνουν οι εντάξεις στην Πρόσκληση ΒΑΑ5. Στο ίδιο πλαίσιο, τονίζεται ότι η ενεργοποίηση δράσεων αφορά μόνο στον έναν από τους τέσσερις Άξονες Προτεραιότητας, με συνέπεια να μην αντιμετωπίζεται το σύνολο των καταγεγραμμένων αναγκών της Στρατηγικής, ενώ από το αστικό δίπολο της ΣΒΑΑ, μόνο ο Δήμος Ναυπλίων εμφανίζεται ως δικαιούχος, με παράλληλη απουσία του Δήμου Άργους-Μυκηνών, στις μέχρι τώρα υλοποιούμενες δράσεις. Στην ίδια κατεύθυνση, διαφαίνονται σημαντικές καθυστερήσεις στο βαθμό συμβασιοποίησης των έργων και κατ' επέκταση στις κατηγορίες των πληρωμών και της απορρόφησης. Συνεπώς, προκύπτει επιτακτικά η επιτάχυνση των ρυθμών υλοποίησης των Δράσεων, όπως και η ενδεχόμενη ωρίμανση και έκδοση νέων Προσκήσεων, ώστε να επιτευχθούν οι στρατηγικοί και οικονομικοί στόχοι της χωρικής παρέμβασης.

Πίνακας 56: Αποτελεσματικότητα οικονομικού αντικειμένου της Στρατηγικής «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020» (ΟΠΣ 22.07.2020)

Α.Π. ΠΕΠ	Π/Υ ΤΑΠΤΟΚ (€)	ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ		ΕΝΤΑΞΕΙΣ		ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ		ΠΛΗΡΩΜΕΣ Δ.Δ.	
		Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Προσκήσεων	Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Εντάξεων	Νο.Δε Επιλέξιμη Δαπάνη (€)	% Νο.Δε	Επιλέξιμες Δαπάνες (€)	% Απορρόφησης
2Α 2Β	9.000.000,00	9.290.000,00	103,2%	6.194.981,87	66,7%	4.750.000,00	51,1%	1.421.236,7	15,3%
3 4	10.000.000,00	7.825.000,00	78,25%	4.915.685,56	62,8%	-	0%	-	0%
ΣΥΝΟΛΑ	19.000.000,00	17.115.000,00	90,1%	11.110.667,43	64,9%	4.750.000,00	27,8%	1.421.236,7	8,3%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Η αποτελεσματικότητα υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου της Στρατηγικής «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020» αξιολογείται ως αρκετά ικανοποιητική. Έχουν αξιοποιηθεί το 90,1% του γενικού προϋπολογισμού εκχώρησης προς τη χωρική παρέμβαση (19.000.000€) σε Προσκλήσεις, ενώ το επίπεδο των εντάξεων ανέρχεται στο 64,9% σε δημόσια δαπάνη. Οι κατηγορίες των Νομικών Δεσμεύσεων και Πληρωμών, δείχνουν αξιόλογη εξέλιξη (27,8% και 8,3% αντίστοιχα), η οποία οφείλεται ωστόσο αποκλειστικά στην ενεργοποίηση των ΑΠ 2Α και 2Β του ΠΕΠ. Ως ιδιαίτερα θετικό στοιχείο αναφέρεται το γεγονός ότι έχει αξιοποιηθεί πληθώρα Επενδυτικών Προτεραιοτήτων, καλύπτοντας με αυτό τον τρόπο σημαντικό τμήμα των καταγεγραμμένων αναγκών στην ανάλυση της Στρατηγικής. Εντούτοις, με δεδομένη την προχωρημένη χρονικά φάση υλοποίησης του ΠΕΠ, καθίσταται αναγκαία η ενίσχυση των ρυθμών υλοποίησης των δράσεων, ώστε να αυξηθούν τα επίπεδα Νομικών Δεσμεύσεων και Πληρωμών, και να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις στόχευσης, τόσο στην αντιμετώπιση των τοπικών αναγκών, όσο και στην απορρόφηση των πόρων της ΤΑΠΤΟΚ.

Πίνακας 57: Αποτελεσματικότητα οικονομικού αντικειμένου της Στρατηγικής της ΟΧΕ Μάνης (ΟΠΣ 22.07.2020)

Α.Π. ΠΕΠ Ε.Σ ΟΧΕ	Π/Υ (€) ΟΧΕ	ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ		ΕΝΤΑΞΕΙΣ		ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ		ΠΛΗΡΩΜΕΣ Δ.Δ.	
		Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Προσλήσεων	Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Εντάξεων	Νο.Δε Επιλέξιμη Δαπάνη (€)	% Νο.Δε	Επιλέξιμες Δαπάνες (€)	% Απορρόφ ησης
1	1.000.000,00	-	0%	-	0%	-	0%	-	0%
2Α	900.000,00	-	0%	-	0%	-	0%	-	0%
3	2.441.200,00	1.775.000,00	72,7%	-	0%	-	0%	-	0%
3	5.508.800,00	2.010.000,00	36,5%	-	0%	-	0%	-	0%
2Β	2.550.000,00	2.550.000,00	100%	-	0%	-	0%	-	0%
ΣΥΝΟΛΑ	12.100.000,00	6.335.000,00	52,4%	-	0%	-	0%	-	0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Η αποτελεσματικότητα υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου της ΟΧΕ Μάνης, μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (22.07.2020) αξιολογείται ως μη ικανοποιητική. Ειδικότερα, μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων (ΟΠΣ 22.07.2020), έχουν ενεργοποιηθεί μόλις το 52,4% σε Προσκλήσεις του συνολικού προϋπολογισμού της χωρικής παρέμβασης (12.100.000€), οι οποίες συνδέονται με τους τρεις από τους πέντε Ειδικούς Στόχους της Στρατηγικής, ενώ το σύνολο των Προσλήσεων έχουν εκδοθεί πρόσφατα, είναι ακόμα σε ισχύ, οι αντίστοιχες Δράσεις δεν έχουν ενταχθεί και κατ' επέκταση δεν προκύπτει ακόμα υλοποίηση έργων. Λαμβάνοντας υπόψη την προχωρημένη χρονικά φάση που βρίσκεται το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Πελοποννήσου και ότι το έτος 2023 είναι το τελευταίο έτος ορόσημο για την περάτωση του φυσικού αντικειμένου των έργων, είναι αναγκαία η επιτάχυνση των ρυθμών ενδεχόμενης ωρίμανσης επιπρόσθετων Δράσεων, για την απορρόφηση των υπόλοιπων πόρων, αλλά και την εξυπηρέτηση της λογικής παρέμβασης για τους ΑΠ 1 και 2Α του ΠΕΠ. Στο ίδιο πνεύμα, είναι απαραίτητη η μέριμνα για την ασφαλή και γοργή υλοποίηση των υπό εξέλιξη έργων, ώστε να προκύψει εξέλιξη στις κατηγορίες των Νομικών Δεσμεύσεων και Πληρωμών. Η παράταση των Προσλήσεων που βρίσκονται σε

ισχύ, αν και διευκολύνει την προετοιμασία υποβολής προτάσεων από τους δικαιούχους, σημειώνεται ότι είναι αναμενόμενο να επιφέρει περαιτέρω καθυστέρηση στην αποπεράτωση των έργων και τη δημιουργία δαπανών.

7.2 Αποτελεσματικότητα οικονομικού αντικειμένου για τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Παρεμβάσεις συγκεντρωτικά

Στον παρακάτω Πίνακα 58 αποτυπώνεται η εξέλιξη του οικονομικού αντικειμένου των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων (ΟΧΠ) του Ε.Π Πελοποννήσου 2014-2020 σε όρους αποτελεσματικότητας συγκεντρωτικά, σε επίπεδο προσκλήσεων, εξετάζοντας παράλληλα τα επίπεδα των εντάξεων, των νομικών δεσμεύσεων και των πληρωμών σε δημόσια δαπάνη.

Πίνακας 58: Εξέλιξη οικονομικού αντικειμένου Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων συγκεντρωτικά (ΟΧΠ) (ΟΠΣ 22.07.2020)

ΟΧΠ	Α.Π. ΠΕΠ	Α.Π. ΟΧΠ	Π/Υ (€) ΣΒΑΑ	ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ		ΕΝΤΑΞΕΙΣ		ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ		ΠΛΗΡΩΜΕΣ Δ.Δ.	
				Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Προσκλησεων	Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Εντάξεων	Νο.Δε Επιλέξιμη Δαπάνη (€)	% Νο.Δε	Επιλέξιμες Δαπάνες (€)	% Απορρόφησης
ΣΒΑΑ Καλαμάτας	1	1	1.220.000,00	-	0%	-	0%	-	0%	-	0%
	2Α	2	2.730.000,00	2.550.000,00	93,4%	-	0%	-	0%	-	0%
	3	3	5.215.000,00	4.355.000,00	83,5%	5.268.447,60	77,1%	-	0%	-	0%
ΣΒΑΑ Άργους-Ναυπλίου	1	1	600.000,00	-	0%	-	0%	-	0%	-	0%
	3	2	900.000,00	-	0%	-	0%	-	0%	-	0%
	3	3	4.400.000,00	5.200.000,00	118,2%	3.679.200,00	70,8%	-	0%	-	0%
	2Α	4	2.520.000,00	-	0%	-	0%	-	0%	-	0%
ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδίας	2Α	1	9.000.000,00	9.290.000,00	103,2%	6.194.981,87	66,7%	4.750.000,00	51,1%	1.421.236,7	15,3%
	2Β										
	3	2	10.000.000,00	7.825.000,00	78,25%	4.915.685,56	62,8%	-	0%	-	0%
ΟΧΕ Μάνης	4										
	1	1	1.000.000,00	-	0%	-	0%	-	0%	-	0%
	2Α	2	900.000,00	-	0%	-	0%	-	0%	-	0%
	3	3	2.441.200,00	1.775.000,00	72,7%	-	0%	-	0%	-	0%
	3	4	5.508.800,00	2.010.000,00	36,5%	-	0%	-	0%	-	0%
	2Β	5	2.550.000,00	2.550.000,00	100%	-	0%	-	0%	-	0%
ΣΥΝΟΛΟ			48.985.000,00	35.555.000,00	72,6%	20.058.315,03	41,0%	4.750.000,00	9,7%	1.421.236,7	2,9%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Διαπιστώνεται ότι η χωρική παρέμβαση που έχει καλύτερο βαθμό αποτελεσματικότητας είναι η ΤΑΠΤΟΚ 'Αρκαδία 2020', ενώ αυτή με τον μικρότερο βαθμό είναι η ΟΧΕ Μάνης. Συνολικά, από τα 48.985.000€ που έχουν εκχωρηθεί από το ΠΕΠ στις τέσσερις εγκεκριμένες ολοκληρωμένες χωρικές παρεμβάσεις, έχει ενεργοποιηθεί το 72,6%, δηλαδή τα 35.555.000€, αποτελεσματικότητα που αξιολογείται ως ικανοποιητική. Σε επίπεδο εντάξεων εντοπίζεται βαθμός αποτελεσματικότητας στο 41,0%, δηλαδή έχουν ενταχθεί δράσεις στο ύψος των

20.058.315,03€ του αρχικού εκχωρημένου ποσού, επίδοση που αξιολογείται μερικώς ικανοποιητική σε όρους αποτελεσματικότητας. Η κατηγορία των νομικών δεσμεύσεων αντιστοιχεί στο επίπεδο του 9,7%, ενώ η αποτελεσματικότητα για τις πληρωμές και το ποσοστό απορρόφησης δαπανών στις χωρικές παρεμβάσεις ανέρχεται μόλις στο 2,9%, δεδομένα που χαρακτηρίζονται ως μη ικανοποιητικά σε όρους αποτελεσματικότητας.

Λαμβάνοντας υπόψη την προχωρημένη χρονικά φάση που βρίσκεται το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας και ότι το έτος 2023, είναι το τελευταίο έτος ορόσημο για την περάτωση των έργων, είναι αναγκαία η επιτάχυνση των ρυθμών υλοποίησης, είτε αυτό αφορά στην ωρίμανση επιπρόσθετων Δράσεων, για την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη απορρόφηση των εκχωρημένων πόρων και την αντιμετώπιση του συνόλου των αναγκών που έχουν τεκμηριωθεί στις επιμέρους χωρικές Στρατηγικές, είτε αυτό συνδέεται με την επιτάχυνση του φυσικού αντικείμενου των Πράξεων, ώστε να προκύψουν οι αντίστοιχες Νομικές Δεσμεύσεις και περαιτέρω οι Πληρωμές. Η επιλογή της απόδοσης περαιτέρω παρατάσεων σε προσκλήσεις που βρίσκονται σε ισχύ ή αναμένεται να σχεδιαστούν και να προκηρυχθούν, εκτιμάται ότι πρέπει να αποφασίζεται με ισχυρότερο γνώμονα την πρόβλεψη απορρόφησης του μεγαλύτερου δυνατόν μεριδίου πόρων των εκχωρήσεων και την επίτευξη των στόχων των Σχεδίων Δράσης, ιδιαίτερα λαμβάνοντας υπόψη την προχωρημένη χρονικά φάση του ΠΕΠ, όπως έχει ήδη αναφερθεί.

7.3 Αποτελεσματικότητα οικονομικού αντικείμενου για τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Παρεμβάσεις ανά Άξονα Προτεραιότητας και Επενδυτική Προτεραιότητα του ΠΕΠ

Στον παρακάτω Πίνακα 59 επιτελείται εξέταση της αποτελεσματικότητας των χωρικών παρεμβάσεων, βάσει των προσκλήσεων για δράσεις που έχουν δημοσιευθεί, περιλαμβάνοντας και αυτές που δεν έχουν ακόμα ενταχθεί, ώστε να αποδοθεί μια συνολική εικόνα.

Πίνακας 59: Αποτελεσματικότητα οικονομικού αντικείμενου για τις ΟΧΠ ανά Άξονα Προτεραιότητας και Επενδυτική Προτεραιότητα του ΠΕΠ

ΑΠ ΠΕΠ	Επενδ. Προτερ.	Κωδικός Δράσης	Τίτλος Δράσης	ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ	ΕΝΤΑΞΕΙΣ		ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ		ΠΛΗΡΩΜΕΣ Δ.Δ.	
				Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Εντάξεων	Νο.Δε Επιλέξιμη Δαπάνη (€)	% Νο.Δε	Επιλέξιμες Δαπάνες (€)	% Απορρόφησης
2Α	9.iv	9.iv.BAA.1	Διεύρυνση των κοινωνικών υπηρεσιών του Δήμου Καλαμάτας για τις ευάλωτες ομάδες	900.000,00	-	0%	-	0%	-	0%
		9.iv.BAA.1	Διεύρυνση των κοινωνικών υπηρεσιών του Δήμου Καλαμάτας για τις ευάλωτες ομάδες	1.650.000,00	-	0%	-	0%	-	0%
	9.vi	9.vi.ΤΑΠΤοΚ.1	Αμοιβές προσωπικού, εξωτερικών	2.850.000,00	4.275.000,00	100%	4.275.000,00	100%	1.295.033,00	30,3%

			συνεργατών, εξωτερικών εμπειρογνομώνων και λοιπών συνεργατών για την λειτουργία της ΟΤΔ "ΤΑΠΤοΚ ΑΡΚΑΔΙΑ 2020 ΑΜΚΕ													
		9vi.ΤΑΠΤοΚ.2	Δράσεις Εμφύχωσης, Υποστήριξης και Δημοσιότητας	1.425.000,00												
		9vi.ΤΑΠΤοΚ.10	Επαγγελματική Κατάρτιση ανέργων	1.400.000,00							-	0%	-	0%	-	0%
		9vi.ΤΑΠΤοΚ.11	Επαγγελματική Κατάρτιση ανέργων	1.400.000,00							-	0%	-	0%	-	0%
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2Α				9.625.000,00	4.275.000,00	44,4%	4.275.000,00	44,4%	1.295.033,00	13,5%						
2B	9b	9.β.1.Ο.Χ.Ε.	Αναβάθμιση Οικιστικού περιβάλλοντος Δήμου Δυτικής Μάνης	625.000,00	-	0%	-	0%	-	0%						
		9.β.2.Ο.Χ.Ε.	Κατασκευή / βελτίωση υποδομών άθλησης	1.925.000,00	-	0%	-	0%	-	0%						
	9d	9d.ΤΑΠΤοΚ.1	Λειτουργικές Δαπάνες ΟΤΔ	475.000,00	475.000,00	100%	475.000,00	100%	126.204,00	26,6%						
		9δ.ΤΑΠΤοΚ.2	Αναβάθμιση Οικιστικού Περιβάλλοντος	1.740.000,00	1.444.981,87	83%	-	0%	-	0%						
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2B				4.765.000,00	1.919.981,87	40,03%	475.000,00	9,97%	126.204,00	2,65%						
3	4c	4γ.ΤΑΠΤΟΚ.1	Ενίσχυση της Ενεργειακής Απόδοσης των Δημόσιων Κτιρίων	1.350.000,00	1.196.538,58	88,6%	-	0%	-	0%						
		4γ.ΒΑΑ.1	Παρεμβάσεις ενεργειακής αποδοτικότητας δημοτικών κτηρίων	390.000,00	390.000,00	100%	-	0%	-	0%						
	6a	6.α.1.Ο.Χ.Ε.	Διαχείριση οικιακών απορριμμάτων Δήμου Ανατολικής Μάνης	2.010.000,00	-	0%	-	0%	-	0%						
	6b	6β.ΤΑΠΤΟΚ.1	Έργα ορθολογικής και αποδοτικής διαχείρισης του πόσιμου νερού	1.320.000,00	1.101.346,98	83,4%	-	0%	-	0%						
	6c	6γ.ΒΑΑ.1	Δημιουργία σύγχρονων μέσων προώθησης/προβολής των πολιτιστικών/τουριστικών πόρων της πόλης	300.000,00	279.247,60	93,01%	-	0%	-	0%						

		6γ.ΤΑΠΤΟΚ.1	Ενίσχυση της ελκυστικότητας των χώρων Φυσικής και Πολιτιστικής Κληρονομιάς Και Ανάδειξη Της Φυσικής Κληρονομιάς	1.550.000,00	1.437.800,00	92,3%	-	0%	-	0%	
		6.γ.1.Ο.Χ.Ε.	Βελτίωση, ανάδειξη, αναβάθμιση έργων πολιτιστικής κληρονομιάς	1.075.000,00	-	0%	-	0%	-	0%	
		6.γ.2.Ο.Χ.Ε.	Ενίσχυση της ελκυστικότητας των χώρων φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και ανάδειξη της φυσική κληρονομιάς	700.000,00	-	0%	-	0%	-	0%	
	6d	6δ.ΤΑΠΤοΚ.1	Παρεμβάσεις προστασίας - αξιοποίησης φυσικού περιβάλλοντος για την ενίσχυση του οικοτουρισμού	1.180.000,00	1.180.000,00	100%	-	0%	-	0%	
	6e	6ε.ΒΑΑ.1	Πλέγμα αναπλάσεων στο ιστορικό κέντρο και στην παραλιακή ζώνη Καλαμάτας	3.665.000,00	4.599.200,00	125,5%	-	0%	-	0%	
		6ε.ΒΑΑ.2	Δράσεις Αναβάθμισης Αστικού Περιβάλλοντος	2.600.000,00	2.517.200,00	96,8%	-	0%	-	0%	
		6ε.ΒΑΑ.2	Δράσεις Αναβάθμισης Αστικού Περιβάλλοντος	2.600.000,00	1.162.000,00	44,7%	-	0%	-	0%	
	ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3				18.740.000,00	13.863.333,16	74,0%	-	0%	-	0%
	4	7b	7β.ΤΑΠΤοΚ.1	Βελτίωση Πρόσβασης σε αρχαιολογικούς χώρους /μουσεία	125.000,00	-	0%	-	0%	-	0%
			7β.ΤΑΠΤοΚ.2	Βελτίωση Προσβασιμότητ ας, Ενίσχυση Οδικής Ασφάλειας	2.300.000,00	-	0%	-	0%	-	0%
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4				2.425.000,00	-	0%	-	0%	-	0%	
ΣΥΝΟΛΑ				35.555.000,00	20.058.315,03	41,0%	4.750.000,0	9,7%	1.421.236,7	2,9%	

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Σε ότι αφορά την αποτελεσματικότητα ως προς την εξέλιξη του οικονομικού αντικειμένου του Άξονα Προτεραιότητας 2Α: 'Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού-Ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση' του Ε.Π. Πελοποννήσος 2014-2020, προκύπτουν τα εξής:

- ο Στην Επενδυτική Προτεραιότητα 9.ιν εντάσσονται δύο (2) δράσεις συνολικού Π/Υ 2.550.000,00€
- ο Στην Επενδυτική Προτεραιότητα 9νι εντάσσονται τέσσερις (4) δράσεις συνολικού Π/Υ 7.075.000,00€
- ο Στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας 2Α έχουν ενεργοποιηθεί μέχρι το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (22.07.2020) έξι (6) δράσεις Π/Υ 9.625.000,00€, δηλαδή το 19,65% των εκχωρημένων πόρων για χωρικές παρεμβάσεις.
- ο Οι εντάξεις στον ΑΠ 2 Α ανέρχονται στο 44,4% των πόρων που έχουν ενεργοποιηθεί, οι νομικές δεσμεύσεις ομοίως στο 44,4% και οι πληρωμές στο 14,4%, επίδοση μερικώς ικανοποιητική σε όρους αποτελεσματικότητας.

Σχετικά με την αποτελεσματικότητα ως προς την εξέλιξη του οικονομικού αντικειμένου του Άξονα Προτεραιότητας 2Β: 'Υποδομές Υποστήριξης Ανθρώπινου Δυναμικού', παρατηρείται ότι:

- ο Στην Επενδυτική Προτεραιότητα 9b εντάσσονται δύο (2) δράσεις συνολικού Π/Υ 2.550.000,00€
- ο Στην Επενδυτική Προτεραιότητα 9d εντάσσονται δύο (2) δράσεις συνολικού Π/Υ 2.215.000,00€
- ο Στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας 2Β έχουν ενεργοποιηθεί τέσσερις (4) δράσεις με Π/Υ 4.765.000,00€ που αντιστοιχεί στο 9,73% του εκχωρημένου ποσού για χωρικές παρεμβάσεις.
- ο Οι εντάξεις στον ΑΠ 2Β ανέρχονται στο 40,03% των πόρων που έχουν ενεργοποιηθεί σε προσκλήσεις, οι νομικές δεσμεύσεις στο 9,97% και οι πληρωμές στο 2,65%, επίδοση μερικώς ικανοποιητική σε όρους αποτελεσματικότητας.

Για τον Άξονα Προτεραιότητας 3: 'Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον', διαπιστώνονται τα εξής:

- ο Στην Επενδυτική Προτεραιότητα 4c εντάσσονται δύο (2) δράσεις συνολικού Π/Υ 1.740.000,00€
- ο Στην Επενδυτική Προτεραιότητα 6a εντάσσεται μία (1) δράση Π/Υ 2.010.000,00€
- ο Στην Επενδυτική Προτεραιότητα 6b εντάσσεται μία (1) δράση Π/Υ 1.320.000,00€
- ο Στην Επενδυτική Προτεραιότητα 6c εντάσσονται τέσσερις (4) δράσεις συνολικού Π/Υ 3.625.000,00€
- ο Στην Επενδυτική Προτεραιότητα 6d εντάσσεται μία (1) δράση Π/Υ 1.180.000,00€
- ο Στην Επενδυτική Προτεραιότητα 6e εντάσσονται τρεις (3) δράσεις συνολικού Π/Υ 8.278.400,00€
- ο Στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας 3 έχουν ενεργοποιηθεί συνολικά οκτώ (8) δράσεις με Π/Υ 18.740.000,00€, ο οποίος αντιστοιχεί στο 16,9% των εκχωρημένων πόρων για την υλοποίηση της χωρικής στρατηγικής στην Περιφέρεια.

- ο Οι εντάξεις στον ΑΠ 3 ανέρχονται στο 74,0% των πόρων που έχουν ενεργοποιηθεί σε προσκλήσεις, ενώ οι νομικές δεσμεύσεις και πληρωμές είναι μηδενικές, επίδοση μη ικανοποιητική σε όρους αποτελεσματικότητας.

Σχετικά με την αποτελεσματικότητα ως προς την εξέλιξη του οικονομικού αντικειμένου του Άξονα Προτεραιότητας 4: 'Ανάπτυξη – εκσυγχρονισμός – συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη', προκύπτουν τα εξής:

- ο Στην Επενδυτική Προτεραιότητα 7b εντάσσονται δύο (2) δράσεις συνολικού Π/Υ 2.425.000,00€
- ο Στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας 4 έχουν ενεργοποιηθεί συνολικά δύο (2) δράσεις με Π/Υ 2.425.000,00€, που ισοδυναμεί με το 5,0% του εκχωρημένου ποσού για χωρικές παρεμβάσεις.
- ο Οι ανωτέρω πράξεις δεν έχουν ακόμα ενταχθεί, οπότε τα επίπεδα εντάξεων, νομικών δεσμεύσεων και πληρωμών είναι μηδενικά, επίδοση μη ικανοποιητική σε όρους αποτελεσματικότητας.

Υπό συνολικό πρίσμα, η μέχρι τώρα υλοποίηση των ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου συνίσταται στην ενεργοποίηση είκοσι (20) δράσεων συνολικού Π/Υ 35.555.000,00€. Ο Άξονας Προτεραιότητας που δείχνει να δεσμεύει το μεγαλύτερο μερίδιο των εκχωρημένων πόρων είναι ο 2 Α με 19,65% και έπειτα ο ΑΠ 3 με 16,9%. Οι Επενδυτικές Προτεραιότητες στις οποίες αντιστοιχούν ο μεγαλύτερος αριθμός δράσεων είναι η 9νι και η 6ς (από 4 δράσεις). Σε όρους αποτελεσματικότητας, η εξέλιξη του οικονομικού αντικειμένου των προωθούμενων δράσεων των εγκεκριμένων χωρικών παρεμβάσεων αξιολογείται ως μερικώς ικανοποιητική. Σε αυτό το σημείο, πρέπει να τονιστεί εκ νέου ότι δεν εντοπίζεται ακόμα ενεργοποίηση του ΑΠ1 του ΠΕΠ σε σχέση με την εφαρμογή της περιφερειακής χωρικής στρατηγικής. Κρίνεται απαραίτητη η επιτάχυνση των ρυθμών υλοποίησης, είτε αυτό αφορά στην ωρίμανση επιπρόσθετων Δράσεων, για την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη απορρόφηση των εκχωρημένων πόρων, είτε αυτό συνδέεται με την επιτάχυνση του φυσικού αντικειμένου των Πράξεων, ώστε να προκύψουν οι αντίστοιχες Νομικές Δεσμεύσεις και περαιτέρω οι Πληρωμές.

8. Βαθμός επίτευξης στόχων σε επίπεδο Δεικτών Εκροής και Αποτελέσματος των δράσεων των ΟΧΠ

Η εκτίμηση του βαθμού επίτευξης στόχων σε επίπεδο Δεικτών, στοχεύει στην αναγνώριση και επισήμανση πιθανών καθυστερήσεων που ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την υλοποίηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του Ε.Π. Πελοποννήσου 2014-2020. Η αναγνώριση στηρίζεται κύρια στην εκτίμηση της τρέχουσας κατάστασης, συνυπολογίζοντας τις τιμές στόχους των ενταγμένων έργων, όπως και τις τιμές στόχου των εγκεκριμένων χωρικών Σχεδίων Δράσης των Στρατηγικών, παραθέτοντας παράλληλα ανάλυση για την συμβολή τους στους στόχους του ΠΕΠ για το 2023. Επισημαίνεται εκ νέου, ότι η τρέχουσα εκτίμηση για το ΕΤΠΑ βάσει των στοιχείων του ΟΠΣ περιορίζεται μόνο σε ολοκληρωμένες πράξεις, καθώς το σύστημα παρακολούθησης δεν έχει επί του παρόντος ενσωματώσει την τροποποίηση του ΕΚ 215/2014 και κατ' επέκταση δεν περιλαμβάνει τιμές δεικτών κατά την υλοποίηση. Το κενό πληροφoρίας καλύπτεται, όπου είναι δυνατό από ποιοτικές παρατηρήσεις στα υπό υλοποίηση έργα και με πληροφορίες των αρμόδιων χειριστών της ΔΑ του ΕΠ.

Οι Δείκτες Εκροής του Προγράμματος, όπως και οι Δείκτες αποτελέσματος, διακρίνονται σε «κοινούς», οι οποίοι προσδιορίζονται στο παράρτημα του Κανονισμού για το ΕΤΠΑ και αφορούν μόνο σε δείκτες εκροών και σε «ειδικούς δείκτες», εκτός του παραρτήματος του σχετικού Κανονισμού. Επιπλέον, επισημαίνεται ότι κατά την εφαρμογή του ΕΠ, έχει γίνει χρήση πρόσθετων δεικτών, μη επιχειρησιακών, στις περιπτώσεις δράσεων οι οποίες δεν καλύπτονται από δείκτες του ΕΠ. Ιδιαίτερη σημασία ως προς τη διερεύνηση του βαθμού επίτευξης των φυσικών στόχων του ΕΠ, δίνεται στους επιχειρησιακούς δείκτες, χωρίς να παραλείπεται η αναφορά στους πρόσθετους δείκτες, οι οποίοι παρέχουν συμπληρωματική πληροφόρηση ως προς την επίτευξη των φυσικών στόχων του Προγράμματος. Η εξέταση της αποτελεσματικότητας των πρόσθετων δεικτών, πραγματοποιείται βάσει των στόχων που έχουν τεθεί στις αντίστοιχες ενταγμένες πράξεις, σε σχέση με τους αντίστοιχους του ΕΠ. Στο Κεφάλαιο αυτό εξετάζονται οι Δείκτες που έχουν αξιοποιηθεί για την προώθηση δράσεων στο πλαίσιο των ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων.

8.1 Εξέταση της ενεργοποίησης υλοποίησης των Δεικτών Εκροής των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων

Η ανάλυση που ακολουθεί επικεντρώνεται στην παρουσίαση των επιχειρησιακών Δεικτών Εκροών, όπως και στην εξέταση της εκκίνησης ενεργοποίησης τους, οι οποίοι έχουν αξιοποιηθεί στο πλαίσιο των Προσκλήσεων της Διαχειριστικής Αρχής του Επιχειρησιακού Προγράμματος Πελοποννήσου 2014-2020, για την προώθηση της υλοποίησης των τεσσάρων εγκεκριμένων Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων στην Περιφέρεια. Οι Δείκτες Εκροών είναι κοινοί, αλλά και πρόσθετοι και παρατίθενται στον παρακάτω Πίνακα 60, ανά Άξονα Προτεραιότητας του ΠΕΠ, ανά Πρόσκληση και για κάθε χωρική παρέμβαση.

Επίσης, αναφέρεται ότι έχουν συμπεριληφθεί οι Δείκτες μόνο των Δράσεων των Προσκλήσεων που έχουν ενταχθεί, για το λόγο αυτό δεν γίνεται αναφορά στην ΟΧΕ Μάνης, εφόσον οι πέντε πρόσφατες Προσκλήσεις είναι ακόμα σε ισχύ και δεν αποτυπώνονται ως ενταγμένες στο ΟΠΣ,

μέχρι την συγγραφή της παρούσας αξιολόγησης (Ιούλιος 2020). Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνεται ότι από την εν λόγω παρουσίαση της εκκίνησης ή όχι της υλοποίησης των στόχων των Δεικτών Εκρών, λαμβάνουμε μονάχα μερική εικόνα για την υφιστάμενη κατάσταση, διότι η πλειονότητα των Δεικτών που εντάσσονται στο ΕΤΠΑ λαμβάνει τιμή υλοποίησης μετά την πλήρη ολοκλήρωση κάθε πράξης, όπως έχει ήδη αναφερθεί.

Πίνακας 60: Εξέταση ενεργοποίησης των Δεικτών Εκρών των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων στην Πελοπόννησο (αναφορά έως 12.06.2020)

Α.Π. ΠΕΠ	Κωδικός Πρόσκλησης	Τίτλος Πρόσκλησης	Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη Εκρών	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή Στόχος ΠΕΠ (2023)	Τιμή Στόχος ΟΧΠ (2023)	Εκκίνηση Υλοποίησης (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Δήμου Καλαμάτας								
3	BAA1	ΠΛΕΓΜΑ ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΛΙΑΚΗ ΖΩΝΗ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	CO38	Αστική ανάπτυξη Δημιουργία ή ανάπλαση υπαίθριων χώρων σε αστικές περιοχές	Τετραγωνικά μέτρα	18.000,00	39.800,00	ΟΧΙ
3	BAA2	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΜΕΣΩΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ	09407	Ενέργειες προβολής των φυσικών και πολιτιστικών πόρων	Αριθμός	1,0	1,0	ΟΧΙ
3	BAA3	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ	CO32	Ενεργειακή απόδοση Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων	Κιλοβατώρες κατ'έτος	600.000,00	-	ΟΧΙ
			CO34	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	Τόνοι Ισοδύναμου CO2	360,00	12,00	ΟΧΙ
Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης των Δήμων Άργους- Μυκηνών και Ναυπλίων								

3	ΒΑΑ5	ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	CO38	Αστική ανάπτυξη Δημιουργία ή ανάπλαση υπαίθριων χώρων σε αστικές περιοχές	Τετραγωνικά μέτρα	18.000,00	10.000,00	ΟΧΙ
Στρατηγικής Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020»								
2B	ΤΑΠΤΟΚ 1	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΟΤΔ	12110	Ενδιάμεσοι Φορείς που ενισχύονται	Αριθμός	1,0	1,0	ΝΑΙ
2A	ΤΑΠΤΟΚ 2	ΑΜΟΙΒΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΟΤΔ ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΜΨΥΧΩΣΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ	CO22	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Αριθμός	1,0	1,0	ΝΑΙ
			12110	Ενδιάμεσοι Φορείς που ενισχύονται	Αριθμός	1,0	1,0	ΝΑΙ
			12309	Κατηγορίες Δράσεων δημοσιότητας εμφύχωσης	Αριθμός	100,00	100,00	ΝΑΙ
			90001	ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ	Ισοδύναμα Ανθρωποέτη	120,0	120,0	ΝΑΙ
3	ΤΑΠΤΟΚ3	Ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης των δημοσίων κτιρίων	CO32	Ενεργειακή απόδοση Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων	Κιλοβατώρες κατ'έτος	600.000,00	1.028.508,00	ΟΧΙ
3	ΤΑΠΤΟΚ4	Έργα ορθολογικής και αποδοτικής διαχείρισης του πόσιμου νερού	CO18	Ύδρευση Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης	Άτομα	45.000,00	4.406	ΟΧΙ
3	ΤΑΠΤΟΚ5	Ενίσχυση της ελκυστικότητας των χώρων Φυσικής και Πολιτιστικής Κληρονομιάς Και	CO09	Αειφόρος Τουρισμός Αύξηση του αναμενόμενου	Αριθμός επισκέψεων κατ'έτος	30.000,00	28.800	ΟΧΙ

		Ανάδειξη Της Φυσικής Κληρονομιάς		αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών				
3	ΤΑΠΤοΚ6	Παρεμβάσεις αξιοποίησης προστασίας φυσικού περιβάλλοντος για την ενίσχυση του τουρισμού	CO23	Φύση και βιοποικιλότητα Επιφάνεια οικοτόπων που λαμβάνουν ενίσχυση για να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης	Εκτάρια	57.000,00	1,401	OXI
2B	ΤΑΠΤοΚ7	Αναβάθμιση Οικιστικού Περιβάλλοντος	T2433	Ωφελούμενος πληθυσμός των περιοχών της Περιφέρειας που καλύπτεται από τις παρεμβάσεις τοπικής ανάπτυξης	Αριθμός	45.000,00	-	OXI

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Σε γενική ανάλυση, προκύπτουν οι παρακάτω διαπιστώσεις:

- > Στις Προσκήσεις της ΕΥΔ για τις χωρικές παρεμβάσεις έχουν ενσωματωθεί 12 Δείκτες Εκρών, οι 7 από τους οποίους είναι κοινοί, ένας είναι ειδικός δείκτης και οι υπόλοιποι 4 δείκτες είναι πρόσθετοι.
- > Η ΣΒΑΑ Δήμου Καλαμάτας έχει αξιοποιήσει 4 διαφορετικούς δείκτες εκρών, η ΣΒΑΑ Δήμων Άργους – Μυκηνών και Ναυπλίων αξιοποιεί έναν, και η ΤΑΠΤοΚ Αρκαδία 2020 χρησιμοποιεί τους περισσότερους που είναι 7.
- > Οι κοινοί δείκτες CO38 και CO32 χρησιμοποιούνται ο καθένας από δύο χωρικές παρεμβάσεις.
- > Δείκτες εκρών που να εμφανίζουν θετικό χαρακτηρισμό στην ενεργοποίηση της υλοποίησης εντοπίζονται μόνο στην ΤΑΠΤοΚ Αρκαδία 2020 και είναι οι εξής πέντε: 12110, CO22, 12110, 12309 και 90001, τέσσερις πρόσθετοι και ένας κοινός.
- > Οι δείκτες των Προσκήσεων στο πλαίσιο της ΟΧΕ Μάνης δεν περιλαμβάνονται στον παραπάνω πίνακα και δεν εξετάζονται, διότι οι προσκήσεις είναι ακόμα σε ισχύ και δεν έχουν ακόμα ενταχθεί.
- > Η μη ενεργοποίηση στις τιμές υλοποίησης των Δεικτών Εκρών των ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων, οφείλεται στην πλειονότητα των περιπτώσεων, στις

καθυστερήσεις ωρίμανσης και έκδοσης των Προσκλήσεων αλλά και στις παρατάσεις που δίνονται στην ισχύ των προσκλήσεων.

Αναφέρεται επιπλέον, ότι για τη ΣΒΑΑ Δήμου Καλαμάτας, οι παρακάτω Δείκτες Εκροής περιλαμβάνονται στην Στρατηγική, αλλά δεν έχουν επιλεγεί στις υφιστάμενες δράσεις, οπότε και δεν εξετάζονται:

- CO02: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις
- CO05: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη
- CO12: Συμμετέχοντες που ζουν σε νοικοκυριά ανέργων
- CO17: Άλλα μειονεκτούντα άτομα
- CO09: Αειφόρος Τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών (επισκέψεις/έτος)

Ανάλογα, για την ΣΒΑΑ Δήμων Άργους-Μυκηνών και Ναυπλίων, οι παρακάτω Δείκτες Εκροής περιλαμβάνονται στην Στρατηγική, αλλά δεν έχουν επιλεγεί στις υφιστάμενες δράσεις, οπότε και δεν εξετάζονται:

- CO04: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη
- CO09: Αειφόρος Τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών (επισκέψεις/έτος)
- CO32: Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων
- CO01: Άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων
- CO15: Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά)

Στο ίδιο πλαίσιο, σε ότι αφορά την ΤΑΠΤοΚ Αρκαδίας, οι παρακάτω Δείκτες Εκροής περιλαμβάνονται στην Στρατηγική, αλλά δεν έχουν επιλεγεί στις υφιστάμενες δράσεις, οπότε και δεν εξετάζονται:

- CO01: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη
- CO02: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις
- CO05: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη
- CO08: Παραγωγικές επενδύσεις : Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση
- CO36: Υγεία: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας

- T2412: Άμεσα ωφελούμενος πληθυσμός των περιοχών που εφαρμόζονται προγράμματα τοπικής ανάπτυξης,
- CO34: Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου
- CO38: Αστική ανάπτυξη: Δημιουργία ή ανάπλαση υπαίθριων χώρων σε αστικές περιοχές

Σε σχέση με την ΟΧΕ Μάνης, παρακάτω παρουσιάζονται οι Δείκτες εκροής που έχουν επιλεγεί στο κείμενο Στρατηγικής για τις προτεινόμενες πράξεις. Υπενθυμίζεται ότι οι Προσκλήσεις της ΟΧΕ, τη χρονική στιγμή συγγραφής της αξιολόγησης, δεν έχουν ακόμα ενταχθεί, οπότε και η υλοποίηση των δεικτών δεν έχει ενεργοποιηθεί:

- CO01: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη
- CO02: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις
- CO05: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη
- CO08: Παραγωγικές επενδύσεις : Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση
- 10902: Άνεργοι ωφελούμενοι από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης
- T2433: Ωφελούμενος πληθυσμός των περιοχών της Περιφέρειας που καλύπτεται από τις παρεμβάσεις τοπικής ανάπτυξης
- CO17: Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων
- CO19: Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων
- SO006: Ενέργειες προβολής πολιτιστικής κληρονομιάς
- CO09: Αειφόρος Τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών (επισκέψεις/έτος)
- CO14: Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων οδών
- T2833: Εξυπηρετούμενοι επιβάτες

8.2 Βαθμός επίτευξης στόχων σε επίπεδο Δεικτών Εκροής των δράσεων των ΟΧΠ

Στον παρακάτω Πίνακα 61, παρουσιάζονται οι Δείκτες Εκροής που έχουν αξιοποιηθεί στο πλαίσιο προώθησης δράσεων των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων, ανά Επενδυτική Προτεραιότητα. Η ανάλυση τους περιλαμβάνει τον εντοπισμό των ενταγμένων πράξεων μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (22.07.2020), την αποτύπωση της μέχρι το σημείο αυτό υλοποίησης, την εκτίμηση της συμβολής του κάθε δείκτη στον τελικό στόχο του ΠΕΠ για το 2023 βάσει των ενταγμένων πράξεων, την εκτίμηση για το βαθμό

κάλυψης του στόχου κάθε δείκτη στις δράσεις των ΟΧΠ, βάσει της πορείας υλοποίησης, όπως και την εκτίμηση του βαθμού κάλυψης των στόχων βάσει της εκάστοτε Στρατηγικής των χωρικών παρεμβάσεων. Έπειτα, γίνεται απόπειρα εκτίμησης της επίτευξης των στόχων των δεικτών εκροής σε σχέση με τους στόχους των Σχεδίων δράσης των ΟΧΠ, αλλά και των ενταγμένων ΤΔΠ για το 2023.

Η γενική εικόνα δεν είναι διαφορετική από αυτή που εκφράζουν τα στοιχεία αποτελεσματικότητας υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου. Ως προς την εκτίμηση επίτευξης των στόχων για το 2023, με δεδομένη την ιδιαιτερότητα των δεικτών του ΕΤΠΑ και την καταγραφή δεδομένων στο ΟΠΣ, όπως και το γεγονός ότι η πλειονότητα των έργων (31 από τα 34 συνολικά) φέρει σχετικά πρόσφατη ημερομηνία ένταξης μέσα στο έτος 2019 (τα υπόλοιπα 3 μέσα στο 2018), η απόδοση εκτίμησης από τον αξιολογητή αποδίδεται στη λογική του 'ΝΑΙ' ή 'ΟΧΙ', με σχετική επισφάλεια, ενώ η αξιολόγηση θα βασιστεί κυρίως στην αποτελεσματικότητα της πορείας του οικονομικού αντικειμένου των δράσεων (παρουσιάστηκε σε προηγούμενο Κεφάλαιο) και συνδέονται με τους υπό διερεύνηση δείκτες ανά επενδυτική προτεραιότητα. Η ανάλυση βασίζεται στην πρόσφατη 4η αναθεώρηση του ΕΠ «Πελοπόννησος 2014-2020», που εγκρίθηκε με την εκτελεστική απόφαση της Ε.Ε. C(2020) 4742/9.7.2020.

Πίνακας 61: Εξέταση επίτευξης στόχου Δεικτών Εκροής στις δράσεις των ΟΧΠ (ΟΠΣ 22.07.2020)

Επενδ. Προτερ	Κωδικός Δείκτη	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος ΠΕΠ 2023	Αριθμός ενταγμένων πράξεων στις ΟΧΠ	Τιμή Στόχος Δείκτη βάσει Στρατηγικής των ΟΧΠ	Τιμή Στόχος Δείκτη βάσει ενταγμένων ΤΔΠ των ΟΧΠ	Υλοποίηση Δείκτη στις ΟΧΠ	Συμβολή στον στόχο 2023 του ΠΕΠ βάσει ενταγμένων ΤΔΠ των ΟΧΠ	Βαθμός κάλυψης στόχου Στρατηγικής των ΟΧΠ βάσει υλοποίησης	Βαθμός κάλυψης στόχου ΤΔΠ των ΟΧΠ βάσει υλοποίησης	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχων ΤΔΠ των ΟΧΠ για το 2023	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχων Στρατηγικής των ΟΧΠ για το 2023
	1	2	3	4	5	6	7	8	9=7/4	10=8/6	11=8/7	12	13
6e	CO38	Αστική ανάπτυξη Δημιουργία ή ανάπτυξη υπαίθριων χώρων σε αστικές περιοχές	Τετραγωνικά μέτρα	18.000,00	5,0	49.800,00	93.952,52	0	522,0%	0%	0%	NAI	NAI
4c	CO32	Ενεργειακή απόδοση Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης	Κιλοβατώρες κατ'έτος	600.000,00	5,0	1.028.508,00	1.224.108,06	0	204,0%	0%	0%	NAI	NAI
4c	CO34	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	Τόνοι Ισοδύναμου CO2	360,00	5,0	12,0	178,07	0	49,5%	0%	0%	NAI	NAI

Πίνακας 61: Εξέταση επίτευξης στόχου Δεικτών Εκροής στις δράσεις των ΟΧΠ (ΟΠΣ 22.07.2020)

Επενδ. Προτερ	Κωδικός Δείκτη	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος ΠΕΠ 2023	Αριθμός ενταγμένων πράξεων στις ΟΧΠ	Τιμή Στόχος Δείκτη βάσει Στρατηγικής των ΟΧΠ	Τιμή Στόχος Δείκτη βάσει ενταγμένων ΤΔΠ των ΟΧΠ	Υλοποίηση Δείκτη στις ΟΧΠ	Συμβολή στον στόχο 2023 του ΠΕΠ βάσει ενταγμένων ΤΔΠ των ΟΧΠ	Βαθμός κάλυψης στόχου Στρατηγικής των ΟΧΠ βάσει υλοποίησης	Βαθμός κάλυψης στόχου ΤΔΠ των ΟΧΠ βάσει υλοποίησης	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχων ΤΔΠ των ΟΧΠ για το 2023	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχων Στρατηγικής των ΟΧΠ για το 2023
9vi	CO22	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Αριθμός	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	100,0%	100%	100%	NAI	NAI
6b	CO18	Ύδρευση Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης	Άτομα	45.000,0 0	3,0	4.406	2.467,00	0	5,5%	0%	0%	NAI	NAI
6c	CO09	Αειφόρος Τουρισμός Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και	Αριθμός επισκέψεων κατ'έτος	30.000,0 0	2,0	28.800	4.000,00	0	13,3%	0%	0%	NAI	NAI

Πίνακας 61: Εξέταση επίτευξης στόχου Δεικτών Εκροής στις δράσεις των ΟΧΠ (ΟΠΣ 22.07.2020)

Επενδ. Προτερ	Κωδικός Δείκτη	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος ΠΕΠ 2023	Αριθμός ενταγμένων πράξεων στις ΟΧΠ	Τιμή Στόχος Δείκτη βάσει Στρατηγικής των ΟΧΠ	Τιμή Στόχος Δείκτη βάσει ενταγμένων ΤΔΠ των ΟΧΠ	Υλοποίηση Δείκτη στις ΟΧΠ	Συμβολή στον στόχο 2023 του ΠΕΠ βάσει ενταγμένων ΤΔΠ των ΟΧΠ	Βαθμός κάλυψης στόχου Στρατηγικής των ΟΧΠ βάσει υλοποίησης	Βαθμός κάλυψης στόχου ΤΔΠ των ΟΧΠ βάσει υλοποίησης	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχων ΤΔΠ των ΟΧΠ για το 2023	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχων Στρατηγικής των ΟΧΠ για το 2023
		πόλους έλξης επισκεπτών											
6d	CO23	Φύση και βιοποικιλότητα Επιφάνεια οικοτόπων που λαμβάνουν ενίσχυση για να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης	Εκτάρια	57.000,0 0	1,0	1,401	1.300,00	0	2,3%	0%	0%	NAI	NAI
9d, 9b	T2433	Ωφελούμενος πληθυσμός των περιοχών της Περιφέρειας που καλύπτεται από τις παρεμβάσεις τοπικής ανάπτυξης	Αριθμός	45.000,0 0	5,0	-	14.285,00	0	31,7%	0%	0%	NAI	NAI

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Η ανάλυση του ανωτέρω Πίνακα συνίσταται στις εξής παρατηρήσεις:

- Ο δείκτης CO38: Αστική ανάπτυξη Δημιουργία ή ανάπλαση υπαίθριων χώρων σε αστικές περιοχές, εντάσσεται στην ΕΠ 6ε και στον Ειδικό Στόχο 3.6.2: 'Αύξηση της λειτουργικότητας των αστικών κέντρων/Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος' του ΕΠ Πελοποννήσου. Η συμβολή στον στόχο 2023 του ΠΕΠ βάσει των ενταγμένων ΤΔΠ των ΟΧΠ ανέρχεται στο 522%. Ο βαθμός κάλυψης στόχου των ΤΔΠ των ΟΧΠ και ο βαθμός κάλυψης στόχου βάσει των Στρατηγικών των ΟΧΠ με δεδομένο την πορεία υλοποίησης ανέρχονται στο 0%, μιας και δεν εντοπίζονται τιμές υλοποίησης στο ΟΠΣ. Με δεδομένη την οικονομική πορεία υλοποίησης των σχετικών Προσκλήσεων και την εμπειρία του ΕΠ από την πραγματοποίηση ανάλογου είδους ενταγμένων έργων, η εκτίμηση για την επίτευξη του στόχου 2023 των χωρικών παρεμβάσεων είναι θετική.
- Ο δείκτης CO32: Ενεργειακή απόδοση/Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων, εντάσσεται στην ΕΠ 4c και στον Ειδικό Στόχο 3.1.1: 'Μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας του κτιριακού αποθέματος στην Περιφέρεια' του ΕΠ Πελοποννήσου. Η συμβολή στον στόχο 2023 του ΠΕΠ βάσει των ενταγμένων ΤΔΠ των ΟΧΠ ανέρχεται στο 204%. Ο βαθμός κάλυψης στόχου των ΤΔΠ των ΟΧΠ και ο βαθμός κάλυψης στόχου βάσει των Στρατηγικών των ΟΧΠ με δεδομένο την πορεία υλοποίησης ανέρχονται στο 0%, μιας και δεν εντοπίζονται τιμές υλοποίησης στο ΟΠΣ. Με δεδομένη την οικονομική πορεία υλοποίησης των σχετικών Προσκλήσεων και την εμπειρία του ΕΠ από την πραγματοποίηση ανάλογου είδους ενταγμένων έργων, η εκτίμηση για την επίτευξη του στόχου 2023 των χωρικών παρεμβάσεων είναι θετική.
- Ο δείκτης CO34: Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου/ Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου, εντάσσεται στην ΕΠ 4c και στον Ειδικό Στόχο 3.1.1: 'Μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας του κτιριακού αποθέματος στην Περιφέρεια' του ΕΠ Πελοποννήσου. Η συμβολή στον στόχο 2023 του ΠΕΠ βάσει των ενταγμένων ΤΔΠ των ΟΧΠ ανέρχεται στο 49,5%. Ο βαθμός κάλυψης στόχου των ΤΔΠ των ΟΧΠ βάσει της πορείας υλοποίησης στο 0%, και ο βαθμός κάλυψης στόχου βάσει των Στρατηγικών των ΟΧΠ με δεδομένο την πορεία υλοποίησης ανέρχονται στο 0%, μιας και δεν εντοπίζονται τιμές υλοποίησης στο ΟΠΣ. Με δεδομένη την οικονομική πορεία υλοποίησης των σχετικών Προσκλήσεων και την εμπειρία του ΕΠ από την πραγματοποίηση ανάλογου είδους ενταγμένων έργων, η εκτίμηση για την επίτευξη του στόχου 2023 των χωρικών παρεμβάσεων είναι θετική.
- Ο δείκτης CO22: Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, εντάσσεται στην ΕΠ 9νί και στον Ειδικό Στόχο 2Α8.1: 'Βελτίωση της ποιότητας ζωής και της απασχολησιμότητας ευπαθών ομάδων σε περιοχές χαμηλής ανάπτυξης' του ΕΠ Πελοποννήσου. Η συμβολή στον στόχο 2023 του ΠΕΠ βάσει των ενταγμένων ΤΔΠ των ΟΧΠ ανέρχεται στο 100% και ο βαθμός κάλυψης στόχου των ΤΔΠ των ΟΧΠ, όπως και του στόχου των Στρατηγικών των ΟΧΠ, βάσει της πορείας υλοποίησης είναι στο 100%. Ο στόχος του δείκτη για το 2023 έχει ήδη επιτευχθεί μιας και αφορά τις ενέργειες προετοιμασίας προώθησης της ΤΑΠΤοΚ Αρκαδίας.

- Ο δείκτης CO18: Ύδρευση/ Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης, εντάσσεται στην ΕΠ 6b και στον Ειδικό Στόχο 3.4.1: 'Βελτίωση της διαχείρισης πόσιμου ύδατος' του ΕΠ Πελοποννήσου. Η συμβολή στον στόχο 2023 του ΠΕΠ βάσει των ενταγμένων ΤΔΠ των ΟΧΠ ανέρχεται στο 5,5%. Ο βαθμός κάλυψης στόχου των ΤΔΠ των ΟΧΠ και ο βαθμός κάλυψης στόχου βάσει των Στρατηγικών των ΟΧΠ με δεδομένο την πορεία υλοποίησης ανέρχονται στο 0%, μιας και δεν εντοπίζονται τιμές υλοποίησης στο ΟΠΣ. Με δεδομένη την οικονομική πορεία υλοποίησης των σχετικών Προσκλήσεων και την εμπειρία του ΕΠ από την πραγματοποίηση ανάλογου είδους ενταγμένων έργων, η εκτίμηση για την επίτευξη του στόχου 2023 των χωρικών παρεμβάσεων είναι θετική.
- Ο δείκτης CO09: Αειφόρος Τουρισμός/ Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών, εντάσσεται στην ΕΠ 6c και στον Ειδικό Στόχο 3.5.1: 'Προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς ως πόλου έλξης επισκεπτών' του ΕΠ Πελοποννήσου. Η συμβολή στον στόχο 2023 του ΠΕΠ βάσει των ενταγμένων ΤΔΠ των ΟΧΠ ανέρχεται στο 13,3%. Ο βαθμός κάλυψης στόχου των ΤΔΠ των ΟΧΠ και ο βαθμός κάλυψης στόχου βάσει των Στρατηγικών των ΟΧΠ με δεδομένο την πορεία υλοποίησης ανέρχονται στο 0%, μιας και δεν εντοπίζονται τιμές υλοποίησης στο ΟΠΣ. Με δεδομένη την οικονομική πορεία υλοποίησης των σχετικών Προσκλήσεων και την εμπειρία του ΕΠ από την πραγματοποίηση ανάλογου είδους ενταγμένων έργων, η εκτίμηση για την επίτευξη του στόχου 2023 των χωρικών παρεμβάσεων είναι θετική.
- Ο δείκτης CO23: Φύση και βιοποικιλότητα/ Επιφάνεια οικοτόπων που λαμβάνουν ενίσχυση για να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης, εντάσσεται στην ΕΠ 6d και στον Ειδικό Στόχο 3.7.1: 'Βελτίωση του επιπέδου διατήρησης των προστατευόμενων περιοχών' του ΕΠ Πελοποννήσου. Η συμβολή στον στόχο 2023 του ΠΕΠ βάσει των ενταγμένων ΤΔΠ των ΟΧΠ ανέρχεται στο 2,3%. Ο βαθμός κάλυψης στόχου των ΤΔΠ των ΟΧΠ και ο βαθμός κάλυψης στόχου βάσει των Στρατηγικών των ΟΧΠ με δεδομένο την πορεία υλοποίησης ανέρχονται στο 0%, μιας και δεν εντοπίζονται τιμές υλοποίησης στο ΟΠΣ. Με δεδομένη την οικονομική πορεία υλοποίησης των σχετικών Προσκλήσεων και την εμπειρία του ΕΠ από την πραγματοποίηση ανάλογου είδους ενταγμένων έργων, η εκτίμηση για την επίτευξη του στόχου 2023 των χωρικών παρεμβάσεων είναι θετική.
- Ο δείκτης T2433: Ωφελούμενος πληθυσμός των περιοχών της Περιφέρειας που καλύπτεται από τις παρεμβάσεις τοπικής ανάπτυξης, εντάσσεται στις ΕΠ 9d, 9b και στον Ειδικό Στόχο 2B4.1: 'Βελτίωση των προοπτικών αναζωογόνησης και ανάπτυξης περιοχών της Περιφέρειας με προβλήματα στον επιχειρηματικό και κοινωνικό ιστό τους' του ΕΠ Πελοποννήσου. Η συμβολή στον στόχο 2023 του ΠΕΠ βάσει των ενταγμένων ΤΔΠ των ΟΧΠ ανέρχεται στο 31,7%. Ο βαθμός κάλυψης στόχου των ΤΔΠ των ΟΧΠ και ο βαθμός κάλυψης στόχου βάσει των Στρατηγικών των ΟΧΠ με δεδομένο την πορεία υλοποίησης ανέρχονται στο 0%, μιας και δεν εντοπίζονται τιμές υλοποίησης στο ΟΠΣ. Με δεδομένη την οικονομική πορεία υλοποίησης των σχετικών

Προσκλήσεων και την εμπειρία του ΕΠ από την πραγματοποίηση ανάλογου είδους ενταγμένων έργων, η εκτίμηση για την επίτευξη του στόχου 2023 των χωρικών παρεμβάσεων είναι θετική.

- Από την εξέταση των τιμών στόχου για τους Δείκτες εκροής που έχουν ενσωματωθεί στις ενεργές Προσκλήσεις στο πλαίσιο των ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων, αξίζει να επισημανθεί ότι οι τιμές στόχου που έχουν αποτυπωθεί στις εγκεκριμένες χωρικές στρατηγικές, ελέγχονται σε συγκεκριμένες περιπτώσεις για την ρεαλιστικότητα τους και τη δυνατότητα επίτευξης τους, με δεδομένο ότι για το δείκτη CO09 η τιμή στόχου των Στρατηγικών ανέρχεται στο ίδιο σχεδόν επίπεδο με την τιμή στόχου του Δείκτη για όλα τα σχετικά έργα του ΠΕΠ, ενώ στις περιπτώσεις των δεικτών CO38 και CO32, οι εν λόγω τιμές υπερβαίνουν σημαντικά τους στόχους του ΠΕΠ για το 2023.

Ανάλογη ανάλυση ακολουθεί στον Πίνακα 62 για την εξέταση επίτευξης των στόχων των πρόσθετων Δεικτών εκροής των δράσεων των ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων.

Πίνακας 62: Εξέταση επίτευξης στόχου Πρόσθετων Δεικτών Εκροής στις δράσεις των ΟΧΠ (ΟΠΣ 22.07.2020)

Επενδ. Προτερ	Κωδικός Δείκτη	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Αριθμός ενταγμένων πράξεων στις ΟΧΠ	Τιμή Στόχος Δείκτη βάσει ενταγμένων ΤΔΠ των ΟΧΠ	Τιμή Στόχος Δείκτη βάσει Στρατηγικής των ΟΧΠ	Υλοποίηση Δείκτη στις ΟΧΠ	Βαθμός κάλυψης στόχου Στρατηγικής των ΟΧΠ βάσει υλοποίησης	Βαθμός κάλυψης στόχου ΤΔΠ των ΟΧΠ βάσει υλοποίησης	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχου των ΟΧΠ για το 2023
	1	2	3	4	5	6	7	8=7/6	9=7/5	10
6c	09407	Ενέργειες προβολής των φυσικών και πολιτιστικών πόρων	Αριθμός	1,0	1,0	1,0	0	0%	0%	ΝΑΙ
9d, 9vi	12110	Ενδιάμεσοι Φορείς που ενισχύονται	Αριθμός	1,0	1,0	1,0	2,0	200%	200%	ΝΑΙ
9vi	12309	Κατηγορίες Δράσεων δημοσιότητας εμπύχωσης	Αριθμός	1,0	8,0	100	4,0	4%	50%	ΝΑΙ
9vi	90001	ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ	Ισοδύναμα Ανθρωποέτη	1,0	120,00	120	22,49	18,75%	18,75%	ΝΑΙ

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

- Ο δείκτης 09407: Ενέργειες προβολής των φυσικών και πολιτιστικών πόρων, εντάσσεται στην ΕΠ 9d και στον Ειδικό Στόχο 3.5.1: 'Προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς ως πόλου έλξης επισκεπτών' του ΕΠ Πελοποννήσου. Ο βαθμός κάλυψης στόχου των ΤΔΠ των ΟΧΠ βάσει της πορείας υλοποίησης ανέρχεται στο 0%, ομοίως και για το βαθμό κάλυψης του στόχου των χωρικών στρατηγικών, μιας και δεν εντοπίζονται τιμές υλοποίησης στο ΟΠΣ. Με δεδομένη την οικονομική πορεία υλοποίησης των σχετικών Προσκλήσεων και την εμπειρία του ΕΠ από την πραγματοποίηση ανάλογου είδους ενταγμένων έργων, η εκτίμηση για την επίτευξη του στόχου 2023 των χωρικών παρεμβάσεων είναι θετική.
- Ο δείκτης 12110: Ενδιάμεσοι Φορείς που ενισχύονται, εντάσσεται στις ΕΠ 9d, 9νι και στους Ειδικούς Στόχους 2B4.1: 'Βελτίωση των προοπτικών αναζωογόνησης και ανάπτυξης περιοχών της Περιφέρειας με προβλήματα στον επιχειρηματικό και κοινωνικό ιστό τους' και 2A8.1: 'Βελτίωση της ποιότητας ζωής και της απασχολησιμότητας ευπαθών ομάδων σε περιοχές χαμηλής ανάπτυξης' του ΕΠ Πελοποννήσου. Ο βαθμός κάλυψης στόχου των ΤΔΠ των ΟΧΠ βάσει της πορείας υλοποίησης ανέρχεται στο 200%, όπως και για το βαθμό κάλυψης του στόχου των χωρικών στρατηγικών, μιας και εντοπίζονται στο ΟΠΣ δύο (2) τα ενταγμένα έργα που αφορούν στην υποστήριξη της Ομάδας Τοπικής Δράσης της ΤΑΠΤοΚ Αρκαδίας, και έχουν ήδη ολοκληρωθεί στο τέλος του 2019.
- Ο δείκτης 12309: Κατηγορίες Δράσεων δημοσιότητας εμφύχωσης, εντάσσεται στην ΕΠ 9νι και στον Ειδικό Στόχο 2A8.1: 'Βελτίωση της ποιότητας ζωής και της απασχολησιμότητας ευπαθών ομάδων σε περιοχές χαμηλής ανάπτυξης' του ΕΠ Πελοποννήσου. Ο βαθμός κάλυψης στόχου των ΤΔΠ των ΟΧΠ βάσει της πορείας υλοποίησης ανέρχεται στο 50%, ενώ ο βαθμός κάλυψης στόχου βάσει των χωρικών στρατηγικών φθάνει στο 4%. Με δεδομένη την οικονομική πορεία υλοποίησης των σχετικών Προσκλήσεων και την εμπειρία του ΕΠ από την πραγματοποίηση ανάλογου είδους ενταγμένων έργων, η εκτίμηση για την επίτευξη του στόχου 2023 των ΤΔΠ των χωρικών παρεμβάσεων είναι θετική. Η επίτευξη της τιμής στόχου των 100 δράσεων εμφύχωσης και δημοσιότητας αξιολογείται ως μη εφικτή, ανήκει στην χωρική παρέμβαση ΤΑΠΤοΚ, ωστόσο ελέγχεται η ρεαλιστικότητα του στόχου που έχει τεθεί στο αντίστοιχο Σχέδιο Δράσης.
- Ο δείκτης 90001: Θέσεις εργασίας κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης, εντάσσεται στην ΕΠ 9νι και στον Ειδικό Στόχο 2A8.1: 'Βελτίωση της ποιότητας ζωής και της απασχολησιμότητας ευπαθών ομάδων σε περιοχές χαμηλής ανάπτυξης' του ΕΠ Πελοποννήσου. Ο βαθμός κάλυψης στόχου των ΤΔΠ των ΟΧΠ βάσει της πορείας υλοποίησης ανέρχεται στο 18,75%, όπως και για το βαθμό κάλυψης του στόχου των χωρικών στρατηγικών. Με δεδομένη την οικονομική πορεία υλοποίησης των σχετικών Προσκλήσεων και την εμπειρία του ΕΠ από την πραγματοποίηση ανάλογου είδους ενταγμένων έργων, η εκτίμηση για την επίτευξη του στόχου 2023 των χωρικών παρεμβάσεων είναι θετική.

8.3 Βαθμός επίτευξης στόχων σε επίπεδο Δεικτών Αποτελέσματος των δράσεων των ΟΧΠ

Στον παρακάτω Πίνακα 63, γίνεται εκτίμηση για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο Δεικτών Αποτελεσμάτων, οι οποίοι έχουν χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο της έκδοσης Προσκλήσεων των ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων, έως το σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων (ΟΠΣ 22.07.2020). Οι εν λόγω Δείκτες αποτυπώνονται ανά Επενδυτική Προτεραιότητα και αναφέρεται και ο αριθμός των επιμέρους ενταγμένων πράξεων. Διευκρινίζεται ότι το πεδίο (6), το οποίο στην περίπτωση της εξέτασης της επίτευξης στόχου των Δεικτών Έκροής αφορά στην 'Τιμή Στόχος Δείκτη βάσει ενταγμένων ΤΔΠ των ΟΧΠ', στην περίπτωση της εξέτασης των Δεικτών Αποτελεσμάτων προσαρμόζεται σε 'Τιμή Στόχος Δείκτη βάσει ενταγμένων Προσκλήσεων των ΟΧΠ', διότι στις βάσεις δεδομένων του ΟΠΣ δεν εντοπίζονται συνολικά καταγεγραμμένες οι τιμές στόχου για το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα των επιμέρους πράξεων που τελικά έχουν ενταχθεί μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς, οπότε και επιλέγεται η ανάλυση να προχωρήσει βάσει των επιδιωκόμενων τιμών για τους Δείκτες αποτελέσματος που διατυπώνονται σε κάθε πρόσκληση για τις χωρικές παρεμβάσεις (σε όποια πρόσκληση καταγράφεται τιμή στόχος). Στο ίδιο πλαίσιο, λαμβάνει χώρα και εκτίμηση του βαθμού κάλυψης των στόχων των Δεικτών Αποτελέσματος βάσει των κειμένων των χωρικών στρατηγικών, σε σχέση με την υλοποίηση.

Πίνακας 63: Εξέταση επίτευξης στόχου Δεικτών Αποτελεσμάτων στις δράσεις των ΟΧΠ (ΟΠΣ 22.07.2020)

Επενδ. Προτερ	Κωδικός Δείκτη	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος ΠΕΠ 2023	Αριθμός ενταγμένων πράξεων στις ΟΧΠ	Τιμή Στόχος Δείκτη βάσει ενταγμένων Προσκλήσεων των ΟΧΠ	Τιμή Στόχος Δείκτη βάσει Στρατηγικών των ΟΧΠ	Υλοποίηση Δείκτη στις ΟΧΠ	Συμβολή στον στόχο 2023 του ΠΕΠ βάσει ενταγμένων Προσκλήσεων των ΟΧΠ	Βαθμός κάλυψης στόχου ΤΔΠ των ΟΧΠ βάσει υλοποίησης	Βαθμός κάλυψης στόχου Στρατηγικών ΟΧΠ βάσει υλοποίησης	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχου των ΟΧΠ για το 2023
	1	2	3	4	5	6	7	8	9=6/4	10=8/6	11=8/7	12
4c	T2485	Εξοικονόμηση τελικής ενέργειας	ΚΤΟΕ	902,10	5,0	-	298,6	0	-	0%	0%	Όχι αρκετά δεδομένα
6b	T2420	Πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη παροχή νερού	Άτομα	500.000,00	3,0	-	4.406	0	-	0%	0%	Όχι αρκετά δεδομένα
6c	T2486	Επισκέψεις σε πολιτιστικούς πόρους	Αριθμός	2.000.000,00	3,0	-	566.800	0	-	0%	0%	Όχι αρκετά δεδομένα
6d	T2462	Ποσοστό προστατευόμενων περιοχών σύνολο περιοχών Natura 2000 με εργαλεία διαχείρισης	Ποσοστό	100,00	1,0	-	-	0	-	0%	0%	Όχι αρκετά δεδομένα
6e	T2422	Περιοχές που αναβαθμίζονται σε αστικά οικιστικά κέντρα	Τετραγωνικά χιλιόμετρα	500,00	6,0	-	85,3	0	-	0%	0%	Όχι αρκετά δεδομένα
9d	T2412	Άμεσα ωφελούμενος πληθυσμός των περιοχών που	Αριθμός	330.000,00	6,0	80.000,00	57.088	0	24,24%	0%	0%	ΝΑΙ

Πίνακας 63: Εξέταση επίτευξης στόχου Δεικτών Αποτελεσμάτων στις δράσεις των ΟΧΠ (ΟΠΣ 22.07.2020)

Επενδ. Προτερ	Κωδικός Δείκτη	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος ΠΕΠ 2023	Αριθμός ενταγμένων πράξεων στις ΟΧΠ	Τιμή Στόχος Δείκτη βάσει ενταγμένων Προσκλήσεων των ΟΧΠ	Τιμή Στόχος Δείκτη βάσει Στρατηγικών των ΟΧΠ	Υλοποίηση Δείκτη στις ΟΧΠ	Συμβολή στον στόχο 2023 του ΠΕΠ βάσει ενταγμένων Προσκλήσεων των ΟΧΠ	Βαθμός κάλυψης στόχου ΤΔΠ των ΟΧΠ βάσει υλοποίησης	Βαθμός κάλυψης στόχου Στρατηγικών ΟΧΠ βάσει υλοποίησης	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχου των ΟΧΠ για το 2023
		εφαρμόζονται προγράμματα τοπικής ανάπτυξης										

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Από την εξέταση της επίτευξης των στόχων των Δεικτών Αποτελέσματος, διαπιστώνεται αρχικά ότι δεν εντοπίζονται ικανά δεδομένα, τόσο στο ΟΠΣ, όσο και στις Προσκλήσεις των δράσεων, ώστε να διερευνηθεί συνολικά και με ασφάλεια η δυνατότητα επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί στις προκηρύξεις των έργων και να γίνει η απαραίτητη σύγκριση στις τιμές βάσης και στόχου σε σχέση με τα ενταγμένα ΤΔΠ και τις χωρικές στρατηγικές, η οποία θα αποτύπωνε από την μία το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα και από την άλλη το μέχρι τώρα πρόσθετο αποτέλεσμα ή προστιθέμενη αξία. Εξαιρέση αποτελεί η περίπτωση του Δείκτη T2412. Συνεπώς, η ανάλυση περιορίζεται στις εξής παρατηρήσεις:

- Ο δείκτης T2485: Εξοικονόμηση τελικής ενέργειας, αντιστοιχεί σε πέντε (5) ενταγμένες πράξεις, εντάσσεται στην ΕΠ 4c και ειδικότερα στον Ειδικό Στόχο 3.1.1: 'Μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας του κτιριακού αποθέματος στην Περιφέρεια', του ΕΠ Πελοποννήσου. Δεν εντοπίζονται αρκετά δεδομένα για την αξιολόγηση της επίτευξης του στόχου 2023 στο πλαίσιο υλοποίησης των χωρικών παρεμβάσεων.
- Ο δείκτης T2420: Πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη παροχή νερού, αντιστοιχεί σε τρεις (3) ενταγμένες πράξεις, εντάσσεται στην ΕΠ 6b και ειδικότερα στον Ειδικό Στόχο 3.4.1: 'Βελτίωση της διαχείρισης πόσιμου ύδατος', του ΕΠ Πελοποννήσου. Δεν εντοπίζονται αρκετά δεδομένα για την αξιολόγηση της επίτευξης του στόχου 2023 στο πλαίσιο υλοποίησης των χωρικών παρεμβάσεων.
- Ο δείκτης T2486: Επισκέψεις σε πολιτιστικούς πόρους, αντιστοιχεί σε τρεις (3) ενταγμένες πράξεις, εντάσσεται στην ΕΠ 6c και ειδικότερα στον Ειδικό Στόχο 3.5.1: 'Βελτίωση της διαχείρισης πόσιμου ύδατος', του ΕΠ Πελοποννήσου. Δεν εντοπίζονται αρκετά δεδομένα για την αξιολόγηση της επίτευξης του στόχου 2023 στο πλαίσιο υλοποίησης των χωρικών παρεμβάσεων.
- Ο δείκτης T2462: Ποσοστό προστατευόμενων περιοχών σύνολο περιοχών Natura 2000 με εργαλεία διαχείρισης, αντιστοιχεί σε μία (1) ενταγμένη πράξη, εντάσσεται στην ΕΠ 6d και ειδικότερα στον Ειδικό Στόχο 3.7.1: 'Βελτίωση του επιπέδου διατήρησης των προστατευόμενων περιοχών', του ΕΠ Πελοποννήσου. Δεν εντοπίζονται αρκετά δεδομένα για την αξιολόγηση της επίτευξης του στόχου 2023 στο πλαίσιο υλοποίησης των χωρικών παρεμβάσεων.
- Ο δείκτης T2422: Περιοχές που αναβαθμίζονται σε αστικά οικιστικά κέντρα, εντάσσεται στην ΕΠ 6e και ειδικότερα στον Ειδικό Στόχο 3.6.2: 'Αύξηση της λειτουργικότητας των αστικών κέντρων/ Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος', του ΕΠ Πελοποννήσου. Δεν εντοπίζονται αρκετά δεδομένα για την αξιολόγηση της επίτευξης του στόχου 2023 στο πλαίσιο υλοποίησης των χωρικών παρεμβάσεων.
- Ο δείκτης T2412: Άμεσα ωφελούμενος πληθυσμός των περιοχών που εφαρμόζονται προγράμματα τοπικής ανάπτυξης, εντάσσεται στην ΕΠ 9d και ειδικότερα στον Ειδικό Στόχο 2B4.1: 'Βελτίωση των προοπτικών αναζωογόνησης και ανάπτυξης περιοχών της Περιφέρειας με προβλήματα στον επιχειρηματικό και κοινωνικό ιστό τους', του ΕΠ Πελοποννήσου. Η συμβολή στον στόχο του ΠΕΠ βάσει των τιμών στόχου των ενταγμένων Προσκλήσεων ανέρχεται στο 24,24%. Η εκτίμηση για την επίτευξη του στόχου του δείκτη για το 2023 είναι θετική.

Ο Πίνακας 64 συμπληρώνει την εξέταση της επίτευξης των στόχων των Δεικτών αποτελεσμάτων που έχουν επιλεγεί στις προωθούμενες δράσεις των ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων, με την παρουσίαση της διερεύνησης του πρόσθετου δείκτη αποτελέσματος 90002: Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται αμέσως μετά τη λήξη της πράξης. Εντάσσεται στην ΕΠ 9νι και ειδικότερα στον Ειδικό Στόχο 2Α8.1: 'Βελτίωση των προοπτικών αναζωογόνησης και ανάπτυξης περιοχών της Περιφέρειας με προβλήματα στον επιχειρηματικό και κοινωνικό ιστό τους'. Περιλαμβάνει μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων μία (1) ενταγμένη πράξη, με στόχο τα 10 ισοδύναμα ανθρωποέτη βάσει των ενταγμένων ΤΔΠ και στόχο τα 25 ισοδύναμα ανθρωποέτη βάσει της στρατηγικής ΤΑΠΤοΚ., ενώ οι βαθμοί κάλυψης στόχου είτε της Στρατηγικής, είτε των ΤΔΠ παραμένει στο 0% μιας και δεν εντοπίζονται στο ΟΠΣ τιμές υλοποίησης. Με δεδομένη την οικονομική πορεία υλοποίησης των σχετικών Προσκλήσεων και την εμπειρία του ΕΠ από την πραγματοποίηση ανάλογου είδους ενταγμένων έργων, η εκτίμηση για την επίτευξη του στόχου 2023 των χωρικών παρεμβάσεων είναι θετική.

Πίνακας 64: Εξέταση επίτευξης στόχου Πρόσθετων Δεικτών Αποτελέσματος στις δράσεις των ΟΧΠ (ΟΠΣ 22.07.2020)

Επεν δ. Προτ ερ	Κωδικός Δείκτη	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Αριθμός ενταγμένων πράξεων στις ΟΧΠ	Τιμή Στόχος Δείκτη βάσει ενταγμένων ΤΔΠ των ΟΧΠ	Τιμή Στόχος Δείκτη βάσει Στρατηγικής των ΟΧΠ	Υλοποίηση Δείκτη στις ΟΧΠ	Βαθμός κάλυψης στόχου Στρατηγικής των ΟΧΠ βάσει υλοποίησης	Βαθμός κάλυψης στόχου ΤΔΠ των ΟΧΠ βάσει υλοποίησης	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχου των ΟΧΠ για το 2023
	1	2	3	4	5	6	7	8=7/6	9=7/5	10
9νι	90002	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται αμέσως μετά τη λήξη της πράξης	Ισοδύναμα Ανθρωποέτη	1,0	10,0	25	0	0%	0%	ΝΑΙ

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

8.4 Συμπεράσματα από την εξέταση επίτευξης στόχων των Δεικτών Εκροής και Αποτελέσματος των ΟΧΠ

Στις Προσκλήσεις της ΕΥΔ για τις χωρικές παρεμβάσεις έχουν ενσωματωθεί 12 Δείκτες Εκροών, οι 7 από τους οποίους είναι κοινοί, ένας είναι ειδικός δείκτης και οι υπόλοιποι 4 δείκτες είναι πρόσθετοι. Δείκτες εκροών που να εμφανίζουν θετικό χαρακτηρισμό στην ενεργοποίηση της υλοποίησης εντοπίζονται μόνο στην ΤΑΠΤοΚ Αρκαδία 2020 και είναι οι εξής πέντε: 12110, CO22, 12110, 12309 και 90001, τέσσερις πρόσθετοι και ένας κοινός. Οι δείκτες των Προσκλήσεων στο πλαίσιο της ΟΧΕ Μάνης δεν περιλαμβάνονται στην ανάλυση και δεν εξετάζονται, διότι οι προσκλήσεις είναι ακόμα σε ισχύ και δεν έχουν ακόμα ενταχθεί.

Σε ότι αφορά την εκτίμηση της επίτευξης των στόχων των δεικτών εκροής των ΟΧΠ για το 2023, η γενική εικόνα δεν είναι διαφορετική από αυτή που εκφράζουν τα στοιχεία

αποτελεσματικότητας υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου. Με δεδομένη την ιδιαιτερότητα καταγραφής των τιμών υλοποίησης των δεικτών του ΕΤΠΑ στο ΟΠΣ, όπως και το γεγονός ότι η πλειονότητα των έργων (31 από τα 34 συνολικά) φέρει σχετικά πρόσφατη ημερομηνία ένταξης μέσα στο έτος 2019 (τα υπόλοιπα 3 μέσα στο 2018), η εκτίμηση του αξιολογητή είναι θετική ως προς την επίτευξη των επιμέρους στόχων των δεικτών εκροής (επιχειρησιακών και πρόσθετων), σε ότι αφορά τους στόχους των ΤΔΠ αλλά και των χωρικών στρατηγικών, λαμβάνοντας υπόψη κυρίως την οικονομική πορεία υλοποίησης των σχετικών Προσκλήσεων, την εμπειρία του ΕΠ από την πραγματοποίηση ανάλογου είδους ενταγμένων έργων στο παρελθόν, την ομαλή πορεία και επίσπευση ρυθμών υλοποίησης των πράξεων, αλλά και της προώθησης περαιτέρω δράσεων, σύμφωνα και με τον παρόντα σχεδιασμό της ΕΥΔ σε συνεργασία με τους ενδιαμέσους φορείς και τους δικαιούχους των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων. Από την εξέταση της επίτευξης των στόχων των Δεικτών Αποτελέσματος, διαπιστώνεται ότι δεν εντοπίζονται ικανά δεδομένα, τόσο στο ΟΠΣ, όσο και στις προσκλήσεις των δράσεων, ώστε να διερευνηθεί συνολικά και με ασφάλεια η δυνατότητα επίτευξης των στόχων για το 2023.

Η μη ενεργοποίηση ή η καθυστέρηση στις τιμές υλοποίησης των Δεικτών των ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων, οφείλεται στην πλειονότητα των περιπτώσεων, στις καθυστερήσεις ωρίμανσης και έκδοσης των Προσκλήσεων, στις παρατάσεις που δίνονται στην ισχύ των προσκλήσεων, αλλά και σε αδυναμίες που εμφανίζουν στη διαχείριση και εφαρμογή των έργων μια σειρά από δικαιούχους.

9. Αποδοτικότητα του ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020 σε σχέση με τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Παρεμβάσεις

Ως αποδοτικότητα ορίζεται η επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί στο μικρότερο δυνατό κόστος ή η επίτευξη του μεγαλύτερου εύρους – τιμών στόχων στη βάση δεδομένου κόστους. Εκφράζει δηλαδή το βαθμό ελαχιστοποίησης των πόρων για την παραγωγή προκαθορισμένων εκροών ή αποτελεσμάτων. Κύριο μέσο για την αποτίμηση της αποδοτικότητας είναι το Μοναδιαίο Κόστος (ΜΚ), το οποίο υπολογίζει το μέσο κόστος για την παραγωγή μιας μονάδας εκροής.

Μέχρι το χρονικό σημείο συγγραφής της παρούσας αξιολόγησης (Ιούλιος 2020) ελάχιστες πράξεις του ΕΠ Πελοποννήσου, στο πλαίσιο των εγκεκριμένων Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων, έχουν υλοποιηθεί ως προς το φυσικό τους αντικείμενο σε τέτοιο βαθμό ώστε να θεωρηθεί ότι αποτελούν τελικές εκροές δράσεων του προγράμματος (ιδιαίτερα στους τομείς του ΕΤΠΑ). Επίσης, δεν εντοπίζονται στο ΟΠΣ στοιχεία που να παρέχουν στον αξιολογητή την κατανομή των προγραμματικών ποσών για ομοειδείς δράσεις που αντιστοιχεί ένας δείκτης εκροών, είτε ανά Επενδυτική Προτεραιότητα, είτε ανά Κατηγορία Παρέμβασης ώστε να εκτιμηθεί το ΜΚ προγραμματικά για το ΠΕΠ. Ως εκ τούτων, η εκτίμηση της αποδοτικότητας υπό την έννοια σύγκρισης του κόστους επίτευξης των στόχων ομοειδών παρεμβάσεων ή μιας παρέμβασης πριν και μετά την υλοποίηση της δεν είναι εφικτή για τις δράσεις των χωρικών παρεμβάσεων.

Συνεπώς, υιοθετείται από τον αξιολογητή μια εναλλακτική προσέγγιση, η οποία βασίζεται στις προγραμματικές εκροές των ενταγμένων δράσεων των χωρικών παρεμβάσεων και του ΠΕΠ (Πίνακας 65). Αναλυτικότερα, η εκτίμηση του ΜΚ βασίζεται στη διαίρεση του συνολικού ενταγμένου προϋπολογισμού των πράξεων με τις επιδιωκόμενες τιμές στόχου που έχουν τεθεί για κάθε επιχειρησιακό δείκτη που αξιοποιείται στις ΟΧΠ. Η εκτίμηση του ΜΚ εφαρμόζεται σε δύο επίπεδα, κατά πρώτο λόγο για τις πράξεις των δεικτών των ΟΧΠ που έχουν αξιοποιηθεί σε άλλες ομοειδείς δράσεις του ΠΕΠ (πλην ΟΧΠ) και κατά δεύτερο λόγο, για τις ενταγμένες πράξεις των υπό υλοποίηση χωρικών παρεμβάσεων. Θα προκύψουν τελικά δύο τιμές μοναδιαίου κόστους, μία για τις υπόλοιπες ομοειδείς δράσεις του ΠΕΠ που έχουν ενσωματώσει τους επιχειρησιακούς δείκτες εκροών που εξετάζονται στο πλαίσιο των ΟΧΠ και μία δεύτερη τιμή για τις ίδιες τις δράσεις των ΟΧΠ. Οι δύο τιμές ΜΚ έπειτα θα συγκριθούν (πεδία 11 και 12 στον παρακάτω Πίνακα), και θα προκύψουν συμπεράσματα κατά πόσο τα χρηματοδοτούμενα έργα των χωρικών παρεμβάσεων, έχουν μεγαλύτερη ή μικρότερη τιμή μοναδιαίου κόστους από αυτά του υπόλοιπου ΠΕΠ, δηλαδή αντίστοιχα, εάν οι εκροές διακρίνονται από μικρότερη αποδοτικότητα (υλοποιούνται με υψηλότερο μέσο μοναδιαίο κόστος) ή μεγαλύτερη αποδοτικότητα (υλοποιούνται με χαμηλότερο μέσο μοναδιαίο κόστος). Στην πρώτη περίπτωση, η μικρότερη αποδοτικότητα αξιολογείται στο πεδίο 13 του Πίνακα ΧΧ, με το σύμβολο (X) και η μεγαλύτερη αποδοτικότητα με το σύμβολο (✓).

Σε αυτό το σημείο, είναι απαραίτητο να διευκρινιστεί ότι τα αποτελέσματα της ανωτέρω μεθοδολογίας αποδίδουν μια αδρή εικόνα σύγκρισης των ΜΚ, με περιορισμένη αξιοπιστία και όχι απαραίτητα ασφαλή εικόνα για οριστικά συμπεράσματα. Οι λόγοι σχετίζονται αφενός με τον μικρό σχετικά αριθμό ομοειδών ενταγμένων πράξεων στο ΕΠ στο πλαίσιο των ΟΧΠ,

καθώς και ο πολύ μικρότερος αριθμός των συμβασιοποιημένων πράξεων, λαμβάνοντας υπ' όψη ότι με την σύμβαση οριστικοποιείται το μοναδιαίο κόστος μιας πράξης. Αφετέρου, η εκτίμηση και σύγκριση των ΜΚ επιτελείται σε επίπεδο τιμών στόχου με την ένταξη των έργων. Στο ίδιο πλαίσιο, πρέπει να αναφερθεί ότι υφίστανται πολλές και διαφορετικές παράμετροι που προσδιορίζουν το κόστος σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο, ακόμα και σε ομοειδείς πράξεις, μιας και πρόκειται για διαφορετικά έργα, με διαφορετικές ανάγκες και εξειδικευμένο κατά περίπτωση τρόπο υλοποίησης, όπως και διαφορετική γεωγραφική αναφορά εφαρμογής.

Λαμβάνοντας υπόψη τις προαναφερθείσες παραδοχές, ο Πίνακας 65 αποτελείται από τέσσερις κατηγορίες πεδίων/ στηλών, αξιοποιώντας στοιχεία με χρονικό σημείο αναφοράς από το ΟΠΣ την 22.07.2020. Στην πρώτη παρατίθενται οι επιχειρησιακοί Δείκτες εκροών με την συνολική ταυτότητα τους. Στη δεύτερη και τρίτη κατηγορία παρουσιάζονται ο αριθμός των ενταγμένων έργων, ο αντίστοιχος προϋπολογισμός και οι τιμές στόχου των δεικτών, πρώτα για τις ομοειδείς δράσεις του ΠΕΠ (εκτός ΟΧΠ) και έπειτα για τις δράσεις των ΟΧΠ. Στην τέταρτη κατηγορία αποτυπώνεται η εκτίμηση του Μοναδιαίου Κόστους (ΜΚ) σε ευρώ (€) για τις δύο προηγούμενες περιπτώσεις, όπως και η αξιολόγηση της αποδοτικότητας κατόπιν σύγκρισης των δύο τιμών. Επιπλέον, επισημαίνεται ότι οι κατηγορίες (6) και (9) στον Πίνακα, όπου καταγράφονται οι ενταγμένοι προϋπολογισμοί των έργων, αφορούν στην ενταγμένη επιλέξιμη δημόσια δαπάνη (και όχι στην συνολική), ώστε να γίνει προσέγγιση με όσο μεγαλύτερη ρεαλιστικότητα του πραγματικού Μοναδιαίου Κόστους των υπό υλοποίηση ενταγμένων πράξεων.

Πίνακας 65: Εξέταση Αποδοτικότητας των Εκροών μεταξύ Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων και ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020 (ΟΠΣ 22.07.2020)

Επενδ. Προτερ	Κωδικός Δείκτη	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος ΠΕΠ 2023	Αριθμός ενταγμένων πράξεων ΠΕΠ (εκτός ΟΧΠ)	Π/Υ ενταγμένων έργων ΠΕΠ (εκτός ΟΧΠ)	Τιμή Στόχος Δείκτη βάσει ενταγμένων ΤΔΠ στο ΠΕΠ (εκτός ΟΧΠ)	Αριθμός ενταγμένων πράξεων στις ΟΧΠ	Π/Υ ενταγμένων έργων στις ΟΧΠ	Τιμή Στόχος Δείκτη βάσει ενταγμένων ΤΔΠ στις ΟΧΠ	ΜΚ βάσει στόχου ΤΔΠ στο ΠΕΠ (εκτός ΟΧΠ) (€)	ΜΚ βάσει στόχου ΤΔΠ στις ΟΧΠ (€)	Σύγκριση ΜΚ μεταξύ ΟΧΠ και στο ΠΕΠ (εκτός ΟΧΠ)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11=6/7	12=9/10	13
4c	CO32	Ενεργειακή απόδοση Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης	Κιλοβατ ώρες κατ'έτος	2.000.000,00	-	-	-	5,0	1.586.538,58	1.224.108,06	-	12,96	-
4c	CO34	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	Τόνοι Ισοδύναμου CO2	1.200,00	1,0	1.500.000,00	50,00	5,0	1.586.538,58	301,81	30.000	5.253,4	✓
6b	CO18	Ύδρευση Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης	Άτομα	45.000,00	13,0	15.732.204,51	78.891,00	3,0	1.101.346,98	2.467,00	199,42	446,43	X
6c	CO09	Αειφόρος Τουρισμός Αύξηση του	Αριθμός επισκέψ	37.000,00	16,00	22.298.730,96	54.300,00	2,0	1.437.800,00	4.000,00	410,66	359,45	✓

Πίνακας 65: Εξέταση Αποδοτικότητας των Εκροών μεταξύ Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων και ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020 (ΟΠΣ 22.07.2020)

Επενδ. Προτερ	Κωδικός Δείκτη	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος ΠΕΠ 2023	Αριθμός ενταγμένων πράξεων ΠΕΠ (εκτός ΟΧΠ)	Π/Υ ενταγμένων έργων ΠΕΠ (εκτός ΟΧΠ)	Τιμή Στόχος Δείκτη βάσει ενταγμένων ΤΔΠ στο ΠΕΠ (εκτός ΟΧΠ)	Αριθμός ενταγμένων πράξεων στις ΟΧΠ	Π/Υ ενταγμένων έργων στις ΟΧΠ	Τιμή Στόχος Δείκτη βάσει ενταγμένων ΤΔΠ στις ΟΧΠ	ΜΚ βάσει στόχου ΤΔΠ στο ΠΕΠ (εκτός ΟΧΠ) (€)	ΜΚ βάσει στόχου ΤΔΠ στις ΟΧΠ (€)	Σύγκριση ΜΚ μεταξύ ΟΧΠ και στο ΠΕΠ (εκτός ΟΧΠ)
		αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών	εων κατ'έτος										
6d	CO23	Φύση και βιοποικιλότητα Επιφάνεια οικοτόπων που λαμβάνουν ενίσχυση για να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης	Εκτάρια	57.000,00	-	-	-	1,0	1.180.000,00	1.300,00	-	907,69	-
6e	CO38	Αστική ανάπτυξη Δημιουργία ή ανάπλαση υπαίθριων χώρων σε αστικές περιοχές	Τετραγωνικά μέτρα	25.000,00	3,0	2.118.496,00	21.010,00	5,0	8.278.400,00	93.952,52	100,83	88,11	✓

Πίνακας 65: Εξέταση Αποδοτικότητας των Εκροών μεταξύ Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων και ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020 (ΟΠΣ 22.07.2020)

Επενδ. Προτερ	Κωδικός Δείκτη	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος ΠΕΠ 2023	Αριθμός ενταγμένων πράξεων ΠΕΠ (εκτός ΟΧΠ)	Π/Υ ενταγμένων έργων ΠΕΠ (εκτός ΟΧΠ)	Τιμή Στόχος Δείκτη βάσει ενταγμένων ΤΔΠ στο ΠΕΠ (εκτός ΟΧΠ)	Αριθμός ενταγμένων πράξεων στις ΟΧΠ	Π/Υ ενταγμένων έργων στις ΟΧΠ	Τιμή Στόχος Δείκτη βάσει ενταγμένων ΤΔΠ στις ΟΧΠ	ΜΚ βάσει στόχου ΤΔΠ στο ΠΕΠ (εκτός ΟΧΠ) (€)	ΜΚ βάσει στόχου ΤΔΠ στις ΟΧΠ (€)	Σύγκριση ΜΚ μεταξύ ΟΧΠ και στο ΠΕΠ (εκτός ΟΧΠ)
9vi	CO22	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Αριθμός	1,0	26,0	18.123.746,00	26,0	1,0	4.275.000,00	1,0	697.067,15	4.275.000,00	X
9d, 9b	T2433	Ωφελούμενος πληθυσμός των περιοχών της Περιφέρειας που καλύπτεται από τις παρεμβάσεις τοπικής ανάπτυξης	Αριθμός	65.000,00	-	-	-	5,0	1.444.981,87	14.285,00	-	101,15	-

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Από την εφαρμογή της προαναφερθείσας μεθοδολογίας εκτίμησης των ΜΚ, προκύπτουν οι εξής διαπιστώσεις:

- > Ο δείκτης CO32: Ενεργειακή απόδοση/ Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης (ΕΠ 4c) , δεν έχει αξιοποιηθεί από άλλες ομοειδείς δράσεις του ΠΕΠ, πλην αυτών των ΟΧΠ, ως εκ τούτου δεν είναι εφικτή η σύγκριση των ΜΚ. Η τιμή του ΜΚ για το δείκτη αυτόν στις ενταγμένες πράξεις των χωρικών παρεμβάσεων είναι 12,96€.
- > Ο δείκτης CO34: Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου/ Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου (ΕΠ 4c), αντιστοιχεί σε ΜΚ: 5.253,4€ για τις εκροές των ΟΧΠ, ο οποίος είναι μικρότερος του ΜΚ: 30.000€ για τις εκροές των υπόλοιπων ομοειδών δράσεων του ΠΕΠ, συνεπώς χαρακτηρίζεται από υψηλότερη αποδοτικότητα.
- > Ο δείκτης CO18: Ύδρευση/ Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης (ΕΠ 6b), αντιστοιχεί σε ΜΚ: 446,43€ για τις εκροές των ΟΧΠ, ο οποίος είναι μεγαλύτερος του ΜΚ: 199,42€ για τις εκροές των υπόλοιπων ομοειδών δράσεων του ΠΕΠ, συνεπώς χαρακτηρίζεται από χαμηλότερη αποδοτικότητα.
- > Ο δείκτης CO09: Αειφόρος Τουρισμός/ Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών (ΕΠ 6c), αντιστοιχεί σε ΜΚ: 359,45€ για τις εκροές των ΟΧΠ, ο οποίος είναι μικρότερος του ΜΚ: 410,66€ για τις εκροές των υπόλοιπων ομοειδών δράσεων του ΠΕΠ, συνεπώς χαρακτηρίζεται από υψηλότερη αποδοτικότητα.
- > Ο δείκτης CO23: Φύση και βιοποικιλότητα/ Επιφάνεια οικοτόπων που λαμβάνουν ενίσχυση για να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης (ΕΠ 6d), δεν έχει αξιοποιηθεί από άλλες ομοειδείς δράσεις του ΠΕΠ, πλην αυτών των ΟΧΠ, ως εκ τούτου δεν είναι εφικτή η σύγκριση των ΜΚ. Η τιμή του ΜΚ για το δείκτη αυτόν στις ενταγμένες πράξεις των χωρικών παρεμβάσεων είναι 907,69€.
- > Ο δείκτης CO38: Αστική ανάπτυξη/ Δημιουργία ή ανάπλαση υπαίθριων χώρων σε αστικές περιοχές (ΕΠ 6e), αντιστοιχεί σε ΜΚ: 88,11€ για τις εκροές των ΟΧΠ, ο οποίος είναι μικρότερος του ΜΚ: 100,83€ για τις εκροές των υπόλοιπων ομοειδών δράσεων του ΠΕΠ, συνεπώς χαρακτηρίζεται από υψηλότερη αποδοτικότητα.
- > Ο δείκτης CO22: Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο (ΕΠ 9νι), αντιστοιχεί σε ΜΚ: 4.275.000,00€ για τις εκροές των ΟΧΠ, ο οποίος είναι μεγαλύτερος του ΜΚ: 697.067,15€ για τις εκροές των υπόλοιπων ομοειδών δράσεων του ΠΕΠ, συνεπώς χαρακτηρίζεται από χαμηλότερη αποδοτικότητα. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να τονιστεί ότι το ΜΚ των ΟΧΠ αντιστοιχεί σε ένα μόνο ενταγμένο έργο με τιμή στόχου του δείκτη ένα (1).

- > Ο δείκτης T2433: Ωφελούμενος πληθυσμός των περιοχών της Περιφέρειας που καλύπτεται από τις παρεμβάσεις τοπικής ανάπτυξης (ΕΠ 9d, 9b), δεν έχει αξιοποιηθεί από άλλες ομοειδείς δράσεις του ΠΕΠ, πλην αυτών των ΟΧΠ, ως εκ τούτου δεν είναι εφικτή η σύγκριση των ΜΚ. Η τιμή του ΜΚ για το δείκτη αυτόν στις ενταγμένες πράξεις των χωρικών παρεμβάσεων είναι 101,15€.

Συνολικά, οι υπό εξέταση επιχειρησιακοί δείκτες εκροών των ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων, παρουσιάζουν υψηλότερη αποδοτικότητα σε 3 από τις 8 περιπτώσεις, χαμηλότερη αποδοτικότητα σε 2 από τις 8 περιπτώσεις δεικτών, ενώ για τους υπόλοιπους τρεις δείκτες δεν είναι εφικτή η σύγκριση των ΜΚ.

10. Επικαιρότητα της Λογικής Παρέμβασης των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020

Στο Κεφάλαιο αυτό επιχειρείται η αξιολόγηση της επικαιρότητας της λογικής παρέμβασης της κάθε ολοκληρωμένης χωρικής παρέμβασης που υλοποιείται στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, σε σχέση με τις χωρικές ανάγκες που είχαν αποτυπωθεί κατά τη φάση σχεδιασμού των επιμέρους χωρικών στρατηγικών και κατά πόσο αυτές παραμένουν επίκαιρες, όπως και η διερεύνηση του βαθμού κάλυψης των, από τις προωθούμενες μέχρι τώρα δράσεις. Η αξιολόγηση της επικαιρότητας της λογικής παρέμβασης επιτελείται αρχικά και συνοπτικά για το σύνολο των χωρικών αναγκών της Περιφέρειας και έπειτα εφαρμόζεται για την εκάστοτε εγκεκριμένη χωρική παρέμβαση, σε σύνδεση με τον Άξονα Προτεραιότητας του ΠΕΠ, τον Ειδικό Στόχο του ΠΕΠ, όπως και τον Ειδικό Στόχο του Σχεδίου Δράσης της Στρατηγικής. Ειδικότερα, αξιολογείται ο βαθμός κάλυψης των χωρικών αναγκών από τις προωθούμενες δράσεις με κλίμακα ΝΑΙ/ΟΧΙ/ΜΕΡΙΚΩΣ, ενώ στο τέλος αποτυπώνεται η αξιολογική κρίση κατά πόσο η κάθε χωρική ανάγκη παραμένει επίκαιρη (ΝΑΙ/ΟΧΙ), ώστε να συνεχίσει να αποτελεί αναπτυξιακό ζητούμενο στο πλαίσιο της υλοποίησης των τριών τύπων χωρικών εργαλείων ΟΧΕ, ΒΑΑ και ΤΑΠΤοΚ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου. Η σχετική διερεύνηση αναμένεται να αναδείξει και μια σειρά αναγκών που δεν αντιμετωπίζονται μέχρι τώρα από τις Προσκλησεις των δράσεων, ως εκ τούτου θα αποτελέσουν μια βάση αναφοράς για τις προτάσεις βελτίωσης, ενίσχυσης στόχευσης και ενδεχόμενου αναπροσανατολισμού του ΠΕΠ στο επόμενο Κεφάλαιο, ως προς την περαιτέρω εφαρμογή των χωρικών προγραμμάτων.

Έμφαση επίσης θα δοθεί στη διερεύνηση των αναγκών που εντάσσονται στους εξής ειδικούς στόχους του Ε.Π, βάσει και των απαιτήσεων της Πρόσκλησης της ΕΥΔ για το παρόν έργο της αξιολόγησης:

- «Άμβλυνση των προβλημάτων οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης σε περιοχές των οικιστικών κέντρων της Περιφέρειας.» (2Β2.1)
- «Αύξηση της λειτουργικότητας των αστικών κέντρων» (3.6.1)
- «Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος» (3.6.2)
- «Βελτίωση του επιπέδου διατήρησης των προστατευόμενων περιοχών» (3.7.1)
- «Προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς ως πόλου έλξης επισκεπτών» (3.5.1)
- «Μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας του κτιριακού αποθέματος στην Περιφέρεια.» (3.1.1)
- «Βελτίωση και διεύρυνση της προστασίας του πληθυσμού της Περιφέρειας και της περιουσίας του από φυσικές καταστροφές» (3.2.1)

- «Βελτίωση των προοπτικών αναζωογόνησης και ανάπτυξης περιοχών της Περιφέρειας με προβλήματα στον επιχειρηματικό και κοινωνικό ιστό τους» (2.B4.1)
- «Εκσυγχρονισμός της επιχειρηματικής βάσης και με την εκμετάλλευση προϊόντων έρευνας, τεχνολογίας και καινοτομιών από υφιστάμενες ΜΜΕ, για βελτίωση της παραγωγικής τους δραστηριότητας ή / και για την ανάπτυξη νέων προϊόντων» (1.5.1)
- «Ιδρυση νέων καινοτόμων επιχειρήσεων, σύμφωνα με τους τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής RIS3 της Περιφέρειας Πελοποννήσου» (1.5.2)
- «Ενίσχυση της συμμετοχής των ατόμων που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό στην αγορά εργασίας» (2A3.1)
- «Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες» (2A4.1)
- «Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες» (2A6.2)
- «Βελτίωση της ποιότητας ζωής και της απασχολησιμότητας ευπαθών ομάδων σε περιοχές χαμηλής ανάπτυξης» (2A8.1)
- «Βελτίωση της σύνδεσης τουριστικών, πολιτιστικών και παραγωγικών περιοχών της Περιφέρειας με το κύριο οδικό δίκτυο και τους διευρωπαϊκούς άξονες» (4.1.1)
- «Αύξηση της περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας» (4.2.1)

10.1 Επικαιρότητα των αναπτυξιακών χωρικών αναγκών του ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020

Στην ενότητα αυτή καταγράφονται τα βασικά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της Περιφέρειας Πελοποννήσου, σε σύνδεση με τις ανάγκες χωρικής διάστασης που διαχρονικά επικρατούν και έχουν αποτυπωθεί, τις οποίες καλούνται να αντιμετωπίσουν η προώθηση και εφαρμογή των εργαλείων ολοκληρωμένης χωρικής παρέμβασης. Εξετάζεται στο πλαίσιο αυτό, η επικαιρότητα των εν λόγω χωρικών αναγκών, δηλαδή κατά πόσο οι ανάγκες που έχουν καταγραφεί στα παραδοτέα προετοιμασίας, τόσο για τον σχεδιασμό της Περιφερειακής χωρικής στρατηγικής, όσο και στην μετέπειτα επικαιροποίηση της, παραμένουν υπαρκτές και κρίσιμες για την στοχευμένη αντιμετώπιση τους.

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου, θεωρούμενη ως προς τον Εθνικό, Ευρωπαϊκό και Διεθνή χώρο, βρίσκεται τόσο από πλευράς γεωγραφικής θέσης, χωρικών συγκεντρώσεων αστικού πληθυσμού και παραγωγικών δραστηριοτήτων, όσο και των μείζονος σημασίας αξόνων και κόμβων μεταφορών (χερσαίων, εναέριων και θαλάσσιων), σε σχετικά μειονεκτική θέση. Ως προς το ΑΕΠ εμφανίζει συνεχή διολίσθηση από το 2000. Η Περιφέρεια εξακολουθεί να

παρουσιάζει αυξημένο βαθμό γήρανσης, υψηλό ποσοστό αναλφάβητων και χαμηλό δείκτη αστικοποίησης.

Τα στοιχεία που την χαρακτηρίζουν είναι η κυριαρχία των ορεινών περιοχών, η ασυνέχεια του χώρου λόγω των φυσικών εμποδίων, η μη χωρική ολοκλήρωση λόγω διοικητικής δομής και γεωμορφολογίας, οι αδυναμίες και ανισότητες στην πρόσβαση των υποδομών, των υπηρεσιών και της γνώσης, ο αυξημένος αριθμός μικρών οικισμών με πληθυσμό μικρότερο των 500 κατοίκων με σοβαρούς κινδύνους πληθυσμιακής αποψίλωσης. Η έλλειψη δικτύωσης και συμπληρωματικότητας του οικιστικού της δικτύου, η έλλειψη ισχυρών κέντρων - πόλων ανάπτυξης, χωρικής συσπείρωσης και διάρθρωσης, αποτελούν πρόσθετα αρνητικά στοιχεία για την υφιστάμενη χωροταξική της διάρθρωση. Έναντι των δυσμενών σε εθνικό-διαπεριφερειακό επίπεδο διαπιστώσεων, η Περιφέρεια αντιπαραθέτει συγκριτικά, ένα ιδιαίτερα πλούσιο και ποικίλο φυσικό περιβάλλον και ένα ιδιαίτερα σημαντικό και πολυπληθές ιστορικό – πολιτισμικό απόθεμα με ιστορικούς πόλους διεθνούς εμβέλειας. Η Πελοπόννησος χαρακτηρίζεται από εξαιρετικά σημαντική και ισχυρή πολιτισμική και ιστορική ταυτότητα. Οι φυσικοί, ιστορικοί και πολιτιστικοί πόροι της δεν έχουν έως σήμερα αντιμετωπισθεί αρκετά ως ενιαίο οργανικό σύστημα, υπό το πρίσμα της αξιολογής συμβολής τους ως πόρων εθνικής σημασίας, ενώ οι κίνδυνοι που απειλούν να τους υποβαθμίσουν είναι υπαρκτοί και ο βαθμός προστασίας χαμηλός.

Κύριο χαρακτηριστικό της χωροταξικής διάρθρωσης και της χωρικής οργάνωσης της Περιφέρειας Πελοποννήσου αποτελεί ο αναπτυξιακός δυϊσμός της, ο οποίος εκφράζεται με τις διαφοροποιήσεις σημαντικών αναπτυξιακών στοιχείων, αφ' ενός σε επίπεδο Περιφερειακών Ενοτήτων, αφ' ετέρου σε μικρότερα χωρικά ή διοικητικά επίπεδα εντός της κάθε Περιφερειακής Ενότητας. Οι πρώτες σημαντικές διαφοροποιήσεις, δηλαδή ένα μέρος του δυϊσμού, αναφέρονται σε επίπεδο Περιφερειακών Ενοτήτων, σε σχέση με τη διάρθρωση της παραγωγής ΑΠΑ, παρατηρώντας ότι:

α) Στις δύο περιφερειακές ενότητες (Αρκαδία και Κορινθία), κυρίαρχο ρόλο στη δημιουργία προϊόντος, διαδραματίζει ο δευτερογενής τομέας, με πολύ μικρή συμμετοχή ο πρωτογενής και σχετικά χαμηλή συμμετοχή ο τριτογενής.

β) Στις δύο άλλες Περιφερειακές Ενότητες (Αργολίδα και Λακωνία), φαίνεται ένας σχετικά διογκωμένος πρωτογενής τομέας, με σχετική ισορροπία μεταξύ δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα στην Αργολίδα, ενώ στη Λακωνία ο δευτερογενής τομέας είναι πολύ ισχνός και έτσι είναι πολύ υψηλή η συμμετοχή του τριτογενούς τομέα.

γ) Τέλος, η Περιφερειακή Ενότητα Μεσσηνίας στηρίζεται κατά βάση στον τριτογενή και δευτερογενή τομέα, με κάποια παρουσία και του πρωτογενή τομέα.

Οι παραπάνω διαφοροποιήσεις, στη διάρθρωση της παραγωγής μεταξύ των Περιφερειακών Ενοτήτων, προσδιορίζουν σε μεγάλο βαθμό και τις διαφοροποιήσεις σε κατά κεφαλήν ΑΕΠ, κυρίως λόγω των μεγάλων διαφορών στην παραγωγικότητα μεταξύ των τριών τομέων. Έτσι,

η Π.Ε. της Λακωνίας έχει το χαμηλότερο κατά κεφαλήν ΑΕΠ, με πολύ υψηλότερο το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Π.Ε. Κορινθίας και Αρκαδίας και ένα μέσο κατά κεφαλήν ΑΕΠ οι Π.Ε. Αργολίδας και Μεσσηνίας. Αξίζει να αναφερθεί ότι το αυξημένο κατά κεφαλήν ΑΕΠ των Π.Ε. Κορινθίας και Αρκαδίας οφείλεται στις υπερτοπικής εμβέλειας παραγωγικές μονάδες του δευτερογενή τομέα, οι οποίες δεν διαχέουν την ανάλογη ανάπτυξη στον κοινωνικοοικονομικό ιστό των δύο αυτών περιφερειακών ενοτήτων.

Αντίστοιχες όμως διαφοροποιήσεις μεταξύ των Περιφερειακών Ενοτήτων, συνδεόμενες με την παραγωγική διάρθρωση, παρατηρούνται και στα πληθυσμιακά/ δημογραφικά χαρακτηριστικά, με έντονη πληθυσμιακή μείωση στις Π.Ε. Αργολίδας, Αρκαδίας και Λακωνίας, αφού, όπως προαναφέρθηκε, οι ηλεκτροπαραγωγικές μονάδες της ΔΕΗ στη Μεγαλόπολη δεν επηρεάζουν σημαντικά τον κοινωνικοοικονομικό ιστό της Π.Ε. Επίσης, τόσο η Π.Ε. Αρκαδίας όσο και αυτή της Λακωνίας παρουσιάζουν πολύ υψηλό δείκτη γήρανσης. Φαίνεται λοιπόν, ότι οι δύο Περιφερειακές Ενότητες (Αρκαδίας και Λακωνίας) αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα διαρθρωτικά κοινωνικοοικονομικά προβλήματα, με κάποια ισορροπία και εξ αυτού ανθεκτικότητα στις Π.Ε. Αργολίδας και Μεσσηνίας, ενώ η Π.Ε. Κορινθίας παρά το ότι το κατά κεφαλήν ΑΕΠ δεν ανταποκρίνεται απόλυτα στο επίπεδο ανάπτυξης της περιοχής, εν τούτοις παρουσιάζει συνολικά πιο θετικά κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά.

Πέραν όμως, αυτών των διαφοροποιήσεων και ανισοτήτων μεταξύ των Περιφερειακών Ενοτήτων, παρατηρούνται αντίστοιχες διαφοροποιήσεις και ανισότητες εντός των Περιφερειακών Ενοτήτων με πρώτο ειδοποιό χαρακτηριστικό το επίπεδο φτώχειας σε σχέση με το βαθμό αστικοποίησης. Οι διαφοροποιήσεις οφείλονται εν πολλοίς σε γεωφυσικά/ μορφολογικά και γεωγραφικά χαρακτηριστικά, τα οποία σε μεγάλο βαθμό προσδιορίζουν και το παραγωγικό προφίλ συγκεκριμένων περιοχών.

Παράλληλα, η έλλειψη ισχυρών πόλων / κέντρων ανάπτυξης εθνικής εμβέλειας, η έλλειψη κυρίαρχου αστικού δυναμικού πόλου ανάπτυξης και χωρικής συσπείρωσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, καθώς και η ασυνέχεια του χώρου της Περιφέρειας, λόγω των φυσικών εμποδίων και της ιδιαίτερης γεωμορφολογίας, αποτελούν σημαντικά γνωρίσματα της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Οι ανωτέρω διαπιστώσεις σε σχέση με τις ενδοπεριφερειακές ανισότητες και χωρικές ανάγκες αξιολογείται ότι παραμένουν επίκαιρες, ώστε να αντιμετωπιστούν σε όσο το δυνατόν πιο αποδοτικό βαθμό από τις εγκεκριμένες και υλοποιούμενες ολοκληρωμένες χωρικές παρεμβάσεις στην Περιφέρεια.

10.2 Επικαιρότητα της λογικής παρέμβασης της ΣΒΑΑ Δήμου Καλαμάτας

Στον παρακάτω Πίνακα 66 επιτελείται η αξιολόγηση της επικαιρότητας της Λογικής Παρέμβασης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Καλαμάτας, σε σχέση με τις καταγεγραμμένες χωρικές ανάγκες, όπως έχουν αποτυπωθεί και στο Κεφάλαιο 4 της

παρούσας αξιολόγησης, και σε σύνδεση με τους Άξονες Προτεραιότητας του ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020, τους Ειδικούς Στόχους του ΕΠ, και τους Ειδικούς Στόχους της χωρικής στρατηγικής. Επιπλέον, λαμβάνει χώρα η διερεύνηση της κάλυψης κάθε ανάγκης από τις προωθούμενες δράσεις στην περιοχή αναφοράς, όπως και η τελική αξιολόγηση κατά πόσο παραμένει επίκαιρη η εν λόγω ανάγκη.

Η ΣΒΑΑ Δήμου Καλαμάτας περιλαμβάνει τρεις Άξονες Προτεραιότητας, κάθε ένας από τους οποίους αντιστοιχεί σε έναν από του πυλώνες της ολοκληρωμένης βιώσιμης ανάπτυξης.

> ΑΠ 1: Βιωσιμότητα της οικονομίας και επιχειρηματικότητα

> ΑΠ 2: Κοινωνική βιωσιμότητα και δικαιοσύνη

> ΑΠ 3: Βιωσιμότητα στην πόλη και ποιότητα ζωής

Οι Ειδικοί Στόχοι της Στρατηγικής είναι οι παρακάτω:

ΕΣ 1.1: Αύξηση επιχειρήσεων τουρισμού, της αγροδιατροφής, και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή

ΕΣ 1.2: Υποστήριξη επιχειρηματικότητας

ΕΣ 2.1: Διεύρυνση κοινωνικών υπηρεσιών του ΔΚ για τις ευάλωτες ομάδες

ΕΣ 2.2: Ένταξη στην οικονομία ειδικών ομάδων

ΕΣ 3.1: Βελτίωση λειτουργίας και εικόνας Ιστορικού Κέντρου

ΕΣ 3.2: Βελτίωση λειτουργίας και εικόνας Παραλιακής Ζώνης

ΕΣ 3.3: Ειδικές δράσεις ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς

ΕΣ 3.4: Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής

ΕΣ 3.5 Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης

Πίνακας 66: Αξιολόγηση επικαιρότητας Λογικής Παρέμβασης ΣΒΑΑ Δήμου Καλαμάτας

Κωδικοποίηση Αναγκών ΣΒΑΑ	Περιεχόμενο Χωρικών Αναγκών	Ένταξη σε Άξονα Προτεραιότητας ΠΕΠ	Ένταξη σε Ειδικό Στόχο ΠΕΠ	Ένταξη σε Ειδικό Στόχο ΣΒΑΑ	Προωθούμενες Δράσεις που αντιμετωπίζουν τη Χωρική Ανάγκη	Κάλυψη της Χωρικής Ανάγκης από τις Δράσεις (ΝΑΙ/ΟΧΙ/ΜΕΡΙΚΩΣ)	Επικαιρότητα της Χωρικής Ανάγκης (ΝΑΙ /ΟΧΙ)
Ανάγκη 1	Ενίσχυση/δημιουργία επιχειρήσεων στους κλάδους έξυπνης εξειδίκευσης (ιδίως: αστικές συνιστώσες αγροδιατροφικής αλυσίδας, τουρισμός γενικά, τουρισμός	1	1.5.2	1.1 1.2	-	ΟΧΙ	ΝΑΙ

	κρουαζιέρας , ΤΠΕ , Περιβάλλον, Εφοδιαστική)						
Ανάγκη 2	Ενίσχυση/ δημιουργία καινοτομικών επιχειρήσεων	1	1.5.2	1.1 1.2	-	OXI	NAI
Ανάγκη 3	Έλλειμμα υποστηρικτικών δομών επιχειρηματικότητας	1	1.5.1	1.1 1.2	-	OXI	NAI
Ανάγκη 4	Πρωτόκληση δράσεων Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Πρωτεύουσας	3	3.5.1	3.3	6γ.BAA.1	NAI	NAI
Ανάγκη 5	Βελτίωση λειτουργίας και εικόνας λιμενικής ζώνης και αξιοποίησή του λιμένα για την ανάπτυξη συναφών δραστηριοτήτων	3	3.6.1	3.2	6ε.BAA.1	NAI	NAI
Ανάγκη 6	Εκπόνηση ΣΟΑΠ Καλαμάτας	3	3.6.1 3.6.2	3.1 3.2	-	OXI	NAI
Ανάγκη 7	Βελτίωση της εικόνας και λειτουργίας των ΚΧ	3	3.6.1	3.1 3.2	6ε.BAA.1	NAI	NAI
Ανάγκη 8	Κατασκευή πράσινων σημείων	3	3.6.1 3.6.2	3.1 3.2	-	OXI	NAI
Ανάγκη 9	Εκπόνηση και εφαρμογή ΣΒΑΚ Καλαμάτας	3	3.6.1 3.6.2	3.1 3.2	-	OXI	NAI
Ανάγκη 10	Αξιοποίηση αξιόλογων νεότερων δημοτικών κτηρίων	3	3.6.1	3.1 3.2	4γ.BAA.1	NAI	NAI
Ανάγκη 11	Επέκταση αξόνων κίνησης ποδηλάτου	3 4	3.6.1	3.1 3.2	6ε.BAA.1	ΜΕΡΙΚΩΣ	NAI
Ανάγκη 12	Διάνοιξη Οδ. Βουλγαροκτόνου	3 4	3.6.1 3.6.2	3.1	-	OXI	NAI
Ανάγκη 13	Πολεοδομικός σχεδιασμός επεκτάσεων σχεδίου	3	3.6.1 3.6.2	3.1 3.2	-	OXI	NAI
Ανάγκη 14	Εφαρμογές «Εξυπνης πόλης» για πληροφόρηση και υποστήριξη τουρισμού και πολιτισμού	1 3	3.6.1	3.1 3.2	6γ.BAA.1	NAI	NAI
Ανάγκη 15	Ενεργειακός σχεδιασμός και εφαρμογή του στους ελεύθερους χώρους και δημόσια κτήρια	3	3.1.1	3.5	4γ.BAA.1	ΜΕΡΙΚΩΣ	NAI

Ανάγκη 16	Εκπόνηση και εφαρμογή Δημοτικού Σχεδίου Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή	3	3.2.1	3.4	-	OXI	NAI
Ανάγκη 17	Πρόγραμμα τηλεϊατρικής (Δήμου)	2A	2A6.1	2.1	-	OXI	NAI
Ανάγκη 18	Πρόγραμμα Βοήθεια στο σπίτι. Πρόγραμμα «Επισιτιστική και Βασική Υλική Συνδρομή» του Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους Απόρους. Πρόγραμμα «Στέγαση και επανένταξη στην Καλαμάτα: Πολυδύναμο σχέδιο δράσεων κοινωνικής παρέμβασης για τους αστέγους»	2A 2B	2A6.1 2B1.1	2.1	-	OXI	NAI
Ανάγκη 19	Ενίσχυση Κοινωνικού Παντοπωλείων και άλλων δομών κοινωνικής οικονομίας	2A	2A7.1	2.1 2.2	-	OXI	NAI
Ανάγκη 20	Ενίσχυση υφιστάμενων κοινωνικών δομών ΔΚ	2A	2A6.2	2.1	9.iv.BAA.1	NAI	NAI
Ανάγκη 21	Δημιουργία νέων κοινωνικών δομών ΔΚ. Υποστήριξη πρόσβασης ευπαθών ομάδων (ιδίως γυναικών και ΑΜΕΑ στην αγορά εργασίας).	2A	2A6.2	2.1 2.2	9.iv.BAA.1	NAI	NAI

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Βάσει της παραπάνω αξιολόγησης της επικαιρότητας της λογικής παρέμβασης της ΣΒΑΑ ανά χωρική ανάγκη που έχει αποτυπωθεί, προκύπτουν οι εξής διαπιστώσεις:

- Οι πέντε δράσεις που έχουν ενεργοποιηθεί και υλοποιούνται καλύπτουν τις εννέα (9) από τις είκοσιένα (21) διαπιστωμένες ανάγκες της Στρατηγικής, δηλαδή το 42,9%, το οποίο αξιολογείται ως μερικώς ικανοποιητικό.
- Δύο (2) από τις εν λόγω εννέα ανάγκες καλύπτονται μερικώς.
- Η πλειονότητα των αναγκών που αντιμετωπίζονται εντάσσονται στους Άξονες Προτεραιότητας 3 και 2Α του ΠΕΠ, ενώ στο επίπεδο των Ειδικών Στόχων, αξιοποιούν τους 2Α.6.2, 3.6.1, 3.5.1 και 3.1.1.
- Οι ανάγκες των Ειδικών Στόχων 1.1 και 1.2 (ΑΠ 1 στο ΠΕΠ) που αφορούν στην υποστήριξη της επιχειρηματικότητας και τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων δεν καλύπτονται μέχρι το χρονικό σημείο συγγραφής της αξιολόγησης.

- Συνολικά, η λογική παρέμβασης αξιολογείται ως συνεκτική, ενώ οι αποτυπωμένες ανάγκες της ΣΒΑΑ Καλαμάτας αντιμετωπίζονται μερικώς. Το σύνολο των αναγκών της λογικής παρέμβασης παραμένουν επίκαιρες, ιδιαίτερα εφόσον το πρόγραμμα βρίσκεται ακόμα στη φάση υλοποίησης και χρήζουν περαιτέρω σχεδιασμού και προώθηση στοχευμένων πράξεων, ακόμα και στις περιπτώσεις των αναγκών που συνδέονται με προσκλήσεις για έργα.

10.3 Επικαιρότητα της λογικής παρέμβασης της ΣΒΑΑ Δήμων Άργους- Μυκηνών και Ναυπλίων

Ανάλογα και στην ενότητα αυτή, εφαρμόζεται η αξιολόγηση της επικαιρότητας της Λογικής Παρέμβασης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης των Δήμων Άργους- Μυκηνών και Ναυπλίων, σε σχέση με τις καταγεγραμμένες χωρικές ανάγκες (Πίνακας 67).

Αναφέρεται εκ νέου ότι η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης για την αστική λειτουργική περιοχή του αστικού διπόλου Άργους - Ναυπλίου αρθρώνεται με βάση 4 άξονες προτεραιότητας (Α.Π.):

- > Α.Π.1 Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας, Προαγωγή της Επιχειρηματικότητας και της Καινοτομίας
- > Α.Π.2 Προστασία, προώθηση, ενιαία προβολή του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος. Βελτίωση της αποδοτικότητας των πόρων.
- > Α.Π.3 Αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής, Βιώσιμη Διαχείριση του Αστικού Περιβάλλοντος μέσω της μείωσης των ρύπων και ενίσχυσης της βιώσιμης κινητικότητας
- > Α.Π. 4 Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής και Ανάπτυξη και Προώθηση στην Απασχόληση του Ανθρώπινου Δυναμικού

Οι άξονες προτεραιότητας της Στρατηγικής Β.Α.Α. εξειδικεύονται σε 8 ειδικούς στόχους (Ε.Σ.):

Ε.Σ.- 1 «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των τοπικών επιχειρήσεων με στήριξη της δικτύωσης των επιχειρήσεων και την αξιοποίηση καινοτόμων ιδεών»

Ε.Σ.- 2 «Βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης με προώθηση των ίσων ευκαιριών και ενίσχυση των δεξιοτήτων στους τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής RIS3 της περιφέρειας Πελοποννήσου»

Ε.Σ.- 3 «Αξιοποίηση των ΤΠΕ με έμφαση στους τομείς του τουρισμού και του πολιτισμού»

Ε.Σ.- 4 «Προστασία, δικτύωση και προβολή του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος και της διαχρονικής ιστορικότητας της περιοχής παρέμβασης»

Ε.Σ.- 5 «Προώθηση της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης περιθωριοποιημένων ομάδων»

Ε.Σ.- 6 «Ενίσχυση και βελτίωση της Ποιότητας των υπηρεσιών Κοινωνικής Αλληλεγγύης»

Ε.Σ.- 7 «Ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης, μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων με χρήση φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων σχεδιασμού, όπως ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και βιώσιμης κινητικότητας, στα δημόσια κτήρια και τις παρεμβάσεις αστικής αναζωογόνησης»

Ε.Σ.- 8 «Αναζωογόνηση του Αστικού Ιστού και ενίσχυση της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης»

Πίνακας 67: Αξιολόγηση επικαιρότητας Λογικής Παρέμβασης ΣΒΑΑ Δήμων Άργους- Μυκηνών και Ναυπλίων

Κωδικοποίηση Αναγκών ΣΒΑΑ	Περιεχόμενο Χωρικών Αναγκών	Ένταξη σε Άξονα Προτεραιότητας ΠΕΠ	Ένταξη σε Ειδικό Στόχο ΠΕΠ	Ένταξη σε Ειδικό Στόχο ΣΒΑΑ	Πρωθυμικές Δράσεις που αντιμετωπίζουν τη Χωρική Ανάγκη	Κάλυψη της Χωρικής Ανάγκης από τις Δράσεις (ΝΑΙ/ΟΧΙ/ΜΕΡΙΚΩ Σ)	Επικαιρότητα της Χωρικής Ανάγκης (ΝΑΙ /ΟΧΙ)
Ανάγκη 1	Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων μέσω δομών υποστήριξης, δικτύωσης και αξιοποίησης των ΤΠΕ με ιδιαίτερη έμφαση στους τομείς του τουρισμού και του πολιτισμού	1	1.5.1	Ε.Σ.- 1	-	ΟΧΙ	ΝΑΙ
Ανάγκη 2	Βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης μέσω της καινοτομικής αναδιάρθρωσης των κύριων κλάδων και της ενίσχυσης των ανθρώπινων δυνατοτήτων στην κατεύθυνση που ορίζουν οι τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής RIS3 της περιφέρειας Πελοποννήσου	1 2Α	1.5.2 2Α1.1 2Α2.1	Ε.Σ.- 2	-	ΟΧΙ	ΝΑΙ
Ανάγκη 3	Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης των Περιθωριοποιημένων Ομάδων	2Α	2Α3.1 2Α5.1	Ε.Σ.- 5	-	ΟΧΙ	ΝΑΙ
Ανάγκη 4	Ενίσχυση των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας	2Α	2Α6.2	Ε.Σ.- 6	-	ΟΧΙ	ΝΑΙ
Ανάγκη 5	Ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων	3	3.1.1	Ε.Σ.- 7	-	ΟΧΙ	ΝΑΙ
Ανάγκη 6	Προστασία, δικτύωση και προβολή του πολιτιστικού αποθέματος, προώθηση και προβολή της διαχρονικής ιστορικότητας της περιοχής παρέμβασης	3	3.5.1	Ε.Σ.- 3 Ε.Σ.- 4	-	ΟΧΙ	ΝΑΙ

Ανάγκη 7	Βελτίωση του Αστικού Περιβάλλοντος, Στοχευμένες και Εμβληματικές Δράσεις για την Αναζωογόνηση του Αστικού Ιστού, προστασία φυσικού περιβάλλοντος, ορθολογική διαχείριση φυσικών πόρων και ενίσχυση της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης	3 4	3.6.1 3.6.2	Ε.Σ.- 8	6ε.ΒΑΑ.2	ΜΕΡΙΚΩΣ	ΝΑΙ
----------	---	--------	----------------	---------	----------	---------	-----

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Η παρατήρηση του παραπάνω Πίνακα αξιολόγησης της επικαιρότητας της λογικής παρέμβασης της ΣΒΑΑ ανά χωρική ανάγκη που έχει αποτυπωθεί, οδηγεί στις ακόλουθες παρατηρήσεις:

- Η μία δράση που έχει ενεργοποιηθεί και υλοποιείται καλύπτει την μία (1) από τις επτά (7) διαπιστωμένες ανάγκες της Στρατηγικής, δηλαδή το 14,3%, το οποίο αξιολογείται ως μη ικανοποιητικό.
- Η δράση αυτή που αφορά στην αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος αντιμετωπίζει μερικώς την ανάγκη της Στρατηγικής, μιας και αφορά μόνο στο αστικό κέντρο του Ναυπλίου ως δικαιούχο, συνεπώς δεν αφορά στην συνολική ανάγκη του διπόλου Άργους - Ναυπλίου που αποτελεί την περιοχή αναφοράς της χωρικής παρέμβασης.
- Η πλειονότητα των αναγκών που αντιμετωπίζονται, εντάσσονται στους Άξονες Προτεραιότητας 3 και 2Α του ΠΕΠ, ενώ στο επίπεδο των Ειδικών Στόχων, δύναται να αξιοποιηθούν οι τους 1.5.1, 1.5.2, 2Α1.1, 2Α2.1, 2Α3.1, 2Α5.1, 2Α6.2, 3.1.1, 3.5.1, 3.6.1 και 3.6.2. Μέχρι το χρονικό σημείο συγγραφής της αξιολόγησης αξιοποιούνται μόνο οι ΕΣ 3.6.1 και 3.6.2, στους οποίους εντάσσεται η μοναδική ενεργοποιημένη δράση που συνίσταται σε δύο φάσεις Προσκήσεων.
- Οι ανάγκες των Ειδικών Στόχων 1 έως 7 (ΑΠ 1, 2Α, 3 στο ΠΕΠ) δεν αντιμετωπίζονται από την προώθηση δράσεων.
- Συνολικά, η λογική παρέμβασης αξιολογείται ως συνεκτική, ωστόσο οι αποτυπωμένες ανάγκες της ΣΒΑΑ Άργους και Ναυπλιέων παρουσιάζουν πολύ μικρό βαθμό κάλυψης, παραμένουν επίκαιρες, ιδιαίτερα εφόσον το πρόγραμμα βρίσκεται ακόμα στη φάση υλοποίησης και χρήζουν περαιτέρω σχεδιασμού και προώθηση στοχευμένων έργων.

10.4 Επικαιρότητα της λογικής παρέμβασης της Στρατηγικής Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020»

Στην ενότητα αυτή περιλαμβάνεται η αξιολόγηση της επικαιρότητας της Λογικής Παρέμβασης της Στρατηγικής Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων «ΤΑΠΤΟΚ

Αρκαδία 2020», σε σχέση με τις καταγεγραμμένες χωρικές ανάγκες, όπως έχουν αποτυπωθεί και στο Κεφάλαιο 4 της παρούσας αξιολόγησης (Πίνακας 68).

Υπενθυμίζεται ότι ο κεντρικός οραματικός στόχος της Στρατηγικής ΤΑΠΤοΚ για την Αρκαδία είναι η 'Βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής σαν τόπου κατοικίας και άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας με την προώθηση των αρχών της βιώσιμης και αυτοτροφοδοτούμενης ανάπτυξης'. Οι επιμέρους Γενικοί Στρατηγικοί Στόχοι είναι οι εξής:

- > 1ος Γενικός Στρατηγικός Στόχος (Βραχυπρόθεσμος Στόχος – 2023): Αναστροφή της φθίνουσας δημογραφικής και οικονομικής εξέλιξης της περιοχής παρέμβασης.
- > 2ος Γενικός Στρατηγικός Στόχος (Μακροπρόθεσμος Στόχος – 2032): Αειφόρος ανάπτυξη, με αξιοποίηση του συνόλου των πλουτοπαραγωγικών πόρων για την αναμόρφωση του παραγωγικού προτύπου της περιοχής παρέμβασης

Οι Στρατηγικοί Στόχοι της Στρατηγικής ΤΑΠΤοΚ για την Αρκαδία εξειδικεύονται σε 5 ειδικούς στόχους (Ε.Σ.):

1ος Ειδικός Στόχος (ΕΣΤ1): Βελτίωση δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού και προώθηση στην αγορά εργασίας

2ος Ειδικός Στόχος (ΕΣΤ2): Αναβάθμιση βασικών υποδομών και των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, την προστασία του περιβάλλοντος και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

3ος Ειδικός Στόχος (ΕΣΤ3): Ανάδειξη φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος – προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς

4ος Ειδικός Στόχος (ΕΣΤ4): Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας σε κλάδους που αξιοποιούν τοπικούς πόρους

5ος Ειδικός Στόχος (ΕΣΤ5): Ενδυνάμωση δομών και μηχανισμών για την αξιοποίηση του τοπικού ενδογενούς δυναμικού

Πίνακας 68: Αξιολόγηση επικαιρότητας Λογικής Παρέμβασης της ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020

Κωδικοποίηση Αναγκών ΤΑΠΤοΚ	Περιεχόμενο Χωρικών Αναγκών	Ένταξη σε Άξονα Προτεραιότητας ΠΕΠ	Ένταξη σε Ειδικό Στόχο ΠΕΠ	Ένταξη σε Ειδικό Στόχο ΤΑΠΤοΚ	Πρωθυούμενες Δράσεις που αντιμετωπίζουν τη Χωρική Ανάγκη	Κάλυψη της Χωρικής Ανάγκης από τις Δράσεις (ΝΑΙ/ΟΧΙ/ΜΕΡΙΚΩΣ)	Επικαιρότητα της Χωρικής Ανάγκης (ΝΑΙ /ΟΧΙ)
Ανάγκη 1	Αντιμετώπιση της χαμηλής ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, με την ανάπτυξη και εφαρμογή επιχειρηματικών σχεδίων υφιστάμενων επιχειρήσεων	1	1.5.2	ΕΣΤ4	-	ΟΧΙ	ΝΑΙ

Ανάγκη 2	Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης των δημοσίων κτηρίων	3	3.1.1	ΕΣΤ2	4γ.ΤΑΠΤΟΚ.1	ΝΑΙ	ΝΑΙ
Ανάγκη 3	Υλοποίηση συμπληρωματικών έργων ολοκλήρωσης των υποδομών για τη βελτίωση επεξεργασίας λυμάτων, σε οικολογικά ευαίσθητες περιοχές, ή / και σε τουριστικές περιοχές, υλοποίηση μικρής κλίμακας έργων ανακύκλωσης με την διαλογή στην πηγή.	3 4	3.7.1	ΕΣΤ2	-	ΟΧΙ	ΝΑΙ
Ανάγκη 4	Αντιμετώπιση των έντονων προβλημάτων των υδάτινων πόρων	3	3.4.1	ΕΣΤ2	6β.ΤΑΠΤΟΚ.1	ΜΕΡΙΚΩΣ	ΝΑΙ
Ανάγκη 5	Ενίσχυση των επενδύσεων για την προστασία και αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Ενίσχυση της προστασίας και ανάδειξης της φυσικής κληρονομιάς. Δράσεις σύνδεσης της προστασίας και ανάδειξης/προβολής της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς, με τον τουρισμό.	3	3.5.1 3.7.1 4.1.1	ΕΣΤ3	6γ.ΤΑΠΤΟΚ.1 6δ.ΤΑΠΤΟΚ.1 7β.ΤΑΠΤΟΚ.1	ΝΑΙ	ΝΑΙ
Ανάγκη 6	Βελτίωση των μεταφορικών υποδομών και της προσβασιμότητας	4	4.1.1	ΕΣΤ2	7β.ΤΑΠΤΟΚ.1 7β.ΤΑΠΤΟΚ.2	ΝΑΙ	ΝΑΙ
Ανάγκη 7	Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, με την άμβλυνση των χωρικών και κοινωνικών ανισοτήτων μέσω αναβάθμισης οικιστικού περιβάλλοντος	2B	2B4.1	ΕΣΤ5 ΕΣΤ2	9δ.ΤΑΠΤΟΚ.2	ΜΕΡΙΚΩΣ	ΝΑΙ
Ανάγκη 8	Ενδυνάμωση της ικανότητας των Δημοτικών Αρχών και των τοπικών φορέων για σχεδιασμό, διαχείριση και υλοποίηση Προγραμμάτων Τοπικής Ανάπτυξης.	2B	2B4.1 2A8.1	ΕΣΤ5	9d.ΤΑΠΤΟΚ.1 9vi.ΤΑΠΤΟΚ.2	ΝΑΙ	ΝΑΙ
Ανάγκη 9	Απόκτηση δεξιοτήτων και γνώσεων του μη οικονομικά ενεργού πληθυσμού εργασίμης ηλικίας.	2A	2A8.1	ΕΣΤ1	Επαγγελματική ή Κατάρτιση ανέργων	ΝΑΙ	ΝΑΙ
Ανάγκη 10	Ενδυνάμωση των ίσων ευκαιριών. Αντιμετώπιση ή / και πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού. Εξάλειψη των διακρίσεων για κοινωνικά ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες	2A	2A3.1 2A4.1	ΕΣΤ1 ΕΣΤ5	-	ΟΧΙ	ΝΑΙ
Ανάγκη 11	Υποστήριξη των Δήμων και των τοπικών φορέων για αύξηση της ικανότητάς τους για σχεδιασμό	2A	2B4.1 2A8.1	ΕΣΤ5	9d.ΤΑΠΤΟΚ.1 9vi.ΤΑΠΤΟΚ.2	ΝΑΙ	ΝΑΙ

	και εφαρμογή προγραμμάτων τοπικής ανάπτυξης						
Ανάγκη 12	Αναβάθμιση των υποδομών εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων, κυρίως Α' βάθμιας και Β' βάθμιας εκπαίδευσης.	2B	2B1.1	ΕΣΤ2	-	OXI	NAI

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Βάσει της παραπάνω αξιολόγησης της επικαιρότητας της λογικής παρέμβασης της ΤΑΠΤοΚ για την Αρκαδία ανά χωρική ανάγκη που έχει αποτυπωθεί, προκύπτουν οι εξής διαπιστώσεις:

- Οι δώδεκα (12) δράσεις που έχουν ενεργοποιηθεί και υλοποιούνται καλύπτουν τις οκτώ (8) από τις δώδεκα (12) διαπιστωμένες ανάγκες της Στρατηγικής, δηλαδή το 66,7%, το οποίο αξιολογείται ως αρκετά ικανοποιητικό.
- Δύο από τις ανάγκες καλύπτονται μερικώς και αφορούν την αντιμετώπιση των προβλημάτων διαθεσιμότητας υδάτινων πόρων, όπως και την αναβάθμιση οικιστικού περιβάλλοντος.
- Η πλειονότητα των αναγκών που αντιμετωπίζονται, εντάσσονται στους Άξονες Προτεραιότητας 3, 2B, 4 και 2A του ΠΕΠ, δηλαδή εκμεταλλεύονται όλους τους ΑΠ του ΕΠ εκτός του ΑΠ1. Αντίστοιχα, στο επίπεδο των Ειδικών Στόχων αξιοποιούνται οι 2B4.1, 2A8.1, 3.1.1, 3.4.1, 3.5.1, 3.7.1, 2B4.1, 4.1.1 και 2A8.1, αποτελώντας το μεγαλύτερο αριθμό εξυπηρέτησης του περιεχομένου των Ειδικών Στόχων του ΕΠ, σε σχέση με τις υπόλοιπες χωρικές παρεμβάσεις στην Περιφέρεια.
- Οι ανάγκες για την στήριξη της τοπικής επιχειρηματικότητας, της ενίσχυσης των υποδομών διαχείρισης λυμάτων, της ενίσχυσης της κοινωνικής ένταξης αλλά και της αναβάθμισης των εκπαιδευτικών υποδομών δεν αντιμετωπίζονται από ενεργοποιημένες Προσκλήσεις, μέχρι το χρονικό σημείο συγγραφής της αξιολόγησης.
- Συνολικά, η λογική παρέμβασης της ΤΑΠΤοΚ αξιολογείται ως συνεκτική, ενώ οι αποτυπωμένες ανάγκες δείχνουν σημαντικό βαθμό κάλυψης από τις προωθούμενες δράσεις. Οι χωρικές ανάγκες παραμένουν επίκαιρες, ιδιαίτερα εφόσον το πρόγραμμα βρίσκεται ακόμα στη φάση υλοποίησης, και υπό το πρίσμα σχεδιασμού και προκήρυξης νέων Προσκλήσεων, δίνεται η δυνατότητα αντιμετώπισης του συνόλου των διαπιστωμένων αναγκών της Στρατηγικής.

10.5 Επικαιρότητα της λογικής παρέμβασης της Στρατηγικής της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης Μάνης

Στον παρακάτω Πίνακα 69 επιτελείται η αξιολόγηση της επικαιρότητας της Λογικής Παρέμβασης της Στρατηγικής της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης Μάνης, σε σχέση με

175

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

τις καταγεγραμμένες χωρικές ανάγκες, όπως έχουν αποτυπωθεί και στο Κεφάλαιο 4 της παρούσας αξιολόγησης, και σε σύνδεση με τους Άξονες Προτεραιότητας του ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020, τους Ειδικούς Στόχους του ΕΠ, και τους Ειδικούς Στόχους της χωρικής στρατηγικής. Επιπλέον, λαμβάνει χώρα η διερεύνηση της κάλυψης κάθε ανάγκης από τις προωθούμενες δράσεις στην περιοχή αναφοράς, όπως και η τελική αξιολόγηση κατά πόσο παραμένει επίκαιρη η εν λόγω ανάγκη.

Θεωρείται χρήσιμο να υπενθυμιστεί ότι ο βασικός Στρατηγικός Στόχος για την περιοχή είναι: 'Ενίσχυση του παραγωγικού προτύπου της περιοχής παρέμβασης με την αξιοποίηση των φυσικών, ιστορικών και πολιτιστικών της στοιχείων και την σύζευξή τους με την τουριστική ανάπτυξη, ώστε αυτή να αποτελέσει τον κύριο μοχλό για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης.' Ο Στρατηγικός Στόχος της Στρατηγικής της ΟΧΕ Μάνης εξειδικεύεται σε 5 ειδικούς στόχους (Ε.Σ.):

1ος Ειδικός Στόχος (ΕΣΟ1): Ενίσχυση της παραγωγικής βάσης με την αξιοποίηση τοπικών πόρων

2ος Ειδικός Στόχος (ΕΣΟ2): Βελτίωση δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού και προώθηση στην αγορά εργασίας

3ος Ειδικός Στόχος(ΕΣΟ3): Προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς ως πόλου έλξης επισκεπτών

4ος Ειδικός Στόχος (ΕΣΟ4): Αναβάθμιση βασικών υποδομών για την προστασία του περιβάλλοντος και βελτίωση της προσπελασιμότητας της περιοχής.

5ος Ειδικός Στόχος (ΕΣΟ5): Αναβάθμιση των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών σε ορεινές και αραιοκατοικημένες περιοχές και αναβάθμιση υποδομών για την κοινωνική και οικονομική αναζωογόνηση σε οικιστικά κέντρα της περιοχής παρέμβασης.

Πίνακας 69: Αξιολόγηση επικαιρότητας Λογικής Παρέμβασης της Στρατηγικής της ΟΧΕ Μάνης

Κωδικοποίηση Αναγκών ΟΧΕ	Περιεχόμενο Χωρικών Αναγκών	Ένταξη σε Άξονα Προτεραιότητας ΠΕΠ	Ένταξη σε Ειδικό Στόχο ΠΕΠ	Ένταξη σε Ειδικό Στόχο ΟΧΕ	Προωθούμενες Δράσεις που αντιμετωπίζουν τη Χωρική Ανάγκη	Κάλυψη της Χωρικής Ανάγκης από τις Δράσεις (ΝΑΙ/ΟΧΙ/ΜΕΡΙΚΩ Σ)	Επικαιρότητα της Χωρικής Ανάγκης (ΝΑΙ /ΟΧΙ)
Ανάγκη 1	Συγκράτηση πληθυσμού σε περιοχές με υψηλό δείκτη γήρανσης και αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων με δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για την αύξηση του εισοδήματος	1 2Α	1.5.2 2Α3.1	ΕΣΟ1 ΕΣΟ2	-	ΟΧΙ	ΝΑΙ

Ανάγκη 2	Ανάπτυξη νέων οικονομικών δραστηριοτήτων με ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών και αναβάθμιση δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού.	1 2Α	1.5.1 2Α3.1	ΕΣΟ1	-	ΟΧΙ	ΝΑΙ
Ανάγκη 3	Αναβάθμιση των τουριστικών υπηρεσιών και αύξηση της επισκεψιμότητας στην περιοχή	3	3.5.1	ΕΣΟ3	6.γ.1.Ο.Χ.Ε. 6.γ.2.Ο.Χ.Ε.	ΝΑΙ	ΝΑΙ
Ανάγκη 4	Ανάδειξη και προστασία του φυσικού, πολιτιστικού και ιστορικού πλούτου της περιοχής	3	3.5.1	ΕΣΟ3	6.γ.1.Ο.Χ.Ε. 6.γ.2.Ο.Χ.Ε.	ΝΑΙ	ΝΑΙ
Ανάγκη 5	Ενίσχυση της σύνδεσης του τουρισμού με τον πολιτισμό και το φυσικό περιβάλλον και ανάδειξη αλυσίδας αξίας τουρισμού – πολιτισμού αγροδιατροφής, εξειδίκευση του θεματικού τουρισμού	1 3	1.5.1 3.5.1	ΕΣΟ1 ΕΣΟ3	-	ΟΧΙ	ΝΑΙ
Ανάγκη 6	Βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής με την ανάπτυξη οικιστικών περιοχών που παρουσιάζουν τουριστικό ενδιαφέρον, με μέριμνα στην ενίσχυση των υποδομών ψυχαγωγίας και άθλησης	2Β	2Β2.1	ΕΣΟ5	9.β.2.Ο.Χ.Ε 9.β.1.Ο.Χ.Ε	ΜΕΡΙΚΩΣ	ΝΑΙ
Ανάγκη 7	Βελτίωση της προσβασιμότητας και της οδικής ασφάλειας σε περιοχές ιδιαίτερου φυσικού – πολιτιστικού και γενικότερα τουριστικού ενδιαφέροντος, διασύνδεση φυσικών και πολιτιστικών πόρων	4	4.2.1	ΕΣΟ4	-	ΟΧΙ	ΝΑΙ
Ανάγκη 8	Βελτίωση συστημάτων αποκομιδής απορριμμάτων σε περιοχές όπου διαπιστώνονται προβλήματα και κατά προτεραιότητα σε περιοχές όπου παρατηρείται μεγαλύτερη συγκέντρωση μόνιμου πληθυσμού και επισκεπτών	4	3.3.1	ΕΣΟ4	6.α.1.Ο.Χ.Ε.	ΜΕΡΙΚΩΣ	ΝΑΙ
Ανάγκη 9	Αντιμετώπιση του προβλήματος της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και	2Α	2Α4.1	ΕΣΟ5	-	ΟΧΙ	ΝΑΙ

	πρόνοιας από άτομα μεγάλης ηλικίας που κατοικούν σε ορεινές και αραιοκατοικημένες περιοχές						
--	--	--	--	--	--	--	--

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Η παρατήρηση του παραπάνω Πίνακα αξιολόγησης της επικαιρότητας της λογικής παρέμβασης της ΟΧΕ ανά χωρική ανάγκη που έχει αποτυπωθεί, οδηγεί στις ακόλουθες παρατηρήσεις:

- Οι πέντε δράσεις που έχουν ενεργοποιηθεί καλύπτουν τις τέσσερις (4) από τις εννέα (9) καταγεγραμμένες ανάγκες της Στρατηγικής της ΟΧΕ, δηλαδή σε ποσοστό 44,4%, το οποίο αξιολογείται ως μερικώς ικανοποιητικό.
- Δύο από τις ανάγκες καλύπτονται μερικώς και αφορούν στη βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής με την ανάπτυξη οικιστικών περιοχών, όπως και στη βελτίωση συστημάτων αποκομιδής απορριμμάτων σε περιοχές όπου διαπιστώνονται προβλήματα. Ο βασικός λόγος σχετίζεται ότι και στις δύο περιπτώσεις τα υλοποιούμενα έργα αφορούν μόνο έναν από τους δύο δικαιούχους Δήμους Ανατολικής και Δυτικής Μάνης.
- Η πλειονότητα των αναγκών που αντιμετωπίζονται, εντάσσονται στους Άξονες Προτεραιότητας 3,4 και 2B του ΠΕΠ, δηλαδή δεν εκμεταλλεύονται τους ΑΠ 2Α και 1 του ΕΠ. Αντίστοιχα, στο επίπεδο των Ειδικών Στόχων αξιοποιούνται οι 2B2.1, 3.5.1, 3.3.1 και 2B2.1.
- Οι ανάγκες που σχετίζονται με την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων με δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, την ανάπτυξη νέων οικονομικών δραστηριοτήτων με ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών και αναβάθμιση δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού, την ενίσχυση της σύνδεσης του τουρισμού με τον πολιτισμό και το φυσικό περιβάλλον, τη βελτίωση της προσβασιμότητας και της οδικής ασφάλειας, αλλά και την αντιμετώπιση του προβλήματος της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας από άτομα μεγάλης ηλικίας που κατοικούν σε ορεινές και αραιοκατοικημένες περιοχές, δεν αντιμετωπίζονται από ενεργοποιημένες Προσκλήσεις, μέχρι το χρονικό σημείο συγγραφής της αξιολόγησης.
- Συνολικά, η λογική παρέμβασης της ΟΧΕ Μάνης αξιολογείται ως συνεκτική, ενώ οι αποτυπωμένες ανάγκες δείχνουν μερικό βαθμό κάλυψης από τις προωθούμενες δράσεις. Οι χωρικές ανάγκες παραμένουν επίκαιρες, ιδιαίτερα εφόσον το πρόγραμμα βρίσκεται ακόμα στη φάση υλοποίησης, και υπό το πρίσμα σχεδιασμού και προκήρυξης νέων Προσκλήσεων, χρήζουν περαιτέρω σχεδιασμού και προώθησης στοχευμένων έργων, ακόμα και στις περιπτώσεις των αναγκών που συνδέονται με

εκδοθείσες προσκλήσεις, με έμφαση στον σχεδιασμό της κατεύθυνσης του συνυπολογισμού των ελλείψεων και των δύο δικαιούχων Δήμων.

10.6 Συμπεράσματα από την αξιολόγηση της επικαιρότητας της Λογικής Παρέμβασης των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων

Η συνολική εικόνα της αξιολόγησης της επικαιρότητας της λογικής παρέμβασης των υπό εξέλιξη ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου είναι μερικώς ικανοποιητική. Η λογική παρέμβασης και στα τέσσερα προγράμματα αξιολογείται ως συνεκτική, το σύνολο των αναγκών παραμένουν επίκαιρες, λαμβάνοντας υπόψη, αφενός ότι βρίσκονται ακόμα στη φάση της υλοποίησης, αφετέρου και στις περιπτώσεις που οι χωρικές ανάγκες συνδέονται με προωθούμενες δράσεις, οι τελευταίες είτε δεν καλύπτουν το συνολικό εύρος της εκάστοτε ανάγκης στην περιοχή αναφοράς, είτε δεν απευθύνονται στο σύνολο των δικαιούχων που δύναται να επωφεληθούν από τα χωρικά εργαλεία. Στο πλαίσιο αυτό, παρουσιάζονται διαφορετικά επίπεδα στο βαθμό κάλυψης των χωρικών αναγκών ανά ολοκληρωμένη χωρική παρέμβαση, με βάση τις ενεργοποιημένες Προσκλήσεις και τις υπό υλοποίηση πράξεις, με αποτέλεσμα να προκύπτει η ανάγκη για περαιτέρω έμφαση στον σχεδιασμό και εφαρμογή επιπρόσθετων δράσεων, ώστε να αυξηθούν τα επίπεδα ικανοποίησης των στόχων των τεσσάρων χωρικών στρατηγικών.

Ειδικότερα, σε ότι αφορά την ΣΒΑΑ του Δήμου Καλαμάτας η λογική παρέμβασης αξιολογείται ως συνεκτική, ενώ οι αποτυπωμένες ανάγκες της ΣΒΑΑ Καλαμάτας αντιμετωπίζονται μερικώς (42,9%). Επισημαίνεται ότι οι ανάγκες που αφορούν στην υποστήριξη της επιχειρηματικότητας και τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων δεν καλύπτονται μέχρι το χρονικό σημείο συγγραφής της αξιολόγησης.

Για την ΣΒΑΑ των Δήμων Άργους-Μυκηνών και Ναυπλίων, η λογική παρέμβασης αξιολογείται ως συνεκτική, ωστόσο οι αποτυπωμένες ανάγκες της ΣΒΑΑ παρουσιάζουν πολύ μικρό βαθμό κάλυψης (14,3%). Η μία δράση που έχει ενεργοποιηθεί και υλοποιείται καλύπτει την μία (1) από τις επτά (7) διαπιστωμένες ανάγκες της Στρατηγικής, και αφορά μόνο στο αστικό κέντρο του Ναυπλίου ως δικαιούχο, συνεπώς δεν αφορά στην συνολική ανάγκη του διπόλου Άργους - Ναυπλίου που αποτελεί την περιοχή αναφοράς της χωρικής παρέμβασης.

Σχετικά με την ΤΑΠΤοΚ της Αρκαδίας, η λογική παρέμβασης αξιολογείται ως συνεκτική, ενώ οι αποτυπωμένες ανάγκες δείχνουν σημαντικό βαθμό κάλυψης από τις αντίστοιχες δράσεις (66,7%). Οι ανάγκες για την στήριξη της τοπικής επιχειρηματικότητας, της ενίσχυσης των υποδομών διαχείρισης λυμάτων, της ενίσχυσης της κοινωνικής ένταξης αλλά και της αναβάθμισης των εκπαιδευτικών υποδομών δεν αντιμετωπίζονται από ενεργοποιημένες Προσκλήσεις. Οι χωρικές ανάγκες παραμένουν επίκαιρες, ιδιαίτερα εφόσον το πρόγραμμα βρίσκεται ακόμα στη φάση υλοποίησης, και υπό το πρίσμα σχεδιασμού και προκήρυξης νέων

Προσκλήσεων, δίνεται η δυνατότητα αντιμετώπισης του συνόλου των διαπιστωμένων αναγκών της Στρατηγικής.

Τέλος, όσον αφορά στην ΟΧΕ Μάνης, η λογική παρέμβασης της ΟΧΕ Μάνης αξιολογείται ως συνεκτική, ενώ οι αποτυπωμένες ανάγκες δείχνουν μερικό βαθμό κάλυψης από τις προωθούμενες δράσεις (44,4%). Οι χωρικές ανάγκες παραμένουν επίκαιρες, ιδιαίτερα εφόσον το πρόγραμμα βρίσκεται ακόμα στη φάση υλοποίησης, και υπό το πρίσμα σχεδιασμού και προκήρυξης νέων Προσκλήσεων, χρήζουν περαιτέρω σχεδιασμού και προώθησης στοχευμένων έργων, ακόμα και στις περιπτώσεις των αναγκών που συνδέονται με εκδοθείσες προσκλήσεις, με έμφαση στον σχεδιασμό της κατεύθυνσης του συνυπολογισμού των ελλείψεων και των δύο δικαιούχων Δήμων.

11. Προτάσεις βελτίωσης της υλοποίησης των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020

Λαμβάνοντας υπόψη τις διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα που παρουσιάστηκαν στις προηγούμενες ενότητες της παρούσας έκθεσης αξιολόγησης της πορείας υλοποίησης των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων (ΟΧΠ) στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, ειδικότερα ως προς την αξιολόγηση του ολοκληρωμένου χαρακτήρα, το βαθμό κάλυψης των χωρικών αναγκών, τις διαδικασίες διαβούλευσης, τα συστήματα διακυβέρνησης, το βαθμό ενεργοποίησης, την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής των ΟΧΠ, την αποδοτικότητα, την επιτευξιμότητα των στόχων των δεικτών και την επικαιρότητα των Λογικών Παρέμβασης, προκύπτει η ανάγκη κατάθεσης από την πλευρά του Συμβούλου Αξιολόγησης, μιας σειράς βελτιωτικών προτάσεων για κάθε χωρική παρέμβαση. Η ανάγκη αυτή προκύπτει, τόσο για την ενίσχυση της εύρυθμης πορείας εφαρμογής, όσο και για την κατά το δυνατόν μεγιστοποίηση του αποτελέσματός και της προστιθέμενης αξίας των προγραμμάτων.

11.1 Προτάσεις βελτίωσης ως προς την αποτελεσματικότητα των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων

Ως προς την αποτελεσματικότητα υλοποίησης του οικονομικού αντικείμενου της ΣΒΑΑ, δεν εντοπίζεται ανάγκη αναθεώρησης του αρχικά εκχωρημένου προϋπολογισμού των 9.165.000€, με δεδομένο ότι το πρόγραμμα βρίσκεται στη φάση υλοποίησης και υπάρχουν σημαντικά εναπομείναντα χρηματοδοτικά περιθώρια, μιας και από τον συνολικό Π/Υ έχουν ενεργοποιηθεί σε Προσκλήσεις τα 6.905.000, δηλαδή το 75,3%, κυρίως λόγω της ικανοποιητικής ενεργοποίησης του ΑΠ 3 και της υπερδέσμευσης προϋπολογισμού που δείχνουν οι εντάξεις στην Πρόσκληση ΒΑΑ1. Χρηματοδοτικά περιθώρια υπάρχουν και στους τρεις Άξονες Προτεραιότητας της Στρατηγικής, με τον ΑΠ2 να τα έχει σχεδόν εξαντλήσει με επίπεδο ενεργοποίησης στο 93,4%. Εντοπίζεται, όμως, σημαντική υστέρηση στο βαθμό συμβασιοποίησης των έργων και κατ' επέκταση στις κατηγορίες των πληρωμών και της απορρόφησης. Ο ΑΠ 1 της ΣΒΑΑ με προγραμματισμένους πόρους στο ύψος των 1.220.000€, παρουσιάζει μηδενική ενεργοποίηση, αξιολογείται ως μη ικανοποιητική και ανακύπτει η ανάγκη επιτάχυνσης του σχεδιασμού και προώθησης δράσεων για την ικανοποίηση των αναγκών στήριξης της τοπικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας.

Η αποτελεσματικότητα υλοποίησης του οικονομικού αντικείμενου της ΣΒΑΑ των Δήμων Άργους- Μυκηνών και Ναυπλίων, μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (22.07.2020) αξιολογείται ως μη ικανοποιητική, μιας και έχει ενεργοποιηθεί σε Προσκλήσεις μόλις το 61,8% των πόρων που είχαν αρχικά εγκριθεί ως εκχώρηση για την υλοποίηση του προγράμματος, και το επίπεδο των εντάξεων ανέρχεται στο 76,3% σε σχέση με τα ποσά των Προσκλήσεων, κυρίως λόγω της ικανοποιητικής ενεργοποίησης του ΑΠ 3 και της υπερδέσμευσης προϋπολογισμού που δείχνουν οι εντάξεις στην Πρόσκληση ΒΑΑ5. Στο

ίδιο πλαίσιο, τονίζεται ότι η ενεργοποίηση δράσεων αφορά μόνο στον έναν από τους τέσσερις Άξονες Προτεραιότητας, με συνέπεια να μην αντιμετωπίζεται το σύνολο των καταγεγραμμένων αναγκών της Στρατηγικής, ενώ από το αστικό δίπλο της ΣΒΑΑ, μόνο ο Δήμος Ναυπλιέων εμφανίζεται ως δικαιούχος, με παράλληλη απουσία του Δήμου Άργους-Μυκηνών, στις μέχρι τώρα υλοποιούμενες δράσεις. Στην ίδια κατεύθυνση, διαφαίνονται σημαντικές καθυστερήσεις στο βαθμό συμβασιοποίησης των έργων και κατ' επέκταση στις κατηγορίες των πληρωμών και της απορρόφησης. Συνεπώς, προκύπτει επιτακτικά η επιτάχυνση των ρυθμών υλοποίησης των Δράσεων, όπως και η ενδεχόμενη ωρίμανση και έκδοση νέων Προσκλήσεων, ώστε να επιτευχθούν οι στρατηγικοί και οικονομικοί στόχοι της χωρικής παρέμβασης. Ως επιτακτικό στοιχείο αξιολογείται επιπλέον, η εμπλοκή ως δικαιούχου στις μελλοντικές Προσκλήσεις και του Δήμου Άργους-Μυκηνών, ώστε να διασφαλιστεί ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας του προγράμματος.

Η αποτελεσματικότητα υλοποίησης του οικονομικού αντικείμενου της Στρατηγικής «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020» αξιολογείται ως αρκετά ικανοποιητική. Έχουν αξιοποιηθεί το 90,1% του γενικού προϋπολογισμού εκχώρησης προς τη χωρική παρέμβαση (19.000.000€) σε Προσκλήσεις, ενώ το επίπεδο των εντάξεων ανέρχεται στο 64,9% σε δημόσια δαπάνη. Οι κατηγορίες των Νομικών Δεσμεύσεων και Πληρωμών, δείχνουν αξιόλογη εξέλιξη (27,8% και 8,3% αντίστοιχα), η οποία οφείλεται ωστόσο αποκλειστικά στην ενεργοποίηση των ΑΠ 2Α και 2Β του ΠΕΠ. Ως ιδιαίτερα θετικό στοιχείο αναφέρεται το γεγονός ότι έχει αξιοποιηθεί πληθώρα Επενδυτικών Προτεραιοτήτων, καλύπτοντας με αυτό τον τρόπο σημαντικό τμήμα των καταγεγραμμένων αναγκών στην ανάλυση της Στρατηγικής.

Η αποτελεσματικότητα υλοποίησης του οικονομικού αντικείμενου της ΟΧΕ Μάνης, μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (22.07.2020) αξιολογείται ως μη ικανοποιητική. Ειδικότερα, μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων (ΟΠΣ 22.07.2020), έχουν ενεργοποιηθεί μόλις το 52,4% σε Προσκλήσεις του συνολικού προϋπολογισμού της χωρικής παρέμβασης (12.100.000€), οι οποίες συνδέονται με τους τρεις από τους πέντε Ειδικούς Στόχους της Στρατηγικής, ενώ το σύνολο των Προσκλήσεων έχουν εκδοθεί πρόσφατα, είναι ακόμα σε ισχύ, οι αντίστοιχες Δράσεις δεν έχουν ενταχθεί και κατ' επέκταση δεν προκύπτει ακόμα υλοποίηση έργων. Λαμβάνοντας υπόψη την προχωρημένη χρονικά φάση που βρίσκεται το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Πελοποννήσου και ότι το έτος 2023 είναι το τελευταίο έτος ορόσημο για την περάτωση του φυσικού αντικείμενου των έργων, είναι αναγκαία η επιτάχυνση των ρυθμών ενδεχόμενης ωρίμανσης επιπρόσθετων Δράσεων, για την απορρόφηση των υπόλοιπων πόρων, αλλά και την εξυπηρέτηση της λογικής παρέμβασης για τους ΑΠ 1 και 2Α του ΠΕΠ. Στο ίδιο πνεύμα, είναι απαραίτητη η μέριμνα για την ασφαλή και γοργή υλοποίηση των υπό εξέλιξη έργων, ώστε να προκύψει εξέλιξη στις κατηγορίες των Νομικών Δεσμεύσεων και Πληρωμών. Η παράταση των Προσκλήσεων που βρίσκονται σε ισχύ, αν και διευκολύνει την προετοιμασία υποβολής προτάσεων από τους δικαιούχους, σημειώνεται ότι είναι αναμενόμενο να επιφέρει περαιτέρω καθυστέρηση στην αποπεράτωση των έργων και τη δημιουργία δαπανών.

Υπό συνολικό πρίσμα, η μέχρι τώρα υλοποίηση των ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου συνίσταται στην ενεργοποίηση είκοσι (20) δράσεων συνολικού Π/Υ 35.555.000,00€. Διαπιστώνεται ότι η χωρική παρέμβαση που έχει καλύτερο βαθμό αποτελεσματικότητας είναι η ΤΑΠΤοΚ 'Αρκαδία 2020', ενώ αυτή με τον μικρότερο βαθμό είναι η ΟΧΕ Μάνης. Συνολικά, από τα 48.985.000€ που έχουν εκχωρηθεί από το ΠΕΠ στις τέσσερις εγκεκριμένες ολοκληρωμένες χωρικές παρεμβάσεις, έχει ενεργοποιηθεί το 72,6%, δηλαδή τα 35.555.000€, αποτελεσματικότητα που αξιολογείται ως ικανοποιητική. Σε επίπεδο εντάξεων εντοπίζεται βαθμός αποτελεσματικότητας στο 41,0%, δηλαδή έχουν ενταχθεί δράσεις στο ύψος των 20.058.315,03€ του αρχικού εκχωρημένου ποσού, επίδοση που αξιολογείται μερικώς ικανοποιητική σε όρους αποτελεσματικότητας. Η κατηγορία των νομικών δεσμεύσεων αντιστοιχεί στο επίπεδο του 9,7%, ενώ η αποτελεσματικότητα για τις πληρωμές και το ποσοστό απορρόφησης δαπανών στις χωρικές παρεμβάσεις ανέρχεται μόλις στο 2,9%, δεδομένα που χαρακτηρίζονται ως μη ικανοποιητικά σε όρους αποτελεσματικότητας.

Λαμβάνοντας υπόψη την προχωρημένη χρονικά φάση που βρίσκεται το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας και ότι το έτος 2023, είναι το τελευταίο έτος ορόσημο για την περάτωση των έργων, είναι αναγκαία η επιτάχυνση των ρυθμών υλοποίησης, είτε αυτό αφορά στην ωρίμανση επιπρόσθετων Δράσεων, για την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη απορρόφηση των εκχωρημένων πόρων και την αντιμετώπιση του συνόλου των αναγκών που έχουν τεκμηριωθεί στις επιμέρους χωρικές Στρατηγικές, είτε αυτό συνδέεται με την επιτάχυνση του φυσικού αντικείμενου των Πράξεων, ώστε να προκύψουν οι αντίστοιχες Νομικές Δεσμεύσεις και περαιτέρω οι Πληρωμές. Η επιλογή της απόδοσης περαιτέρω παρατάσεων σε προσκλήσεις που βρίσκονται σε ισχύ ή αναμένεται να σχεδιαστούν και να προκηρυχθούν, εκτιμάται ότι πρέπει να αποφασίζεται με ισχυρότερο γνώμονα την πρόβλεψη απορρόφησης του μεγαλύτερου δυνατόν μεριδίου πόρων των εκχωρήσεων και την επίτευξη των στόχων των Σχεδίων Δράσης, ιδιαίτερα λαμβάνοντας υπόψη την προχωρημένη χρονικά φάση του ΠΕΠ, όπως έχει ήδη αναφερθεί.

Σε ότι αφορά την αντιμετώπιση των ελλείψεων που έχουν παρατηρηθεί στην προώθηση δράσεων στο πλαίσιο του ΑΠ1 του ΠΕΠ, μια ρεαλιστική δυνατότητα εκ μέρους της ΕΥΔ και σε συνεργασία με τους δικαιούχους των ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων στην Περιφέρεια, θα ήταν ο εντοπισμός κοινών αναγκών στήριξης της επιχειρηματικότητας στις τέσσερις περιοχές αναφοράς (είτε εναλλακτικά εντοπισμός των κοινών αναγκών, από την μια πλευρά για τις δύο ΣΒΑΑ, από την άλλη για ΟΧΕ και ΤΑΠΤοΚ) και η έκδοση μιας οριζόντιας Πρόσκλησης κρατικών ενισχύσεων για τους ωφελούμενους των εν λόγω περιοχών. Το νέο προσωρινό καθεστώς κρατικών ενισχύσεων της Ε.Ε. και τα νέα όρια στον Κανονισμό de minimis, στο πλαίσιο αντιμετώπισης της πανδημίας του Covid-19, δύναται να αξιοποιηθούν προς αυτή την κατεύθυνση και στον σχεδιασμό των σχετικών δράσεων.

Ιδιαίτερα για την περιοχή της Μάνης, όπου σχετικά πρόσφατα εκδόθηκαν οι πρώτες Προσκλήσεις για δράσεις, σημαντική αναδεικνύεται η μέριμνα για τον σχεδιασμό δράσεων που

θα αξιοποιούν το τοπικό ανθρώπινο δυναμικό, θα ενισχύσουν την ικανότητα του να εκμεταλλευτεί και επιχειρηματικά τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του τόπου στο πλούσιο πολιτιστικό και οικολογικό απόθεμα, θα ενθαρρύνουν την σύνδεση της παραγωγικότητας με τον πολιτισμό και τον τουρισμό, ενώ ως απαραίτητη αξιολογείται και η συνοδεία των πράξεων κρατικών ενισχύσεων με δράσεις ενίσχυσης της τουριστικής προβολής, οργάνωσης του πολιτιστικού/ τουριστικού προϊόντος (με βάση τα ιδιαίτερα χωρικά χαρακτηριστικά) και με δράσεις ανανέωσης και εμπλουτισμού του branding των περιοχών, εισάγοντας στοιχεία νέων τεχνολογιών και ψηφιακής καινοτομίας. Σε χρηματοδοτικό επίπεδο, η ανωτέρω πρόταση είναι εφικτή, μιας και στον Ειδικό Στόχο 1 του Σχεδίου Δράσης της ΟΧΕ Μάνης, εντοπίζεται χρηματοδοτικό περιθώριο 1.000.000€ για προώθηση δράσεων στήριξης της παραγωγικής βάσης και στον Ειδικό Στόχο 3 έχει ενεργοποιηθεί το 72,7% του κατανεμημένου Π/Υ, συνεπώς εντοπίζεται χρηματοδοτικό περιθώριο 666.200€ για δράσεις ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς.

11.2 Προτάσεις βελτίωσης επίτευξης των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης του ΠΕΠ σε σχέση με τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Παρεμβάσεις

Σε ότι αφορά τους Δείκτες του Πλαισίου Επίδοσης του ΕΠ Πελοποννήσου, οι οποίοι έχουν, είτε επιλεγεί σε ενταγμένες Προσκλησεις των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων (CO18 και CO09), είτε καταγράφονται σε προτεινόμενες δράσεις των χωρικών στρατηγικών (CO02 και CO36) η κατάσταση έχει ως εξής. Οι δείκτες CO18 και CO09 που εντάσσονται στον Άξονα Προτεραιότητας 3: 'Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον', είναι οι δείκτες που αξιοποιούνται από δράσεις υλοποίησης των ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων και πιο συγκεκριμένα από το ΤΑΠΤοΚ Αρκαδίας. Αφορούν σε 'Πρόσθετο πληθυσμό που εξυπηρετείται από βελτιωμένη παροχή νερού' και 'Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών' αντίστοιχα. Η χρηματοδότηση προέρχεται από το ΕΤΠΑ και η πορεία εξέλιξής τους αξιολογείται ως ικανοποιητική. Αναλυτικότερα, ο δείκτης CO18 ήδη υπερκαλύπτει τον στόχο βάσει των ενταγμένων πράξεων (180,8%) με βαθμό υλοποίησης 13,2% σε σχέση με τον στόχο του 2023 για το ΠΕΠ. Ο βαθμός κάλυψης του στόχου των ΟΧΠ ανέρχεται στο 56%, ωστόσο δεν παρατηρούνται τιμές υλοποίησης. Ανάλογα ο δείκτης CO09 υπερκαλύπτει μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς από το ΟΠΣ (22/07/2020) τον στόχο που προκύπτει από τα ενταγμένα δελτία πράξεων (194,3%), ενώ ο βαθμός υλοποίησης σε σχέση με το 2023 για το ΠΕΠ ανέρχεται στο 16,7%. Σε σχέση με το βαθμό κάλυψης του στόχου των στρατηγικών των ΟΧΠ αντιστοιχεί στο 13,9%, ωστόσο δεν παρατηρούνται ακόμα τιμές υλοποίησης στο ΟΠΣ. Ο Δείκτης CO02: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις, εντάσσεται στον ΑΠ1, εντοπίζεται στην ΣΒΑΑ Δήμου Καλαμάτας, στην ΟΧΕ Μάνης και στο ΤΑΠΤοΚ Αρκαδίας, ενώ σύμφωνα με το στόχο των ΟΧΠ συμβάλλει κατά 58,8% στον στόχο του 2023 για το ΠΕΠ, ωστόσο δεν παρατηρούνται ακόμα

τιμές υλοποίησης στο ΟΠΣ. Τέλος, ο Δείκτης CO36: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας, εντάσσεται στον ΑΠ 2B, έχει επιλεγεί από την στρατηγική ΤΑΠΤοΚ Αρκαδίας και ο βαθμός κάλυψης του στόχου 2023 του ΠΕΠ από τον στόχο του αντίστοιχου Σχεδίου δράσης φθάνει μόλις στο 0,002%.

Συνολικά, η πορεία επίτευξης των τιμών στόχου του 2023 των Δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης του ΠΕΠ αξιολογείται ως ικανοποιητική, με συγκεκριμένες εντούτοις περιπτώσεις δεικτών (Κ281, 05502, CO13) που χρήζουν υποστήριξης και επιτάχυνσης και ενδεχομένως αναθεώρησης τιμών στόχου για το 2023.

Σε ότι αφορά την επίτευξη των τιμών στόχου 2023 για τον οικονομικό Δείκτη F100, συνάγεται ότι χαμηλότερες επιδόσεις εμφανίζουν οι ΑΠ2Α, 1 και 3. Με δεδομένο το περιορισμένο υπόλοιπο χρονικό περιθώριο πραγματοποίησης και πιστοποίησης δαπανών μέχρι το 2023, για τους ΑΠ 1 και 2Α καθίσταται αναγκαία η ενεργοποίηση νέων προσκλήσεων για δράσεις, ενώ για τον ΑΠ3 χρειάζεται η επιτάχυνση των ρυθμών συμβασιοποίησης των έργων για την απόδοση υψηλότερων νομικών δεσμεύσεων. Σε μεγαλύτερο κίνδυνο φαίνεται να βρίσκεται ο ΑΠ2Α, όπου το ποσό της δημόσιας δαπάνης ενταγμένων έργων υπολείπεται σημαντικά, κατά 49,3%, από τον στόχο 2023, με αποτέλεσμα την πιθανά διαβλεπόμενη συνθήκη για αναθεώρηση των προϋπολογισμών των αρχικών στόχων στον εν λόγω Άξονα.

11.3 Προτάσεις βελτίωσης ως προς την επίτευξη στόχων των Δεικτών των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων

Στις Προσκλήσεις της ΕΥΔ για τις χωρικές παρεμβάσεις έχουν ενσωματωθεί 12 Δείκτες Εκροών, οι 7 από τους οποίους είναι κοινοί, ένας είναι ειδικός δείκτης και οι υπόλοιποι 4 δείκτες είναι πρόσθετοι. Δείκτες εκροών που να εμφανίζουν θετικό χαρακτηρισμό στην ενεργοποίηση της υλοποίησης εντοπίζονται μόνο στην ΤΑΠΤοΚ Αρκαδία 2020 και είναι οι εξής πέντε: 12110, CO22, 12110, 12309 και 90001, τέσσερις πρόσθετοι και ένας κοινός. Οι δείκτες των Προσκλήσεων στο πλαίσιο της ΟΧΕ Μάνης δεν περιλαμβάνονται στην ανάλυση και δεν εξετάζονται, διότι οι προσκλήσεις είναι ακόμα σε ισχύ και δεν έχουν ακόμα ενταχθεί.

Σε ότι αφορά την εκτίμηση της επίτευξης των στόχων των δεικτών εκροής των ΟΧΠ για το 2023, η γενική εικόνα δεν είναι διαφορετική από αυτή που εκφράζουν τα στοιχεία αποτελεσματικότητας υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου. Με δεδομένη την ιδιαιτερότητα καταγραφής των τιμών υλοποίησης των δεικτών του ΕΤΠΑ στο ΟΠΣ, όπως και το γεγονός ότι η πλειονότητα των έργων (31 από τα 34 συνολικά) φέρει σχετικά πρόσφατη ημερομηνία ένταξης μέσα στο έτος 2019 (τα υπόλοιπα 3 μέσα στο 2018), η εκτίμηση του αξιολογητή είναι θετική ως προς την επίτευξη των επιμέρους στόχων των δεικτών εκροής (επιχειρησιακών και πρόσθετων), λαμβάνοντας υπόψη κυρίως την οικονομική πορεία υλοποίησης των σχετικών Προσκλήσεων και την εμπειρία του ΕΠ από την πραγματοποίηση ανάλογου είδους ενταγμένων έργων στο παρελθόν. Από την εξέταση της επίτευξης των

στόχων των Δεικτών Αποτελέσματος, διαπιστώνεται ότι δεν εντοπίζονται ικανά δεδομένα, τόσο στο ΟΠΣ, όσο και στις προσκλήσεις των δράσεων, ώστε να διερευνηθεί συνολικά και με ασφάλεια η δυνατότητα επίτευξης των στόχων για το 2023.

Η μη ενεργοποίηση ή η καθυστέρηση στις τιμές υλοποίησης των Δεικτών των ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων, οφείλεται στην πλειονότητα των περιπτώσεων, στις καθυστερήσεις ωρίμανσης και έκδοσης των Προσκήσεων, στις παρατάσεις που δίνονται στην ισχύ των προσκήσεων, αλλά και σε αδυναμίες που εμφανίζουν στη διαχείριση και εφαρμογή των έργων μια σειρά από δικαιούχους.

11.4 Προτάσεις βελτίωσης ως προς την αποδοτικότητα των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων

Ως αποδοτικότητα ορίζεται η επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί στο μικρότερο δυνατό κόστος ή η επίτευξη του μεγαλύτερου εύρους – τιμών στόχων στη βάση δεδομένου κόστους. Εκφράζει δηλαδή το βαθμό ελαχιστοποίησης των πόρων για την παραγωγή προκαθορισμένων εκροών ή αποτελεσμάτων. Κύριο μέσο για την αποτίμηση της αποδοτικότητας είναι το Μοναδιαίο Κόστος (ΜΚ), το οποίο υπολογίζει το μέσο κόστος για την παραγωγή μιας μονάδας εκροής.

Μέχρι το χρονικό σημείο συγγραφής της παρούσας αξιολόγησης (Ιούλιος 2020) ελάχιστες πράξεις του ΕΠ Πελοποννήσου, στο πλαίσιο των εγκεκριμένων Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων, έχουν υλοποιηθεί ως προς το φυσικό τους αντικείμενο σε τέτοιο βαθμό ώστε να θεωρηθεί ότι αποτελούν τελικές εκροές δράσεων του προγράμματος (ιδιαίτερα στους τομείς του ΕΤΠΑ). Επίσης, δεν εντοπίζονται στο ΟΠΣ στοιχεία που να παρέχουν στον αξιολογητή την κατανομή των προγραμματικών ποσών για ομοειδείς δράσεις που αντιστοιχεί ένας δείκτης εκροών, είτε ανά Επενδυτική Προτεραιότητα, είτε ανά Κατηγορία Παρέμβασης ώστε να εκτιμηθεί το ΜΚ προγραμματικά για το ΠΕΠ. Ως εκ τούτων, η εκτίμηση της αποδοτικότητας υπό την έννοια σύγκρισης του κόστους επίτευξης των στόχων ομοειδών παρεμβάσεων ή μιας παρέμβασης πριν και μετά την υλοποίηση της δεν είναι εφικτή για τις δράσεις των χωρικών παρεμβάσεων. Συνεπώς, υιοθετείται από τον αξιολογητή μια εναλλακτική προσέγγιση, η οποία βασίζεται στις προγραμματικές εκροές των ενταγμένων δράσεων των χωρικών παρεμβάσεων και του ΠΕΠ. Συνολικά, οι υπό εξέταση επιχειρησιακοί δείκτες εκροών των ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων, παρουσιάζουν υψηλότερη αποδοτικότητα σε 3 από τις 8 περιπτώσεις, χαμηλότερη αποδοτικότητα σε 2 από τις 8 περιπτώσεις δεικτών, ενώ για τους υπόλοιπους τρεις δείκτες δεν είναι εφικτή η σύγκριση των ΜΚ.

11.5 Προτάσεις βελτίωσης ως προς την επικαιρότητα της Λογικής Παρέμβασης των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων

Η συνολική εικόνα της αξιολόγησης της επικαιρότητας της λογικής παρέμβασης των υπό εξέλιξη ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου είναι μερικώς ικανοποιητική. Η λογική παρέμβασης και στα τέσσερα προγράμματα αξιολογείται ως συνεκτική, το σύνολο των αναγκών παραμένουν επίκαιρες, λαμβάνοντας υπόψη, αφενός ότι βρίσκονται ακόμα στη φάση της υλοποίησης, αφετέρου και στις περιπτώσεις που οι χωρικές ανάγκες συνδέονται με προωθούμενες δράσεις, οι τελευταίες είτε δεν καλύπτουν το συνολικό εύρος της εκάστοτε ανάγκης στην περιοχή αναφοράς, είτε δεν απευθύνονται στο σύνολο των δικαιούχων που δύνανται να επωφεληθούν από τα χωρικά εργαλεία. Στο πλαίσιο αυτό, παρουσιάζονται διαφορετικά επίπεδα στο βαθμό κάλυψης των χωρικών αναγκών ανά ολοκληρωμένη χωρική παρέμβαση, με βάση τις ενεργοποιημένες Προσκλήσεις και τις υπό υλοποίηση πράξεις, με αποτέλεσμα, όπως έχει ήδη αναφερθεί, να προκύπτει η ανάγκη για περαιτέρω έμφαση στον σχεδιασμό και εφαρμογή επιπρόσθετων δράσεων, ώστε να αυξηθούν τα επίπεδα ικανοποίησης των στόχων των τεσσάρων χωρικών στρατηγικών.

11.6 Προτάσεις βελτίωσης ως προς το Σύστημα Διακυβέρνησης και Διαχείρισης των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων

Ως προς το σύστημα διακυβέρνησης και διαχείρισης των χωρικών παρεμβάσεων, αξιολογείται ως ικανοποιητικό και δεν προκύπτει ανάγκη κατάθεσης προτάσεων αναπροσαρμογής. Επισημαίνεται, ωστόσο, η ανάγκη επιπρόσθετης ενίσχυσης των δικαιούχων Δημοτικών αρχών, ώστε να αυξηθεί ο βαθμός και ο ρυθμός ανταπόκρισης τους στις υποχρεώσεις τους για την εφαρμογή και έγκαιρη ολοκλήρωση των προγραμμάτων.

11.7 Προτάσεις βελτίωσης ως προς τις διαδικασίες Διαβούλευσης των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων

Σχετικά με τις διαδικασίες διαβούλευσης, το πλαίσιο διαδικασιών που υιοθετήθηκαν και εφαρμόστηκαν κατά την προετοιμασία και σχεδιασμό της ΣΒΑΑ του Δήμου Καλαμάτας αξιολογείται ως αρκετά ικανοποιητικό. Επισημαίνεται η ανάγκη για υιοθέτηση σχεδίου για την διατήρηση διαρκούς και ανανεούμενης διαβούλευσης ακόμα και κατά τη φάση υλοποίησης της Στρατηγικής, ώστε να διερευνάται η επίπτωση και προστιθέμενη αξία των υλοποιούμενων πράξεων στους ωφελούμενους, και να εξετάζεται η πιθανή μετέπειτα εφαρμογή βελτιωτικών αναπροσαρμογών σε μελλοντικές Προσκλήσεις.

Οι πρωτοβουλίες και ενέργειες που υιοθετήθηκαν και εφαρμόστηκαν κατά την προετοιμασία και σχεδιασμό της ΣΒΑΑ των Δήμων Ναυπλίων και Άργους-Μυκηνών αξιολογούνται ως αρκετά ικανοποιητικές. Η πλειονότητα των προϋποθέσεων πληρείται για τη διασφάλιση μιας

ολοκληρωμένης προσέγγισης. Ως ιδιαίτερα θετική εντοπίζεται η πρόβλεψη για διαρκή διαβούλευση σε τρεις κύκλους υπό την ευθύνη των Δήμων, κατά τη διάρκεια υλοποίησης της χωρικής παρέμβασης. Τονίζεται, ωστόσο, από τα στοιχεία που παρατίθενται στο κείμενο της Στρατηγικής ότι δεν φαίνεται να εμπεριέχονται πρωτοβουλίες για την προώθηση της εμπλοκής όσο γίνεται περισσότερων κοινωνικών ομάδων, ακόμα και αυτών που δεν είχαν τη δυνατότητα να συμμετέχουν, αφενός στις συγκεντρώσεις και στις ανοικτές ημερίδες, αφετέρου στην ηλεκτρονική διαβούλευση, ενδεχομένως λόγω ελλειπών ψηφιακής κατάρτισης.

Το πλαίσιο διαδικασιών που υιοθετήθηκαν και εφαρμόστηκαν κατά την προετοιμασία και σχεδιασμό της Στρατηγικής «ΤΑΠΤΟΚ Αρκαδία 2020» αξιολογείται ως ιδιαίτερα ικανοποιητικό, μιας και διαπιστώνεται ότι πληρείται το σύνολο των προϋποθέσεων (9 από τις 9) για τη διασφάλιση μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης. Τονίζονται ως εξαιρετικά θετικά στοιχεία, η μέριμνα της ομάδας δράσης για επισκέψεις και συναντήσεις σε όλες τις εμπλεκόμενες δημοτικές ενότητες, η έμφαση στην συνεχή παρακολούθηση και αξιολόγηση των υλοποιούμενων παρεμβάσεων, ώστε να υιοθετούνται ενέργειες προσαρμογής όποτε αυτό είναι αναγκαίο, όπως και η προσπάθεια διασφάλισης συμμετοχής στη διαβούλευση πολλών κοινωνικών και επαγγελματικών ομάδων και κατοίκων.

Οι πρωτοβουλίες και ενέργειες που υιοθετήθηκαν και εφαρμόστηκαν κατά την προετοιμασία και σχεδιασμό της ΟΧΕ Μάνης αξιολογούνται ως αρκετά ικανοποιητικές. Η πλειονότητα των προϋποθέσεων πληρείται για τη διασφάλιση μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης. Είναι χρήσιμο να τονιστεί εντούτοις, ότι από τα στοιχεία που παρατίθενται στο κείμενο της Στρατηγικής, δεν καθίσταται σαφές να εμπεριέχονται ικανός αριθμός πρωτοβουλιών για την προώθηση της εμπλοκής όσο γίνεται περισσότερων κοινωνικών ομάδων και πολιτών, ακόμα και αυτών που δεν είχαν τη δυνατότητα να συμμετέχουν, αφενός στις συγκεντρώσεις και στις ανοικτές ημερίδες, λόγω ίσως της δυσκολίας προσπελασιμότητας που διακρίνει ορισμένες περιοχές της Μάνης ή περιορισμένης ενημέρωσης, αφενός στις συγκεντρώσεις και αφετέρου στην ηλεκτρονική διαβούλευση, ενδεχομένως λόγω του γηρασμένου πληθυσμού της περιοχής και της συνδεόμενης ελλειπών ψηφιακής κατάρτισης. Επιπρόσθετα, δεν εντοπίζεται κάποιο σχέδιο για την διατήρηση διαρκούς και ανανεούμενης διαβούλευσης κατά την υλοποίηση της Στρατηγικής. Η παράλληλη απόδοση της Στρατηγικής και του Σχεδίου Δράσης για λήψη προτάσεων και σχολίων από τα ενδιαφερόμενα μέρη, καθιστά εμφανές στο οριζόντιο επίπεδο της προετοιμασίας, το στοιχείο της έλλειψης χρόνου, με συνέπεια την περιορισμένη δυνατότητα διεύρυνσης και εμβάθυνσης των ενεργειών διαβούλευσης.

12. Γενική θεώρηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων του ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020

Ο Κανονισμός Κοινών Διατάξεων της περιόδου 2014-2020, θέτει το γενικότερο κανονιστικό πλαίσιο εντός του οποίου εφαρμόζονται οι Στρατηγικές ΟΧΕ. Συγκεκριμένα, στο άρθρο 36 του

Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 αναφέρεται ότι όταν μια στρατηγική αστικής ανάπτυξης ή άλλες χωρικές στρατηγικές ή χωρικά σύμφωνα που αναφέρονται στο άρθρο 12 παράγραφος 1 του κανονισμού ΕΚΤ, απαιτούν μια ολοκληρωμένη προσέγγιση που συνεπάγεται επενδύσεις από το ΕΚΤ, το ΕΤΠΑ ή το Ταμείο Συνοχής στο πλαίσιο περισσότερων του ενός αξόνων προτεραιότητας ενός ή περισσότερων επιχειρησιακών προγραμμάτων, η οικεία ενέργεια μπορεί να υλοποιείται ως Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση (ΟΧΕ). Επιπλέον, αναφέρεται ότι η ενέργειες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ΟΧΕ μπορούν να συμπληρώνονται και με χρηματοδοτική υποστήριξη από το ΕΓΤΑΑ ή το ΕΤΘΑ.

Τα κυριότερα θεσμικά κείμενα που πλαισιώνουν και κατευθύνουν την εφαρμογή των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων σε εθνικό και περιφερειακών επίπεδο είναι το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ)/ΕΣΠΑ 2014-2020, το ΕΠ «Πελοπόννησος», η υπ' αριθμ. 81168/ ΕΥΣΣΑ 1796/30.07.2015 εγκύκλιος Σχεδιασμού, υλοποίησης και παρακολούθησης των ΟΧΕ και τέλος οι Οδηγίες για τη διαχείριση και εφαρμογή των Στρατηγικών Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης (αρ.πρωτ 40134/ΕΥΘΥ/373/ 12.04.2016), οι οποίες ενσωματώθηκαν στο εγχειρίδιο διαδικασιών του ΣΔΕ.

Σύμφωνα με την από 24/07/2020 τροποποίηση της Εγκυκλίου «Σχεδιασμός, υλοποίηση και παρακολούθηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων ως εργαλείων Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της προγραμματικής περιόδου 2014-2020», με αρ. πρωτ. 81168/ΕΥΣΣΑ1796/30.7.2015, και σχετικά με τη διαδικασία αναθεώρησης των εγκεκριμένων τοπικών στρατηγικών ΟΧΕ και ΟΧΕ-BAA, αυτές δύναται να αναθεωρηθούν/ επικαιροποιηθούν, είτε μετά από αίτημα του φορέα στην ΕΥΔ, είτε με πρωτοβουλία της οικείας ΕΥΔ σε συνεργασία με το φορέα, λαμβάνοντας υπόψη:

- τις εξελίξεις και νέες ανάγκες και προκλήσεις που έχουν διαμορφωθεί, όπως για παράδειγμα αναθεώρηση των ΠΕΠ, μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας, τη μέχρι σήμερα πορεία υλοποίησης της στρατηγικής, κλπ,
- την εκτίμηση για την πορεία υλοποίησης της στρατηγικής έως το τέλος της προγραμματικής περιόδου.

Οι στρατηγικές δύναται να αναθεωρηθούν / επικαιροποιηθούν στο μείγμα δράσεων με την κατάλληλη τεκμηρίωση / αιτιολόγηση από το φορέα. Σε κάθε περίπτωση όμως:

- δεν θα πρέπει να υπάρχει απόκλιση από τους στρατηγικούς στόχους και απόκλιση από τους ειδικούς στόχους που να αντιστοιχεί σε ποσοστό μεγαλύτερο του 50% του προϋπολογισμού των επενδυτικών προτεραιοτήτων όπως έχουν εγκριθεί,
- θα πρέπει να διατηρείται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της στρατηγικής.

Η πρόταση αναθεώρησης/επικαιροποίησης υποβάλλεται στην οικία ΕΥΔ η οποία αξιολογεί την πρόταση αναθεώρησης τουλάχιστον ως προς τα εξής:

- τον ολοκληρωμένο χαρακτήρα της στρατηγικής,

- την εκτιμώμενη επίτευξη των στρατηγικών και των ειδικών στόχων, καθώς και την απορρόφηση των διαθέσιμων πόρων,
- την ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης των δράσεων της στρατηγικής εντός της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου.

Η εξειδίκευση του ΕΠ «Πελοπόννησος» αναφορικά με την εφαρμογή των Στρατηγικών Χωρικής Ανάπτυξης εγκρίθηκε από την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠ 2014-2020 κατά την 2η Συνεδρίασή της (11ος/2016), επιδιώκοντας την, κατά το δυνατόν, μεγαλύτερη δημοσιότητα της διαδικασίας και προσδιορίζοντας τις καταλληλότερες περιοχές για την εφαρμογή του κάθε «εργαλείου» Χωρικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ, ΤΑΠΤοΚ, ΟΧΕ), τον διατιθέμενο προϋπολογισμό, καθώς επίσης και το καταλληλότερο Σύστημα Διακυβέρνησης της κάθε Στρατηγικής.

Κατόπιν, η εν λόγω εξειδίκευση της Στρατηγικής Χωρικής Ανάπτυξης, τροποποιήθηκε με απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης τον Σεπτέμβριο του 2018, μέσω της 28ης Γραπτής Διαδικασίας, αυξάνοντας και εμπλουτίζοντας τον διατιθέμενο προϋπολογισμό για την εφαρμογή της Στρατηγικής ΟΧΕ, λαμβάνοντας υπ' όψη την μέχρι τον 9ο /2018 εφαρμογή του ΕΠ «Πελοπόννησος», καθώς επίσης και τις σχετικές διαβουλεύσεις της ΕΥΔ με τους φορείς της συγκεκριμένης προτεινόμενης περιοχής για την εφαρμογή της Στρατηγικής ΟΧΕ (Μάνη).

Οι περιοχές εφαρμογής των επιμέρους Στρατηγικών Χωρικής Ανάπτυξης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, επικαλύπτονται σε μεγάλο βαθμό, έχοντας ως δεδομένο ότι οι περιοχές εφαρμογής των ΤΑΠΤοΚ/LEADER του ΠΑΑ και του ΕΠΑΛΘ, καλύπτουν από μόνες τους, σχεδόν το σύνολο της έκτασης της Περιφέρειας, εκτός των αστικών κέντρων. Ως εκ τούτου, οι υλοποιούμενες Στρατηγικές ΤΑΠΤοΚ και ΟΧΕ (εκτός ΒΑΑ) αντίστοιχα, που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του ΕΠ «Πελοπόννησος», παρουσιάζουν επικάλυψη με τις περιοχές των Τοπικών Προγραμμάτων LEADER. Με αυτά ως δεδομένα και σε σχέση με τη χωρική διασπορά των επιμέρους Στρατηγικών, δύναται να εξαχθούν ορισμένα συμπεράσματα:

α) Το σύνολο της έκτασης της Περιφέρειας Πελοποννήσου, με εξαίρεση της έκτασης των τριών Δημοτικών Κοινοτήτων Τριπόλεως, Κορίνθου και Σπαρτιατών, εμπίπτει σε περιοχές στις οποίες εφαρμόζεται Στρατηγική Χωρικής Ανάπτυξης, είτε στο πλαίσιο του ΕΠ «Πελοπόννησος», είτε στο πλαίσιο των Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ΠΑΑ και ΕΠΑΛΘ.

β) Ο πληθυσμός της Περιφέρειας, ο οποίος ωφελείται από τις εν λόγω υλοποιούμενες ή/και σχεδιασθείσες Στρατηγικές Χωρικής Ανάπτυξης είναι της τάξης των 460.000 κατοίκων, αντιπροσωπεύοντας το 80% περίπου του συνολικού πληθυσμού της Περιφέρειας.

γ) Ωστόσο, με δεδομένη την διαφορετική φύση και στόχευση της κάθε διακριτής Στρατηγικής, κυρίως όσον αφορά τις στρατηγικές ΒΑΑ και ΤΑΠΤοΚ ή/και ΟΧΕ, καθώς επίσης και λαμβάνοντας υπ' όψη τις ιδιαιτερότητες κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση του κάθε

«εργαλείου» Χωρικής Ανάπτυξης, οι προαναφερθείσες τιμές/μεγέθη δεν λειτουργούν επικαλυπτικά, αλλά συμπληρωματικά, κυρίως ως προς τα ποιοτικά χαρακτηριστικά τους.

Σε σχέση με το γενικό πλαίσιο σχεδιασμού και εκκίνησης των χωρικών προγραμμάτων, είναι χρήσιμο να αναφερθεί μια σειρά από παραμέτρους που επηρεάζουν από την αρχή την πορεία τους. Η υλοποίηση του ΠΕΠ (υπό το νέο απαιτητικό πλαίσιο των αιρεσιμοτήτων και των αυτοδεσμεύσεων) ξεκίνησε το 2015, όχι μόνο κάτω από την «καθιερωμένη» πίεση για ολοκλήρωση του Προγράμματος της περιόδου 2007-2013, αλλά και υπό ένα πρωτόγνωρο εξωτερικό πολιτικό και οικονομικό περιβάλλον που κορυφώθηκε με την επιβολή των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων τον Ιούνιο του 2015 και την μετέπειτα συμφωνία του Ιουλίου που συνοδεύτηκε από μια μεγάλη μεταρρυθμιστική προσπάθεια σε κεντρικούς τομείς πολιτική. Με αυτές τις συνθήκες και υπό τους (κατά κάποιο τρόπο αντιφατικούς σε σχέση με την αντιμετώπιση του προβλήματος) περιορισμούς στην ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας η ικανοποίηση του πλαισίου των αιρεσιμοτήτων σε «δευτερεύουσες» πολιτικές τέθηκε σε πολλές περιπτώσεις στο περιθώριο αυξάνοντας τις καθυστερήσεις στην έναρξη αρκετών θεματικών των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014- 2020.

Πέρα όμως από την μη εκπλήρωση των αιρεσιμοτήτων, ο ρυθμός υλοποίησης των ΕΠ επηρεάστηκε σημαντικά και από μια ακόμα εξέλιξη που συντελέστηκε το 2016. Αυτή είναι η αλλαγή του πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις και η εφαρμογή του Ν.4412/16. Η εφαρμογή του νέου πλαισίου αποδείχθηκε ιδιαίτερα απαιτητική για την ικανότητα των αρμόδιων φορέων για την εξειδίκευση και λειτουργική διαμόρφωση του πλαισίου με αποτέλεσμα την αδρανοποίηση του όλου συστήματος ανάθεσης μελετών, έργων, προμηθειών για περίπου ένα έτος. Η επίδραση που η καθυστέρηση αυτή είχε στα ΕΠ δεν σχετίζεται τόσο με την αδυναμία συμβασιοποίησης έργων, όσο με την ενίσχυση της δυσκολίας στην ωρίμανση αυτών. Μια δυσκολία η οποία έτσι κι αλλιώς ήταν (και είναι) υπαρκτή λόγω του περιορισμού των δημοσίων επενδύσεων και της αδυναμίας των φορέων εξασφάλισης πόρων για την ωρίμανση των έργων.

Επιπλέον, μια σημαντική παράμετρος που επίδρασε σημαντικά και στην σχετική καθυστέρηση ενεργοποίησης του ΑΠ1 του ΠΕΠ για την στήριξη της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας, η οποία αφορά στα περισσότερα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα στη χώρα, αλλά και στην πορεία υλοποίησης των σχετικών Ειδικών Στόχων των εγκεκριμένων χωρικών παρεμβάσεων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, σχετίζεται με τη λειτουργία του ΠΣΚΕ. Ειδικότερα, η έλλειψη ικανού Περιφερειακού ΕΦΔ κρατικών ενισχύσεων οδήγησε σε μια περίπου διετή προσπάθεια συντονισμού όλων των ΠΕΠ, από την ΕΑΣ, για εξασφάλιση ικανού / κατάλληλου Περιφερειακού ΕΦΔ κρατικών ενισχύσεων η οποία αρχικά δεν καρποφόρησε, με αποτέλεσμα να «απωλέσουν» περίπου δύο (2) έτη ως προς την έναρξη εφαρμογής κρατικών ενισχύσεων στο ΕΠ Πελοποννήσου, όπως και σε όλα τα ΠΕΠ. Η προσπάθεια αυτή οδήγησε στην συμφωνία της ΕΥΔ με τον ΕΦΕΠΑΕ και τον ορισμό του ως ΕΦΔ για δράσεις κρατικών ενισχύσεων.

Στο ίδιο πλαίσιο, η χρήση του ΠΣΚΕ από όλους τους φορείς χορήγησης κρατικών ενισχύσεων, από το 2016 και μετά –οπότε και ωρίμασαν με βάση τις προβλεπόμενες διαδικασίες οι πρώτες προκηρύξεις - παρουσίασε σημαντικές δυσκολίες κατά την εφαρμογή. Βασικό λόγο καθυστέρησης, αποτέλεσε το γεγονός ότι με βάση τις τεχνικές απαιτήσεις του ΠΣΚΕ, το εγχείρημα ήταν δυσχερές και αντικειμενικά χρονοβόρο, ενώ και το αναγκαίο προσωπικό δεν ήταν διαθέσιμο αρχικά. Το σύστημα άρχισε με περιορισμένες δυνατότητες σταδιακά να εντάσσει δράσεις το 2016 εξυπηρετώντας προτεραιότητες που ωστόσο δεν σχετίζονταν με τις δράσεις των ΠΕΠ, αλλά κυρίως με δράσεις οριζόντιου εθνικά χαρακτήρα. Τα τελευταία τρία χρόνια έλαβε χώρα μία προσπάθεια ανασχεδιασμού του ΠΣΚΕ και δημιουργίας μιας απλοποιημένης φόρμας. Οι πρώτες δράσεις Περιφερειακών Προγραμμάτων εισήχθησαν στο ΠΚΣΕ τον Απρίλιο του 2018. Συνεπώς, τα ζητήματα που αφορούν στον ΕΦΔ και στο ΠΣΚΕ έχουν αντιμετωπιστεί από την ΕΥΔ και το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων και αναμένεται επιτάχυνση της υλοποίησης των εν λόγω δράσεων.

Την 29/5/2018 δημοσιοποιήθηκαν τα σχέδια των Κανονισμών της επόμενης προγραμματικής περιόδου 2021-2027, παρέχοντας χρήσιμες πληροφορίες προς τη γενικότερη φιλοσοφία και κατεύθυνση των χαρακτηριστικών της νέας περιόδου. Μεταξύ των διαφοροποιήσεων της νέας περιόδου, περιλαμβάνεται και η ιδιαίτερη θέση που κατέχουν οι Παρεμβάσεις Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης, αναγνωρίζοντας την αναγκαιότητα των ολοκληρωμένων παρεμβάσεων στην επίτευξη της χωρικής συνοχής και στην άμβλυνση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων. Συγκεκριμένα, μεταξύ των πέντε σαφών στόχων πολιτικής, οι οποίοι απλουστεύουν και αντικαθιστούν τους έντεκα Θεματικούς Στόχους της περιόδου 2014-2020, περιλαμβάνεται και ο Στόχος Πολιτικής «Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της — βιώσιμη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών χάρη σε τοπικές πρωτοβουλίες», ο οποίος αναφέρεται στις ολοκληρωμένες προσεγγίσεις μέσω Στρατηγικών Χωρικής Ανάπτυξης. Επίσης, τα υφιστάμενα «εργαλεία» για την υποστήριξη της Χωρικής Ανάπτυξης διατηρούνται, ενισχύοντας ακόμα περισσότερο την τοπική τους διάσταση με μεγαλύτερη εμπλοκή των αστικών, τοπικών ή άλλων περιφερειακών αρχών στην διαδικασία επιλογής των έργων των επιμέρους Στρατηγικών.

Οι χωρικές παρεμβάσεις «εκ των κάτω» που θα σχεδιαστούν θα μπορούσαν να δώσουν έμφαση στην σύνδεση των πόλεων με τους γειτονικούς τους οικισμούς, εστιάζοντας σε πρωτοβουλίες που συμπληρώνουν τις μεγάλες κεντρικές πολιτικές των υπολοίπων 4 Στόχων Πολιτικής και ιδιαίτερα του ΕΓΤΑΑ (μέσω των τοπικών στρατηγικών).

Οι χωρικές παρεμβάσεις προϋποθέτουν την στενή, συνεχή και πολυεπίπεδη συνεργασία μεταξύ πολλών και ισχυρών συντελεστών σε επίπεδο Περιφέρειας ή/και Δήμου: αιρετοί, κεντρική διοίκηση, εκπρόσωποι των επιχειρήσεων και της κοινωνίας των πολιτών. Αφορά τόσο το σχεδιασμό, τα στάδια προγραμματισμού και παρακολούθησης υλοποίησης της στρατηγικής όσο και των έργων και δράσεων που θα συμφωνηθούν.

Η εμπειρία των παρεμβάσεων ΟΧΕ και ΤΑΠΤΟΚ των προηγούμενων προγραμματικών περιόδων μπορεί να αποτελέσει σημαντικό κεφάλαιο για την σχεδίαση των νέων ολοκληρωμένων στρατηγικών.

Τονίζεται όμως ότι ο ΣΠ5 και οι χωρικές στρατηγικές, μέσω των οποίων επιδιώκονται οι ειδικότεροι στόχοι του, δεν έρχονται να επιλύσουν τομεακά ή άλλα εν γένει αναπτυξιακά προβλήματα, αλλά λειτουργούν συμπληρωματικά στις τομεακές και περιφερειακές πολιτικές, τις οποίες λαμβάνουν υπόψη και εστιάζουν σε συγκεκριμένες περιοχές τις οποίες «ανιχνεύουν» με βάση συγκεκριμένες μελέτες και τεκμηρίωση βάσει στοιχείων

Με βάση τις γενικότερες διαπιστώσεις από την υλοποίηση των ΟΧΕ προτείνονται οι ακόλουθες μεθοδολογικές προσεγγίσεις :

- Αποτελεσματικότερη σύνδεση/συνέργεια των ΟΧΠ με το χωρικό σχεδιασμό, τόσο σε τομεακό, όσο και σε περιφερειακό / τοπικό επίπεδο. .
- Έγκαιρος σχεδιασμός των κατευθύνσεων για τις χωρικές στρατηγικές και την έγκρισή τους από την ΕΥΔ.
- Υποστήριξη των ΟΤΑ και τοπικών φορέων για την έγκαιρη ωρίμανση βασικών έργων των χωρικών στρατηγικών.
- Ενίσχυση της συνεχούς διαβούλευσης των χωρικών στρατηγικών κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση.
- Ενδυνάμωση των τοπικών φορέων προκειμένου να αναλάβουν την αποτελεσματική διοίκηση και διαχείριση των χωρικών στρατηγικών.

Τα χωρικά εργαλεία μπορούν πλέον να αξιοποιήσουν ουσιαστικά όλον αυτό τον πλούτο το εντάσσοντας τον σε ολοκληρωμένες στρατηγικές που θα προσφέρουν κατάλληλες ανθεκτικές και αποτελεσματικές υποδομές, υπηρεσίες προσαρμοσμένες στις συγκεκριμένες συνθήκες, διαμόρφωση ενός νέου προτύπου σύνθετης τοπικής και εξωστρεφούς ταυτότητας. Βασική συνισταμένη για την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων αποτελεί η εισαγωγή νέων ψηφιακών τεχνολογιών και μεθόδων σε όλους τους τομείς (παραγωγή, δημόσιες υπηρεσίες κλπ.) των τοπικών κοινωνιών καθώς και η ευρυζωνική συνδεσιμότητα.

Το τετράπτυχο “Αγροδιατροφή - Πολιτισμός - Τουρισμός- Περιβάλλον/Κλιματική Αλλαγή” προσφέρει επίσης σημαντικές δυνατότητες δραστηριοποίησης των επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, αξιοποιώντας την τεχνολογία και καινοτομία που παράγεται στα ελληνικά ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα της Περιφέρειας και της χώρας.

Κρίσιμη θεωρείται παράλληλα, η σύνδεση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων στην Περιφέρεια με την προωθούμενη Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση ‘Πολιτιστική Διαδρομή Μορέας’, όπως και την υπό σχεδιασμό ΟΧΕ Ταυγέτου, που έρχεται να συμπληρώσει τις αναπτυξιακές ανάγκες του σημαντικού για την περιοχή ορεινού όγκου του Ταυγέτου, σε συνέργεια με την ΟΧΕ Μάνης. Ειδικότερα, η «Πολιτιστική Διαδρομή “Μορέας”»: χαρακτηρίζεται

ως ένα ταξίδι από τις αρχαίες στις σύγχρονες πόλεις» και επιδιώκει να λειτουργήσει σαν μια «ομπρέλα» που θα συγκεντρώνει όλο το πνευματικό και επιχειρησιακό κεφάλαιο που αναπτύσσεται με τρόπο δυναμικό στην Περιφέρεια Πελοποννήσου και θα το μετουσιώσει μέσα από ένα σχεδιασμό Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης σε ρεύμα προόδου και σε όχημα διαμόρφωσης μιας ανανεωμένης πολιτισμικής ταυτότητας της Πελοποννήσου. Οι αυτοκινητόδρομοι αποτελούν ένα από τα πιο δυναμικά μέσα για την ανάδειξη του περιβαλλοντικού και πολιτιστικού αποθέματος των περιοχών από όπου διέρχονται, όπως επίσης και για τη σύνδεση των αρχαίων μνημείων με την αειφορία και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Συμβάλλουν σημαντικά στην ποιότητα της εμπειρίας του ταξιδιώτη ως προς την πρόσβαση σε φυσικούς, πολιτιστικούς και ιστορικούς χώρους και μπορούν να λειτουργήσουν σαν άξονας για τη δημιουργία θεματικών τουριστικών διαδρομών. Αξιοποιώντας αυτή τη δυναμική, η Περιφέρεια σε συνεργασία με το Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ» προτείνει το σχεδιασμό ενός νέου, ειδικού προϊόντος πολιτιστικού τουρισμού στη χώρα, δηλαδή πολιτιστικών διαδρομών κατά μήκος των μνημείων που βρίσκονται στους άξονες μεγάλων αυτοκινητοδρόμων (π.χ. Ολυμπία Διαδρομή).

Προϋπόθεση για όλους τους ανωτέρω σχεδιασμούς αποτελεί η ενδυνάμωση των τοπικών φορέων που θα σχεδιάσουν τις χωρικές παρεμβάσεις, θα επιλέξουν και θα προετοιμάσουν τα έργα που θα τις υλοποιούν.

